DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

SÊXIŞTÎYÊN KURMANCÎ

XORASAN

Berev kirin û amade kirin

Celîlê Celîl

Gulî Şadkam

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ÎNSTÎTÛTA KURDZANÎYÊ – WIEN

SÊXIŞTÎYÊN KURMANCÎ

XORASAN

Berev kirin û amade kirin

Celîlê Celîl

Gulê Şadkam

WIEN – 2012

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Çapkir: Înstîtûta Kurdzanîyê – Wien
Herausgeber: Institut für Kurdologie – Wien

Sêxiştîyên kurmancî. Xorasan
Berev kirin û amade kirin Celîlê Celîl, Gulê Şadkam

Kurmandschi Liebesgedichte. Xorasan
Von Jalile Jalil, Gule Schadkam

Çapa pêşin – Wien 2012
Pergala pirtûkê Cemal Celîl (Alîonîs)

ISBN 3 – 902181 –21 - X

© Institut für Kurdologie – Wien
Jalile Jalil

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Navarok

Pêşgotin *Celîlê Celîl* 5
Du gotin *Gulê Şadkam* 24
Sêxiştîyên kurmancî 25
Ferheng 309
Navrêzka nava, gêografîk û êtnîkî 326

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

PÊŞGOTIN

Xorasan diyaspora kurdaye here mezin û here kevne. Dîroka wê ji sedsalîyên berî zayînê despê dibe, ji dema împêratorya Mêda. Lêkolînên bingehî ser dîroka kurdên Xorasanê tunene, lê belê, bêşike, wekî Xorasan hên ji dema partevyan û sasanyan kurdnêşîn bûye. Çavkanîya here giring bona vê gotinê ew „Şah-nama" Fîrdûsîye.

Fîrdûsî li Xorasanê, li bajarê Tûsê ji dayka xwe bûye û jîyana xwe li wêderê derbaz kirye. Temena nivîsandina „Şah-namê" 1000 salî zêdetire. Şayîrê nav û deng di nivîsa xweda gava navê Rostemê kurê Zal hiltîne, gele cîyan ji wîra divê Rostemê kurd, di êposa Şahnamê - da navê kurd gele cîya rast pê tê. Hên zêde, hilbestvan hêja dîtye di nivîsa xweda ser dîroka pêşdahatina gelê kurd, ser dîroka qiralê xunxur Ajdahak û Kaweyê asenger bi taybetî bisekine. Evana delîlên bêşikin, ku Fîrdûsî li Tûsa Xorasanê kurda ji nêzîkayê naskirye û hilwesta wî ser wana gelekî erênî bûye.

Xorasan li Rojhilat-Bakûrê Îranê, bi hezaran kîlomêtra ji bineciyê êtnosa kurda, ji Kurdistanê dûre. Dêportasya kurdan berbi Xorasanê bi mercên sîyasî yên dîroka Rohilata Navîn û Nêzîkva girêdayîye. Împêratorya Mêda (paşwextyê ji Îran) heger li Roavayê sînorê xwe bi rêzeçîyayên asê – Zagroseva parastî bûye, lê sînorê Rohilatê, erdê bêçîya, ber hêrîşên tûranîyan: turk-sêlcuqa û teter-monxola yên hertimî vekirî bûye, ji ber vê sedemê metirsî bona ewlaya Îranê mezin bûye.

Eşîrên kurdan li Zagrosê, wek yekaneyên leşkerî halhazir, bihêz û çeleng, timê bi serhildanên xweva bona şahên Îranê sedema serêşînê bûne. Cîguhastina wan eşîran berbi sînorê Rohilat-Bakûrê Îranê: Xorasanê bona dewletê du başya wê hebûye: alîkîva, kurdên koçberkirî ber hicûmên ji derva wê bi hêzên çekdarî rawestana,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

bibyana mertala asê û, bi alîyê dinêva, çalakîyên wane serhildanê, ji ber xwe, bi parastina cî-warên nû ji tûranyan, wê qels bibya. Ev sîyaseta duserî li Îranê himberî eşîrên kurdan heta sedsalîyên XVIII-XIX dom kirye, xurt bûye xasma li dema deshiletdarya Şah Îsmayîl, Şah Abbas û Nadîr-şah.

Eşîrên kurda yên nûhatî li ser erdê xerîb, çol û çolistan, bê gûnd û bê bînayî, mecbûr bûne, bingeha xwe ya nû wek kela ava bikin, bi sîstêma jîyana nobegirtina çardewra hêwra xwe bi şev û bi roj: bîst û çar seheta biparêzin. Li nava axaftina kurdên Xorasanê peyva gund tune, kar naynin. Dewsa gund dibêjin kela.

Hijmara kurdên Xorasanê îro ji mîlyon merivî derbas bûye, ewana dîsa dijîn bi ziman û çanda kal-bavê xwe. Gele eşîrên kurda, bona parastina yeketî-hevgirtina xwe ya çivakî û xuyatya xwe ya êtnîkî, jîyana sosyal-abûryêye berê berdewam kirine, xwe li ser jîyana koçberyê girtine û kurdbûna xwe pê parastine. Ji ber ku piranya kurdên Xorasanê kurmancîaxêv bûne, ji xwera gotine em kurmancin. Ew hilwest heta naka dom dike.

Koçberkirina (dêportasya) kurdan berbi Xorasanê ji hemû herêmên Kurdistanê pêkhatye, him ji nava kurmanca, him ji nava sorana, hewramana û yên mayîn. Kurd mecbûr bûne jîyana xwe ser erdê nû berdewam bikin. Gelekê ji wana sal û zemana hisa roja vegerê di dilê xweda zêndî xwey kirine, û gava dem hatye, şahên zalim ji rûyê dîrokê rabûne, îja koçên kurdan xwe li rîya vegerê girtine. Hergê sirgûn, koçberkirin bi destê zorê bûye û koç anîne gîhandine ser erdê Xorasanê, lê dager, bi armanca dilê kurdan bûye û demeke dirêj kişandye. Berçevane, pareke mezin ji eşîrên kurda koçen xwe anîne gîhandine hêwra kal û bava, lê hinekên ji wana negihîştine warên xwe yên berê û li nîvê rê mane.

Gava erdnîgarya Îranê datînî ber xwe û lê mêze dikî, şopa rîya dagêra piranya kurdan ber çavan xuya dibe. Delîlên dîrokêne ew gund û

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

bajarokên kurdnêşîn, yên îro ser xerîtê bûne morikên rêzekê: ji binya gola Xezer tên diçin berbi Roavayê Îranê, berbi çîyayên Zagrosê. Bingeheke sekna koçên kurdaye mezin, ku eşîr di dagerêda nîvê rê mane, ew herêma Qezwînêye. Heta naka jî li wê kurdên hêwirî kurdbuna xwe, xwehesîna êtnîkî unda nekirine.

Dêmografya herêmên Xorasanê yên kurdnêşîn di nava sedsalên paşin gele hatye guhastin. Gorî nivîsên rêwî û lêkolînvanên yêwropî û rûs, li herêm û bajarên Bucnûrdê, Kûçanê, Şîrvanê û cîyên mayîn li sedsalya XIX kurd pirhijmar bûne. Îro kurd li wan bajaran kêmin. Bajar gelekî mezin bûne, dîfûzya hevbeşbûnê li navbera xelqê Îranê, pêşvaçûyîna têxnîkayê, êlêktronîkayê, jîyana şaristanî û hw., ev hemû bi tevayî hijmara kurdan û dewra zimanê kurdî kêm kirine. Ji ber tunebûna statûya zimanê kurdî ya xwendin û nivîsandinê, çivaka kurdî berbi zimanê farisî diçe.

Zargotin û ziman bêtir di nava xelqên bi jîyana eşîryê û koçberyêva girêdayîda mane. Jîyana koçberyê îro weke berê nîne. Dewsa hespan motosîklêt kar tînin, dewsa ga û dewa, ku dem û zemanan bingeha barbirinên koçên giran bûne, îro traktorên dolab mezin girtine.

* * *

Salên dirêj bona min xîyaleke mezin bûye, ez berê xwe bidime Xorasanê, jîyana kurdên vî erdî nas bikim û pêra jî lêkolînên êtnolîngvîstîk bikim. Daxwaza rêwîtyê berbi Xorasanê dilê minda gurr bû û nêzîkî aqilan bû, dema ez rastî rewşanbîrên kurd yên Xorasanê hatim.

Gulana sala 2011 bû, bi vexwandina ûnîvêrsîtêta bajarê Culamêrgê (Hekkaryê) ez beşdarî konfêransa kurdzanyêye duda bûm. Di bin giranya karê ku ber destê minda hebû, belkî ew konfêrans bona min zêde balkêş nîbya, heger di bernama konfêransêda min nexwenda navên çend rewşanbîrên Xorasanê, yên têda wê beşdar bûna. Bala

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

min kişande ser xwe navaroka axaftinên wana ser çand, êtnologî-ya û zargotina kurdên Xorasanê. Zanîna min ser kurdên Xorasanê kêm bû, cem min daxwaz çêbû, ez herim Cûlemêrgê, guhdarya axaftina wana bikim. Û ez poşman nebûm.

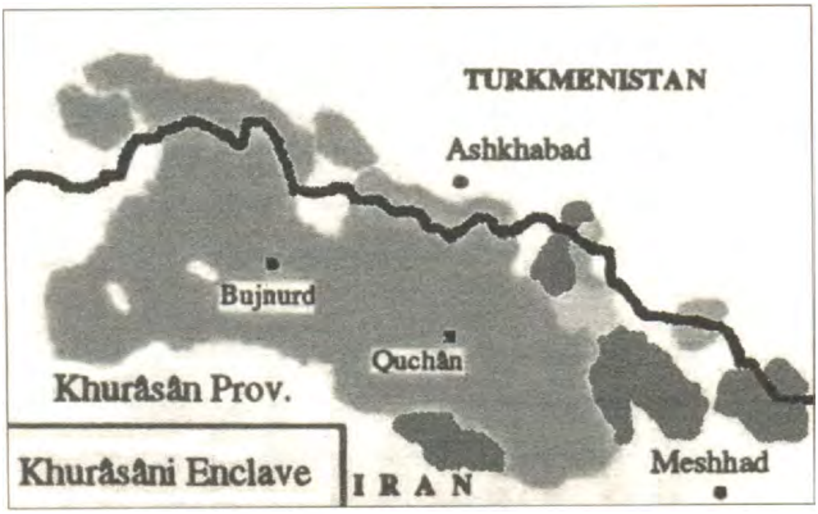

Kurmanci, Sorani, Leki

Xerîta Xorasanê

Mêvanên ji Xorasanê nek tenê bala min, lê belê bala hemû mêvanên, ku ji gele welatan hatibûn konfêransê, kişandibûn ser xwe. Sohbetên min tevî wana ser zargotina wê herêmê, gelekî nirxdar bûn, Hêjatya sêxiştîyan, şewq û şemala wan cewahiran min naskir, gava wana bi devkî, bi heyacan ji minra sêxiştîyan digotin. Berî wê di hizra minda tunebû ez biryar bigrim, herim Xorasanê, nava kurmancên ji me xerîb bigerim. Min jî wana daxwaz kir çend sêxiştîyan ji minra bêjin ez binivîsim. Gulê-xatûna Şadkam, mêvana nirxgiran ji Xorasanê, barê min sivik kir, go: „Wekî tu axaftina me rast bigrî, ezê çend nimûna, ku di bîra mida mane, ji tera binivîsim." Nava sê-çar rojanda hijmara sêxiştîyan gihîşte pêncî. Bi xwandina wan cewahiran ez têr nedibûm. Min ji xwera got, hên qudum

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

di çokên minda heye, divê ez daxwaza dilê xwe ya kewn mîyaser bikim, bi xwe herim Xorasanê, wî welatê dîrokî, hêwra kurmancên warguhastî, koçber, bi çavên xwe bibînim, bi guhê xwe stranên sêxiştîyan bibihêm û bi dilê xwe bicivînim. Min usa jî kir.

Çend meh neketine vê navê, 23 meha IX sala 2011, ez ji Yêrêvanê bi teyarê çûme Têhranê. Min bilêta xwe ya vegerê bona sê heftêya girtibû, lê mixabin, li firogehê, dayîra vîzadayînê, bêy pirskirin, destûra, ku ez li Îranê bimînim, bona du heftêya da.

Ji ber ku dema min hindik bû, di hemin roja hatinê, ez ji Têhranê bi tirênê rêketim, çûme bajarê Meşedê, paytexta Xorasanê, bajarekî dîrokî, giranî, rûniştî û aram. Gorî qalkirinê, têda nêzîkî pênc mîlyon rûniştvan hene, jê pênsid hezar kurdin. Meşed navûdenge bi pirtûkxana xweye pir mezinva, zana û fîlosofên navgiranava. Ew bajarekî rêkûpêk, paqiş, darava xemilî, kûçê wîya fire û jîyandar bû, meriv gişk bi karê xwe gîro bûn. Meşed wa ber çavê min dîhar bû û di bîra minda maye.

Karê civandin û lêkolîna kelepûra çand û hunera kurmancên Xorasanê min bi bername despêkir.

Xorasan para vedibe ser sê parêzgeha: Xorasana Bakûr, Xorasana Rezawî û Xorasana Başûr. Kurd hîmlî li Xorasana Bakûr dijîn, ku dikeve li Bakur-Rojhilata Îranê, rex sînorê Komara Turkmênistanê. Ew yek ji sî parêzgehên Îranêye. Hijmara kurda li wê qasî mîlyon nîvekêye, navenda wê Bucnurde.

Ji roja ku min lingê xwe danî Îranê û heta ez vegeryam Têhranê, rêber û alîkara min hêja Gulê Şadkam bû, bi andamên malbat û heval, hevkar û xizmên xweva. Gulê ew keça kurd bû, ku li konfêransa Culemêrgê me hevdu nas kiribû, rewşenbîreke jêhatî, şareze, pispor û dilşewata ziman û tora gelê herêma xwe. Gulê bi xwe mereqdara

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

mîrata zargotina kurmancên Xorasanê bû, hisa giringaya vê mîratê gîhandibû min, wekî ez rîya Xorasanê bidim ber xwe.

Li Meşedê, mala bavê Gulê Şadkam ji minra bû hêwra şevekê. Rojtira dinê bi rêvebirya Gulê gihîştime bajarê Aşxanê, bajarekî mezin li Bakûrî Xorasanê û bi jîyana şaristanî dagirtî. Kurd li wê pirin. Ji gelên faris û turkman zêdene yan kêmin, ez nizanim, min ne pirsî. Giring ew bû, wekî kurmancên Aşxanê kana zanîna sêxiştîyan bûn.

Şamara Azadî-pûr

Me nêzîkî hewtêkê maleke dost û nasê Şadkama hêwira xwe girt. Andamên malbatê biçûk û mezinê xweva ber xizmeta me bûn, rêberya me dikirn berb hêwra koçberên ji eşîra qeremanya û gundên nêzîk, zanayên sêxiştîya dipirsîn, danîn mala xwe, hurmet, sîyanet. Karê me dimeşya.

Xanima malê Şamara Azadî-pûr, jîyana wê nêzîkî 50-60 salî, zaneke sêxiştîyan bû. Ji roja pêşin gava em bûne mêvanê wê malê, heta me xatirê xwe jê xwest û em jê dûr ketin, ji mera sêxiştîyan digo-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

tin. Gava em pêra diçûne cîyên mayîn bona nivîsarê, dîsa Sêxiştîyên kûvîkirî danîn bîra xwe û ji mera digotin. Ji sedî zêdetir sêxiştîyan gotin û hemû di bîra wêda bûn, zanibû ka kîjan gotye û kîjan ne gotye. Ewê bi zanetî û dilxwezî bi mera dihate bin konên koçera. Koçer îdî ji zozana dagerya bun deştê û hazirya xwe û zivistanê didîtin. Jîyana koçeran li zozanan li navbera salê, çiqasî xweşe, awqas jî girane.

Heyf wekî dema zozana nîbû, bahar û havîna zozanên Xorasanê min nedît. Rastî bêjim, çîyayên bilind, li havînan berf li ser, zozanên wek li alîyê mene, rastî min nehatin. Bawer nakim wekî hebin jî, lê dîsa zozanvanî jîyaneke taybetîye, jîyana ji gund û bajaran dûr, di nava sirûşta aza û fantastîk, hilbet ewe çavkanya jîyandarya zargotina kurdaye pirzengîn.

* * *

Pey Aşxanê me berê xwe da bajarên Bucnûrtê, Şîrvanê, Esferaynê, Çinaran, em çûne usa jî gund-kelayên cude-cude. Li hemû dera derê kurmancan ber me vekirî bûn. Bi taybetî rewşenbîr û hunermend em bi şabûn qebûl dikirin, xwe nedihêwşandin, wekî mêvanê xwe di karê xweda razî verêkin. Ez dixwezim wana yeko-yeko bînim bîr, ser mêvandarî, dilovanî û rewşenbîrya wana bêjim û bi spasdarî navê wana hildim: Suliyman Seferpûr, Kerîm Ekberzade, Alî Soletî, Alî Hiyderî, Alî Îzanlû, Hemîd Ceferzade, Husiyn Nasirî, Reza Qarşî, Hesenê Roşan, Îsmayîl Husiyn-pûr, Hîva Massîh, Reza Qarşî, Îsmayîlê Husên-pûr, Suhrabê Muhemedî, Reşîdê Ferhadyan, Sekne Taqîzade, Ceferê Behramî, Welî Rustemî, Cemsîdê Rustemî, Zerînê Teqîzade, Mensûrê Ehmedî, Qulamê Mehrabî, Melekê Şebanî, Zubiyde Axretî, Delalê Dewerrî, Şahsiyarê Hesen-pûr, Muhemedê Husên-pûr, Qulam Reza Muhemedî, Elî Ekber Bexşî û gelekên mayîn. Alîkarya wana ji mera bû palûpişt wekî em karibim hijmara sêxiştîyên civandî bigihînin 2000-î.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Aşxane

Li vê rêwîtya mine Xorasanê rastpêhatinek heye, ku berî ez bême Îranê, ji minra gelekî mereqdar bû. Xorasan van çend salên dawyê bi dîrok û jîyana xwe ya îroyînva ber min dîhar bûye bi saya keda rewsenbîrekî kurdayî mezin, fîdekar û evîndarê çand û huner, zanistî û tora kurmancên Xorasanê hêja Kilîmulla Tewehûdî. Min dixwest ez wî bivînim.

Tevî du hevala ez çûme dîtinya wî. Hêwra wî xanîke biçûk bû di nava erdekî avadan û gelekî fire, di nava daristana fêkîya, ku bi dervazeke hesinî ji dinya mezîn xwe veqetandibû. Tewehudî darên fêkîyan bi destê xwe bêcer dikir. Ji mala wî dora kîlomêtrekê em nava baxçê wî dûrketin, lê geryan, heta me wî dît. Darê xwe av dida. Bi çend elbên sêvên sorva tijî em vegeryan mala wî.

Ez divêjim mal, xanî, lê bi giştî ew du sê ode bûn. Oda mêvana kiribû mûzêya çand û deba kurdên Xorasanê. Her alî dîwarên wî bi nimûneyên çek û rihalên kurdî, kopîyên belgeyên dîrokî, nîgarên kurdava nixamtî bûn. Çi bêjî wêderê tinebû? Axavtina bi vî pispor û şarezeyê jîyan û deba kurmancên Xorasanêra gelekî balkêş bû.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Axirya pirs-pirsyara derket, wekî koka me herduya dighîje hev. Kal û pîrê me Serhedî bûne, ji êla sîpka. Dîrokê venaşêrî. Dêmek wana ji Bakûrê gola Wanê warguhêz kirine, anîne Xorasanê. Ka kengê, çendsid sal berê? Kes nizane.

Çarde rojên bi hijmar bona civandina sêxiştîyan ji nava kurdên Xorasanê ji minra demeke kin bû, lê belê, têrê dikirin, wekî ez karibim awqas bicivînim, ku karibim dewra sêxiştîyan li jîyana kurmancên vê herêmê nas bikim û binirxînim.

Kilîmulla Tewehûdî

Li nava kurmancên Xorasanê tune bûyereke şayê, şînê, hevrûniştineke çivakî, çandî, yeke ew li kîderê jî bive, li Xorasanê, li Têhranê, ji sînorê welêt der, wekî sêxiştîyan "lo" nekin (nestirên), nevêjin. Dêmek jîyana xorasanya li hemû dema û li hemû dera bê sêxiştîyan nameşe. Distrên hemû, distirên ji xwera, ji hemyara, distirên xort û qîzên cahil, kal û pîrên temen mezin.

Bi vê belabûnê û pirhijmaryê, sêxistî hên nebûne bingeha xemxuryê, bi zanistî û bername nehatine civandin. Rêwî, zanayên xerîb, gava çûne nava kurmancên Xorasanê, di nivîsên xweda hergav besa sêxiştîyan kirine û wek mînakên ziman û zaravê xorasanyan weşandine.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Cara pêşin ser ziman û jîyana kurdên Xorasanê bi hûrbînî zimanzanê rûs V. Îvanov sekinîye.[1] Zanyar li dawîya lêkolîna xwe ya zimanzanyê ser zarê kurdên Xorasanê bi dehan sêxiştîyên ku wî civandine weşandine.

Ji kurdzanên sovêtyê Dr. Ç. X. Bakaêv û Dr. Î. Î. Tsûkêrman her yek lêkolîneke zimanzanyê dîyarî zimanê kurdên Xorasanê û Turkmênyayê kirine.

Sala 1962-a li Moskvayê, ji alîyê înstîtûta zimanzanîyê ya Akadêmîya Zanistîya YKSS, bi zimanê rûsî lêkolîna Ç. X. Bakayêv *Axaftina kurdên Turkmênyayê* çap bû.[2] Ji despêkê zanyar xwendevana dide zanîn, wekî zimanê kurdên Turkmênyayê her ew zarave çi ku li Xorasanê (Îranê) bi mîlyona kurd pê diaxivin, ji ber vê jî navê pirtûka xwe danye *Axaftina kurdên Xorasanê*. Dawya pirtûkê lêkolîner pey bervedana rêzimana kurdya Xorasanê, li para duda têkstên civandî ji zargotina kurdên Turkmênyayê: çîrok, serhatî, biwêj û hw. çap kirine. Daxawa, di rêza van mînakanda sêxiştî tunene.

Sernavê lêkolîna Î. Î.Tsûkêrman *Kurmancîya Xorasanê-ye*. Pirtûk bi rûsî li sala 1986 li Moskvayê çap bûye.[3] Binya sernavê nivîsîye *Lêkolîn û tekst*. Dêmek pirtûk ji du parane, ji lêkolînê û têkstê. Lêkolîna xwe Tsûkêrman despêkirye hên li sala 1936-a, lê bona çapê serhevda anîya li salên heyştêyî. Bingeha lêkolînê têksta kurmancîne, ku wî li navbera hersê mehên payîzê sala 1936-a, dema ew bi armanca zimanzanyê çûbû nava kurmancên Turkmênyayê, civandine. Bi şadetya lêkolîner, kurmancên Turkmênyayê li salên

1 Ivanov V. Notes on Khorasani Kurdish. –„Journal and Prceedings oft he Asiatic Society of Bengal" 1927 (new series), vol. XXIII, Nr. 1, pp.167-236

2 Bakayêv Ç. X. Govor kurdov Tûrkmênîî (Axaftina kurdên Tûrkmênistanê). Moskva 1962 (Fonêtîka, Grammer, Tekst û ferheng)

3 Tsûkêrman Î. Î. Xorasanskîy kurmancî (Kurmancîya Xorasanê). Lêkolîn û têkst. Moskva 1986.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

30-î hemû bi kurdî diaxivîn, merivên temen mezin zanibûn farisî û zaravekî turkmenî. Sêrêzên (sêxiştîyên) civandî pirtûkêda 34-in, bi wergerên ser zimanê rûsî. Binya çend sêrêzan îşaret hene, wekî mînakên wana V. Îvanov jî weşandye.

Pey V. Îvanov û Î.Î. Tsûkêrman cara pêşin ji kurdên Xorasanê, yê ku bala xwe daye ser sêxîştîyan, ew rewşenbîr, lêkolînerê xizmetmezin Kilîmulla Tewehudîye.[4] Li berevoka wîye *Tiranahayê kurmancî Xorasan-ê* 202 sêxiştî cîgirtine, yên wî ji gele deverên Xorasanê civandine. Zanyar sexiştîyên xwe bi sîstêma alfaba farisî derskirye. Pey her sêxiştîkê wergerên wane farisî daye. Binya her sêxiştîkê navê stranbêj û cîyê jêgirtî daye xuyakirin.

Li sala 1966 (1384 H). ji rewşenbîrên kurdên Xorasanê Hîva Messîh berevoka *Tranehayî koçek kurmancî* raberî xwendevana kirye.[5] 121 sêxiştîyên vê berevokê bi tradîsyona cuwanya çapamanya îranî hatye belakirin. Her sêxiştîk bi wergera farisî ser rûyê pelekê dagirtye.

Li heman salê pirtûka Ezîm Rostemî bi navê *Mecmuayê yeksed sêxistîyên kurmancî* çap bûye.[6] Wek ji navê pirtûkê dîhar dibe, sêxiştîyên vê berevokê sedin. Berevkir wana paravekirine ser sê bira û daye wergerê wane farisî. Destanîneke vê pirtûkê yek jî ewe, wekî li dawîya pirtûkê berevkir ji hemû peyvên sêxiştîyan ferhenga kurdî-farisî amade kirye. Peyvên kurdî bi du elfabe: farisî û latînîne.

Emê şas nîbin, hergê bêjin, wekî bandûra Sêxiştîyan li ser hilbesta kurdîye Xorasanê pir mezine. Gelek hilbestvanên hemdem hilbestên xwe bi şêwa sêxiştîyan dinivîsin, ser sê rêza, her rêz bi heyşt lingane *(heca)*. Mînakeke ber çavane pirtûka rewşenbîr, hilbestvanê jêhatî Îsmayîl Husen-pûr *Esman bê merz est...*[7] sêxiştî hemû berhemên wîne.

4 Kelîmulle Tewehudî. *Tranehayî kurmancî Xorasan.* Meşhed 1374.
5 Hîva Massîh. *Sêxiştî. Tranehayî koçkên kurmanc.*Tehran 1380.
6 Ezîm Rostemî *Mecmuayê yeksed sêxişt[yên] kurmancî.*1384, Meşhed
7 Îsmayîl Hesen-pûr Esman bê merz est... 1390, Bucnurd

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Bin bandura sêxiştîyên gelêrî hilbestên xwe dinivîse usa jî rewşenbîr çelekvanê çivakî Hemîdê Necefzade. Hemîd bi kar û mejxulya xwe bi xizmeta çanda kurdîva girêdayîye. Ew tevî hevalbendên xwe bi

Îsmayîl Husen-pûr

şarezetî şayî û dewatên kurmancî amade dike, rêva dibe, stranan dibêje, hilbestên xwe û yên hevalan di navbirrya mûzîk, dîlan û stranada ber dewatvana dixûne. Xwendina hilbestan li Îranê di nava gelda gelekî bi nirxe û hunereke naskirîye. Ew yek ji wan tradîsyonên îranîye kevne, ku di nava kurdanda bê navbirrî jîyandar bûye û naha jî berdewame. Dewat, şabûn, gîhandina mirazê herdû evîndara, bê xwendinê çarînan, hilbest û ragîhandina fîlosofya şayîrên sedsalyên berê, yên: Omer Xayam, Saadî, Hafîz, Rûmî û yên mayîn, qet dibe?

* * *

Sêxiştî di nava zargotina kurdîda di serenserî Kurdistanê û dîyaspora wêda hûnereke pir hizkirî û belabûyîye. Di hine herêmên kurdada ji wanara dibêjin: heyranok, dîrok, sêxiştî, sêrêzî, dilok, manî, bend, çarîn, xweşxanên evîndaryê û hw.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Heyranok li nava janrên (malbatên) zargotina kurda, îro janra here jîyandar û populere. Cara pêşin vê malbatê wek janreke zargotinêye serbixwe bi taybetîyên xweva kurdzan Ordîxanê Celîl di lêkolînên xweda destnîşan kirye û pirtûkek jî li sala 1961-ê bi sernivîsa "Dilokên gelê kurd" raberî xwendavanan kirye.[8]

Janra sêxiştîyan (diloka) hîmlî ew milkê cahilane. Strane li dewatan, li bindarûkan. Heger sêxiştî wek stranên bindarûka îro fûnksyona xwe unda kirye, lê ew di dîlanên dewatanda mekin cî girtye. Mûzîka kurdî, stranên sêxiştîya li Xorasanê hizkirîne usa jî ji alîyê gelên cînar. Turkmen û farisên Xorasanê gele cara dewatên xwe bi stranên kurmancî û sêxiştîyan dimeşînin.

Dilok, heyranok, yan sêxiştîyên Kurdistanê û yên kurmancên Xorasanê hîmlî wek formûlin, qalibê wana hene, gelekî bi teqil û bi rîtmîkin.

Bi strûktûr herdû rêzên pêşin bi hevra six girêdayîne û di bîra stranvanada bi hevra girêdayî dimînin, ji hev naqetin. Rêza sisya, li Kurdistanê, wek edet azade, ew giranya navaroka stranê, nêta bingehî digre ser xwe. Ji ber vê jî ew timê perr vedide, şewqa xwe anegor hêza sêwirdarya dengbêj tê guhastin, dirêj dibe. Stranbêj dikare gorî hunera dengbêjya xwe rêza sisya binitirîne, peyvên hisa xemgînyê, şabûnê, yên kela dil nîşan didin, serda zêde bike. Dengbêj awazê stranê bi peyvên *ax û waxa, heycan, qurban, lê marûmê, heyrano* û yên mayînva kamil dike. Wekî fikra rêza sisya, ya bingehî bide xuyakirin, ew ji qalibê hijmara hangên rêzên pêşin û dudyan timê dûr dikeve, lingê (hecê) wê zêde dike, dike pir hangî.[9]

8 *Dilokên cimeta kurda*. Berevkir û bona çapê amade kir Ordîxanê Celîl, 1961, Yêrêvan

9 Ev yek baş xuya dibe li stranên dîrokî û yên şînê.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sêxiştîyên kurmancên Xorasanê ne usanin, cudene, hersê rêz jî bi hijmara linga (hanga, heca) yekin, zêdebûn kêm car rastpê ten. Bi hijmar her rêz ji heyşt ligane (4+4).

Sêxiştî bi çapên xwe mînatyûrin, biçûkin, navarok guvaştîne, dîmanekê, bûyarekê, hiseke evîdaryê ber guhdara vedikin. Peyvên lakonîk delîlê dilin, çirûska kela evîndarane, peyvên xemgînyê û hîvîyêne, gazî û hewara bêçaryê û ji hevdûrketina evîndarane.
Hilbesta ji sê rêzan li hemû janrên zargotina kurmancên Xorasanê cî girtye. Ew di hilbestvanya gelêrî û ruhanya kurdîda hên li sedsalîyên navîn (X-XII) hebûye. Ber çavanin qewl û beytên kurdên êzîdî, stranên şînê, stranên şera, yên mêranîyê û dîrokî, beytên dewrêşa, hilbestên Feqîyê Teyran, govendên kurdî û yên mayîn.

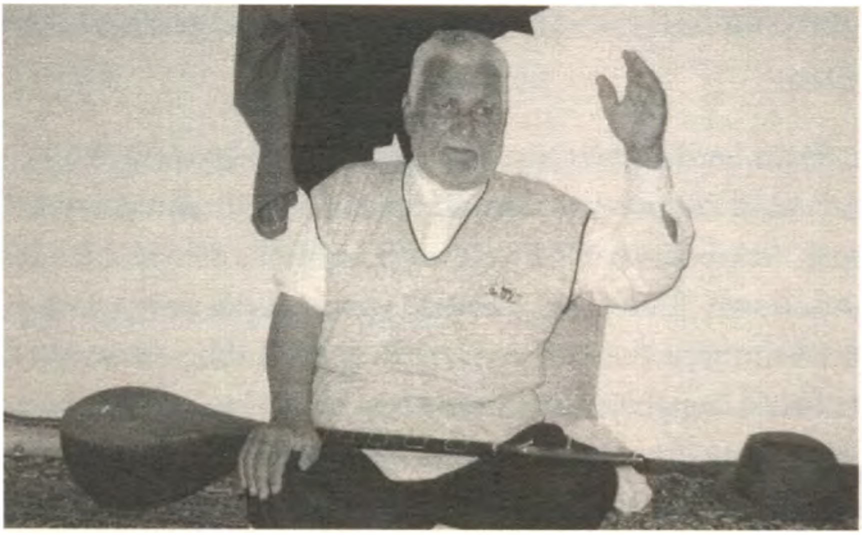

bexşî - stranbêj

* * *

Sêrêzî bi navaroka xwe bûne neynika dîroka kurmancên Xorasanê. Koçberî, telî-tengîyên jîyana nû ji welêt dûr, ev hemû îro jî di nava sêxiştîyanda rastî me tên. Bi xem distirên:

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Va çîyana çîyê me nînin,
Merxê çîyê me hêşînin,
Kew li çîyê me dixwînin.

Rojekê, dema gera min li Xorasanê, camêrek nêzîkî min bû, got: "Mamûste, tu zanî wekî kurmanc li Turkyayê jî hene." Wî usa bi ecêbmayî û ji zanîna xwe razî got, wekî min femkir, ew cara pêşine ser kurdên (kurmancên) Turkyayê bihîstye. Bi vê kêmzanîna ser dîroka xwe, kurmancên Xorasanê di çanda devkîda dîroka xwe unda nekirine, Sêxiştîyên xweda besa welatê xwe kirine:

Welatê me Erzirûme,
Wi çîya û gul û tûme,
Heft salin ez ji cî bûme.

Xema undakirina welêt, rîya warguhêzîya dijwar, dûr û dirêj ji bîra wana neçûye. Ser vê neheqyê wek gazî û loma ji çaranivîsa xwe strane:

Xelko can, le me çi kirin,
Malê me le gan bar kirin,
Je welatê xwe em dûr kirin.

Xerîbî, ji mal û gund, erd û heyal dûrkirin di jîyana kurdada li dirêjaya dîroka kurdan hertim hebûye. Bi hezaran malbat û eşîrên kurda ji cî rakirine, birine Anatolya navîn; bi kuştin, lêdan, zulm û zorî xelqê am û tam hezaran kîlomêtra bi pê ajotine berbi berîyên Erebistanê…

Ser rewşa xwe ya giran kurd strane. Nava zargotina kurdîda janrek, malbateke zargotinêye taybetî heye, jêra dibêjin *stranên xerîbîyê, xerîboka.*

Bona xerîbîyê di jîyanêda sedem pir bûne. Stranê xerîbyêra gorî herêman usa jî gotine: stranên şînê, stranên leşkeryê, stranên ser zewacê qîza û yên mayîn. Li Xorasanê sêxiştîyên xerîbyêra divêjin stranên cudayê.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Merxê çîyê Serhedême,
Berindîrê dûr je dême,
Ez umreke çav le rême.

Li bin konê eşîra qeramanan

Stranê dîrokî, ser şera, kuştina mêrxasa, zulm û zora rûsa, tirkmena kurd bi sêxiştîya strane. Bi xwe stranên dîrokî di zargotina kurdîda malbateke serbixweye, taybetî û dewlemende, lê li Xorasanê wek sêxiştî strane.

Tirman hatiye nav malane,
Wan ar berdaye bînane,
Ew rehm nakin li jinane.

Sêxiştî hene usa jî ser şerê navbera rûsa û eşîrên kurdên Xorasnê.

Uris hatiye nav kwînane,
Ekişînin ew bînane,
Zîwe-zîwê wan jinane.

Di nava gelda hên distrên stranên ser Xanê Kelmêşî; Ser Serdar Êwaz; Ceco-xan û yên mayîn.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Şerê Xanê Kelmêşî himberî leşkerên şah bûye. Stran avîtine ser kuştina wî di şerê giranda û mêrxasîya ku wî kirye. Serdar Êwaz navdarekî ji kurdên Xorasanê bûye, ku li şerê dijî rûsa hatye kuştin. Navê Ceco-xan hemû kurmancên Xorasanê zanin. Ser wî hên çêr dikin û awsûna dihûnin. Dibêjin, dengê mêrxasya wî awqas bela-bûyî bûye, wekî gihîştîye guhê qeyserê Rûssyayê. Û gava Ceco-xan pey şerê dijwar hatyê kuştin, dilê wî tsarra hedya şandine, wekî ew bibîne, gelo Ceco-xan xweyê çi dilî bûye, wekî wa demeke dirêj bi mêrane dijî leşkerên rûs bêtirs û bêxof şer kirye. Sêxiştîk jê eve:

Ceco-xane, Ceco-xane,
Duşmen je te herasane,
Xanê xanan Ceco-xane.

Balkêşe strana *Lê yarê*, ku bi motîva awaz û navaroka xwe di nava gelda gelekî populere û hemû cîya distirên. Navaroka wê eve: Xa-nekî tirkmena nava kurmancên Xorasanê jineke mêrkirî dibîne, ji bedewya wî tê hingavtin û bi zorê wê direvîne, dibe birca xwe ya asê. Mêrê wê pey jina xwe tê ber bircê. Dergê kelê ber wî asê girtîne.

Birca xanedanekî kurdî wêranbûyî

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Feqîrîvbi kesera dîtina jina xwe li ber dergê şev û rojên xwe derbaz kirye û strana *Lê yarê*, avêtye ser:

Navaroka vê stranê ji kurmancên Kurdistanêra xerîb nîne, mînakeke ha cem me jî distrên: Elo-paşa dîya du zaroka bi zorê ji destê mêrê wê derdixe û ji xwera dibe qesra asê.

<u>Ser mercên amadekirina pirtûkê</u>

1 Înstîtûta kurdzanîyê pêywîst dît sêxiştîyên civandî bi du alfeba: ser bingeha tîpên latînî û farisî, ku kurd îro kar tînin, biweşîne. Xwendewanên bi herdu elfeba nava kurdanda pirin. Armanca meye bona xwendinê kes bêpar nemîne.

2 Sêxiştîyan (rêzên pêşin) ser bingeha alfeba latînî pey hev derskirîne. Bi vê hêsan bûye rex hev anîna şax û mînakên sêrêzyan.

3 Ji keşkula bi 2000 sêxiştîyên civandî, pey bêjingkirinê 1701 hev bona çapkirinê hilbijartine. Yên jê derxistine, sedem ew bûye, wekî zarbêj kamil negotine, rêzek-dudu jê bîrkirine, yan jî tevlihevî di gotina wanda hebûye. Hîvya me heye, li duarojê yên derxistî bêne kamilkirin û bi rewşeke nû bên wesandin. 14 sêxiştîyên dawîyê ser bingeha alfeba Latinî pey hev nînin, ji ber ku, ewana gihîştine destê me gava pirtûk bona çapê îdî amada bû.

4 Zimanê kurdî li Xorasanê û li Turkmênistanê yeke, cudabûna navbera wana her sînor bûye. Çaranusa kurmancên herdu alîya weke hev nîbûye.

Li despêka dewra sovêtîyê, mafê kurmancên Turkmênyayê bona xwendin û nivîsandinê, hate naskirin. Salên 30-î pirtûkên kurdî bona perwerdeyî hatin amadekirin û li dibistanan çend salan zarok hînî xwendin û nivîsandina zimanê dê bûne. Perwerde li nava kurdên Turkmênyayê hîmlî bi çalakya rewsenbîrê hêja G.G. Pêh-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

lêwîva girêdayîye. Bi pirtûkên ku wî amadekiribûn, zaro hînî xwendinê dibûn. Lê belê zûtirekê ew kar sekinî. Rêvebirên komarê karê perwerda kurdan bêguhdarî hîştin. Naka li komarê tek û tûka zimanê kurdî zanin.

Li Xorasanê zimanê kurmancî heta naka jî nebûye zimanê perwerdeyî, maye wek zimanê axaftinê. Ji ber şertên jîyana abûrî, çivakî û kultûrî, rîya undabûnê ber zimanê kal û bavan vebûye. Di kurmancya îroda li Xorasanê qelsbûnên berbiçev rastî me tên, bi taybetî di nîşandayîna cinsyata di peyvanda. Dema axaftinê nê û mê tevlihev dikin, gotinek bi herdû awayî jî dibêjin. Vê tevlihevyê me li têkstanda neguhastye, wek xwe hîştye bi du sedema:

a) Ev rewş nîşandide halê heyî, prosêsa ku ziman îro têdaye. Divê zimanê amade di têkstanda bêguhastin bimîne. Di vê pirsêda hilwesta me bûye, meşa vegorîna zimîn di bergeha pirzimanîda û tunebûna mafê karanîna ziman bona xwendinê û nivîsandinê bêrastkirin raberî zanistyê bikin.

b) Mercekî zargotinzanîyê ya giring jî ewe, wekî berevkir dive têkstên civandî gorî dilê xwe neguhêze, angorî dilê xwe "rast" neke.

Celîlê Celîl

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Du gotin

Evel kesê ku di Xorasanê da sêxiştiyên kurdî çap kir mamosta Kelîmulla Tewehudî ye, ku li sala 1374 (1995) 200 sêxiştî beref kir û çap kir . Lê ta nika ciwandinek ku sêxiştiyên giştê kelan û bînan beref ke, nebûye. Hatina Mamosta Celîlê Celîl wi Xorasanê sebeb bû, ku herinî nav bînan û kelan û ji kal û pîran bixwazinî ku sêxiştiyan sa me bixwînin. Sa qedema evel, 2000 sêxiştî beref bû û ji nav wan 1701 sa çapkirinê hatiye hilbijartinê û em hîvîdarinî ku bikanî dîsa pirrtir beref kenî û di kitawên din da çap kenî.

Sêxiştî ji ferhenga devkî ya kurdên Xorasanê beşek girînge. Sê gep ji 5 ta 15 hecayan, ku wi heşt hecayî ji yên din pirrtir hatiye gotin. Sêxiştî gepê dilê jinan û mêrane li işq û cudayî, li şadî û xem, li xeriwîyî û hêsîrî û li umîd û naumîdî. Her sêxiştî çîrokek qiçik û şirîne ji jiyana kesekê, geh hekayeta demekêye û geh hekayeta umrekê. Geh mîna birûsekê li dilê asmîn vediberiqi û geh mîna kaniyekê zelal, aram ji dilê çiyan dikeli û tere. Sêxiştî gepek ji dil rabûye û loma li dil jî xweş rûdini.

Îro li Xorasanê xelk kêmtir sêxiştiyan dibêji û sêxiştîgotin bûye kara şairan, her çi heyi ji berê mayi. Va royana kes li çol û çiyan naxwîni, kes mîna berê şadî û diltengiyên xwe nake kulaman û wi dest şemalê bernade, ta welat wi welat bigeri û bigîni guhên xelkên din, ta çîroka yêkê bibi ya kulyan. Va royana dayka pîr ku berê dev ji xwendinê nahate ser hev, xef li kunca xênî rûdini û wi hesret dibêji : "nika ji kes deng wernakeviyi! "

Nika koç û rêkoça mînaberê tune, ku li biharê bînên kurmanc wi hezar xeml û refşê malan hilînin, devan bixemilînin û keçikên wi refşê kurmanc wi cil û lewasê sûr û zer û boz wi pêşiya qeterdevan bikevin û serê heft qeter nêr û meya ji nav gul û giyan, bikişînin û ro li çiyan herin, ta caylek wi dil, wi hesret û erman yara xwe biwîni ku tev li koçê tere û ji dil da bixwîni:

"Sîsebozê xwe niqişand,
Serê meya boz dikişand,
Min wi dûra erman kişand."

Gulê Şadkam

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1

Alîkele, Alîkele,
Pezê gulê lê mexele,
Dilê min jêra metele.

2

Alîkele, Alîkele,
Pezê gulê lê mexele,
Yarek xwe dî, kirme yele.

3

Alîkelê we derwende,
Lê hatiye, kirîye kende,
Dilê min le yarê bende.

4

Aram herim we te gînim,
Sifarişan biwem, bînim,
Extelatan we bîr bînim.

5

Arê malan kalê lêne,
Ser sîngê te xalê lêne,
Ew xalikana nîşanene.

6

Arê min û te bû çîya,
Baran barî, herd bû gîya,
Temê min û te bizdiya.

١

ئالیکەلە، ئالیکەلە
پەزێ گولێ لێ مەغەلە
دلێ من ژێ را مەتەلە

٢

ئالیکەلە،ئالیکەلە
پەزێگولێلێمەغەلە
یارەکخوەدی،کرمهیـەلە

٣

ئالیکەلێ وە دەروەندە
لێ هاتیە کریە کەندە
دلێ من لە یارێ بەندە

٤

ئارام هەرم وە تە گینم
سفارشان بوەم بینم
ئەختەلاتان وە بیر بینم

٥

ئارێ مالان کالێ لێ نە
سەر سینگێ تە خالێ لێ نە
ئەو خالکانا نیشانە نە

٦

ئارێ من و تە بوو چیا
باران باری هەرد بوو گیا
تەمەیا من ژێ بزدیا

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

7

Arê min û te bû çîya,
Qamîş kişiya, bûye gîya,
Meger temê me bizdiya.

٧

ئارێ من و ته بوو چیا
قامیش کشیا بووی گیا
مەگەر تەمێ مە بزدیا

8

Arê min û te kemere,
Ava fekê te şekere,
Jê vedexwem, rûnê zere.

٨

ئارێ من و ته کەمەرە
ئاڤا فەکێ تە شەکەرە
ژێ ڤەدەخوەم، روونێ زەرە

9

Arê min û te kemer e,
Kêmer bişkên, virda were,
Te biwînim, hînga here.

٩

ئارێ من و تە کەمەرە
کیمەر بشکێن ڤردا وەرە
تە بوینم هینگا هەرە

10

Arê min û te rexne wi,
Fekê min we şiklê te wi,
Kuştinê min sewa te wi.

١٠

ئارێ من و تە رەخنە و
فەکێ من وە شکلێ و
کوشتنێ من سەوا و

11

Arê min û te rexneye,
Keçik çavê min le teye,
Nefrînê min we dû teye.

١١

ئارێ من و تە رەخنە یە
کەچەک چاڤێ من لە تە یە
نفرینێ من وە دوو تە یە

12

Asman dûr û zemîn sexte,
Xwîn le dilê me bû lexte,
Kesê aşiq çi xuşbexte.

١٢

ئاسمان دوور و زەمین تەختە
خوین لە دلێ مە بوو لەختە
کەسێ عاشق چ خوشبەختە

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

13

Aşê xeraw, aşê xeraw,
Degerandin camek şeraw,
Dil sa tera bûye kewaw.

١٣

ئاشێ خەراو ، ئاشێ خەراو
دەگەراندن جامەک شەراو
دل سا تە را بوویە کەواو

14

Aşiq bûme le çavê te,
Bûme dêxanê bavê te,
Sed sal here ez yarê te.

١٤

عاشق بوومە ل چاڤێ تە
بوومە دێخانێ باڤێ تە
سەد سال هەرە ئەز یارێ تە

15

Ava çirîyê, ava çirîyê,
Keceg kirîyi kûna birîyê,
Dilê min bir rû wi xurîyê.

١٥

ئاڤا چریێ، ئاڤا چریێ
کەجەگ کریی کوونا بریێ
دلێ من بر روو و خوریێ

16

Ava fekê te şekere,
Şalê serê te mermere,
Qêzê gûbêv rûnê zere.

١٦

ئاڤا فەکێ تە شەکەرە
شالێ سەرێ تە مەرمەرە
قێزێ گووبێڤ روونێ زەرە

17

Ava tere ser de şêwe,
Cûlga Manê bûye Xêwe,
Mêran biwîn, jinan bide.

١٧

ئاڤا تەرە سەر دە شێوە
جوولگێ مانێ بوویە خێوە
مێران بـوین ژنان بدە

18

Avek bide, ez vexwerim,
Le canê te du'a kerim,
Xudahafiz, ezê terim.

١٨

ئاڤەک بدە ئەز ڤەخوەرم
لە جانێ تە دوعا کەرم
خوداحافز ئەزێ تەرم

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

19

Ava çîyan wi mirûr tê,
Çere caylek wi qurûr tê,
Sewa keçka didanhûr tê.

١٩

ئاڤا چیان و مروور تێ
چەرە جایلەک و غوروور تێ
سەوا کەچکا ددانهوور تێ

20

Avek tere ser we şêwe,
Mala yarê min le zêwe,
Bûme kundê ser xirêwe.

٢٠

ئاڤەک تەرە سەر وە شێوە
مالا یارێ من لە زێوە
بوومە کوندێ سەر خرێوە

21

Avê tere ser we şêwe,
Cûlgê Manê kirîye Xêwe,
Zalim dê û kafer bave.

٢١

ئاڤێ تەرە سەر دە شێوە
جوولگێ مانێ کریە خێوە
زالم دێ و کافر باڤە

22

Avê tere ser we şêwe,
Qoçan le me bûye Xêwe,
Va xelkê me we ecêwe.

٢٢

ئاڤا تەرە سەر دە شێوە
قوچان ل مە بوویە خێوە
ڤا خەلکێ مە وە عەجیوە

23

Avîkaro, dêmekaro,
Destê bîlê qelemkaro,
Mêrê bê jin gunekaro.

٢٣

ئاڤیکارۆ ، دێمەکارۆ
دەستێ بیلێ قەلەمکارۆ
مێرێ بێژن گونەکارۆ

24

Avîkaro, dêmekaro,
Destê merê te xudkaro,
Mêrê du jin gunekaro.

٢٤

ئاڤیکارۆ ، دێمەکارۆ
دەستێ مەرێ تە خودکارۆ
مێرێ دوژن گونەکارۆ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

25

Av rewane, av rewane,
Av girêdan li dêmane,
Xwedî keçik wi tema ne.

٢٥

ئاڤ رەوانە ، ئاڤ رەوانە
ئاڤ گرێدان ل دێمانە
خوەدێ کەچک و تەمانە

26

Av rewan e, av rewane,
Av le toqan girêdane,
We destgirti çi ermane.

٢٦

ئاڤ رەوانە ، ئاڤ رەوانە
ئاڤ لە توقان گرێدانە
وە دەستگرت چ ئەرمانە

27

Babemane, Babemane,
Rêyê tere yana-yane,
Têye degnê ha şivane.

٢٧

بابەمانە ، بابەمانە
رێیێ تەرە یانە یانە
تێیە دەنگێ ها شڤانە

28

Bajo henî Deregezê,
Dîdar maye le merkezê,
Le ba Xwedê henî erzê.

٢٨

باژۆ هەنی دەرەگەزێ
دیدار مایە لە مەرکەزێ
لە با خوەدێ هەنی ئەرزێ

29

Bajo henî Sevziwarê,
Sa te gep kem derdê yarê,
Têr newûme ji dîdarê.

٢٩

باژۆ هەنی سەڤزوارێ
سا تە گەپ کەم دەردێ یارێ
تێر نەوومە ژ دیدارێ

30

Bajo henî welatnini,
Şûnê kesê xerîbnini,
Me dilbîşek xwe tunîni.

٣٠

باژۆ هەنی وەلات نن
شوونێ کەسێ غەریب نن
مە دلبیشەک خوە تونین

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

31
Babilindî şemalgaye,
Gênim têda tekya daye,
Ereqçînê yarê maye.

٣١
بابلندی شەمالگایە
گێنم تێدا تەکیا دایە
ئەرەقچینێ یارێ مایە

32
Balabilind, balabilind,
Çardorê me kulla gulin,
Hevalê me kuda birin.

٣٢
بالابلند ، بالابلند
چاردۆرێ مە کوللا گولن
هەڤالێ مە کو دا برن

33
Balabilind, balabilind,
Çardorê me tiji gulin,
Çekan bişîn bixemilim.

٣٣
بالابلند ، بالابلند
چاردۆرێ مە تژ گولن
چەکان بشین بخەملم

34
Balabilind, balabilind,
Yarê qeşeng kuda birin,
Çekan meşîn, jêra birin.

٣٤
بالابلند ، بالابلند
یارێ قەشەنگ کو دا برن
چەکان مەشین، ژێ را برن

35
Balabilind qêza kêye,
Paş xanyê me kirîye rêye,
Ban dekeme, çima nêye.

٣٥
بالابلند قیزا کێ یە
پاش خانیێ مە کریە رێیە
بان دەکەمە چما نێیە

36
Balabilind qêza kêye,
We ber mera tere, têye,
Meger dengê min nabêye.

٣٦
بالابلند قیزا کێ یە
وە بەر مە را تەرە تێیە
مەگەر دەنگێ مە نابێیە

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

37

Balaxane du derçeye,
Berê derçan urinçeye,
Keçkê Tûpan çi qunçeye.

٣٧

بالاخانە دو دەرچە یە
بەرێ دەرچان ئورنچە یە
کەچکێ تووپان چ غونچە یە

38

Balaxane du derçeyi,
Dêrçe veke şemalgayi,
Yara qunçe li urtêyi.

٣٨

بالاخانە دو دەرچەی
دێرچە ڤەکە شەمالگای
یارا غونچە ل ئورتێی

39

Balaxane du derîye,
Şîlvarsûrê li derîye,
Nîşana me li sêrîye.

٣٩

بالاخانە دو دەریە
شیلڤارسوورێ ل دێریە
نیشانێ مە ل سێریە

40

Balaxane du derîye,
Qulfê dêri hiyderîye,
Yara kûtî naçarîye.

٤٠

بالاخانە دو دەریە
قولفێ دێر حیدەریە
یارا کووتی ناچاریە

41

Balaxane du derîye,
Rûniştine du perîye,
Rencê dilê me birîye.

٤١

بالاخانە دو دەریە
روونشتنە دو پەریە
رەنجێ دلێ مە بریە

42

Balaxane le hewaye,
Dêrçe veke şemalgaye,
Şûnê min û te vira ye.

٤٢

بالاخانە لە هەوا یە
دێرچە ڤەکە شەمالگا یە
شوونێ من و تە ڤرایە

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

43

Balaxane li hewayi,
Dêrçe veke şemalgayi,
Rûniştiyi Rezaşahi.

٤٣

بالاخانه ل هەوا ی
دێرچه ڤەکه شەمالگا ی
روونشتی رەزاشاه

44

Balaxane le hewaye,
Dêrçe veke şemalgaye,
Te we mera qolek daye.

٤٤

بالاخانه له هەوا یه
دێرچه ڤەکه شەمالگا یه
ته وه مه را قۆلەک دایه

45

Balaxane li hewayi,
Yarê têda tekya dayi,
Erman dilê meda mayi.

٤٥

بالاخانه ل هەوای
یارێ تێ دا تەکیا دای
ئەرمان دلێ مه دا مای

46

Balaxane pirr bilinde,
Ereqçînê xwe wi minde,
Yadigarî tiştek rinde.

٤٦

بالاخانه پرر بلنده
ئەرەقچینێ خوه و من ده
یادگاری تشتەک رنده

47

Balaxane xişt û nîme,
Fekê yarê kanîya cîme,
Avek bide, ezê tîme.

٤٧

بالاخانه خشت و نیمه
فەکێ یارێ کانیا جیمه
ئاڤەک بده ئەزێ تێمه

48

Balûn tere le hewa ye,
Le nav Memed Reza-şaye,
Va şahekê we befa ye.

٤٨

بالوون تەره له هەوایه
له ناڤ مەمەدرەزاشایه
ڤا شاهەکێ وه بەفایه

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

49
Balûn tere li hewayi,
Kurmênc têda tekya dayi,
Aqa damad bêhemtayi.

٤٩
بالوون تەرە ل هەوای
کورمێنج تێ دا تەکیا دای
ئاقا داماد بێهەمتای

50
Ban dikeme keçkê ezew,
Xwedê le me girtiye qezew,
Ne te dil ma, ne min kezew.

٥٠
بان دکەمە کەچکێ ئەزەو
خوەدێ لە مە گرتیە غەزەو
نە تە دل ما نە من کەزەو

51
Ban dikeme we navê te,
Awareme le redê te,
Dilê min bir cemalê te.

٥١
بان دکەمە وە ناڤێ تە
ئاوارە مە لە رەدێ تە
دلێ من بر جەمالێ تە

52
Ban ekeme wi navê te,
Heya tune li çavê te,
Îman tune li bavê te.

٥٢
بان ئەکەمە و ناڤێ تە
حەیا تونە ل چاڤێ تە
ئیمان تونە ل باڤێ تە

53
Ban ekeme we navê te,
Aşiq bûme le çavê te,
Îman negê ser bavê te.

٥٣
بان ئەکەمە وە ناڤێ تە
عاشق بوومە لە چاڤێ تە
ئیمان نەگێ سەر باڤێ تە

54
Ban ekerim, nawî cewab,
Te dilê min kirîyi kewab,
Çima carê nakî sewab.

٥٤
بان ئەکەرم ناوی جەواب
تە دلێ من کریی کەواب
چما جارێ ناکی سەواب

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

55

Baran barî çilke-çilke,
Caylo, rawi hespê cil ke,
Yarê naşî kuda dil ke.

٥٥

باران باری چلکەچلکە
جایلۆ راو هەسپێ جل کە
یارێ ناشی کو دا دل کە

56

Baran barî çilke-çilke,
Yarê, rawi dêve cil ke,
Cilê qiçik li nêrçe ke.

٥٦

باران باری چلکەچلکە
یارێ راو دێڤە جل کە
جلێ قچک ل نێرچە کە

57

Baran barî herd bû lûşe,
Kewin gewra we qelûşe,
Le serê min tune hûşe.

٥٧

باران باری هەرد بوو لووشە
کەون گەورا وە قەلووشە
لە سەرێ من تونە هووشە

58

Baran barî, herdê kesk kir,
Xelk zevicî, me hewes kir,
Me li canê xwe wi lez kir.

٥٨

باران باری هەردێ کەسک کر
خەلک زەڤجی، مە هەوەس کر
من ل جانێ خوە و لەز کر

59

Barilaha,min dil tune,
Li nav gulan min gul tune,
Bêçarenî, min mal tune.

٥٩

بارئلاها من دل تونە
ل ناڤ گولان من گول تونە
بێچارە نێ، من مال تونە

60

Barilaha, min dil tune,
Le nav gulan min gul tune,
Sa bêçaran hasil tune.

٦٠

بارئلاها من دل تونە
لە ناڤ گولان من گول تونە
سا بێچاران حاسل تونە

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

61	٦١
Barilaha tuwetexsîr,	بارئلاها تووەتەخسیر
Hêşin deke çol û cizîr,	هێشن دەکە چۆل و جزیر
We dû yarê bûme hêsîr.	وە دوو یارێ بوومە هێسیر
62	٦٢
Barilaha, tuwetexsîr,	بارئلاها تووەتەخسیر
Le min teng bû çol û cizîr,	لە من تەنگ بوو چۆل و جزیر
Yarê minê kirine hêsîr.	یارێ منێ کرنە هێسیر
63	٦٣
Bariş barî, daran gul da,	بارش باری داران گول دا
Memê keçkan kiras hilda,	مەمێ کەچکان کراس هلدا
Te je kuda dil we min da.	تە ژە کو دا دل وە من دا
64	٦٤
Baẍê gwîzan, baẍê gwîzan,	باغێ گویزان، باغێ گویزان
Têye dengê du ezîzan,	تێیە دەنگێ دو عەزیزان
Xelko, meden bêdil qîzan.	خەلکۆ مەدەن بێدل قیزان
65	٦٥
Bar ke, bar ke je kelê me,	بار کە، بار کە ژە کەلێ مە
Bêxewerî je halê me,	بێخەوەری ژە حالێ مە
Çi exwazî je canê me.	چ ئەخوازی ژە جانێ مە
66	٦٦
Bar Xudaya, çima ha wû,	بارخودایا چما ها وو
Razê dilê me bena wû,	رازێ دلێ مە بەنا وو
Dûst û duşmen le me şa wû.	دووست و دوشمەن لە مە شا وو

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

67

Bask û pîlê min girêden,
Min wi arê cennemê den,
Xewerê min wi yarê den.

٦٧

باسک و پیلێ من گرێدەن
من و ئارێ جەنەمێ دەن
خەوەرێ من و یارێ دەن

68

Bask û pîlê min girêden,
Vî kotela we demê den,
Xewerê min we yarê den.

٦٨

باسک و پیلێ من گرێدەن
ڤی کۆتەلا وە دەمێ دەن
خەوەرێ من و یارێ دەن

69

Bask û pîlê min girêden,
We wer zawê Layînê den,
Xewerê min we yarê den.

٦٩

باسک و پیلێ من گرێدەن
وە وەر زاوێ لایینێ دەن
خەوەرێ من و یارێ دەن

70

Baxê alû, baxê alû,
Ketme baxek we zerdalû,
Min yêk şkand, dene tal wû.

٧٠

باغێ ئالوو، باغێ ئالوو
کەتم باغەک وە زەردالوو
من ئێک شکاند، دەنە تال وو

71

Baxê meyman, baxê meyman,
Yar egeri le nav dêman,
Ez aşiqê her du meman.

٧١

باغێ مەیمان، باغێ مەیمان
یار ئەگەر لە ناڤ دێمان
ئەز عاشقێ هەر دو مەمان

72

Baxê tiji, baxê tiji,
Kevran tavêm, gul deriji,
Va derdê te min dekuji.

٧٢

باغێ تژ، باغێ تژ
کەڤران تاڤێم گول دەرژ
ڤا دەردێ تە من دەکوژ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

73

Baẍê tiji, baẍê tiji,
Kêvir mavê gul diriji,
Xwedî baẍ tê, me dikuji.

٧٣

باغیێ تژ، باغیێ تژ
کیڤر ماڤێ گول درژ
خوەدیێ باغ تیێ مه دکوژ

74

Baẍê tirê, baẍê tiri,
Reş dikene çav û biri,
Şikil sirar, rû wi xuri.

٧٤

باغیێ تر، باغیێ تر
رەش دکەنە چاڤ و بر
شکل سرار، روو و خور

75

Bazar miştin, bazar miştin,
Kexuda hatin, rûniştin,
Ji nav xelkê gep ibîstin.

٧٥

بازار مشتن ، بازار مشتن
کەخودا هاتن روونشتن
ژ ناڤ خەلکێ گەپ ئبیستن

76

Bazar miştin, bazar miştin,
Qacar hatin, rûneniştin,
Xan û begê me wan kuştin.

٧٦

بازار مشتن ، بازار مشتن
قاجار هاتن روونەنشتن
خان و بەگێ مه وان کوشتن

77

Baznê destê te sisêne,
Le lîstikê xicaw têne,
Wenda nekî, yê xelkêne.

٧٧

بازنێ دەستێ تە سسێ نە
لە لیستکێ خجاو تیێنە
وەندا نەکی، یێ خەلکێ نە

78

Baznê destê xwe we şeş ke,
We çirêkê şevê reş ke,
Xwedê rûyê duşmen reş ke.

٧٨

بازنێ دەستێ خوە وە شەش کە
وە چرێکێ شەڤێ رەش کە
خوەدێ روویێ دوشمەن رەش کە

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

79

Bedrê avê we mane ke,
Tu dest hilîn bane me ke,
We çavê xwe eşare ke.

٧٩

بەرێ ئاڤێ وە مانە کە
تو دەست هلین بانە مە کە
وە چاڤێ خوە ئەشارە کە

80

Bejna bilind ez wi ku kem,
Aram-aram wi bin çi kem,
Baskê rastê wi balgî kem.

٨٠

بەژنا بلند ئەز و کو کەم
ئارام ئارم و بن چ کەم
باسکێ راستێ و بالگی کەم

81

Bejn kişiya bûyi mûyi,
Kiras je ser meman çûyi,
Hînim çavê min we dûyi.

٨١

بەژن کشیا بووی موویی
کراس ژە سەر مەمان چووی
هینم چاڤێ من وە دووی

82

Bejnê te ku elîf, lam e,
Je x̄usan bûme temame,
Çere bikem yar bedname.

٨٢

بەژنێ تە کو ئەلیف لامە
ژە غوسان بوومە تەمامە
چەرە بکەم یار بەدنامە

83

Bejnê yarê dara bîyê,
Hêşin dike li hewliyê,
Qismet biwi hernî siyê.

٨٣

بەژنێ یارێ دارا بییێ
هێشن دکە ل هەولییێ
قسمەت بو هەرنی سی‌یێ

84

Bejnê yarê dara bîyê,
Rûniştime li wer siyê,
Kînga rûnim li paliyê.

٨٤

بەژنێ یارێ دارا بییێ
روونشتمە ل وەر سییێ
کینگا روونم ل پالییێ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

85

Bejnê yarê darê gwîzê,
Dilê min bir te ezîzê,
Ez qurwane te temîzê.

٨٥

بەژنێ یارێ دارێ گویزێ
دلێ من بر تە عەزیزێ
ئەز قوروانە تە تەمیزێ

86

Bejnê yarê dara merxê,
Ez wi dorê ketme çerxê,
Nalê miya çav li berxê.

٨٦

بەژنێ یارێ دارا مەرخێ
ئەز و دۆرێ کەتمە چەرخێ
نالێ میا چاڤ ل بەرخێ

87

Bejnê yarê dara merxê,
Wi dorê da ketme çerxê,
Natê gurê dada berxê.

٨٧

بەژنێ یارێ دارا مەرخێ
و دۆرێ دا کەتمە چەرخێ
ناتێ گورێ دادا بەرخێ

88

Bejnûbalê te yê xilfe,
We ser rûyan berda zilfe,
Destê mede ew hîn tilfe.

٨٨

بەژنوبالێ تەیێ خلفە
وە سەر روویان بەردا زلفە
دەستێ مەدە ئەو هین تلفە

89

Berê kwînê we kutele,
Kirasê te we gulbûte,
Je biharê ketme dû te.

٨٩

بەرێ کوینێ وە کوتەلە
کراسێ تە وە گولبووتە
ژە بهارێ کەتمە دوو تە

90

Berfek barî daye navê,
Va qelindê navziravê,
Bigiri çavê dê û bavê.

٩٠

بەرفەک باری دایە ناڤێ
ڤا قەلندێ ناڤزراڤێ
بگر چاڤێ دێ و باڤێ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

91

Berfendîla berê yanê,
Yar guleke li demanê,
Ezê terim wi ermanê.

٩١

بەرفەندیلا بەرێ یانێ
یار گولەکە ل دەمانێ
ئەزێ تەرم و ئەرمانێ

92

Berfendîla serê rême,
Ez kanîya bin berfême,
Hûrik, hûrik vedelime.

٩٢

بەرفەندیلا سەرێ رێ مە
ئەز کانیا بن بەرفێ مە
هوورک هوورک ڤەدەلمە

93

Berfendîla serê rême,
Hûrik, hûrik vedelime,
Dager were çav le rême.

٩٣

بەرفەندیلا سەرێ رێ مە
هوورک هوورک ڤەدەلمە
داگەر وەرە چاڤ لە رێ مە

94

Berfendîlê serê rême,
Hûrik, hûrik vedelime,
Ez minê qismeta kême.

٩٤

بەرفەندیلێ سەرێ رێ مە
هوورک هوورک ڤەدەلمە
ئەز منێ قسمەتا کێ مە

95

Berfendîla serê rêye,
Yar kanîya bin berfêye,
Hûrik, hûrik diheliye.

٩٥

بەرفەندیلا سەرێ رێ یە
یار کانیا بن بەرفێ یە
هوورک هوورک دهەلیە

96

Berfendîlê serê rêye,
Yar kanîya bin berfêye,
Sed sal here ew yê meye.

٩٦

بەرفەندیلێ سەرێ رێ یە
یار کانیا بن بەرفێ یە
سەد سال هەرە ئەو ئێ مە یە

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

97 — ٩٧

Berxê wi dû te wi zenge,
Karê me xiylek wi denge,
Ji vî ret mewi, ew ulenge.

بەرخێ و دوو تە و زەنگە
کارێ مە خیلەک و دەنگە
ژ وی رەت مەو، ئەو ئولەنگە

98 — ٩٨

Bêdil pirrin, bêdil pirrin,
Her yek aliyek min bigirin,
Ez hêsîrim, min bikirrin.

بێدل پررن، بێدل پررن
هەر یەک ئالیەک من بگرن
ئەز هێسیرم، من بکررن

99 — ٩٩

Bêdemax̆im, bêdemax̆im,
Ez aşiqê keçkê çaqim,
Nerevînim qurumsaqim.

بێدەماغم ، بێدەماغم
ئەز عاشقێ کەچکێ چاقم
نەرەڤینم قورومساقم

100 — ١٠٠

Bêdilî ku derdek nini,
Hêsîreke, ekişîni,
We bêdilî eşewtîni.

بێدلی کو دەردەک نن
هێسیر ئەکە ئەکشین
وە بێدلی ئەشەوتین

101 — ١٠١

Bêdilî ku halek nini,
Karê ro û salek nini,
Çîya biwi ar hiltîni.

بێدلی کو حالەک نن
کارێ رۆ و سالەک نن
چیا بو، ئار هلتینن

102 — ١٠٢

Bêlek keçikê qeremanan,
Ew rijiyane nav xermanan,
Cayl terin wi ermanan.

بێلەک کەچکێ قەرەمانان
ئەو رژیانە ناڤ خەرمانان
جایل تەرن و ئەرمانان

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

103
Bê pezê teyê sîr û qere,
Gurek tîrkî mere bere,
Te canê xwe daye sere.

١٠٣
بێ پەزێ تەیێ سیر و قەرە
گورەک تیرکی مەرە بەرە
تە جانێ خوە دایە سەرە

104
Biçin, biçin xallek ceyi,
Li pişta te kemançeyi,
Kemançeka me wi xweyi.

١٠٤
بچن بچن خاللەک جەی
ل پشتا تە کەمانچەی
کەمانچەکا مە و خوەی

105
Bigrin destê min girêden,
Bişewtînin we wer bê den,
Xewerê min we yarê den.

١٠٥
بگرن دەستێ من گرێدەن
بشەوتینن وە وەر بێ دەن
خەوەرێ من وە یارێ دەن

106
Bilind firrîm, ez pest ketim,
Je qismetê te werketim,
Quse mexwe, selamet im.

١٠٦
بلند فرریم ئەز پەست کەتم
ژە قسمەتێ تە وەرکەتم
قوسە مەخوە، سەلامەتم

107
Bilind firrîm, pirr pest ketim,
Ez qêmet wûm, erzan ketim,
Wi dest kesek nakes ketim.

١٠٧
بلند فرریم، پرر پەست کەتم
ئەز قێمەت ووم ئەرزان کەتم
و دەست کەسەک ناکەس کەتم

108
Bindarika ser me refe,
Tirmîn girtiye çarterefe,
Zivistan hat girtiye berfe.

١٠٨
بنداریکا سەر مە رەفە
ترمین گرتیە چارتەرەفە
زڤستان هات گرتیە بەرفە

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

109

Bindarîkê me wi refe,
Keçkan girtiye çarterefe,
Tu şîr bixe ezê kefe.

١٠٩

بنداريكا مه و ڕه‌فه
كه‌چكان گرتيه چارته‌ڕه‌فه
تو شير بخوه، ئه‌زێ كه‌فه

110

Bindarokê ser me refe,
Keçkan girtiye çarterefe,
Dukmê yaxê wê sedefe.

١١٠

بندارۆكا سه‌ر مه ڕه‌فه
كه‌چكان گرتيه چارته‌ڕه‌فه
دووكمێ ياخێ وێ سه‌ده‌فه

111

Binê baman we kulêş ke
Nêr û meyan fişke-fişke
Mêrê dujin qelyankêş ke

١١١

بنێ بامان وه كولێش كه
نێر و مه‌يان فيشكه‌فيشكه
مێرێ دوژن قه‌ليان‌كێش كه

112

Binê birîê xwe hilanî,
Ser li mêrê xwe dananî,
Mêr kûtî wû, dil hilnanî.

١١٢

بنێ بريێ خوه هلانی
سه‌ر ل مێرێ خوه دانانی
مێر كووتی وو، دل هل‌نانی

113

Birrek nêrî kirr û aske,
Şax li sêri bûne baske,
Qêlind bide min xelas ke.

١١٣

بره‌ک نيری كرر و ئاسكه
شاخ ل سێر بوونه باسكه
قێلند بده من خه‌لاس كه

114

Bînan danî berve heve,
Terme dora xwe wi şeve,
Qênd dikenê feka heve.

١١٤

بينان دانی به‌رڤه هه‌ڤه
ته‌رمه دۆرا خوه و شه‌ڤه
ڤێند دكه‌نێ فه‌كێ هه‌ڤه

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

115 — ١١٥

Birin birin, Durne birin,
Ji zawê Xîn da ret kirin,
Kuncê çavan wi hêstirin.

برن برن، دورنه برن
ژ زاوێ خین دا رەت کرن
کونجێ چاڤان و هێسترن

116 — ١١٦

Bîçinçîyo, bîçin meke,
Medgîr destê te kul eke,
Damarrîye, derman nake.

بیچن‌چیو ! بیچن مەکە
مەدگیر دەستێ تە کول ئەکە
دامارریە ، دەرمان ناکە

117 — ١١٧

Bîçinçîyo, le derawê,
Bîçin ekir le serawê,
Aram hilîn engerawê.

بیچن‌چیو! لە دەراوێ
بیچن ئەکر لە سەراوێ
ئارام هلین ئەنگەراوێ

118 — ١١٨

Bînedarê, çav, biri kevan,
Buxend danî wi çarçevan,
Kete pîşyê qeter devan.

بینەدارێ چاڤ بر کەڤان
بوغەند دانی و چارچەڤان
کەتە پیشیێ قەتەر دەڤان

119 — ١١٩

Bîvilberan, bîvilberan,
Arê mûrîan tiji qeran,
Min ji para dayi beran.

بیڤل‌بەران ، بیڤل‌بەران
ئارێ مووریان تژ قەران
من ژ پارا دای بەران

120 — ١٢٠

Bûka kêye, qêza kêye,
Li nav bînan dêw dikêye,
Bîna gulan ji wê têye.

بووکا کێ یە ، قێزا کێ یە
ل ناڤ بینان دێو دکێ‌یە
بینا گولان ژ وێ تێ‌یە

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

121

Bûkek birin, bûkek birin,

Ji çeylaẍanda ret kirin,

Gar ji rûyan vedikirin.

١٢١

بووکەک برن، بووکەک برن

ژ چەیلاغان دا ڕەت کرن

گار ژ ڕوویان ڤەدکرن

122

Bûme arê binê sîlê,

Ji dil şewtîm, hatme kelê,

Bedşansî bednav kirim li nav êlê.

١٢٢

بوومە ئارێ بنێ سیلێ

ژ دل شەوتیم هاتمە کەلێ

بەدشانسی بەدناڤ کرم ل ناڤ ئێلێ

123

Bûme berfê Aledaẍê,

Çere mest wûm li wê çaẍê,

Îsal ketme ji demaẍê.

١٢٣

بوومە بەرفێ ئالەداغێ

چەرە مەست ووم ل وێ چاغێ

ئیسال کەتمە ژ دەماغێ

124

Bûme bulbul, ez exwînim,

Bûme qumrî, elorînim,

Xewerekê we wê gînim.

١٢٤

بوومە بولبول ئەز ئەخوینم

بوومە قومری ئەلۆرینم

خەوەرەکێ وە وێ گینم

125

Bûme bulbul, ez dexwînim,

Ez degerim, te nawînim,

Hesretê te pirr ekşînim.

١٢٥

بوومە بولبول ئەز دەخوینم

ئەز دەگەرم تە ناوینم

حەسرەتێ تە پرر ئەکشینم

126

Bûme çîyay ser wi dûman,

Li serê min bûyi tûfan,

Li dilkê min mayi erman.

١٢٦

بوومە چیای سەر و دوومان

ل سەرێ من بووی تووفان

ل دلکێ من مای ئەرمان

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

127

Bûme çîyay ser we dûman,
Sa derdê min tune derman,
Derdê le min bûne xerman.

١٢٧

بوومە چیای سەر وە دوومان
سا دەردێ من تونە دەرمان
دەردێ لە من بوونە خەرمان

128

Bûme dola demê bîrê,
Girêdame wi zincîrê,
Tîme, avek natiye gîrê.

١٢٨

بوومە دۆلا دەمێ بیرێ
گرێدامە و زنجیرێ
تی مە، ئاڤەک ناتیە گیرێ

129

Bûme kevrê şûnê waran,
Igirîme xwîn û baran,
Şewti mala sebebkaran.

١٢٩

بوومە کەڤرێ شوونێ واران
ئگریمە خوین‌وباران
شەوتی مالا سەبەبکاران

130

Bûme kuçkê dora êre,
Reng li rûyê min bû swîre,
Ji umrê xwe nedî xêre.

١٣٠

بوومە کوچکێ دۆرا ئێرە
رەنگ ل روویێ من بوو سویرە
ژ عومرێ خوە نەدی خێرە

131

Bûme masî, ketme golê,
Av hişk bûye, mam le çolê,
Dilê min bir şîlvarqolê.

١٣١

بوومە ماسی کەتمە گۆلێ
ئاڤ هشک بوویە، مام لە چۆلێ
دلێ من بر شیلڤارقۆلێ

132

Bûme serê qeregûnan,
Xwe igirim li tutûnan,
Qayîl nawim li tu dînan.

١٣٢

بوومە سەرێ قەرەگوونان
خوە ئگرم ل توتوونان
قاییل ناوم ل تو دینان

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

133

Cecoxane, Cecoxane,
Duşmen je te herasane,
Xanê xanan Cecoxane.

١٣٣

جەجۆخانە، جەجۆخانە
دوشمەن ژە تە هەراسانە
خانێ خانان جەجۆخانە

134

Canemergê çiqe reşe,
Ew reşekê pirr we refşe,
Sewa caylan ew nexweşe.

١٣٤

جانەمەرگێ چقە رەشە
ئەو رەشەکێ پرر وە رەفشە
سەوا جایلان ئەو نەخوەشە

135

Caylo, here pay fermanê,
Pe te henî Qizilqanê,
Duşmen here we ermanê.

١٣٥

جایلۆ هەرە پای فەرمانێ
پە تە هەنی قزلقانێ
دوشمەن هەرە وە ئەرمانێ

136

Cenazê min hûn hilînin,
Le nav malan bigerînin,
Le ber malê yarê daynin.

١٣٦

جەنازێ من هوون هلینن
لە ناڤ مالان بگەرینن
لە بەر مالێ یارێ داینن

137

Cergelane, Cergelane,
Li ser kurmênc bû tûfane,
Ne hesp ma, ne pez, ne mayne.

١٣٧

جەرگەلانە، جەرگەلانە
ل سەر کورمێنج بوو تووفانە
نە هەسپ ما، نە پەز نە ماینە

138

Cergelanê we cengele,
Koç terine we lengere,
Va gula je kullan sere.

١٣٨

جەرگەلانێ وە جەنگەلە
کۆچ تەرنە وە لەنگەرە
ڤا گولا ژە کوللان سەرە

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

139

Cewanîya min xelkê dîwû,
Axirîya min çi kûtî wû,
Me'lûm dewi bêdilî wû.

١٣٩

جەوانیا من خەلکێ دیوو
ئاخریا من چ کووتیوو
مەلووم دەو بێدلێ وو

140

Cewanî çû, nika kalim,
Çi şîrîn wûm, nika talim,
Her wext bêwî, ez le malim.

١٤٠

جەوانی چوو نکا کالم
چ شیرین ووم نکا تالم
هەر وەخت بێوی ئەز ل مالم

141

Cewanî çû, nika kalim,
Le cem yarê nika talim,
We vî derda ez denalim.

١٤١

جەوانی چوو نکا کالم
لە جەم یارێ نکا تالم
وە ڤی دەردا ئەز دەنالم

142

Cewanî çû, nika kalim,
Şîrînî çu, nika talim,
Ez le halê xwe enalim.

١٤٢

جەوانی چوو نکا کالم
شیرینی چوو نکا تالم
ئەز لە حالێ خوە ئەنالم

143

Cewir kirin le halê min,
Nikûli bû le talê min,
Kuda birin hevalê min.

١٤٣

جەور کرن لە حالێ من
نکوول بوو لێ تالێ من
کودا برن هەڤالێ من

144

Cilisqê te bûstek nîve,
Aliyek çîk û aliyek hîve,
Hewlî kirrîn wi dirêve.

١٤٤

جلسقێ تە بووستەک نیڤە
ئالییەک چیک و ئالیەک هیڤە
هەولی کررین و دریڤە

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

145

Cîgerxwînim, dilbirînim,
Xem û qusê te dekşînim,
Mida dekim te biwînim.

١٤٥

جیگەرخوینم ، دلبرینم
غەم و قوسێ تە ئەکشینم
مدا دەکم تە بوینم

146

Cîger we ar, ez le virame,
Şevaroyê sa te pame,
Le vî yurda ẍerîw mame.

١٤٦

جیگەر وە ئار، ئەز لە ڤرا مە
شەڤاروێ سا تە پا مە
لە ڤی یوردا غەریو مامە

147

Çarçevê te çarxaneyi,
Xalê şikil nîşaneyi,
Ew nîşanê min û teyi.

١٤٧

چارچەڤێ تە چارخانەی
خالێ شکل نیشانەی
ئەو نیشانێ من و تەی

148

Çadirçerxî, çadirçerxî,
Li paş xanî yê me ikuxî,
Ḧatme rûyan, rû wi surxî.

١٤٨

چادرچەرخی، چادرچەرخی
ل پاش خانییێ مە ئکوخی
هاتمە روویان، روو و سورخی

149

Çadirçînî, çadirçînî,
Je bin çadirê ser dekşînî,
Belkim carê min biwînî.

١٤٩

چادرچینی ،چادرچینی
ژە بن چادرێ سەر دەکشینی
بەلکم جارێ من بوینی

150

Çadirê serê te bibirrim,
We qanat kim pê bifirrim,
Qismet biwi te hilgirim.

١٥٠

چادرێ سەرێ تە ببررم
وە قانات کم پێ بفررم
قسمەت بو تە هلگرم

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

151

Çadirê te bûte-bûte,
Je xizantî ketime dû te,
Qismet newû bêwme rûy te.

١٥١

چادرێ تە بووتە بووتە
ژە خزانتی کەتمە دوو تە
قسمەت نەوو بێومە رووی تە

152

Cadirê serê te we kwîn kim,
We meske wî we nav nîn kim,
Tu we qend wî, te şîrîn kim.

١٥٢

چادرێ سەرێ تە وە کوین کم
وە مەسکە وی وە ناڤ نین کم
تە وە قەند وی، تە شیرین کم

153

Çardorê me kullê kemer,
Biri reşe, şikil qemer,
Te ez kirime xwîn cîger.

١٥٣

چاردۆرێ مە کوللێ کەمەر
بر رەشە، شکل قەمەر
تە ئەز کرمە خوین‌جیگەر

154

Çardorê me kullê refin,
Va mûsima çîya xefin,
Ramîsanê keçkan

١٥٤

چاردۆرێ مە کوللێ رەفن
ڤا مووسما چیا خەفن
رامیسانێ کەچکان نەفن

155

Çarxê lingê te yê xame,
Li te girêda min dad bêkame,
Here mesekin, ezê dame.

١٥٥

چارخێ لنگێ تەیێ خامە
ل تە گرێدا من دادبێ‌کامە
هەرە مەسەکن ئەزێ دامە

156

Çarixlêyo, çarixlêyo,
Çarixan bêxin, were ciyo,
Baskê min sa te balgiyo.

١٥٦

چارخلێیۆ ، چارخلێیۆ
چارخان بێخن وەرە جیۆ
باسکێ من سا تە بالگیۆ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

157

Çav, biri reş mîna kewê,
Didanê boz mîna şewê,
We palyêda ketme xewê.

١٥٧

چاڤ بر رەش مینا کەوێ
ددانێ بۆز مینا شەوێ
وە پالیێ دا کەتمە خەوێ

158

Çavêne reş çavê maran,
Rûniştiye li bin daran,
Memêne boz nalê naran.

١٥٨

چاڤێنە رەش چاڤێ ماران
روونشتییێ ل بن داران
مەمێنە بۆز نالێ ناران

159

Çavê reşin çavê maran,
Rû swîr ike denê naran,
Ew serdarê kullê yaran.

١٥٩

چاڤێ رەشن چاڤێ ماران
روو سوور ئکە دەنێ ناران
ئەو سەردارێ کوللێ یاران

160

Çavêne reş, çavê maran,
Sifildarê le nav daran,
Way le halê me bêçaran.

١٦٠

چاڤێنە رەش چاڤێ ماران
سفلدارێ لە ناڤ داران
وای لە حالێ مە بێچاران

161

Çavêne reş kanî-kanî,
Du çavreşan av hilanî,
Yêk ya min wû, min nizanî.

١٦١

چاڤێنە رەش کانی کانی
دو چاڤرەشان کل هلتانی
ئێک یا من وو، من نزانی

162

Çavêne reş kanî-kanî,
Malan bar kir li ser danî,
Du çavreşan av hilanî.

١٦٢

چاڤێنە رەش کانی کانی
مالان بار کر ل سەر دانی
دو چاڤرەشان ئاڤ هلانی

163

Çavêne reş kanî-kanî,
Min kildanek jêra hanî,
Çav pirr reş wûn, kil hilnanî.

١٦٣

چاڤێنه رەش کانی کانی
من کلدانەک ژێ را هانی
چاڤ پرر رەش وون کل هل‌نانی

164

Çavê le te çavê zax̃an,
Werkevinî le surax̃an,
Le dilê me dameyn dax̃an.

١٦٤

چاڤێ لە تە چاڤێ زاغان
وەرکەڤنی لە سوراغان
لە دلێ مە دامەین داغان

165

Çavêne te çavê maran,
Rû gulgeze, denê naran,
Wedestgirti, çav le yaran.

١٦٥

چاڤێنە تە چاڤێ ماران
روو گول‌گەزە، دەنێ ناران
وە دەستگرت، چاڤ لە یاران

166

Çavêne te xuşê tiri,
Çi we refşin çav û biri,
Nifir dekim, dê bemiri.

١٦٦

چاڤێنە تە خووشێ تر
چ وە رەفشن چاڤ و بر
نفر دەکم دێ بمر

167

Çavê reşin, birîyê kokan,
Gulbûtenka dorê gogan,
We cînar bûy tu çend rokan.

١٦٧

چاڤێ رەشن، بریێ کۆکان
گولبووتەنکا دۆرێ گۆگان
وە جینار بووی تو چەند رۆکان

168

Çavê reşin, birîyê mîzan,
Sifildarê nav dargwîzan,
Dilê me ket qerteqîzan.

١٦٨

چاڤێ رەشن بریێ میزان
سفیدارێ ناڤ دار گویزان
دلێ من کەت قەرتەقیزان

169
Çavê reşin, biri mîzan,
Sifildarê tew le gwîzan,
Yarê bigirim je nav qêzan.

١٦٩
چاڤێ رەشن، بر میزان
سفیدارێ تەولە گویزان
یارێ بگرم ژە ناڤ قیزان

170
Çavê reşin, çavê maran,
Sifîldarê telwe daran,
Tu serwerê kulla yaran.

١٧٠
چاڤێ رەشن چاڤێ ماران
سفیلدارێ تەڵوە داران
تو سەروەرێ کوللا یاران

171
Çavê reşin kanî-kanî,
Çarde malan li ser danî,
Çavê reş wûn, kil hilnanî.

١٧١
چاڤێ رەشن، کانی کانی
چاردە مالان ل سەر دانی
چاڤێ رەش وون، کل هڵنانی

172
Çavê reşin, kanî keske,
Wê anî ber me nan û meske,
Çavan bigir, meman gez ke.

١٧٢
چاڤێ رەشن، کانی کەسکە
وێ ئانی بەر مە نان و مەسکە
چاڤان بگر، مەمان گەز کە

173
Çavê reşin tu kil meke,
Min we xwera işqî meke,
Işqî dekî, terkê meke.

١٧٣
چاڤێ رەشن تو کل مەکە
من وە خوە را عشقی مەکە
عشقی دەکی، تەرکێ مەکە

174
Çavreş dagere çêlaẍê,
Parê mest wûm le wê çaẍê,
Îsal ketme je damaẍê.

١٧٤
چاڤرەش داگەرە چێلاغێ
پارێ مەست ووم لە وێ چاغێ
ئیسال کەتمە ژە دەماغێ

175
Çavreş, çavê xwe kil meke,
Aşiqê xwe bêdil meke,
Je ẍem çavê min şil meke.

176
Çavreşê min berve min hat,
Herdu çavan bidim xelat,
Yêkê negot, yarê te hat.

177
Çavmîşînî, çavmîşînî,
Şikil kirîye qurîya çînî,
Bigirî belan, li xwe xinî.

178
Çavmîşînî, çavmîşînî,
Tu we qedê we çend minî,
Bigirî belan, le xwe xinî.

179
Çavsor pirrin, seresa wi,
Urzelingê serê rê wi,
Biken, bira derd bila wi.

180
Çav û birîyan hewale ke,
Carê virda temaşe ke,
Bira dilê min perr veke.

١٧٥
چاڤ‌رەش چاڤێ خوە کل مەکە
عاشقێ خوە بێدل مەکە
ژە غەم چاڤێ من شل مەکە

١٧٦
چاڤ‌رەشێ من بەرڤە من هات
هەر دو چاڤان بدم خەلات
ئێکێ نەگۆ یارێ تە هات

١٧٧
چاڤ‌میشینی ، چاڤ‌میشینی
شکل کریە قوریا چینی
بگری بەلان ل خوە خنی

١٧٨
چاڤ‌میشینی ، چاڤ‌میشینی
تو وە قەدێ وەچەند منی
بگری بەلان لە خوە خنی

١٧٩
چاڤ‌شۆر پررن، سەرەسا و
ئورزەلنگێ سەرێ رێ و
بکەن، برا دەرد بلا و

١٨٠
چاڤ و بریان هەواله کە
جارێ ڤر دا تەماشە کە
برا دلێ من پەر ڤەکە

181
Çav û birîyan hewale ke,
Carê virda temaşe ke,
Min wi arê memê xwe ke.

١٨١
چاڤ و بریان هەواله که
جارێ ڤردا تەماشه که
من و ئارێ مەمێ خوه که

182
Çav û birîyan hewale ke,
Carê virda temaşe ke,
Tu we gepê xelkê meke.

١٨٢
چاڤ و بریان هەواله که
جارێ ڤر دا تەماشه که
تو وه گەپێ خەلکێ مەکه

183
Çavreş, were birevinî,
Le welatek dûr kevinî,
Kes nizani em je kunî.

١٨٣
چاڤرەش وەره برەڤنی
له وەلاتەک دوور کەڤنی
کەس نزان ئەم ژه کو نی

184
Çavê reş û birîyê mîzan,
Sifîdarê tewle gwîzan,
Keçik rindin sa hemîzan.

١٨٤
چاڤێ رەش و بر میزان
سفیدارێ تەوله گویزان
کەچک رندن سا هەمیزان

185
Çeperasta te tirmanî,
Işqa te mala me danî,
Hêfa te ku hîn xizanî.

١٨٥
چەپەراستا ته ترمانی
عشقا ته مالا مه دانی
حێڤا ته کو هین خزانی

186
Çere çavin, biri, henî,
Çima ji min dûr rûdinî,
Min çi gotiye, tu nakenî?

١٨٦
چەره چاڤن بر هەنی
چما ژ من دوور روودنی
من چ گوتیه تو ناکەنی

187

Çere bikem, je dast talê,
Nata Bîjen kirme çalê,
Min têr nexwar je cemalê.

١٨٧

چەرە بکەم ژە دەست تالێ
ناتا بیژن کرمە چالێ
من تیر نەخوار ژە جەمالێ

188

Çere bikem, je dest yarê,
Kirime berxê nav bazarê,
Mîna Yûsif kirme çalê.

١٨٨

چەرە بکەم ژە دەست یارێ
کرمە بەرخێ ناڤ بازارێ
مینا یووسف کرمە چالێ

189

Çere bikem, je min dûrî,
Qismet biwi min hilgirî,
Le xwe meke daman tûrî.

١٨٩

چەرە بکەم ژە من دووری
قسمەت بـو من هلگری
لە خوە مەکە دامان تووری

190

Çere bikim, te nadene,
Sêri li min tav didene,
Îro, suwe te diwene.

١٩٠

چەرە بکم تە نادەنە
سێر ل من تاڤ ددەنە
ئیرۆ سووە تە دوەنە

191

Çere bikem, te wi yar kem,
Arê meman wi xiyar kem,
Wi rojime, pê fitar kem.

١٩١

چەرە بکەم تە و یار کەم
ئارێ مەمان و خیار کەم
و رۆژ مە ، پێ فتار کم

192

Çere bikem, je dest yarê,
Kirime berxê nav bazarê,
Bêwme cem te we çi manê?

١٩٢

چەرە بکەم ژە دەست یارێ
کرمە بەرخێ ناڤ بازارێ
بێومە جەم تە وە چ مانێ

193	١٩٣
Çere bikem, yar qiçike,	چەرە بکەم یار قچکە
Extelatan nika bike,	ئەختەلاتان نکا بکە
Hêfa yarê, ew qiçike.	حێفا یارێ، ئەو قچکە
194	١٩٤
Çere bikim, yar qiçike,	چەرە بکەم یار قچکە
Nika karê malê bike,	نکا کارێ مالێ بکە
Çavan bixwem, hîn hindike.	چاڤان بخوەم، هین هندکە
195	١٩٥
Çere çavin, çavê maran,	چەرە چاڤن، چاڤێ ماران
Keçek kirîye taqê kalan,	کەچەک کریە تاقێ کالان
Cayîl terin wi ermanan.	جاییل تەرن و ئەرمانان
196	١٩٦
Çima çavê xwe kil nadî,	چما چاڤێ رەش کل نادی
Çima biskê xwe ba nadî,	چما بسکێ خوە با نادی
Natê berê ciwab nadî?	ناتێ بەرێ جواب نادی
197	١٩٧
Çere çavin min le te dîn,	چەرە چاڤن من لە تە دین
Le hîç bendeyê Xwedê nedîn,	لە هیچ بەندەی خوەدێ نەدین
Bi qêrez te min yar nedîn.	ب غێرەز تە من یار نەدین
198	١٩٨
Çere bikim, şev nispe wû,	چەرە بکم شەڤ نسپە وو
Dukmê yaxê yar venewû,	دوکمێ یاخێ یار ڤەنەوو
Va qismetê henyê me wû.	ڤا قسمەتێ هەنیێ مە وو

199

Çere keme je dest bavê,
Şewtandim, dame tavê,
Havêtime hoza avê.

١٩٩

چەرە کەمە ژە دەست باڤێ
شەوتاندم دامە تاڤێ
هاڤێتمە حۆزا ئاڤێ

200

Çere keme je dest dêyê,
Kirme pûfê, dame sêyê,
Dame we malê dunêyê.

٢٠٠

چەرە کەمە ژە دەست دێیێ
کرمە پووفێ دامە سێیێ
دامە وە مالێ دونێیێ

201

Çima çavê reş kil nadî,
Zulfan wi ser xwe bernadî,
Şîlvarê boz tu tav nadî?

٢٠١

چما چاڤێ رەش کل نادی
زولفان و سەر خوە بەرنادی
شیلڤارێ بۆز تو تاڤ نادی

202

Çima çavê reş kil nayî,
Çima biskê xwe tav nayî,
Nata berê cewab nayî?

٢٠٢

چما چاڤێ رەش کل نایی
چما بسکێ خوە تاڤ نایی
ناتا بەرێ جەواب نایی

203

Çima gûliyê reş ba nayî,
We ser xweda tu bernayî,
Ban dekime, cewab nayî?

٢٠٣

چما گولیێ رەش با نایی
وە سەر خوە دا تو بەرنایی
بان دەکمە جەواب نایی

204

Çima ha wû, çima ha wû,
Xerman kutan, kulla ka wû,
Qerarê te kulla va wû?

٢٠٤

چما ها وو، چما ها وو
خەرمان کوتان، کوللا کا وو
قەرارێ تە کوللا ڤا وو

205 ٢٠٥

Çinarane, Çinarane,
Çi bazar û çi dûkane,
Suẍrê çavê xwe kil dane.

چنارانه ، چنارانه
چ بازار و چ دووکانه
سوغرێ چاڤێ خوه کل دانه

206 ٢٠٦

Çiraẍmûşî, çiraẍmûşî,
Tu çi kewek qereqaşî,
Je işqê te bûme bexşî.

چراغ مووشی، چراغ مووشی
تو چ کەوەک قەرەقاشی
ژە عشقێ تە بوومە بەخشی

207 ٢٠٧

Çiraẍ tûrî, çiraẍ tûrî,
Nala meya ser wi porî,
Şevê aram, royê tûrî.

چراغ تووری ، چراغ تووری
نالا مەیا سەر و پۆری
شەڤێ ئارام، رۆیێ تۆری

208 ٢٠٨

Çi şîrîne, nala nîne,
Xalek reşe, le dunîne,
Xapandime we zimîne.

چ شیرینە نالا نینە
خالەک رەشە لە دونینە
خاپاندمە وە زمینە

209 ٢٠٩

Çi tûtîyêk we zimanî,
Tu ku le xwe we gumanî,
Hêfa te ku je Boanî.

چ تووتییێک وە زمانی
تو کو لە خوە وە گومانی
حێفا تە کو ژە بۆانێ

210 ٢١٠

Çîkê asmîn ihêjmirim,
We derdê wê ez imirim,
Nesîw biwi wê hilgirim.

چیکێ ئاسمین ئهێژمرم
و دەردێ تە ئەز ئمرم
نەسیو بـو وێ هلگرم

211
Çîkê asmîn dehêjmirim,
Zar û zerûr defikirim,
We vî derda ez demirim.

٢١١
چیکێ ئاسمین دەهێژمرم
زار و زەروور دەفکرم
وە ڤی دەردا ئەز دەمرم

212
Çîkê asmîn dene-dene,
Yê ha terin, îlçîyê mene,
Îlçî nînin, mefsedene.

٢١٢
چیکێ ئاسمین دەنە دەنە
ئێها تەرن ئیلچییێ مە نە
ئیلچی نینن، مەفسەدەنە

213
Çîkê asmîn çel û çarin,
Memê keçikan sêv û narin,
Ji şîrînî nêne xwarin.

٢١٣
چیکێ ئاسمین چەل و چارن
مەمێ کەچکان سێڤ و نارن
ژ شیرینی نێنە خوارن

214
Çîkê asmîn çel û nene,
Ya ha terin, îlçîyê mene,
Îlçî nînin, mefsedene.

٢١٤
چیکێ ئاسمین چەل و نە نە
ئاها تەرن ئیلچییێ مە نە
ئیلچی نینن، مەفسەدەنە

215
Çîkê asmîn sayî-sayî,
Çima ji min tu cudayî,
Erman dilê minda mayî.

٢١٥
چیکێ ئاسمین سایی سایی
چما ژ من تو جدایی
ئەرمان دلێ من دا مایی

216
Çîkê asmîn qûşe-qûşe,
Memê keçkan dane xûşe,
Kûyê caylan haniye coşe.

٢١٦
چیکێ ئاسمین قووشە قووشە
مەمێ کەچکان دانە خووشە
کوویێ جایلان هانیە جۆشە

217

Çîkê asmîn wele-wele,
Şkandine qendê kelle,
Keçik dane lawkê melle.

٢١٧

چیکێ ئاسمین وەلەوەلە
شکاندنە قەندێ کەللە
کەچک دانە لاوکێ مەللە

218

Çîkê pegê bira rawi,
Xelk je dorê me bila wi,
Yar we memê gulor şa wi.

٢١٨

چیکا پەگێ برا راو
خەلک ژە دۆرێ مە بلا و
یار وە مەمێ گولۆر شا و

219

Çîya bilind rê we serra,
Hanî sa min hekîm, cerrah,
Min derman ke sewa xwera.

٢١٩

چیا بلند رێ وێ سەرا
هانی سا من حەکیم جەرراح
من دەرمان کە سەوا خوە را

220

Çîya dûzin, cûlge dûzin,
Berankîvî lê ilîzin,
Midê dilan law û qîzin.

٢٢٠

چیا دووزن، جوولگە دووزن
بەران‌کیڤی لێ ئلیزن
مدێ دلان لاو و قیزن

221

Çîya sare, cûlge germe,
Baran barî nerme-nerme,
Kwîyê yarê daye ser me.

٢٢١

چیا سارە، جوولگە گەرمە
باران باری نەرمە نەرمە
کویێ یارێ دایە سەر مە

222

Çîya sarin, cûlge germin,
Kwiyê yarê da serê min,
Wê xwe daye hemberê min.

٢٢٢

چیا سارن، جوولگە گەرمن
کویێ یارێ دا سەرێ من
وێ خوە دایە هەمبەرێ من

223

Çîya sarin, kele germin,
Kiya yarê da serê min,
Xewer newû je yara min.

٢٢٣

چیا سارن، کەلە گەرمن
کیا یارێ دا سەرێ من
خەوەر نەوو ژە یارا من

224

Çîya sarin, we delavin,
Durne terin, zax̆ le navin,
Refşa yarê biri, çavin.

٢٢٤

چیا سارن وە دەلاڤن
دورنە تەرن زاغ لە ناڤە
رەفشا یارێ بر چاڤن

225

Çîyay ser me Erzirûme,
Kew û kefter bûne kome,
Em tezegî bûnî qome.

٢٢٥

چیا سەر مە ئەرزرووومە
کەو و کەفتەر بوونە کۆمە
ئەم تەزەگی بوونی قۆمە

226

Çîyay ser me Şahcihane,
Ew serverê kullê çîyane,
Gul û gîya ferêwane.

٢٢٦

چیا سەر مە شاەجهانە
ئەو سەروەرێ کوللێ چیانە
گول و گیا فرێوانە

227

Çîyay ser me çere berke,
Kewnê serê te heşt terke,
Sed sal here, nakim terke.

٢٢٧

چیا سەر مە چەرە بەرکە
کەونێ سەرێ تە هەشتتەرکە
سەد سال هەرە ناکم تەرکە

228

Çîyay ser me gulmazîyi,
Were henî cem Xwedêyi,
Minê Xwedê çi gotiyi.

٢٢٨

چیا سەر مە گولمازیی
وەرە هەنی جەم خودەیی
منێ خوەدێ چ گوتیی

229

Çîyay ser me kemer tune,
Her polatê coher tune,
Kes je dilan xewer tune.

٢٢٩

چیا سەر مە کەمەر تونە
هەر پۆلاتێ جۆهەر تونە
کەس ژە دلان خەوەر تونە

230

Çîyay ser me kunê Bî ye,
Were henî cem Xwedêye,
Minê Xwedê çi gotiye.

٢٣٠

چیا سەر مە کونێ بی یە
یەوەرە هەنی جەم خوەدێ
منێ خوەدێ چ گۆتیە

231

Çîyay ser me kullê refe,
Dûmîn girtiye çar terefe,
Bulbul nake le vî xefe.

٢٣١

چیا سەر مە کوللێ رەفە
دوومین گرتیە چارتەرەفە
بولبول ناکە لە ڤی خەفە

232

Çîyay ser me pirr we çîme,
Ezê têda egirîme,
Avnê bide, ezê tîme.

٢٣٢

چیا سەر مە پرر وە چیمە
ئەزێ تێ دا ئەگریمە
ئاڤنێ بدە، ئەزێ تی مە

233

Çîyay ser me pirr bilinde,
Gul, gîyay çîyan rinde,
Dilê yêkê dewi zinde.

٢٣٣

چیا سەر مە پرر بلندە
گول و گیای چیاند رندە
دلێ ئێکێ دەو زندە

234

Çîyay ser me ser li jûre,
Êşix dike tiji nûre,
Geman dikim çîyay Tûre.

٢٣٤

چیا سەر مە سەرلژوورە
ئێشغ دکە تژ نوورە
گەمان دکم چیای توورە

235
Çîyay ser me we dûmane,
Dûmîn girtiye ser malane,
Me rê newir ser malane.

٢٣٥
چیا سەر مە وە دوومانە
دوومین گرتیە سەر مالانە
مە ڕێ نەور سەر مالانە

236
Çîyay ser me we kemaye,
Kes le dorê me nemaye,
Yarê je min we temaye.

٢٣٦
چیا سەر مە وە کەما یە
کەس لە دۆرێ مە نەمایە
یارێ ژە من وە تەما یە

237
Çîyay ser me pirr we merxe,
Bask û pîlan meke wer xwe,
Daye dawê Xwedê ser xwe.

٢٣٧
چیا سەر مە پرر وە مەرخە
باسک و پیلان مەکە وەر خوە
دایە داوێ خوەدێ سەر خوە

238
Çîyay ser me pirr we merxe,
Kirme cêran dame wer xwe,
Ban dekime Xwedê ser xwe.

٢٣٨
چیا سەر مە پرر وە مەرخە
کرمە جێران دامە وەر خوە
بان دەکمە خوەدێ سەر خوە

239
Çîyay ser me pirr wi merxe,
Du tirmanan dame wer xwe,
Dest tavême Xwedê ser xwe.

٢٣٩
چیای سەر مە پرر و مەرخە
دو ترمانان دامە وەر خوە
دەست تاڤیمە خوەدێ سەر خوە

240
Çîtê serê te hilteynim,
Le ser çavê xwe dateynim,
Le xerîwiyê we bîr tînim.

٢٤٠
چیتێ سەرێ تە هڵتەینم
لە سەر چاڤێ خوە داتەینم
لە غەریویێ وە بیر تینم

241

Çîyay ser me pirr wi merxe,
Wi dorêda ketime çerxe,
Nata gurê çav li berxe.

٢٤١

چیا سەر مە پرر وە مەرخە
و دۆرێ دا کەتمە چەرخە
ناتا گورێ چاڤ ل بەرخە

242

Çîyay ser me refe-refe,
Dûmîn girtiye çar terefe,
Bûme bulbul, nakim xefe.

٢٤٢

چیا سەر مە رەفە رەفە
دوومین گرتیە چارتەرەفە
بوومە بولبول ناکم خەفە

243

Çîyay ser me ser we rêye,
Yêkê tere, yêkê têye,
Dadresê me Xwedêye.

٢٤٣

چیا سەر مە سەر وە رێ یە
ئێکێ تەرە ئێکێ تێ یە
دادرەسێ مە خوەدێ یە

244

Çîyay ser me we Kerkezawe,
Kes le dorê me nemaye,
Dadresê me Ellaye.

٢٤٤

چیا سەر مە وە کەرکەزاوە
کەس لە دۆرێ مە نەمایە
دادرەسێ مە ئەللا یە

245

Çîyay ser me tiji berfe,
Dûmîn girtiye çar terefe,
Kirime cêran, dame wer xwe.

٢٤٥

چیا سەر مە تژ بەرفە
دوومین گرتیە چارتەرفە
کرمە جێران دامە وەر خوە

246

Çîyay ser me we kemaye,
Kullê çûne kes nemaye,
Şilvargewrê we temaye.

٢٤٦

چیا سەر مە وە کەما یە
کوللێ چوونە کەس نەمایە
شلڤارگەورێ وە تەما یە

247	٢٤٧
Çîyay ser me we zînete,	چیا سەر مە وە زینەتە
Xaniyê paşiyê xelwete,	خانیێ پاشیێ خەلوەتە
We destgirti çi ni`mete.	وە دەستگرت چ نعمەتە
248	٢٤٨
Çîyay ser we gulgeze,	چیا سەر مە وە گول‌گەزە
Dîsa hatiye sala teze,	دیسا هاتیە سالا تەزە
Debariji sex̌il peze.	دەبارژ سەغل پەزە
249	٢٤٩
Çîyay ser me we kengere,	چیا سەر مە وە کەنگەرە
Devan bajo we lengere,	دەڤان بازۆ وە لەنگەرە
Barê devan rûnê zere.	بارێ دەڤان روونێ زەرە
250	٢٥٠
Çîyay ser me wi pîvaze,	چیا سەر مە وە پیڤازە
Keçik, li men meke naze,	کەچک ل من مەکە نازە
Tu kesê din te naxwaze.	تو کەسێ دن تە ناخوازە
251	٢٥١
Çûme bax̌ê wi zerdalû,	چوومە باغێ و زەردالوو
Min şkênand, dene tal wû,	من شکێناند دەنە تال وو
Ji hevalê kemeqbal wû.	ژ هەڤالێ کەمئەقبال وو
252	٢٥٢
Çûme bax̌ê wi zerdalû,	چوومە باغێ و زەردالوو
Min şkandiye, dene tal wû,	من شکاندیە، دەنە تال وو
Çi yarekê we erman wû.	چ یارەکێ وە ئەرمان وو

253

Çûme çerê berê waran,
Yar digirîya xwîn û baran,
Way li halê me bêçaran.

٢٥٣

چوومه چەرێ بەرێ واران
یا دگریا خوین‌وباران
وای ل حالێ مه بێچاران

254

Çûme çîyan, çîyan sar kir,
Hatme malan, malan bar kir,
Xerîwiyê wi min kar kir.

٢٥٤

چوومه چیان، چیان سار کر
هاتمه مالان، مالان بار کر
غەریوییێ و من کار کر

255

Çûme çîyan, çîyan sar kir,
Hatme cûlgê, malan bar kir,
Dîsa yarê ji me qar kir.

٢٥٥

چوومه چیان چیان سار کر
هاتمه جوولگێ مالان بار کر
دیسا یارێ ژ من قار کر

256

Çûme çîyê ser we dûman,
Le serê min bûye tûfan,
Le dilkê min maye erman.

٢٥٦

چوومه چیای سەر وه دوومان
له سەرێ من بوویه تووفان
له دلکێ من مایه ئەرمان

257

Çûme çîyan, çîyan sar kir,
Kanî hişk wûn, malan bar kir,
Derdê yerê li min kar kir.

٢٥٧

چوومه چیان چیان سار کر
کانی هشک وون، مالان بار کر
دەردێ یارێ ل من کار کر

258

Çûme şîydan, bûme nêçîr,
Le nav çîyan bûme hêsîr,
Hekayata newi je bîr.

٢٥٨

چوومه شیدان بوومه نێچیر
له ناڤ چیان بوومه هێسیر
حەکایەتا نەو ژە بیر

259
Çû we rêda, çû we rêda,
We rê kirîye ber kelêda,
Hêl û mîxek we cûyêda.

٢٥٩
چوو وه ڕێ دا، چوو وه ڕێ دا
وه ڕێ کریه بەر کەلێ دا
هێل و میخەک وه جوویێ دا

260
Daegerim je Berwarê,
Ermankêşim sewa yarê,
Demek rûnim le bin darê.

٢٦٠
دائەگەرم ژە بەرواری
ئەرمانکێشم سەوا یاری
دەمەک ڕوونم له بن داری

261
Damanê te bûte-bûte,
We kûçêda dame dû te,
Qîmîş nakim herme rûy te.

٢٦١
دامانێ ته بووته بووته
وه کووچێ دا دامه دوو ته
قیمیش ناکم هەرمه ڕووی ته

262
Damanê te, damanê te,
Le min xistiye şemalê te,
Ez qurwane cemalê te.

٢٦٢
دامانێ ته، دامانێ ته
له من خستیه شەمالێ ته
ئەز قوروانه جەمالێ ته

263
Damanê te xane-xane,
Kûzê avê bike mane,
We vî mana yar biwîne.

٢٦٣
دامانێ ته خانه خانه
کووزێ ئاڤێ بکه مانه
وه ڤی مانا یار بوینه

264
Damanê te, damanê te,
Le min xistiye şemalê te,
Kê bişînim le redê te.

٢٦٤
دامانێ ته، دامانێ ته
له من خستیه شەمالێ ته
کێ بشینم له ڕەدێ ته

265	٢٦٥
Darê ê, darê bîyê,	دارێ بییێ ، دارێ بییێ
Du kevûtê çûne sîyê,	دو کەڤووتێ چوونە سییێ
Ban dekeme, yar nabêyê.	بان دەکەمە، یار نابێیێ
266	٢٦٦
Dara bîyê belk û baş da,	دارا بییێ بەلک و باش دا
Keçika esmer li ber yan da,	کەچکا ئەسمەر ل بەر یان دا
Lawikê nafam jê ra can da.	لاوکێ نافام ژێ را جان دا
267	٢٦٧
Darê bîyê, darê bîyê,	دارا بییێ، دارا بییێ
Rûniştiye le wer siyê,	روونشتیە ل بەر سییێ
Şevaroyê tême rûyê.	شەڤارۆیێ تێمە روویێ
268	٢٦٨
Dara bîyê semer tune,	دارا بییێ سەمەر تونە
Dil je dilan qerar tune,	دل ژە دلان قەرار تونە
Bê yarê me kuda birne?	بێ یارێ مە کو دا برنە
269	٢٦٩
Darê bîyê şaxebal da,	دارێ بییێ شاخەبال دا
Yarê qiçik le wer yan da,	یارێ قچک لە وەر یان دا
Te je kuda dil we min da.	تە ژە کو دا دل وە من دا
270	٢٧٠
Darê badem, darê badem,	دارێ بادەم، دارێ بادەم
Were rûni mîna adem,	وەرە روون مینا ئادەم
Ez mar ninim we te dadem.	ئەز ما ننم وە تە دادەم

271

Dara kiştê, dara kiştê,
Hêşin dike li vê piştê,
Salê carê têye riştê.

٢٧١

دارا کشتێ، دارا کشتێ
هێشن دکه ل ڤێ پشتێ
سالێ جارێ تێیه رشتێ

272

Darê merxê, darê merxê,
Içêrîye mî pe berxê,
We dorêda ketme çerxê.

٢٧٢

دارێ مەرخێ، دارێ مەرخێ
ئچێریه می په بەرخێ
وه دۆرێ دا کەتمه چەرخێ

273

Darê gwîzê, darê gwîzê,
Çav deşkênim le baldûzê,
Derevînim şîlvarbozê.

٢٧٣

دارێ گویزێ، دارێ گویزێ
چاڤ دەشکێنم له بالدووزێ
دەرەڤینم شیلڤاربۆزێ

274

Darê gwîzê, darê gwîzê,
Rûniştine dê pe qîzê,
Derevînim şalê qîzê.

٢٧٤

دارێ گویزێ، دارێ گویزێ
روونشتنه دێ په قیزێ
دەرەڤینم شالا قیزێ

275

Darê merxê çi gulore,
Sîngê yarê ji bulûre,
Hêfa wê ku ji min dûre.

٢٧٥

دارا مەرخێ چ گولۆره
سینگێ یارێ ژ بولووره
حێفا وێ کو ژ من دووره

276

Derê hewliyê kişya vewû,
Carê kewek berve me wû,
Me nas nekir, yar we xwe wû.

٢٧٦

دەرێ هەولیێ کشیا ڤەوو
جارێ کەوەک بەرڤە مه وو
مه ناس نەکر یار وه خوه وو

277
Dara gwîzê, dara gwîzê,
Ez je dê dêm(dibêjim), tu je qîzê,
Gaşe henî nav hemîzê.

٢٧٧
دارا گویزێ، دارا گویزێ
ئەز ژە دێ دێم(دەبێژم)، تو ژە قیزێ
گاشە هەنی ناڤ هەمیزێ

278
Dengê minê ketiye, nêye,
Ketiye kevrê serê rêye,
Kêvir bişkên bira bêye.

٢٧٨
دەنگێ منێ کەتیە نێیە
کەتیە کەڤرێ سەرێ رێ یە
کێڤر بشکن برا بێیە

279
Derdê bêdil bêdermane,
Em şewitînî yane-yane,
Va derdê min bêdermane.

٢٧٩
دەردێ بێدل بێدەرمانە
ئەم شەوتینی یانە یانە
ڤا دەردێ من بێدەرمانە

280
Derdê dilan, derdê dilan,
Qunçegulê nav hasilan,
Xwedê bide miday dilan.

٢٨٠
دەردێ دلان، دەردێ دلان
قونچەگولێ ناڤ حاسلان
خوەدێ بدە مدای دلان

281
Derdê dilan, derdê dilan,
Xwedê dide miday dilan,
Ez hilgirim te îşallan.

٢٨١
دەردێ دلان، دەردێ دلان
خوەدی بدە مدای دلان
ئەز هلگرم تە ئیشالان

282
Derdê le me bûne hezar,
Kûçe le me bûne bazar,
Xwedê yêk û bende hezar.

٢٨٢
دەردێ لە من بوونە هەزار
کووچە لە من بوونە بازار
خوەدێ ئێک وو بەندە هەزار

283

Derdê le min melivînin,
Her der terin min bişînin,
Xewerê wî we min gînin.

٢٨٣

دەردێ لە من مەلڤینن
هەر دەر تەرن من بشینن
خەوەرێ وی وە من گینن

284

Derdê dilê minê çendin,
Le tu mellan nêye xwendin,
Ew mellana je Dêwendin.

٢٨٤

دەردێ دلێ منێ چەندن
لە تو مەللان نێیە خوەندن
ئەو مەللانا ژە دێوەندن

285

Derdê dilê min karîye,
Qusan canê min xwarîye,
Yarê kûtî naçarî ye.

٢٨٥

دەردێ دلێ من کاریە
غوسان جانێ من خواریە
یارێ کووتی ناچاریە

286

Derdê dilan melivînin,
Kevran le me mebarînin,
Bêçarenî, me nastînin.

٢٨٦

دەردێ دلان مەلڤینن
کەڤران لە مە مەبارینن
بێچارە نی، مە ناستینن

287

Derdê dilê min karîyi,
Qusan canê min xwarîyi,
Navê rindê min Sarîyi.

٢٨٧

دەردێ دلێ من کاریی
غوسان جانێ من خواریی
ناڤێ رندێ من ساریی

288

Derdê dilê min karîye,
Qusan canê min xwarîye,
Cewrê dunyê we min bûye.

٢٨٨

دەردێ دلێ من کاریە
غوسان جانێ من خواریە
جەورێ دونییێ وە من بوویە

289 ٢٨٩

Derdê dilê minê pirre,
Aliyêk dilê minê kule,
Bi qêre te me yar tune.

دەردێ دلێ منێ پررە
ئالیێک دلێ منێ کولە
ب غیرە تە مە یار تونە

290 ٢٩٠

Derdê dilê minê pirre,
Hêstira min gurre-gurre,
Li rûy dunyi bêdil pirre.

دەردێ دلێ منێ پررە
هێسترا من گوررەگوررە
ل رووی دونیی بێدل پررە

291 ٢٩١

Derdê dilê minê pirrin,
Hêstirê min gurre-gurrin,
Ezîzmiran we min kirin.

دەردێ دلێ منێ پررن
هێسترێ من گوررەگوررن
عەزیزمران وە من کرن

292 ٢٩٢

Derdê dilê minê pirrin,
Her yêk alîyêk min bigirin,
Hevalê min kuda birin.

دەردێ دلێ منێ پررن
هەر ئێک ئالیێک من بگرن
هەڤالێ من کو دا برن

293 ٢٩٣

Derdê dilan ne wi yêke,
Were rûni zulfan çê ke,
Xwedê derdê me dewa ke.

دەردێ دلان نە و ئێکە
وەرە روون زولفان چێ کە
خوەدێ دەردێ مە دەوا کە

294 ٢٩٤

Derdê dilê min beref kin,
We desmalê gulçexer kin,
Le ber keçkê bêdil vekin.

دەردێ دلێ من بەرەف کن
وە دەسمالێ گولچەغەر کن
لە بەر جایلێ/کەچکێ بێدل ڤەکن

295
Derdê dilan gune-gune,
Deşewtîni çare tune,
Je bêdilî kezewxwîne.

٢٩٥
دەردێ دلان گونە گونە
دەشەوتین چارە تونە
ژە بێدلی کەزەخوینە

296
Derdê dilê xwe çere kem,
We desmalê gulçeqer kem,
Je vî yurda ez sefer kem.

٢٩٦
دەردێ دلێ خوە چەرخ کەم
وە دەسمالێ گولچەغەر کەم
ژە ڤی یوردا ئەز سەفەر کەم

297
Derdê karî, derdê karî,
Ro le ser min bûye tarî,
Min çi gotiye tu we qarî?

٢٩٧
دەردێ کاری، دەردێ کاری
رۆ لە سەر من بوویە تاری
من چ گوتیە تو وە قاری

298
Derdê kûtî ez pîr kirim,
Je quwetê junyan kirim,
Ez je nûrê çavan kirim.

٢٩٨
دەردێ کووتی ئەز پیر کرم
ژە قووەتێ ژونیان کرم
ئەز ژە نوورێ چاڤان کرم

299
Derdê min dî, gur biwînin,
Kevrê çîyan ar hiltînin,
Sedemê min kes newînin.

٢٩٩
دەردێ من دی گور بوینن
کەڤرێ چیان ئار هلتینن
سەدەمێ من کەس نەوینن

300
Derdê min ê bêdewaye,
Kes le dorê me nemaye,
Efkirim rû le Ellaye.

٣٠٠
دەردێ منێ بێدەوایە
کەس لە دۆرێ مە نەمایە
ئەفکرم روو لە ئەللایە

301

Derdê dilkê me hezarin,
Kûçe le me bû bazarin,
Xuraga me bû azarin.

٣٠١

دەردێ دلکێ من هەزارن
کووچە لە من بوو بازارن
خوراگا مە بوو ئازارن

302

Derdê minê bêhed pirrin,
Hêstirê min gurre-gurrin,
Vî derdê min gur newînin.

٣٠٢

دەردێ منێ بێحەد پررن
هێستریێ من گوررەگوررن
ڤی دەردێ من گور نەوینن

303

Derdê zalim, derdê zalim,
Hem ewêjim, hem enalim,
Her wext bêwî, ez le malim.

٣٠٣

دەردێ زالم، دەردێ زالم
هەم ئەوێژم، هەم ئەنالم
هەر وەخت بێوی ئەز لە مالم

304

Derdê mine le ser derdan,
Girê ketiye wi nav destan,
Hatme gîrê, natme fekan.

٣٠٤

دەردێ منە لە سەر دەردان
گرێ کەتیە و ناڤ دەستان
هاتمە گیرێ، ناتمە فەکان

305

Derdê zalim, derdê zalim,
Le min ketiye, ez enalim,
Hem exwînim, hem enalim.

٣٠٥

دەردێ زالم، دەردێ زالم
لە من کەتیە ئەز ئەنالم
هەم ئەخوینم، هەم ئەنالم

306

Derdê zalim, derdê zalim,
Hem egîrim, hem enalim,
Ecel hatîye, bêmecalim.

٣٠٦

دەردێ زالم، دەردێ زالم
هەم ئەگیرم، هەم ئەنالم
ئەجەل هاتیە بێمەجالم

307
Derdê zalim le min çi kir,
Balgî danî, ser min cil kir,
Te dî yarê le min çi kir?

٣٠٧
دەردێ زالم لە من چ کر
بالگی دانی سەر من جل کر
تە دی یارێ لە من چ کر

308
Derdê minê le ser derdan,
Girê kete dest namerdan,
Tême kuştin, nême berdan.

٣٠٨
دەردێ منێ لە سەر دەردان
گرێ کەتە دەست نامەردان
تێمە کوشتن نێمە بەردان

309
Derê kelê le min megir,
Seferîme, min damegir,
Ez kûtîme, min hilmegir.

٣٠٩
دەرێ کەلێ لە من مەگر
سەفەری مە من دامەگر
ئەز کووتی مە، من هلمەگر

310
Derê hewliyê hewaleye,
Denivîsin qewaleye,
Ew qewala min û teye.

٣١٠
دەرێ هەولیێ هەوالە یە
دەنڤیسن قەوالە یە
ئەو قەوالا من و تە یە

311
Desmalşamî, desmalşamî,
Paçesûrê we nezamî,
Le rindiya xwe temamî.

٣١١
دەسمالشامی، دەسمالشامی
پاچەسوورێ وە نەزامی
لە رندیا خوە تەمامی

312
Desmalê ku te şand, gul wû,
We paşila minda şil wû,
Miday min û te hasil wû.

٣١٢
دەسمالێ کو تە شاند گول وو
وە پاشلا من دا شل وو
مدای من و تە حاسل وو

313
Desmalka te, desmalka te,
Le me xistiye şemalka te,
Me ku nedî cemala te.

٣١٣
دەسمالکا تە ، دەسمالکا تە
لە من خستیە شەمالکا تە
من کو نەدی جەمالا تە

314
Destê te ku wi bazine,
Dagir li ser dilê mine,
Destê qêza xalê mine.

٣١٤
دەستێ تە کو و بازنە
داگر ل سەر دلێ منە
دەستێ قێزا خالێ منە

315
Destê yarê hena kirin,
Şîraniyê wê bela kirin,
Le nav xelkê we yar kirin.

٣١٥
دەستێ یارێ حەنا کرن
شیرانیێ وێ بەلا کرن
لە ناڤ خەلکێ وە یار کرن

316
Devedaran je vira bar kir,
Mejmêk tiji sêv û nar kir,
Yarê çere je min qar kir.

٣١٦
دەڤەداران ژە ڤرا بار کر
مەژمێک تژ سێڤ و نار کر
یارێ چەرە ژە من قار کر

317
Devedaro, devedaro,
Barê devan sêv û naro,
Yêkê bide yadigaro.

٣١٧
دەڤەدارۆ، دەڤەدارۆ
بارێ دەڤان سێڤ و نارۆ
ێکێ بدە یادگارۆ

318
Devedara wi devanra,
Çere nêrî wi meyanra,
Hengan bibirr wi zenganra.

٣١٨
دەڤەدارا و دەڤان را
چەرە نێری و مەیان را
هەنگان ببرر و زەنگان را

319

Devedaro devan hiy ke,
Nêrê qemer we pêşiyê ke,
Şûna yarê le ser çê ke.

٣١٩

دەڤەدارۆ دەڤان هی کە
نێرێ قەمەر وە پێشیێ کە
شوونا یارێ لە سەر چێ کە

320

Deve şeşo, deve şeşo,
Barê dêve şalê reşo,
Yêkê negot, zulmê reşo.

٣٢٠

دەڤەشەشۆ، دەڤەشەشۆ
بارێ دێڤە شالێ رەشۆ
ئێکێ نەگوت زولمێ رەشۆ

321

Devedaro, devedaro,
Qefsîng tiji sêv û naro,
Were je min meke qaro.

٣٢١

دەڤەدارۆ، دەڤەدارۆ
قەفسینگ تژ سێڤ و نارۆ
وەرە ژە من مەکە قارر

322

Devedaro, we devanra,
Hengan bibirr we zanganra,
Ecew lûke we meyanra.

٣٢٢

دەڤەدارۆ وە دەڤان را
هەنگان ببرر وە زەنگان را
عەجەو لووکە وە مەیان را

323

Devedaro devedaro,
Barê dêve sêv û naro,
Kê jî ikir, kê ixwaro.

٣٢٣

دەڤەدارۆ، دەڤەدارۆ
بارێ دێڤە سێڤ و نارۆ
کێ ژی ئکر، کێ ئخوارۆ

324

Devedaro, devedaro,
Barê dêve sêv û naro,
Ji yarê min çi nîşano?

٣٢٤

دەڤەدارۆ، دەڤەدارۆ
بارێ دێڤە سێڤ و نارۆ
ژ یارێ من چ نیشانۆ

325
Devenêro, devenêro,
Ji serêvar çûme şêro,
Li me xistin, dane mêro.

٣٢٥
دەڤەنێرۆ، دەڤەنێرۆ
ژ سەرێڤار چوومە شێرۆ
ل من خستن دانە مێرۆ

326
Devedara, devedara,
Yarê je min kirîye qara,
Malik le min kirîye ara.

٣٢٦
دەڤەدارا، دەڤەدارا
یارێ ژە من کریە قارا
مالک لە من کریە ئارا

327
Devedara, deveşeşa,
Barê devê te merveşa,
Ji yarê tê bîna xweşa.

٣٢٧
دەڤەدارا، دەڤەشەشا
بارێ دەڤێ تە مەڤرەشا
ژ یارێ تێ بینا خوەشا

328
Devedaro, wi devanra,
Çere nêrî wi meyanra,
Çi sewranî wi keçkanra.

٣٢٨
دەڤەدارۆ ! و دەڤان را
چەرە نێری و مەیان را
چ سەورانی و کەچکان را

329
Dewrîş nînim, qelenderim,
Le sûraxê te egerim,
Ta newînim, venagerim.

٣٢٩
دەوریش نینم، قەلەندەرم
لە سوراغێ تە دەگەرم
تا نەوینم ڤەناگەرم

330
Dilbera min, dilbera min,
Te ar berda cîgerê min,
Kes newînî vî derdê min.

٣٣٠
دلبەرا من، دلبەرا من
تە ئار بەردا جیگەرێ من
کەس نەوینی ڤی دەردێ من

331
Dila rawi, dila rawi,
Keşkûl hilîn we geda wi,
We gedayê vî kela wi.

٣٣١
دلا راو، دلا راو
کەشکوول هلین وە گەدا و
وە گەدایێ ڤی کەلا و

332
Dila rawi, dila rawi,
Dade sersût we geda wi,
Tu gedayê derê xwe wi.

٣٣٢
دلا راو، دلا راو
دادە سەرسووت وە گەدا و
تو گەدایێ دەرێ خوە و

333
Dila rawi, dila rawi,
Min û yarê kirîye dawi,
Ya min û wê haka nawi.

٣٣٣
دلا راو، دلا راو
من و یارێ کریە داو
یا من و وێ هاکا ناو

334
Dilkê minê çi we bare,
Va doreke sikû sare,
Welî le me haka nare.

٣٣٤
دلێ منێ چ وە بارە
ڤا دۆرەکە سکوسارە
وەلی لە مە هاکا نارە

335
Dilê mînê, dilê yarê,
Carê were ser qerarê,
Dilê min bir wê maldarê.

٣٣٥
دلێ منێ، دلێ یارێ
جارێ وەرە سەر قەرارێ
دلێ من بر وێ مالدارێ

336
Dilê minê herde-herde,
Dutarekê ziravperde,
Ekuncînim, guh we serde.

٣٣٦
دلێ منێ هەردە هەردە
دوتارەکێ زراڤپەردە
ئەکونجینم گوە وە سەر دە

337

Dilê tiji, dilê tiji,
Pirr tijiye, egurmiji,
Derdê dilê xwe dewêji.

٣٣٧

دلێ تژ، دلێ تژ
پرر تژیە ئەگورمژ
دەردێ دلێ خوە دەوێژ

338

Dilê minê nale-nale,
Ge le der û ge le male,
Uxetê min bê te tale.

٣٣٨

دلێ منێ نالەنالە
گە لە دەر و گە لە مالە
ئوغەتێ من بێ تە تالە

339

Dilê min û te ba yêk wi,
Bende hezar, Xwedê yêk wi,
Duşmenê me ba kelêk wi.

٣٣٩

دلێ من و تە با ئێک و
بەندە هەزا خوەدێ ئێک و
دوشمەنێ مە با کەلێک و

340

Dilkevirim, dilkevirim,
Nikam navê te bigirim,
Çere bikem, te higirim.

٣٤٠

دلکەڤرم ، دلکەڤرم
نکام ناڤێ تە بگرم
چەرە بکەم تە هلگرم

341

Dilkevirim, dilkevirim,
Nikan navê te bigirim,
We vî derda ez emirim.

٣٤١

دلکەڤرم ، دلکەڤرم
نکام ناڤێ تە بگرم
وە ڤی دەردا ئەز ئەمرم

342

Dilkevirim, dilkevirim,
Wi sitem û wi cewirim,
Nikam navê te bigirim.

٣٤٢

دلکەڤرم ، دلکەڤرم
و ستەم و و جەورم
نکام ناڤێ تە بگرم

343
Dilê minê sûye-sûyi,
Yara minê wenda bûyi,
Were biwînin kuda çûyi.

٣٤٣
دلێ منێ سوویەسووی
یارێ منێ وەندا بووی
وەرە بوینن کو دا چووی

344
Dilê mino, dilê mino,
Biwîn çîye gunê mino,
Sa çi nadî cewê mino?

٣٤٤
دلێ منۆ، دلێ منۆ
بوین چیە گونێ منۆ
سا چ نادی جەوێ منۆ

345
Dilê minê pirr le teye,
Le arê me gepek heye,
Zerûrî ku manê meye.

٣٤٥
دلێ منێ پرر لە تە یە
لە ئارێ مە گەپەک هەیە
زەرووری کو مانێ مە یە

346
Dilê mino, dilê mino,
Zelîl bûye rengê mino,
Kes hilnanî hengê mino.

٣٤٦
دلێ منۆ، دلێ منۆ
زەلیل بوویە رەنگێ منۆ
کەس هلنانی هەنگێ منۆ

347
Dilê mino, dilê mino,
Te ar berda canê mino,
Te hilnanî henga mino.

٣٤٧
دلێ منۆ، دلێ منۆ
تە ئار بەردا جانێ منۆ
تە هلنانی هەنگێ منۆ

348
Dilê mino, dilê mino,
Biroşeke ar le bino,
Le vîya tune gunê mino.

٣٤٨
دلێ منۆ، دلێ منۆ
برۆشەکە ئار لە بنۆ
لە ڤیا تونە گونێ منۆ

349
Dilê mino, dilê mino,
Tu bêj çîye gunê mino,
Le vira tune gunê mino.

٣٤٩
دلێ منۆ، دلێ منۆ
تو بێژ چیە گونێ منۆ
لە ڤرا تونە گونێ منۆ

350
Dilê minê hatiye coşê,
Natê arê bin biroşê,
Bifkir le min solkeloşê.

٣٥٠
دلێ منێ هاتیە جۆشێ
ناتێ ئارێ بن برۆشێ
بفکر لە من سۆلکەلۆشێ

351
Dilê minê hatiye coşê,
Nalê kelê ser biroşê,
Ez qurwane te serxuşê.

٣٥١
دلێ منێ هاتیە جۆشێ
نالێ کەلێ سەر برۆشێ
ئەز قوروانە تە سەرخوش

352
Dilê minê eke tengê,
Were henî Derferengê,
Le te bêjim le çi hengê.

٣٥٢
دلێ منێ ئەکە تەنگێ
وەرە هەنی دەرفەرەنگێ
لە تە بێژم لە چ هەنگێ

353
Dilê minê pirr melûle,
Yara min çû rêya dûre,
Va karê me pirr we tûle.

٣٥٣
دلێ منێ پرر مەلوولە
یارا من چوو رێیا دوورە
ڤا کارێ مە پرر وە توولە

354
Dilê minê pirr le teye,
Bavê te ki apê meye,
Derê em lê, xelk çi heye?

٣٥٤
دلێ منێ پرر لە تە یە
باڤێ تە ک ئاپێ مە یە
دەرێ ئەم لێ، خەلک چ هەیە

355
Dilê minê tirke-tirke,
Mergî bê wi duşmen qir ke,
Xwedê umrê dostan pirr ke.

٣٥٥
دلیٚ منیٚ ترکەترکە
مەرگی بیٚو دوشمەن قرکە
خوەدیٚ عومریٚ دۆستان پرر کە

356
Dilê minê pirr melûle,
Perî birne je Resûle,
Karê Perîyê pirr we tûle.

٣٥٦
دلیٚ منیٚ پرر مەلوولە
پەری برنە ژە رەسوولە
کاریٚ پەرییٚ پرر وە توولە

357
Dilê minê nale-nale,
Daye henî xwe desmale,
Ruxset bide bême male.

٣٥٧
دلیٚ منیٚ نالەنالە
دایە هەنی خوە دەسمالە
روخسەت بدە بیٚمە مالە

358
Dilkê minê nale-nale,
Te da heniyê xwe desmale,
Şêker dexwem we min tale.

٣٥٨
دلیٚ منیٚ نالەنالە
دایە هەنییٚ خوە دەسمالە
شەکەر دەخوەم وە من تالە

359
Dilê min bir navziravê,
Berfek barî daye navê,
Bere newen dê û bavê.

٣٦٩
دلیٚ من بر ناڤزراڤیٚ
بەرفەک باری دایە ناڤیٚ
بەرە نەوەن دیٚ و باڤیٚ

360
Dilê minê tê bela wi,
Ba le çîyêk şemalga wi,
Ba le yarê ew aga wi.

٣٦٠
دلیٚ منیٚ تیٚ بەلا و
با لە چیێک شەماڵگا و
با لە یاریٚ ئەو ئاگا و

361

Dilê minê pirr we derde,
Dutareke rûye perde,
Were rûni gu we serde.

٣٦١

دلێ منێ پرر وه دەردە
دوتارەکە روویە پەردە
وەرە روون گو وە سەر دە

362

Dilê minê pirr we jane,
Derdê xerîwî girane,
Azîza min bêdil dane.

٣٦٢

دلێ منێ پرر وە ژانە
دەردێ غەریوی گرانە
عازیزا من بێدل دانە

363

Dilê minê têr û tiji,
Natê ewran degurmiji,
Hêstir tune ew biriji.

٣٦٣

دلێ منێ تێروتژ
ناتێ ئەوران دەگورمژ
هێستر تونە ئەو برژ

364

Dilê min û te ba yêk wi,
Duşmenê me ba kelêk wi,
Kelêk newi, sed û yêk wi.

٣٦٤

دلێ من و تە با ئێک و
دوشمەنێ مە با کەلێک و
کەلێک نەو، سەد و ئێک و

365

Dilê min û te ba yêk wi,
Duşmenê me ba kelêk wi,
Çavê duşmen ba we hêk wi.

٣٦٥

دلێ من و تە با ئێک و
دوشمەنێ مە با کەلێک و
چاڤێ دوشمەن با وە هێک و

366

Dilê min û xwe we yêk ke,
Vî welata we destêk ke,
Duşmenê me tu we sê ke.

٣٦٦

دلێ من و خوە وە ئێک کە
ڤی وەلاتا وە دەستێک کە
دوشمەنێ مە تو وە سێ کە

367

Dil je dilan xewer tune,
Bi qêrez te min yar tune,
Le vî kela min mal tune.

٣٦٧

دل ژه دلان خەوەر تونە
ب غێرەز تە من یار تونە
لە ڤی کەلا من ماڵ تونە

368

Dil je dilan xewer tune,
Gepkirinê pirr semer tune,
Qêrez Xwedê me yar tune.

٣٦٨

دل ژ دلان خەوەر تونە
گەپ‌گرنێ پرر سەمەر تونە
غێرەز خوەدێ مە یار تونە

369

Dil ji dilan xewer tune,
Zehmetê pirr, semer tune,
Dişewitim, çare tune.

٣٦٩

دل ژ دلان خەوەر تونە
زەحمەتێ پرر سەمەر تونە
دشەوتم چارە تونە

370

Dil we daẍim, dil we daẍim,
Ez aşiqê keçka çaqim,
Te newînim, bêdemaẍim.

٣٧٠

دل وە داغم، دل وە داغم
ئەز عاشقێ کەچکا چاقم
تە نەوینم بێدەماغم

371

Dilkê minê çi we derde,
Natê xanî rû we perde,
Velî le vî dora kesek tune gu we serde.

٣٧١

دلێ منێ چ وە دەردە
ناتێ خانی روو وە پەردە
وەلی لە ڤی دۆرا کەسەک تونە گو وە سەر دە

372

Dil tiji û dest we talim,
Tu Şîrîn û ez Ferhadim,
Je derdê te ez denalim.

٣٧٢

دل تژ و دەست وە تالم
تو شیرین و ئەز و فەرهادم
ژە دەردێ تە ئەز دەنالم

373
Dil we daẍim, dil we daẍim,
Ez muştaqê keçkê çaqim,
Nedane min, bêdemaẍim.

٣٧٣
دل وە داغم، دل وە داغم
ئەز موشتاقێ کەچکێ چاقم
نەدانە من بێدەماغم

374
Dilẍemgînim, dilẍemgînim,
Ezê hîngan degerînim,
Sîgarê tal nakişînim.

٣٧٤
دلغەمگینم، دلغەمگینم
ئەزێ هینگان دەگەرینم
سیگارێ تال ناکشینم

375
Dilgirtime, dilgirtime,
Je hevalan dagirtime,
Mîna kwîndek vegirtime.

٣٧٥
دل‌گرت مە، دل‌گرت مە
ژە هەڤالان داگرتمە
مینا کویندەک ڤەگرت مە

376
Dişewitîm bûme are,
Bûme çîka serê dêre,
Li xerîwiyê dame mêre.

٣٧٦
دشەوتیم بوومە ئارە
بوومە چیکا سەرێ دێرە
ل غەریویێ دامە مێرە

377
Dişewitim, bûme mere,
Werkev henî çola fere,
Ne te xêr dî, ne min bere.

٣٧٧
دشەوتم بوومە مەرە
وەرکەڤ هەنی چۆلا فەرە
نە تە خێر دی نە من بەر

378
Dîtmam, pismam çûne qirşan,
Dîtmam rûnişt xwe niqişand,
Pismam rûnişt hesret kişand.

٣٧٨
دیتمام پسمام چوونە قرشان
دیتمام روونشت خوە نقشاند
پسمام روونشت حەسرەت کشاند

379
Dore le min girtiye xeman,
Derdê le min bûne xerman,
Derdê le min newî derman.

٣٧٩
دۆره له من گرتیه غەمان
دەردێ له من بوونه خەرمان
دەردێ له من نەوی دەرمان

380
Du çavreşan hevdu girtin,
Du cayîlan pîşê girtin,
Du ravîsan jê hilgirtin.

٣٨٠
دو چاڤرەشان هەڤدو گرتن
دو جاییلان پیشێ گرتن
دو راڤیسان ژێ هلگرتن

381
Du keçikin xengê hevin,
Le dalanê radekevin,
Belê herduyan le min kevin.

٣٨١
دو کەچکن خانگێ هەڤن
له دالانێ رادەکەڤن
بەلێ هەر دویان له من کەڤن

382
Du maşînçî berve hev wûn,
Keçik lawik tev li hev wûn,
Yêkê wi dil çav li hev wûn.

٣٨٢
دو ماشینچی بەرڤە هەڤ وون
کەچک لاوک تەڤ ل هەڤ وون
ئیکێ ودل چاڤ ل هەڤ وون

383
Duşmenê me pirr kafere,
Ew me ike der we dere,
Dereng meke, zûtir were.

٣٨٣
دوشمەنێ مه پرر کافەره
ئەو مه ئکه دەر وه دەره
دەرەنگ مەکە، زووتر وەره

384
Dutarê min, dutarê min,
Sîmê te zulfê yarê min,
Dûr ketiye nigarê min.

٣٨٤
دوتارێ من ، دوتارێ من
سیمێ ته زولفێ یارێ من
دوور کەتیه نگارێ من

385

Dutarê min sedefnişîn,
Wi wer bendê xwe hilkişîn,
Sifarişan tikî bişîn.

٣٨٥

دوتارێ من سەدەفنشین
و وەر بەندێ خوە هلکشین
سفارشان تکی بشین

386

Dutara min şîye-şîye,
Rind dinali nam ji çîye,
Va bexşiya Gilyanîye.

٣٨٦

دوتارێ من شیەشیە
رند دنال نام ژ چیە
ڤا بەخشیا گلیانیە

387

Dutarê min yazdeperde,
Va dilê min tiji derde,
Her çi dewêm gu we serde.

٣٨٧

دوتارێ من یازدەپەردە
ڤا دلێ من تژ دەردە
هەر چ دەوێم گو وە سەردە

388

Dutarê min yazde perde,
Va dilê min tiji we derde,
Derdê cûdayî pirr sexte.

٣٨٨

دوتارێ من یازدەپەردە
ڤا دلێ من تژ دەردە
دەردێ جودایی پرر سەختە

389

Hela destan hena mekin,
Hûn we dar vî tewna mekin,
Te'bîrê vî xewna mekin.

٣٨٩

هەلا دەستان هەنا مەکن
هوون وە دار ڤی تەونا مەکن
تەعبیرێ ڤی خەونا مەکن

390

Dutarwano, dutarwano,
Dutar daye ser junyano,
Ji yarê min çi nîşano?

٣٩٠

دوتاروانۆ ، دوتاروانۆ
دوتار دایە سەر ژونیانۆ
ژ یارێ من چ نیشانۆ

391

Dutarwano, dutarwano,
Dutar daniyi ser junyano,
Heng ebirri we bîçîyano.

٣٩١

دوتاروانۆ ، دوتاروانۆ
دوتار دانیی سەر ژونیانۆ
هەنگ ئەبرر وە بیچیانۆ

392

Dutarê xwe ez deşkênim,
Rîze-rîze vereşkênim,
Xatirê yarê xwe naşkênim.

٣٩٢

دوتارێ خوە ئەز ئەشکێنم
ریزە ریزە ڤەرەشکێنم
خاترێ یارێ خوە ناشکێنم

393

Dutarvano, dutarvano,
Rawi were nav malano,
Carê li min wi mêvano.

٣٩٣

دوتاروانۆ ، دوتاروانۆ
راو وەرە ناڤ مالانۆ
جارێ ل من و مێڤانۆ

394

Dutarwano, dutarwano,
Dutar dayi ser junyano,
Li karê xwe mam hêrano.

٣٩٤

دوتاروانۆ ، دوتاروانۆ
دوتار دای سەر ژونیانۆ
ل کارێ خوە مام هێرانۆ

395

Dutarê xwe eçingînim,
Le ser junyê xwe datînim,
Ne emirim, ne emînim.

٣٩٥

دوتارێ خوە ئەچنگینم
لە سەر ژونییێ خوە داتینم
نە ئەمرم، نە ئەمینم

396

Dutarê min şîye-şîye,
Rind dexwîne, nam je çîye,
Dilê min ku te birîye.

٣٩٦

دوتارێ من شیەشیە
رند دخوینە، نام ژ چیە
دلێ من کو تە بریە

397

Dutarê te çîye-çîye,
Tar bizdiye nam je çîye,
Me'lûm dewi bêdilîye.

٣٩٧

دوتارێ من چیەچیە
تار بزدیە نام ژ چیە
مەلووم دەو بێدلیە

398

Du utaxin, dalaneke,
Girêdane hêlaneke,
Refşê malê qundaqeke.

٣٩٨

دو ئوتاقن، دالانەکە
گرێدانە هێلانەکە
رەفشێ مالێ قونداقەکە

399

Ela lawikê çînî-mînî,
Tu pîvazê wer mîvînî,
Va çi moqe tu bêjinî.

٣٩٩

ئەلا لاوکێ چینی مینی
تو پیڤازێ وەر میڤینی
ڤا چ مۆقە تو بێژنی

400

Ela lawikê je rê keta,
We dû jinê we mêr keta,
Belê min û wê lê keta.

٤٠٠

ئەلا لاوکێ ژە رێ کەتا
وە دوو ژنێ وە مێر کەتا
بەلێ من و وێ لێ کەتا

401

Ela xana, la Xan cana,
Kumê xwe danî li yana,
Pez berdayi nav malana.

٤٠١

ئەلا خانا، لا خان جانا
کومێ خوە دانی ل یانا
پەز بەردای ناڤ مالانا

402

Elê delalê, gerden we xalê,
Gerden we xalê, we mêrê kalê,
Wî mêrê kalê vêrxin je malê.

٤٠٢

ئەلێ دەلالێ، گەردەن وە خالێ
گەردەن وە خالێ، وە مێرێ کالێ
وی مێرێ کالێ ڤێرخن ژە مالێ

403

Elo gulo, caylê xelkê,
Rûniştiye li merekê,
Sed sal here nakem terkê.

404

Elê gulê, gulê xilfan,
Were rûni li merekan,
Te bigirim ji nav xelkan.

405

Elê gulê, gula baẍî,
Le nav gulan tu ya taqî,
We bayse te bûme yaẍî.

406

Elê gulê, gulê gênim,
Pê le te kim, te bişkênim,
Navê yarê xwe le kê nim.

407

Elê gulê, gulê baẍî,
Li nav keçkan tu ya taẍî,
Ji min bedtir dil wi daẍî.

408

Elê gulê, gula zîrê,
Pirr şîrînî mîna şîrê,
Te we kuda bînime gîrê.

٤٠٣

ئەلۆ گولۆ، جایلێ خەلکێ
روونشتیە ل مەرەکێ
سەد سال هەرە ناکەم تەرکێ

٤٠٤

ئەلێ گولێ، گولێ خلفان
وەرە روون ل مەرەکان
تە بگرم ژ ناڤ خەلکان

٤٠٥

ئەلێ گولێ، گولا باغی
لە ناڤ گولان تو یا تاقی
وە بایسە تە بوومە یاغی

٤٠٦

ئەلێ گولێ، گولێ گێنم
پێ لە تە کم تە بشکێنم
ناڤێ یارێ خوە لە کێ نم

٤٠٧

ئەلێ گولێ، گولێ باغی
ل ناڤ کەچکان تو یا تاغی
ژ من بەدتر دل و داغی

٤٠٨

ئەلێ گولێ، گولا زیرێ
پرر شیرینە مینا شیرێ
تە وە کو دا بینم گیرێ

409
Elê gulê, gul xeleme,
Çavê reş û rûdeleme,
Ji can û dil yarê teme.

٤٠٩
ئەلێ گولێ، گولخەلەمە
چاڤێ رەش و روودەلەمە
ژ جان و دل یارێ تە مە

410
Elê gulê, wi terame,
Wi ser çavê reş geryame,
Li reda te awareme.

٤١٠
ئەلێ گولێ و تە را مە
و سەر چاڤێ رەش گەریامە
ل رەدا تە ئاوارە مە

411
Elê gulê, gula xilfan,
Qaçî meke serê zulfan,
Tu rehm bikî le me tilfan.

٤١١
ئەلێ گولێ، گولا خلفان
قاچی مەکە سەرێ زولفان
تو رەحم بکی لە مە تلفان

412
Elê gulê, we zêwçeda,
Te bibirrim je nispeda,
Te çimanê hasil neda.

٤١٢
ئەلێ گولێ وە زێوچە دا
تە ببررم ژە نسپە دا
تە چمانێ حاسل نەدا

413
Elê keçkê, qeremanî,
Me we havra ve'de danî,
Te ku qol da berêvarî.

٤١٣
ئەلێ کەچکێ قەرەمانی
مە وە هەڤ را وەعدە دانی
تە کو قۆل دا بەرئێڤاری

414
Elê keçkê, çardesale,
Derê kwînê reş demale,
We bijangan rê demale.

٤١٤
ئەلێ کەچکێ چاردەساڵە
دەرێ کوینێ رەش دەماڵە
وە بژانگان رێ دەماڵە

415

Elê keçkê, ji malmestan,
Şîrre-şîrra baznê destan,
Bû qismeta Xwedêxwestan.

٤١٥

ئەلێ کەچکێ ژ مالمەستان
شیررەشیررا بازنێ دەستان
بوو قسمەتا خوەدێخوەستان

416

Elê keçkê, tezetiran,
Je te têye bînê gulan,
Tu qismetê me îşallan.

٤١٦

ئەلێ کەچکێ تەزەتران
ژە تە تێیە بینێ گولان
تو قسمەتێ مە ئیشالان

417

Elê keçkê, Kêşanekî,
Le qarşê min xwe çê ekî,
Ez ezanim tu mêr ekî.

٤١٧

ئەلێ کەچکێ کێشانەکی
لە قارشێ من خوە چێ ئەکی
ئەز ئەزانم تو مێر ئەکی

418

Elê keçkê, gulê baxî,
Tu je dilda sa min daxî,
Me'lûm dewi bêdemaxî.

٤١٨

ئەلێ کەچکێ گولێ باغی
تو ژ دل دا سا من داغی
مەلووم دەو بێدەماغی

419

Elê keçkê, hemwelatî,
Min xewer şand, çima natî?
Melûm dikem bêqeyretî.

٤١٩

ئەلێ کەچکێ هەموەلاتی
من خەوەر شاند چما ناتی
مەلووم دکەم بێغێرەتی

420

Elê keçkê, li cemalan,
Li te dame xet û xalan,
Here nemîn ji hevalan.

٤٢٠

ئەلێ کەچکێ ل جەمالان
ل تە دامە خەت و خالان
هەرە مەمین ژ هەڤالان

421 ٤٢١

Elê keçkê, çardesali,
Dorê kwînê reş demali,
Ser denali, dil dekali.

ئەلێ کەچکێ چاردەسال
دۆرێ کوینێ رەش دەمال
سەر دەنال، دل دەکال

422 ٤٢٢

Elê keçkê çardesali,
Derê kwînê reş dimali,
Fek dikeni, dil dinali.

ئەلێ کەچکێ چاردە سال
دەرێ کوینێ رەش دمال
فەک دکەن ، دل دنال

423 ٤٢٣

Elê keçkê, şilvar çînî,
Serê meya boz ekişînî,
Tu je hîvê bac estînî.

ئەلێ کەچکێ شلڤارچینی
سەرێ مەیا بۆز ئەکشینی
تو ژ هیڤێ باج ئەستینی

424 ٤٢٤

Elê keçkê, çadirnişîn,
Je wan gulan yêkê bişîn,
Te ro le me kirîyi pîşîn.

ئەلێ کەچکێ چادرنشین
ژە وان گولان ئێکێ بشین
تە رۆ لە مە کریی پیشین

425 ٤٢٥

Elê perîyê li nav perîyan,
Berindîra nav kerîyan,
Keçek rijand nav birîyan.

ئەلێ پەریێ ل ناڤ پریان
بەرندیرا ناڤ کەریان
کەچەک رژاند ناڤ بریان

426 ٤٢٦

Elê yarê, we terame,
We ser çavê reş geryame,
Bi ẍêre te we kêrame.

ئەلێ یارێ وە تە را مە
وە سەر چاڤێ رەش نگەریامە
ب غیرە تە وە کێ را مە

427	٤٢٧
Elê yarê, tu naznazî,	ئەلێ یارێ تو نازنازی
Berê royê, tu kaẍazî,	بەرێ رۆیێ، تو کاغازی
Min çi bûye, tu naxwazî?	من چ بوویە تو ناخوازی
428	٤٢٨
Elê zerîyê, le nav zerîyan,	ئەلێ زەریێ لە ناڤ زەریان
Keçek rijand nav biryane,	کەچەک رژاند ناڤ بریان
Bêdil hiştim le wer deryan.	بێدڵ هشتم لە وەر دەریان
429	٤٢٩
Elê zerê, tewle zerîyan,	ئەلێ زەرێ تەولە زەریان
Xam berindîr tewle keryan,	خامبەرندیرا تەولە کەریان
Wi destgirti, çav li deryan.	و دەستگرت چاڤ ل دەریان
430	٤٣٠
Ella ewre, Xwedê ewre,	ئەللا ئەورە، خوەدێ ئەورە
Paçesûrê kiras gewre,	پاچەسووری کراس گەورە
Xwedê li me kire cewre.	خوەدێ ل مە کرە جەورە
431	٤٣١
Ella baran, Xwedê baran,	ئەللا باران، خوەدێ باران
Bêwi sewa zeratkaran,	بێو سەوا زەراتکاران
Bigê dadê bînedaran.	بگێ دادێ بینەداران
432	٤٣٢
Ella baran, Xwedê baran,	ئەللا باران، خوەدێ باران
Xwedê dayi genimdaran,	خوەدێ دای گەنمداران
Xwedê neda me bêçaran.	خوەدێ نەدا مە بێچاران

433
Ella bira, Xwedê bira,
Ji vî huli, were vira,
Min canê xwe qurwan kira.

٤٣٣
ئەللا برا، ئەللا برا
ژ ڤی هول، وەرە ڤرا
من جانێ خوە قوروان کرا

434
Ella dilê we sewira,
Neqeliştî bûy kevira,
Bar ke, je wî were vira.

٤٣٤
ئەللا دلێ وە سەورا
نەقلشتی بووی کەڤرا
بار کە ژە ڤی وەرە ڤرا

435
Ella, Xwedê, şukur, şukur,
Min le dergê Xwedê çi kir,
Dil birrîye, kezew kul kir.

٤٣٥
ئەللا خوەدێ شوکر شوکر
من لە دەرگێ خوەدێ چ کر
دل برریی، کەزەو کول کر

436
Ella, Xwedê, bendê teme,
We kunde û zincîrême,
Ne kuştime, ne berdame.

٤٣٦
ئەللا خوەدێ بەندێ تە مە
وە کوندە و زنجیرێ مە
نە کوشتمە نە بەردامە

437
Ella, Xwedê, tu we texsîr,
Yarê kûtî kirime hêsîr,
Bifilitim, bikim je bîr.

٤٣٧
ئەللا خوەدێ تووەتەخسیر
یارێ کووتی کرمە هێسیر
بفلتمە بکم ژە بیر

438
Ella, Xwedê, tu we texsîr,
Hêşin diki çol û cizîr,
Li reda wê bûme hêsîr.

٤٣٨
ئەللا خوەدێ تووەتەخسیر
هێشن دک چۆل و جزیر
ل رەدا وێ بوومە هێسیر

439
Ella, Xwedê, tu le jûrî,
Tu le halê me bifkirî,
Tu we destê me bigirî.

٤٣٩
ئەللا خوەدێ تو لە ژووری
تو لە حالێ مە بفکری
تو وە دەستێ مە بگری

440
Ella, Xwedê, tu li jûrî,
Tu wi qulp û wi zincîrî,
Destê minê, tu bigirî.

٤٤٠
ئەللا خوەدێ تو لە ژووری
تو و قولپ و و زنجیری
دەستێ منێ تو بگری

441
Ella, Xwedê, va çi kare,
Le vî çîya bûmi aware,
Derdê yarê kirme xare.

٤٤١
ئەللا خوەدێ ڤا چ کارە
لە ڤی چیا بووم ئاوارە
دەردێ یارێ کرمە خارە

442
Elîbilax ava sar lê,
Maliyanê qûşe dar lê,
We qurwane derê yar lê.

٤٤٢
عەلیبلاغ ئاڤا سار لێ
مالیانێ قووشە دار لێ
وە قوروانە دەرێ یار لێ

443
Elîbilax we ternawe,
Kewan le ser qawe-qawe,
Her çi terim hûrezawe.

٤٤٣
عەلیبلاغ وە تەرناو ە
کەوان لە سەر قاوەقاوە
هەر چ تەرم هوورەزاوە

444
Elîbilax wi qewaxe,
Em cuft wûnî, bûnî daẍe,
Keş ku bikem duşmen daẍe.

٤٤٤
عەلیبلاغ و قەواخە
ئەم جوفت وونی، بوونی داغە
کەش کو بکەم دوشمەن داغە

445

Elo caylê yaxe vala,
Keçkan wi dû ella, billa,
Mala carê bata vira.

٤٤٥

ئەلۆ جایلێ یاخەڤالا
کەچکان و دوو ئەللابللا
مالا جارێ باتا ڤرا

446

Elo, gedê şehricatî,
Min fam nekir je ku hatî,
Xwedê tu sa minra şandî.

٤٤٦

ئەلۆ گەدێ شەهرجاتی
من فام نەکر ژە کو هاتی
خوەدێ تو سا من را شاندی

447

Elo, lawikê kirashîşin,
Çav le rême tayne pîşîn,
Kaẍazekê sa min bişîn.

٤٤٧

ئەلۆ لاوکێ کراسهیشین
چاڤ لە رێ مە تاینە پیشین
کاغازەکێ سا من بشین

448

Elo, lawikê mitirzero,
Were henî Pêẍembero,
Je dostê me çi xewero.

٤٤٨

ئەلۆ لاوکێ مترزەرۆ
وەرە هەنی پێغەمبەرۆ
ژە دۆستێ مە چ خەوەرۆ

449

Elo, lawikê tere-mere,
Urxan je ser biskan tere,
Ro pişîn bû, huli here.

٤٤٩

ئەلۆ لاوکێ تەرە مەرە
ئورغان ژە سەر بسکان تەرە
رۆ پشین بوو، هول هەرە

450

Em we hevra du gurcînî,
Du kevûte kurmancînî,
Le xerîwîyê em zevcînî.

٤٥٠

ئەم وە هەڤ را دو گورجی نی
دو کەڤووتە کورمانجی نی
لەغەریویێ ئەم زەڤجینی

451 ٤٥١

Enarekî, Enarekî,
Le guvendê serdarekî,
Bûyî mergan, nîçîr ekî.

ئەنارەکی، ئەنارەکی
لە گوڤەندێ سەردارەکێ
بوویی مەرگان نیچیر ئەکی

452 ٤٥٢

Enguştere te heqîqe,
Min sa tera kire dîx̂e,
Nivîsîne exd û sîx̂e.

ئەنگوشتەرێ تە حەقیقە
من سا تە را کرە دیغە
نڤیسینە عەقد و سیغە

453 ٤٥٣

Enguştere te telaye,
Gepkirinê te selaye,
We derdê te mubtelaye.

ئەنگوشتەرێ تە تەلا یە
گەپکرنێ تە سەلا یە
وە دەردێ تە موبتەلا یە

454 ٤٥٤

Eşqawatê we gîyaye,
Arê min û te çîyaye,
Em je hev kirinî sêwaye.

ئەشقەواتێ وە گیا یە
ئارێ من و تە چیا یە
ئەم ژە هەڤ کرنی سێوایە

455 ٤٥٥

Eşqewatê we gîyaye,
Arê min û te çîyaye,
Te umrê min we bê daye.

عەشقەواتێ و گیا یە
ئارێ من و تە چیا یە
تە عومرێ من وە بێ دایە

456 ٤٥٦

Eşqewatê milîyan, milîyan,
Dest tavême çarde gulîyan,
Qîmîş nawme herme rûyan.

ئەشقەواتێ ملیان ملیان
دەست تاڤێمە چاردە گولیان
قیمیش ناومە هەرمە روویان

457
Ewravîye, say le nave,
Icbarî çûn tawe-tawe,
Hêstirê min xwîn le nave.

٤٥٧
ئەوراڤی یە ، سای لە ناڤە
ئجباری چوون تاوە تاوە
هێستری من خوین لە ناڤە

458
Ewravîyi, say li nave,
Li kanîyan pûng li nave,
Refşa şikil biri, çave.

٤٥٨
ئەوراڤیی، سای ل ناڤە
ل کانیان پوونگ ل ناڤە
ڕەفشا شکل بر چاڤە

459
Ewrê asmîn degurmijin,
Kerîyê berxan debarijin,
Hemdil hevdu qet navêjin.

٤٥٩
ئەورێ ئاسمین دەگورمژن
کەریێ بەرخان دەبارژن
هەمدل هەڤدو قەت ناڤێژن

460
Ewrê asmîn tîke-tike,
Keçik deşe lêwik nake,
Ew guneka ya lêwike.

٤٦٠
ئەورێ ئاسمین تیکە تیکە
کەچک دەشە لێوک ناکە
ئەو گونەکا یا لێوکە

461
Ewrê asmîn texte-texte,
Solê lingê te kumixte,
Mêrê dujin çi bedbexte.

٤٦١
ئەورێ ئاسمین تەختە تەختە
سۆلێ لنگێ تە کومختە
مێرێ دوژن چ بەدبەختە

462
Ew yar nini, ew hîve,
Zengilek zêr û zîve,
Nê kirrîn we dirêve.

٤٦٢
ئەو یار نن، ئەو هیڤە
زەنگلەک زێر و زیڤە
نێ کررین وە دریڤە

463
Ez aşiqim nikam kar kim,
Je vî kela gerê bar kim,
Rû we kuda ez ferar kim.

٤٦٣
ئەز عاشقم نکام کار کم
ژە ڤی کەلا گەرێ بار کەم
روو وە کو دا ئەز فەرار کەم

464
Ez aşiqim, nikam kar kim,
Devan werîn, gerê bar kim,
Ji vî yûrda ez ferar kim.

٤٦٤
ئەز عاشقم نکام کار کم
دەڤان وەرین گەرێ بار کم
ژ ڤی یووردا ئەز فەرار کم

465
Ez aşiqim li Liylîyê,
Xalê reş wû li gewrîyê,
Liylî birine ẍerîwîyê.

٤٦٥
ئەز عاشقم ل لیلییێ
خالێ رەش وو ل گەوریێ
لیلی برنە غەریویێ

466
Ez berxek wûm le nav kêri,
Ekalim têm dema dêri,
Mizgîn bide şala sêri.

٤٦٦
ئەز بەرخەک ووم لە ناڤ کێر
ئەکالم تێم دەما دێر
مزگین بدە شالا سێر

467
Ez bêdilim, tu wedilî,
Gepan je min tu nagirî,
Şevan je min vêdeşirî.

٤٥٧
ئەز بێدلم، تو وە دلی
گەپان ژە من تو ناگری
شەڤان ژە من ڤێدەشری

468
Ez bulbulê baẍê teya,
Le min meke nazê xweya,
Esil nakim terkê teya.

٤٦٨
ئەز بولبولێ باغێ تەیا
لە من مەکە نازێ خوەیا
ئەسل ناکم تەرکێ تەیا

469
Ez caylek je Layînanim,
Îşev le yarê mêvanim,
Mûşterîyê lêv xendanim.

٤٦٩
ئەز جایلەک ژە لایینانم
ئیشەڤ لە یارێ مێڤانم
موشتەریێ لێڤ خەندانم

470
Ez bulbulê bîyabanim,
Muştaqê gulê baẍanim,
Sewa yarê sergizdanim.

٤٧٠
ئەز بولبولێ بیابانم
موشتاقێ گولێ باغانم
سەوا یارێ سەرگزدانم

471
Ez bulbulê çing we xwînim,
Le nav baẍê te exwînim,
Sa dîdarê tera dînim.

٤٧١
ئەز بولبولێ چنگ وە خوینم
لە ناڤ باغێ تە ئەخوینم
سا دیدارێ تە را دینم

472
Ez demirim we vî derda,
Min medene vî namerda,
Min ekuji we vî derda.

٤٧٢
ئەز دەمرم وە ڤی دەردا
من مەدەنە ڤی نامەردا
من ئەکوژ وە ڤی دەردا

473
Ez çûçikê qanatzerim,
Je asmînda daegerim,
Ez we dorê te egerim.

٤٧٣
ئەز چووچکێ قانات‌زەرم
ژە ئاسمین دا دائەگەرم
ئەز وە دۆرێ تە ئەگەرم

474
Ez dexwînim elîfbîyan,
Ez degerim serê rêyan,
Keçik tînin we cadûyan.

٤٧٤
ئەز دەخوینم ئەلیف‌بی‌یان
ئەز دەگەرم سەرێ رێیان
کەچک تینن وە جادوویان

475
Ez dexwazim we aqa wim,
We baẍbanê vî baẍa wim,
Salê carê we zava wim.

٤٧٥
ئەز دەخوازم وە ئاقا وم
وە باغبانێ ڤی باغا وم
سالێ جارێ وە زاڤا وم

476
Ez du mîyan ji ku bînim,
Kulavekê wi hev gînim,
Te hilînim birevînim.

٤٧٦
ئەز دو میان ژ کو بینم
کولاڤەکێ و هەڤ گینم
تە هلینم برەڤینم

477
Ez çûçika perperîme,
Je welatê xwe firrîme,
Meger Xwedê ez nedîme.

٤٧٧
ئەز چووچکا پەرپەری مە
ژە وەلاتێ خوە فرریمە
مەگەر خوەدێ ئەز نەدیمە

478
Ez çûçikê qanatzerim,
Je asmînda daegerim,
Berve gulê xwe efkirim.

٤٧٨
ئەز چووچکێ قانات‌زەرم
ژە ئاسمین دائەگەرم
بەرڤە گولێ خوە ئەفکرم

479
Ez dexwazim te bixwazim,
Dê û bavê te nasazin,
Qelind je me pirr exwazin.

٤٧٩
ئەز دەخوازم تە بخوازم
دێ و باڤێ تە ناسازن
قەلند ژە من پرر ئەخوازن

480
Ez emirim, tu we şîn ke,
Lêxin rûyê xwe birîn ke,
Derman meke, bira sîm ke.

٤٨٠
ئەز ئەمرم تو وە شین کە
لێخن روویێ خوە برین کە
دەرمان مەکە برا سیم کە

481
Ez çera kem, axirşeve,
Çave min û yar li heve,
Em newûnî yarê heve.

٤٨١
ئەز چەرا کەم ئاخرشەڤە
چاڤێ من و یار ل هەڤە
ئەم نەوونی یارێ هەڤە

482
Ez çûçika nikilxwînim,
Li ser dara xanlerxînim,
Melle ninim ez bixwînim.

٤٨٢
ئەز چووچکا نکلخوینم
ل سەر دارا خانلەرخینم
مەللە ننم ئەز بخوینم

483
Ez çûçikê nikil xwînim,
Le nav baẍê Xanlerxînim,
Je işqê te ez exwînim.

٤٨٣
ئەز چووچکێ نکلخوینم
لە ناڤ باغێ خانلەرخینم
ژە عشقێ تە ئەز ئەخوینم

484
Ez çûçika pencereşim,
Li ser salan vedireşim,
Ez aşiqa pencekreşim.

٤٨٤
ئەز چووچکا پەنجەرەشم
ل سەر سالان ڤەدرشم
ئەز عاشقا پەنجەکرەشم

485
Ez çûçikê wi penceme,
Li ser darê wi goceme,
Li ser yarê wi lenceme.

٤٨٥
ئەز چووچکێ و پەنجە مە
ل سەر دارێ و گوجە مە
ل سەر یارێ و لەنجە مە

486
Ez çûçikê çing we xwînim,
Le ser darê Hacîxînim,
Ruxset biden ez bixwînim.

٤٨٦
ئەز چووچکێ چنگ وە خوینم
لە سەر دارێ حاجیخینم
روخسەت بدەن ئەز بخوینم

487	٤٨٧
Ez çûçika we perîme,	ئەز چووچکا وە پەری مە
Je nav xwedîyê xwe firrîme,	ژە ناڤ خوەدیێ خوە فرریمە
Çîyayî xerîw ez kirrîme.	چیای غەریو ئەز کرریمە
488	٤٨٨
Ez çûçika qanat sîsim,	ئەز چووچکا قانات‌سیسم
Were vira enivîsim,	وەرە ڤرا ئەنڤیسم
Ez qismetê keras sîsim.	ئەز قسمەتێ کەراس‌سیسم
489	٤٨٩
Ez çûçika qanat reşim	ئەز چووچکا قانات‌رەشم
Ji asmînda dadiweşim	ژ ئاسمین دا دادوەشم
Li cem Xwedê ez rûreşim	ل جەم خوەدێ ئەز روورەشم
490	٤٩٠
Ez çûçika qanat zerim,	ئەز چووچکا قانات‌زەرم
Ji asmîn da dadigerim,	ژ ئاسمین دا دادگەرم
Ji dû yarê venagerim.	ژ دوو یارێ ڤەناگرم
491	٤٩١
Ez çûme je welayetê,	ئەز چوومە ژە وەلایەتێ
Xerîw ketme le qurbetê,	غەریو کەتم لە قوربەتێ
Dîdar maye qiyametê.	دیدار مایە قیامەتێ
492	٤٩٢
Ez dayka te Gulistanim,	ئەز دایکا تە گولستانم
Le nav çîyan sergizdanim,	لە ناڤ چیان سەرگزدانم
Te nawînim, dil we janim.	تە ناوینم دل وە ژانم

493
Ez bulbulê per-perîme,
Je welatê xwe firrîme,
Le qurbetê kê kirrîme.

494
Ez demirim we vî derda,
Min dedene vî namerda,
Min hilînin le vî herda.

495
Ezê îro pirr xemgînim,
Hatim carê te biwînim,
Xwe je kuda we te gînim.

496
Ezê îşev pirr ẍemgînim,
Çav le bînan egerînim,
Nîşan je te nawînim.

497
Ezê daẍim, daẍê teme,
Ez bilbilê baẍê teme,
Ez aşiqê çavê teme.

498
Ezê le te pirr we dilim,
Çekan bişîn bixemilim,
Je oladê te rindtirim.

٤٩٣
ئەز بولبولێ پەرپەری مە
ژە وەلاتێ خوە فرریمە
لە قوربەتێ کێ کرریمە

٤٩٤
ئەز ئەمرم وە ڤی دەردا
من دەدەنە ڤی نامەرد
من هلینن لە ڤی هەردا

٤٩٥
ئەزێ ئیرۆ پرر غەمگینم
هاتم جارێ تە بوینم
خوە ژە کو دا وە تە گینم

٤٩٦
ئەزێ ئیشەڤ پرر غەمگینم
چاڤ لە بینان ئەگەرینم
نیشان ژە تە ئەز ناوینم

٤٩٧
ئەزێ داغم داغێ تە مە
ئەز بلبلێ باغێ تە مە
ئەز عاشقێ چاڤێ تە مە

٤٩٨
ئەزێ لە تە پرر وە دلم
چەکان بشین بخەملم
ژە ئۆلادێ تە رندترم

499

Ezê qêza mamê kalim,
Wi kulleyê nal wi nalim,
Ez xwediya hefsid malim.

٤٩٩

ئەزێ قێزا مامێ کالم
و کوللەیێ نال و نالم
ئەز خوەدیا هەفسد مالم

500

Ezê taqim, ezê taqim,
Ez aşiqê keçkê çaqim,
Nerevînim bêdemaẍim.

٥٠٠

ئەزێ تاقم، ئەزێ تاقم
ئەز عاشقێ کەچکێ چاقم
نەرەڤینم بێدەماغم

501

Ezê terim we ser virda,
Welat nema me ku tev da,
Derdê yarê bû serhevda.

٥٠١

ئەزێ تەرم وە سەر ڤردا
وەلات نەما مە کو تەڤ دا
دەردێ یارێ بوو سەرهەڤدا

502

Ezê terim wi ser virda,
Welat nema me ku tev da,
Me bikujin le cem hevda.

٥٠٢

ئەزێ تەرم و سەر ڤردا
وەلات نەما مە کو تەڤ دا
مە بکوژن وە سەر هەڤ دا

503

Ezê tême je Berderê,
Têcan ketiye je ser kerê,
Şame gurrê mêrê Zerê.

٥٠٣

ئەزێ تێمە ژە بەردەرێ
تێجان کەتیە ژە سەر کەرێ
شامە گورر مێرێ زەرێ

504

Ezê tême je Berwarê,
Avêm pîlê xwe dutarê,
Exwînim le vesfê yarê.

٥٠٤

ئەزێ تێمە ژە بەرواری
ئاڤێم پیلێ خوە دوتارێ
ئەخوینم لە وەسفا یارێ

505
Ezê tême ji Bêwarê,
Daye ser min siya êvarê,
Dereng terim, yar diqarê.

٥٠٥
ئەزێ تێمە ژ بێوارێ
دایە سەر من سیا ئێڤارێ
دەرەنگ تەرم یار دقار

506
Ezê tême je Firîzê,
Ço tavême darê gwîzê,
Derevînim şalê qîzê.

٥٠٦
ئەزێ تێمە ژە فریزێ
چۆ تاڤێمە دارێ گویزێ
ئەرەڤینم شالێ قیزێ

507
Ezê tême ji guncîkan,
Xir dewûme nav keçikan,
Ez qurwane berqiçikan.

٥٠٧
ئەز تێمە ژ گونجیکان
خر دەوومە ناڤ کەچکان
ئەز قوروانە بەرقچکان

508
Ezê tême ji Meşetê,
Sêva sûre li sepetê,
Nîşan dikem qêza metê.

٥٠٨
ئەزێ تێمە ژ مەشەتێ
سێڤا سوورە ل سەپەتێ
نیشان دکەم قێزا مەتێ

509
Ezê tême je Miyandeştê,
Hîrre-hîrrê hespê reş tê,
Gepê yarê le min xweş tê.

٥٠٩
ئەزێ تێمە ژە میاندەشتێ
هیررەهیررێ هەسپێ رەش تێ
گەپێ یارێ لە من خوەش تێ

510
Ezê tême ji Miyandeştê,
Gurre-gurra ewrê reş tê,
Dengê yarê li min xweş tê.

٥١٠
ئەز تێمە ژ میاندەشتێ
گوررگوورا ئەورێ رەش تێ
دەنگێ یارێ ل من خوەش تێ

511

Ezê tême je Rûyînê,
Yar egerî le nav bînê,
Jêra terime qendkirrînê.

٥١١

ئەزێ تێمە ژە روویینێ
یار ئەگەری لە ناڤ بینێ
ژێ را تەرم قەندکررینێ

512

Ezê tême je Şarûtê,
Deve barin je barûtê,
Ez aşiqê xwengê Tûtê.

٥١٢

ئەزێ تێمە ژە شارووتێ
دەڤە بارن ژەBarووتێ
ئەز عاشقێ خوەنگێ تووتێ

513

Ezê tême ji Şarûtê,
Kîse kemer ji barûtê,
Canê me xwar wê serqotê.

٥١٣

ئەزێ تێمە ژ شارووتێ
کیسەکەمەر ژ بارووتێ
جانێ من خوار وێ سەرقۆتێ

514

Ezê tême ji Şendîzê,
Ço tavême dara gwîzê,
Direvînim şala qîzê.

٥١٤

ئەزێ تێمە ژ شەندیزێ
چۆ تاڤێمە دارا گویزێ
درەڤینم شالا قیزێ

515

Ezê tême je welatan,
Berfê girtiye ser qanatan,
Keçkan hilgir we menatan.

٥١٥

ئەزێ تێمە ژە وەلاتان
بەرفێ گرتیە سەر قاناتان
کەچکان هلگر وە مەناتان

516

Ezê tême ji wan deran,
Berxê bavê bûne beran,
Ramîsanê yêk wi qeran.

٥١٦

ئەزێ تێمە ژ وان دەران
بەرخێ باڤێ بوونە بەران
رامیسانێ ئێک و قەران

517

Ez gerîyam sayîl, bayîr,
Wexta minra qir wûn cayîl,
Hinek mane nawim qayîl.

٥١٧

ئەز گەریام سایيل باییر
وەختا من را قر بوون جاییل
هنەک مانە ناوم قاییل

518

Ez gulekim, gulbûteme,
Le kinarê baxê teme,
Sed sal here, ez ya teme.

٥١٨

ئەز گولەکم، گولبووتە مە
لە کناری باغێ تە مە
سەد سال هەرە، ئەز یا تە مە

519

Ez gulek wûm, dame teya,
Li min meke nazê xweya,
Carê were palya meya.

٥١٩

ئەز گولەک ووم دامە تەیا
ل من مەکە نازێ خوەیا
جارێ وەرە پالیا مەیا

520

Ez gulek wûm, dame teo,
Le min meke nazê xweo,
Axir ekim terkê teo.

٥٢٠

ئەز گولەک ووم دامە تەۆ
لە من مەکە نازێ خوەۆ
ئاخر ئەکم تەرکێ تەۆ

521

Ez hatime Xorasanê,
Kumê xwe daynime yanê,
Ez aşiqê Fatme canê.

٥٢١

ئەز هاتمە خۆزاسانێ
کومێ خوە داینمە یانێ
ئەز عاشقێ فاتمە جانێ

522

Ez hatim ji Zîlantîzê,
Ço davême dara gwîzê,
Derevînim şala qîzê.

٥٢٢

ئەز هاتم ژ زیلانتیزێ
چۆ تاڤیمە دارا گویزێ
ئەرەڤینم شالا قیزێ

523

Ez hemîşe cayîl nawim,
Li ber derîyan sayîl nawim,
Wi her yarê qayîl nawim.

٥٢٣

ئەز هەمیشە جاییل ناوم
ل بەر دەریان ساییل ناوم
و هەر یارێ قاییل ناوم

524

Ez hemîşe cayîl nawim,
Le wer derîyan sayîl nawim,
We vî emra qayîl nawim.

٥٢٤

ئەز هەمیشە جاییل ناوم
لە وەر دەریان ساییل ناوم
وە ڤی ئەمرا قاییل ناوم

525

Ez hemîşe nême vira,
Dilkê min bû va kevira,
We min rakir va cewira.

٥٢٥

ئەز هەمیشە نێمە ڤرا
دلکێ من بوو ڤا کەڤرا
وە من را کر ڤا جەورا

526

Ez hemîşe nême vira,
We min mekin vî cewira,
Axir dekim terkê vira.

٥٢٦

ئەز هەمیشە نێمە ڤرا
وە من مەکن ڤی جەورا
ئاخر دەکم تەرکێ ڤرا

527

Ez işqîme nikam kar kem,
Devan bişîn, ji vir bar kem,
Wi vî tora midar nakem.

٥٢٧

ئەز عشقی مە نکام کار کەم
دەڤان بشین ژ ڤر بار کەم
و ڤی تورا مدار ناکەم

528

Ez je çîyê daegerim,
Ez le yarê xwe egerim,
Ta newînim venagerim,

٥٢٨

ئەز ژە چییێ دائەگەرم
ئەز لە یارێ خوە ئەگەرم
تا نەوینم ڤەناگەرم

529 ٥٢٩

Ez kanîya dêzê karê,
Keçik têne salê carê,
Ji wan têye bîna yare.

ئەز کانیا دیزێ کارێ
کەچک تێنە سالێ جارێ
ژە وان تێیە بینا یارێ

530 ٥٣٠

Ez kanîka fekê karê,
Kefter têne salê carê,
Têr nawime je dîdarê.

ئەز کانیکا فەکێ کارێ
کەفتەر تێنە سالێ جارێ
تێر نەوومە ژەدیدارێ

531 ٥٣١

Ez kefterê binê çalan,
Ez kewekim, serê nalan,
Te ez kirim je hevalan.

ئەز کەفتەرێ بنێ چالان
ئەز کەوەکم سەرێ نالان
تە ئەز کرم ژە هەڤالان

532 ٥٣٢

Ez kevira şûnê waran,
Yar degirîya xwîn û baran,
Way le halê me bêçaran.

ئەز کەڤرا شوونێ واران
یا دەگریا خوین‌وباران
وای لە حالێ مە بێچاران

533 ٥٣٣

Ez kewekim le vî nala,
Çîne ekim le vî sala,
Şukur ekim le vî hala.

ئەز کەوەکم لە ڤی نالا
چینە ئەکم لە ڤی سالا
شوکر ئەکم لە ڤی حالا

534 ٥٣٤

Ez ku çûma, pirrtir çûma,
Tewle tîpa tirmîn bûma,
Tirman kwîr wû, ez nedîma.

ئەز کو چووما، پررتر چووما
تەولە تیپا ترمین بووما
ترمان کویر وو، ئەز نەدیما

535	٥٣٥
Ez ku dewêm ji sermesti,	ئەز کو دەویم ژ سەرمەست
Goşt rijiya, maye hesti,	گۆشت رژیا مایە هەست
Way li kesê dilşkesti.	وای ل کەسێ دلشکەست
536	٥٣٦
Ez ki mestim, mestê teme,	ئەز ک مەستم، مەستێ تە مە
Bazûwendê destê teme,	بازووەندێ دەستێ تە مە
Duşmen ninim, dûstê teme.	دوشمەن ننم، دووستێ تە مە
537	٥٣٧
Ez ku mestim, mestê teme,	ئەز کو مەستم، مەستێ تە مە
Bazûwendê destê teme,	بازووەندێ دەستێ تە مە
Quse mexe, yarê teme.	قوسە مەخوە یارێ تە مە
538	٥٣٨
Ez ki mestim natê lûkan,	ئەز ک مەستم ناتێ لووکان
Yar serkerdê qêz û bûkan,	یار سەرکەردێ قێز و بووکان
Je işqê te ketime kûkan.	ژە عشقێ تە کەتمە کووکان
539	٥٣٩
Ez ku mirim min hilînin,	ئەز کو مرم من هلینن
Wi têwût ken, bigerînin,	و تێووت کەن بگەرینن
Li ber kwînê wê dayînin.	ل بەر کوینێ وێ داینن
540	٥٤٠
Ez ku mirim, min hilînin,	ئەز کو مرم من هلینن
Li welatan bigerînin,	ل وەلاتان بگەرینن
Xewerê min wi yar gînin.	خەوەرێ من و یار گینن

541

Ez ku terim tu dimînî,
Kes li reda min neşînî,
Qeregûnan pirr diwînî.

٥٤١

ئەز کو تەرم تو دهمینی
کەس ل رەدا من نەشینی
قەرەگوونان پرر دوینی

542

Ez ku têrê nav dûmînim,
Şevanero le asmînim,
Nêçîr tune, ez biwînim.

٥٤٢

ئەز کو تێرێ ناڤ دوومینم
شەڤانەرۆ لە ئاسمینم
نێچیر تونە ئەز بوینم

543

Ez ku terim, tu demînî,
Le salgermê delerzînî,
Her dem yarê we bîr tînî,

٥٤٣

ئەز کو تەرم تو ئەمینی
لە سالگەرمێ ئەلەرزینی
هەر دەم یارێ وە بیر تینی

544

Ez kuwêtek je ku bînim,
Berfê çîyan bihelînim,
Çalê kayê vegerînim

٥٤٤

ئەز کووێتەک ژە کو بینم
بەرفێ چیان بهەلینم
چال٥ێ کایێ ڤەگەرینم

545

Ez ku terim, tu dimînî,
We dû minra dilerzînî,
Extelatan wi bîr tînî.

٥٤٥

ئەز کو تەرم تو دهمینی
وە دوو من را دلەرزینی
ئەختەلاتان و بیر تینی

546

Ez ku we te pirr wedilim,
Çekan bişîn bixemilim,
We derdê te ez demirim.

٥٤٦

ئەز کو وە تە پرر وەدلم
چەکان بشین بخەملم
وە دەردێ تە ئەز دەمرم

547
Ez le çolê, tu le malan,
Le ser avê kanîyê salan,
Xewer bigir je bêhalan.

٥٤٧
ئەز لە چۆلێ، تو لە مالان
لە سەر ئاڤێ کانییێ سالان
خەوەر بگر ژە بێحالان

548
Ez le çîyê, tu le cûlge,
Ban dekerim tu xwe tûl ke,
We kenîzî min qewûl ke.

٥٤٨
ئەز لە چییێ، تو لە جوولگە
بان دەکەرم تو خوە توول کە
وە کەنیزی من قەوول کە

549
Ez le çîyêkê, tu le çîyêkê,
Her yêk berxê ber miyêkê,
Dew bikênî le sêpiyêkê.

٥٤٩
ئەز لە چییێکێ ، تو لە چییێکێ
هەر ئێک بەرخێ بەر میێکێ
دەو بکێنی لە سێپییێکێ

550
Ez li çîyek, tu li çîyek,
Her yêk ji me gula gîyek,
Ser dayninî li balgîyek.

٥٥٠
ئەز ل چییێک ، تو ل چییێک
هەر ئێک ژ مە گولا گییێک
سەر داینێنی ل بالگییێک

551
Ez li vira, tu li kûçê,
Mar li lingê te bipêçê,
Zehmetê me çû li hêçê

٥٥١
ئەز ل ڤرا، تو ل کووچێ
مار ل لنگێ تە بپێچ
زەحمەتێ مە چوو ل هێچێ

552
Ez marek wûm le Erefçê,
Kişyam ketim wer kemerçê,
Keçkê meştî terne serçê.

٥٥٢
ئەز مارەک ووم لە ئەرەفچێ
کشیام کەتم سەر کەمەرچێ
کەچکێ مەشتی تەرنە سەرچێ

553

Ez merîzek le haletim,
Çîya bilind, firrîm ketim,
Li cem yara xwe daketim.

٥٥٣

ئەز مەریزەک لە حالەتم
چیا بلند، فرریم کەتم
لە جەم یارا خوە داکەتم

554

Ez mûrikek denerîzim,
Le ser sîngê boz delîzim,
Le cem yarê xwe azîzim.

٥٥٤

ئەز مووریکەک دەنە ریزم
لە سەر سینگێ بۆز دەلیزم
لە جەم یارێ خوە عازیزم

555

Ez nevçêk wûm we zêwçêda,
Hatî ret bûyî, te av neda,
Bihar hat çû, min gul neda.

٥٥٥

ئەز نەڤچیک ووم وە زێوچێ دا
هاتی رەت بوویی، تە ئاڤ نەدا
بهار هات چوو، من گول نەدا

556

Ez nevçîk wûm wi zêwçêda,
Ez qir kirim ji nispêda,
Ji bêdilî bişkû neda.

٥٥٦

ئەز نەڤچیک ووم و زێوچێ دا
ئەز قر کرم ژ نسپێ دا
ژ بێدلی بشکوو نەدا

557

Ez palûzê serê rême,
Şemal têye zû digême,
Amanetê dest xelkême.

٥٥٧

ئەز پالووزێ سەرێ رێ مە
شەمال تێیە زوو دگێمە
ئەمانەتێ دەست خەلکێ مە

558

Ez palûzê serê rême,
Tu bêliwi ez bigême,
Konan werîn bixemilme.

٥٥٨

ئەز پالووزێ سەرێ رێ مە
تو بێلو ئەز بگێنمە
کۆنان وەرین بخەملمە

559

Ez xerîwê binê waran,
Awareme li dîyaran,
Egirîme xwînûbaran.

٥٥٩

ئەز غەریوێ بنێ واران
ئاوارە مە ل دیاران
ئگریمە خوین‌وباران

560

Ez û yarê xwe deçûnî,
Le rê pêre hev debûnî,
We bejnê hev şa dewûnî.

٥٦٠

ئەز و یارێ خوە دەچوونی
لە رێ پێرە هەڤ دهوونی
وە بەژنێ هەڤ شا دەوونی

561

Ez qêzika mamê exim,
Wi kulleyê nex wi nexim,
Ez xwediya hezar berxim.

٥٦١

ئەز قێزکا مامێ ئەخم
و کوللەیێ نەخ و نەخم
ئەز خودەیا هەزار بەرخم

562

Ez û yarê xwe diçûnî,
Le rê pêre hev debûnî,
Kes nizani em je kunî.

٥٦٢

ئەز و یارێ خوە دەچوونی
لە رێ پێرە هەڤ دەبوونی
کەس نزان ئەم ژە کو نی

563

Ez qiçik wûm, min xwar bazî,
Li vî kara nawim razî,
Beref bûne melle, qazî.

٥٦٣

ئەز قچک ووم من خوار بازی
ل ڤی کارا ناوم رازی
بەرەف بوونە مەللە قازی

564

Ez qiçik wûm, çûme qirşan,
Te keçekê xwe niqişand,
Hilnagirim mirûstirşan.

٥٦٤

ئەز قچک ووم چوومە قرشان
تە کەچەکێ خوە نقشاند
هل‌ناگرم مرووس‌ترشان

565

Ez qumrîyê şaxey darê,
Ez exwînim we dutarê,
Dilê min bir wê dildarê.

٥٦٥

ئەز قومریێ شاخەی داریێ
ئەز ئەخوینم وە دوتاریێ
دلێ من وێ دلداریێ

566

Ez qurwane bejna gulê,
Tere avê we satilê,
Şikil kirîye bergê gulê.

٥٦٦

ئەز قوروانە بەژنا گولێ
تەرە ئاڤێ وە ساتلێ
شکل کریە بەرگێ گولێ

567

Ez qurwane dudyê wi dil,
Satê ji hev nawin qafil,
Behra dunyê wan herduyan bir.

٥٦٧

ئەز قوروانە دودیێ و دل
ساتێ ژ هەڤ ناون قافل
بەهرا دونییێ وان هەر دویان بر

568

Ez qurwane bejn û balê,
Gul igerîya li nav malê,
Me têr nexwar ji cemalê.

٥٦٨

ئەز قوروانە بەژن و بالێ
گول ئگەریا ل ناڤ مالێ
مە تێر نەخوار ژ جەمالێ

569

Ez qurwane bejn û balê,
Li xwe çê kir xet û xalê,
Ez qurwane wê cemalê.

٥٦٩

ئەز قوروانە بەژن و بالێ
ل خوە چێ کر خەت و خالێ
ئەز قوروانە وێ جەمالێ

570

Ez qurwane dev, didanan,
Şikil şûnê ramîsanan,
Dayne tu şûnê mîvanan.

٥٧٠

ئەز قوروانە دەڤددانان
شکل شوونێ رامیسانان
داینە تو شوونێ میڤانان

571	٥٧١
Ez qurwane te senemê,	ئەز قوروانە تە سەنەمێ
Birî kişand wi qelemê,	بری کشاند و قەلەمێ
Xatirê te wi alemê.	خاترێ تە و عالەمێ
572	٥٧٢
Ez qurwane te we xweme,	ئەز قوروانە تە وە خوە مە
Le dora xwe taw dexweme,	لە دۆر خوە تاو دەخوەمە
Kes nizani yarê teme.	کەس نزان یارێ تە مە
573	٥٧٣
Ez qurwane te wi xweme,	ئەز قوروانە تە و خوە مە
Wi dorê te taw dixweme,	و دۆر تە تاو دخوەمە
Çav wi hêstir sewa teme.	چاڤ و هێستر سەوا تە مە
574	٥٧٤
Ez qurwane te we tenê,	ئەز قوروانە تە وە تەنێ
Kiras nema le bedenê,	کراس نەما لە بەدەنێ
Ez rawîsim xalê çenê.	ئەز راویسم خالێ چەنێ
575	٥٧٥
Ez qurwane te we tenê,	ئەز قوروانە تە وە تەنێ
Sî û sê xal le bedenê,	سی و سێ خال لە بەدەنێ
Dîn kirime xalê çenê.	دین کرمە خالێ چەنێ
576	٥٧٦
Ez qurwane qûşe garan,	ئەز قوروانە قووشە گاران
Rûniştiye le bin daran,	روونشتیە لە بن داران
Cewab neda me je qaran.	جەواب نەدا مە ژە قاران

577

Ez qurwane te Şerwanî,
Malik le min çere danî,
Dax̌ le dilê min te danî.

٥٧٧

ئەز قوروانە تە شەروانی
مالک لە من چەرە دانی
داغ لە دلێ من تە دانی

578

Ez qurwane vê fekê te,
Ez şerîka vê gepê te,
Ser daynime le redê te.

٥٧٨

ئەز قوروانە ڤێ فەکێ تە
ئەز شەریکێ ڤێ گەپێ تە
سەر داینمە لە رەدێ تە

579

Ez şewitîm, bûme are,
Bûme çîkê serê dêre,
Li xeriwî dame mêre.

٥٧٩

ئەز شەوتیم بوومە ئارە
بوومە چیکێ سەرێ دێرە
ل غەریوی دامە مێرە

580

Ez şivanê bavê teme,
Diçêrînim, av nademe,
Ez metelê wextê xweme.

٥٨٠

ئەز شڤانێ باڤێ تە مە
دچێرینم ئاڤ نادەمە
ئەز مەتەلێ وەختێ خوە مە

581

Ez şivanê kavir, berxen,
Mexel ikem li bin merxan,
Av dideme li ser selxan.

٥٨١

ئەز شڤانێ کاڤر بەرخان
مەغەل ئکەم ل بن مەرخان
ئاڤ دهدەمە ل سەر سەلخان

582

Ez şivanê kavir, gîskan,
Diçêrînim dora nîskan,
Sa te tînim hengulûskan.

٥٨٢

ئەز شڤانێ کاڤر گیسکان
دچێرینم دۆرا نیسکان
سا تە تینم هەنگولووسکان

583

Ez şivanê kerîyê mîyan,
Berdedeme serê çîyan,
Eçêrînim gul û gîyan.

٥٨٣

ئەز شڤانێ کەریێ میان
بەرددەمە سەرێ چیان
ئەچێرینیم گول وگیان

584

Ez şivanê pezê qiçik,
Terne bîryê giştî keçik,
Nadene min xangê qiçik.

٥٨٤

ئەز شڤانێ پەزێ قچک
تەرنە بیریێ گشتی کەچک
نادەنە من خانگێ قچک

585

Ez şivanê pîremîyan,
Diçêrînim dêzê cûyan,
Ez aşiqêjinebîyan.

٥٨٥

ئەز شڤانێ پیرەمیان
دچێرینیم پشتە جوویان
ئەز عاشقێ ژنەبیان

586

Ez şivanê pîremîyan,
Içêrînim piştê cûyan,
Ez te naterkînim jinyan.

٥٨٦

ئەز شڤانێ پیرەمیان
ئچێرینم پشتێ جوویان
ئەز تە ناتەرکینم ژنیان

587

Ez û tenî, du bacînî,
Du keftere kurmancînî,
Li qerîwîyê em zevcînî.

٥٨٧

ئەز و تە نی دو باجی نی
دو کەفتەرە کورمانجی نی
ل غەریویێ ئەم زەڤجینی

588

Ez û tenî, du gurcînî,
Du kevûte kurmancînî,
Li bêganan em zevcînî.

٥٨٨

ئەز و تە نی دو گورجی نی
دو کەڤووتە کورمانجی نی
ل بێگانان ئەم زەڤجینی

589

Ez û pe te ha newûnî,
We bejnê hev şa dewûnî,
Em qismetê hev newûnî.

٥٨٩

ئەز و پە تە ها نەوونی
وە بەژنێ هەڤ شا دەوونی
ئەم قسمەتێ هەڤ نەوونی

590

Ez û yarê le bin merxê,
We dorêda ketme çerxê,
Mîna miya çav le berxê.

٥٩٠

ئەز و یارێ لە بن مەرخێ
وە دۆرێ دا کەتمە چەرخێ
مینا میا چاڤ لە بەرخێ

591

Ez û te ku ha newûnî,
Wi bejna hev şa dibûni,
Çere ji hev cida bûnî.

٥٩١

ئەز و تە کو ها نەوونی
و بەژنا هەڤ شا دبوونی
چەرە ژ هەڤ جدا بوونی

592

Ez û tunî, ez û tunî,
Le utaxan bigerinî,
Kes nizani em je kunî.

٥٩٢

ئەز و تە نی، ئەز و تە نی
لە ئوتاقان بگەرنی
کەس نزان ئەم ژە کو نی

593

Ez û yarê xwe içûnî,
Tewle tîpa tirmîn bûnî,
Tirman kwîr wû, em nedînî.

٥٩٣

ئەز و یارێ خوە ئچوونی
تەولە تیپا ترمین بوونی
ترمان کویر وو ئەم نەدینی

594

Ez we dil wûm, bêdil kirim,
Perûbalê min jî kirin,
Natê daran guli kirim.

٥٩٤

ئەز وە دل ووم بێ‌دل کرن
پەروبالێ من ژی کرن
ناتێ داران گول کرن

595

Ez widil wûm, bêdil kirim,
Dame tirmîn, hêsîr kirim,
Ji nav xelkê beref kirim.

٥٩٥

ئەز ودل ووم بێدل کرن
دامە ترمین هێسیر کرم
ژ ناڤ خەلکێ بەرەف کرم

596

Ez wedil wûm, bêdil kirin,
Dame mellan, cadû kirin,
Per û balê min jî kirin.

٥٩٦

ئەز ودل ووم بێدل کرن
دامە مەللان جادوو کرن
پەر و بالێ من ژێ کرن

597

Ez we teva hemeqîde,
Ez zindeme we bînê te,
Tu min meke naumîde.

٥٩٧

ئەز وە تە ڤا هەمعەقیدە
ئەز زندە مە وە بینێ تە
تو من مەکە نائومیدە

598

Ez we rêda, gul we rêda,
Gulê baẍan we cûyêda,
Gul vedewin we suwêda.

٥٩٨

ئەز وە رێ دا، گول وە رێ دا
گولێ باغان وە جوویێ دا
گول ڤەدەون وە سوویێ دا

599

Ez we tera we dilekê,
Werkevinî le alîyekê,
Ser dayninî le balgîyekê.

٥٩٩

ئەز وە تە را وە دلەکێ
وەرکەڤنی لە ئالیکێ
سەر داینني لە بالگیێکێ

600

Ez ẍerîwê binê waran,
Awareme li diyaran,
Peyda nakem redê malan.

٦٠٠

ئەز غەریوێ بنێ واران
ئاوارە مە ل دیاران
پەیدا ناکەم رەدێ مالان

601 ٦٠١

Ez ẍerîwê şûnê waran,
Awareme li diyaran,
Igirîme xwîn û baran.

ئەز غەریوێ شوونێ واران
ئاوارە مە ل دیاران
ئگریمە خوینوباران

602 ٦٠٢

Ez ẍerîwê vî yurdame,
Gunekarê vî derdame,
Ne kuştime, ne berdame.

ئەز غەریوێ وی یووردا مە
گونەکارێ ڤی دەردا مە
نە کوشتمە نە بەردامە

603 ٦٠٣

Ez ẍerîwê vî yûrdame,
Ne kuştime, ne berdame,
Amanetê dest xelkême.

ئەز غەریوێ ڤی یووردا مە
نە کوشتمە نە بەردامە
ئامانەتێ دەست خەلکێ مە

604 ٦٠٤

Ez ẍerîwê xwe terime,
Le wer dilê xwe dedime,
Gula min bê, ez terime.

ئەز غەریوێ خوە تەرمە
لە وەر دلێ خوە دەدمە
گولا من بێ ئەز تەرمە

605 ٦٠٥

Ez xizan wûm, min xwar bazî,
We vî kara nawûm razî,
Ba ar biwi mala qazî.

ئەز خزان ووم من خوار بازی
وە ڤی کارا ناووم رازی
با ئار بـو مالا قازی

606 ٦٠٦

Ez yarek wûm li ber refê,
Li min barî çaxûn berfê,
Min wenda kir serê kelefê.

ئەز یارەک ووم ل بەر رەفێ
ل من باری چاخوون بەرفێ
من وەندا کر سەرێ کەلەفێ

607
Êvar bûyi, melê mangan,
Kew dixwînin li zimangan,
Ez aşiqê qûşe xangan.

٦٠٧
ئێڤار بووی، مەلێ مانگان
کەو دخوینن ل زمانگان
ئەز عاشقێ قووشە خانگان

608
Fîrûze pirr we sefaye,
Pirr we gul û we gîyaye,
Fîrûze çardor çîyaye.

٦٠٨
فیرووزە پرر وە سەفایە
پرر وە گول و وە گیایە
فیرووزە چاردۆر چیایە

609
Genimê çîyan qawirîne,
Çûçik le ser hêwirîne,
Hevalê me zevicîne.

٦٠٩
گەنمێ چیان قاورینە
چووچک لە سەر هێورینە
هەڤالێ مە زەڤجینە

610
Genimgînî, genimgînî,
Tu ji jêrda virnîyan tînî,
Manê virnîyan min biwînî.

٦١٠
گەنمگینی ، گەنمگینی
تو ژ ژێر دا ڤرنیان تینی
مانێ ڤرنیان من بوینی

611
Gilyanê me dorê refe,
Dûmîn girtiye çarterefe,
Bexşî le vî nake xefe.

٦١١
گلیانێ مە دۆرە رەفە
دوومین گرتیە چارتەرەفە
بەخشی لە ڤی ناکە خەفە

612
Gulê keçikê je mal mestan,
Şîrre-şîrra bazinê destan,
Birin dane Xwedêxwestan.

٦١٢
گولێ کەچکێ ژە مالمەستان
شیررەشیررا بازنێ دەستان
برن دانە خوەدێخوەستان

613 | ٦١٣

Gulê baẍan, gulê baẍan,
Werketime le suraẍan,
Bînim daynim le utaqan.

گولێ باغان، گولێ باغان
وەرکەتمە لە سوراغان
بینم داینم لە ئوتاقان

614 | ٦١٤

Gula rawe, gula rawe,
Dade şivê we geda we,
We gedayê vî kela we.

گولا راوە، گولا راوە
دادە شڤێ وە گەدا وە
وە گەدیێ ڤی کەلا وە

615 | ٦١٥

Gula baẍî, gula baẍî,
Tu hem kefter û hem zaẍî,
Sa dilê min tu wedaẍî.

گولا باغێ، گولا باغی
تو هەم کەفتەر و هەم زاغی
سا دلێ من تو وە داغی

616 | ٦١٦

Gula gênim, gula gênim,
Şaxebalê te bişkênim,
Navê yarê le kê nim?

گولا گێنم ، گولا گێنم
شاخەبالێ تە بشکێنم
ناڤێ یارێ خوە لە کێ نم

617 | ٦١٧

Gula gênim, gula gênim,
Pê le tekim, te bişkênim,
Ez emirim, te nawînim.

گولا گێنم ، گولا گێنم
پێ لە تە کم، تە بشکێنم
ئەز ئەمرم، تە ناوینم

618 | ٦١٨

Gulê baẍî, gulê baẍî,
Min çi gotiye bêdemaẍî,
Dostê hev ku nawin yaẍî.

گولێ باغی، گولێ باغی
من چ گوتیە بێدەماغی
دۆستێ هەڤ کو ناون یاغی

619

Gula pûngê, gula pûngê,
Gepa min û te ya hîngê,
Bisekinim ez ta kîngê.

٦١٩

گولا پوونگێ، گولا پوونگێ
گەپا من و تە یا هینگێ
بسەکنم ئەز تا کینگێ

620

Gula gînîyan, gula gînîyan,
Were rûni le ser junîyan,
Mala carê bêwime rûyan.

٦٢٠

گولا گینیان، گولا گینیان
وەرە روون لە سەر ژونیان
مالا جارێ بێوەمە روویان

621

Gula gînîyê, gula gînîyê,
Were runi le ser junyê,
Satê je bîr ke tu dunyê.

٦٢١

گولا گینییێ، گولا گینییێ
وەرە وون لە سەر ژونییێ
ساتێ ژە بیرکە تو دونییێ

622

Gula qêrpûz, gula qêrpûz,
Min ku tune kesê dilsûz,
Sewa min ra bikşî efsûz.

٦٢٢

گولا قێزپووز، گولا قێرپووز
من کو تونە کەسێ دلسووز
سەوا من را بکشی ئەفسووز

623

Gulê qêrpûz, gulê qêrpûz,
Ez şewitîm bûme nîmsûz,
Kesek sa min newû dilsûz.

٦٢٣

گولێ قێزپووز، گولێ قێرپووز
ئەز شەوتیم بوومە نیمسووز
کەسەک سا من نەوو دلسووز

624

Gula teme, gula teme,
Ez desmalê destê teme,
Ez nokerê yarê xweme.

٦٢٤

گولا تە مە، گولا تە مە
ئەز دەسمالێ دەستێ تە مە
ئەز نۆکەرێ یارێ خوە مە

625
Gula mine hemewexte,
Mêwi mere le bê wexte,
Bêdilî ku we min sexte.

٦٢٥
گولا منه هەمە وەختە
مێو مەرە لە بێ وەختە
بێدلێ کو وە من سەختە

626
Gula biharê, gula biharê,
Werdekevi salê carê,
Te biwerim sewa yarê.

٦٢٦
گولا بهارێ، گولا بهارێ
وەردەکەڤ سالێ جارێ
تە بوەرم سەوا یارێ

627
Gula teme, gulan megir,
Je bêganan tu yar meger,
Bi qêrez min kes hilmegir.

٦٢٧
گولا تە مە، گولان مەگر
ژە بێگانان تو یار مەگر
ب غێرەز من کەس هلمەگر

628
Gulê kaşan, gulê kaşan,
Hêşin dike li berrojan,
Ez qurwane qereqaşan.

٦٢٨
گولێ کاشان ، گولێ کاشان
هێشن دکە ل بەرڕۆژان
ئەز قوروانە قەرەقاشان

629
Gula kalan, gula kalan,
Ez hilgirim te îşallan,
Tawek bixwe li nav malan.

٦٢٩
گولا کالان، گولا کالان
ئەز هلگرم تە ئیشالان
تاوەک بخوە ل ناڤ مالان

630
Gula kalan, gula kalan,
Razî kinî dilê xalan,
Ez hilgirim te îşallan.

٦٣٠
گولا کالان، گولا کالان
رازی کنی دلێ خالان
ئەز هلگرم تە ئیشالان

631

Gul xeleme, gul xeleme,
Sîseboza rû deleme,
Ez aşiqê çavê teme.

٦٣١

گول‌خه‌له‌مه ، گول‌خه‌له‌مه
سیسه‌بۆزا رووده‌له‌مه
ئه‌ز عاشقێ چاڤێ ته مه

632

Gulxeleme, gulxeleme,
Sîsebozê rûdeleme,
Her der herî, yarê teme.

٦٣٢

گول‌خه‌له‌مه ، گول‌خه‌له‌مه
سیسه‌بۆزێ رووده‌له‌مه
هه‌ر ده‌ر هه‌ری یارێ ته مه

633

Gula zîrê, gula zîrê,
Hêşin deke le cezîrê,
Yarê nadanbînime gîrê.

٦٣٣

گولا زیرێ، گولا زیرێ
هێشن ده‌که له جه‌زیرێ
یارێ نادان بینمه گیرێ

634

Gula zîrê, gula zîrê,
Pirr şîrîne mîna şîrê,
Her çi dekim, nêye gîrê.

٦٣٤

گولا زیرێ، گولا زیرێ
پرر شیرینه مینا شیرێ
هه‌ر چ ده‌کم نێیه گیرێ

635

Gulbûteke dorê baẍan,
Te sîyar kem mîna aqan,
Biwem daynim li ser taqan.

٦٣٥

گولبووته‌کا دۆرێ باغان
ته سیار که‌م مینا ئاقان
بێوم داینم ل سه‌ر تاقان

636

Gulbûteka dorê baẍan,
Yar siyar wû mîna aqan,
Were rûni le ûtaqan.

٦٣٦

گولبووته‌کا دۆرێ باغان
یار سیار وو مینا ئاقان
وه‌ره روون له ئووتاقان

637 ٦٣٧

Gulbûte me, gulbûteme,
Li kinarê baxê teme,
Her wext bêwî, ez ya teme.

گولبووته مه ، گولبووته مه
ل کناریَ باغیَ ته مه
هەر وەخت بوی ئەز یا ته مه

638 ٦٣٨

Gulbûteme, gulbûteme,
Le kinarê eksê teme,
Ez nokerê yarê xweme.

گولبووته مه ، گولبووته مه
له کناریَ عەکسیَ ته مه
ئەز نۆکەریَ یاریَ خوه مه

639 ٦٣٩

Gulbûteke yêke gulim,
Ez le yarê xwe we dilim,
Qismet biwi wê hilgirim.

گولبووتەکە ئیکە گولم
ئەز له یاریَ خوه وه دلم
قسمەت بو ویَ هلگرم

640 ٦٤٠

Gulbûteme, gulbûteme,
Li kinarê kewnê teme,
Sed sal here, yarê teme.

گولبووته مه ، گولبووته مه
ل کناریَ کەونیَ ته مه
سەد سال هەره یاریَ ته مه

641 ٦٤١

Gulbûteme, gulbûteme,
Le kinarê kewnê teme,
Şevanero le cem teme.

گولبووته مه ، گولبووته مه
له کناریَ کەونیَ ته مه
شەڤانەرۆ له جەم ته مه

642 ٦٤٢

Gulê min çû berfê bîni,
Henekê sa min bişîni,
We manê min biwîni.

گولیَ من چوو بەرفیَ بین
هەنەکیَ سا من بشین
وه ویَ مانیَ من بوین

643

Gulê min çû, çima nata,
Min kaxazek jêra şanda,
Kaxaza min vegeranda.

٦٤٣

گولێ من چوو چما ناتا
من کاغازەک ژێ را شاندا
کاغازا من ڤەگەراندا

644

Gulê teme, gulan megir,
Serê rêyan le min megir,
Seferîme, min damegir.

٦٤٤

گولێ تە مە ، گولان مەگر
سەرێ رێیان لە من مەگر
سەفەری مە، من دامەگر

645

Gulê te dilkê min kul kir,
Dûşeg danî ser min cil kir,
Hêstirê min balgî şil kir.

٦٤٥

گولێ تە دلکێ من کول کر
دووشەک دانی سەر من جل کر
هێستری من بالگی شل کر

646

Gulgerdîne, gulgerdîne,
Bêlgî le min megerîne,
Min we zimîn mexapîne.

٦٤٦

گولگەردینە ، گولگەردینە
بێلگی لە من مەگەرینە
من وە زمین مەخاپینە

647

Gulgerdîno, gulgerdîno,
Sêrê le min megerîno,
Degerînî, birevîno.

٦٤٧

گولگەردینۆ ، گولگەردینۆ
سێری لە من مەگەرینۆ
دگەرینی، مەخاپینۆ

648

Gulhevalê, carê were,
Te dilê min şeftand çere,
Tu nawînî xêr û behre.

٦٤٨

گولهەڤالێ جارێ وەرە
تە دلێ من شەفتاند چەرە
تا نەوینم خێر و بەهرە

649

Gulgerdîno, gulgerdîno,
Sêrê li min megerîno,
Te ro li min kir pişîno.

٦٤٩

گول‌گەردینۆ ، گول‌گەردینۆ
سێرێ ل من مەگەرینۆ
تە رۆ ل من کر پشینۆ

650

Gulgerdîno, gulgerdîno,
Sêrê le min megerîno,
Min meke êr, meşeftîno.

٦٥٠

گول‌گەردینۆ ، گول‌گەردینۆ
سێرێ لە من مەگەرینۆ
من مەکە ئێر مەشەفتینۆ

651

Gulî pirrin, gulîyan berde,
Serê gulîyê te we gerde,
Her çi dewêm gu we serde.

٦٥١

گولی پررن، گولیان بەردە
سەرێ گولیێ تە وە گەردە
هەر چ دەوێم گو وە سەر دە

652

Gulîl xeraw pirr wi merxe,
Du namerdan dame wer xwe,
Ban ikeme Xwedê ser xwe.

٦٥٢

گولیل خەراو پرر و مەرخە
دو نامەردان دامە وەر خوە
بان ئکەمە خوەدێ سەر خوە

653

Gul şîrîne, nalê nîne,
Xalek werket le dunîne,
Maçek bikem je dunîne.

٦٥٣

گول شیرینە، نالێ نینە
خالەک وەرکەت لە دونینە
ماچەک بکەم ژە دونینە

654

Gulmexmele damanê te,
Çi şîrîne zimanête,
Bijnûrt bûye mekanê te.

٦٥٤

گول‌مەخمەلە دامانێ تە
چ شیرینە زمانێ تە
بژنوورت بوویە مەکانێ تە

655

Gul wi rêda, gul wi rêda,
Gulê baẍan wi cûyêda,
Bêwime kuştin wi paliyêda.

٦٥٥

گول و رێ دا، گول و رێ دا
گولێ باغان و جوویێ دا
بێومە کوشتن و پالیێ دا

656

Gul wi rêda, gul wi rêda,
Gul wi rêya ber kelêda,
Hêl û mîxek wi cûyêda.

٦٥٦

گول و رێ دا، گول و رێ دا
گول و رێیا بەر کەلێ دا
هێل و میخەک و جوویێ دا

657

Gune, gunê me her duyan,
Le ustiyê dayk û bavan,
Em şewitînî jeniyan.

٦٥٧

گونە گونێ مە هەر دویان
لە ئوستیێ دێ و باڤان
ئەم شەوتینی ژەنیان

658

Gul wi rêda, gul wi rêda,
Gulê baẍî wi cûyêda,
Nedaye min, bir wi kêda.

٦٥٨

گول و رێ دا، گول و رێ دا
گولێ باغی و جوویێ دا
نەدایە من، بر و کێ دا

659

Hacî, rawi, hespê zîn ke,
Mayna mele wi pîşyê ke,
Şûna bûkê li ser çê ke.

٦٥٩

حاجی راو هەسپێ زین کە
ماینا مەلە و پیشیێ کە
شوونا بووکێ ل سەر چێ کە

660

Hatim carê te biwînim,
Kewnê serê te hilînim,
Xwe ji kuda we te gînim?

٦٦٠

هاتم جارێ تە بوینم
کەونێ سەرێ تە هلینم
خوە ژ کو دا وە تە گینم

661
Hatiye malê pelverîyan,
Keçik ketne kûderîyan,
Dilê me bir wan her duyan.

٦٦١
هاتیە مالێ پەلڤەریان
کەچک کەتنە کوودەریان
دلێ من بر وان هەر دویان

662
Hatme mala we we şeve,
Qênd bikenî fekê heve,
Yar we tenê ranakeve.

٦٦٢
هاتمە مالا وە وە شەڤە
قێند بکەنی فەکێ هەڤە
یار وە تەنێ راناکەڤە

663
Hela destan hena mekin,
Hûn we dar vî tewna mekin,
Te'bîrê vî xewna mekin.

٦٦٣
هەلا دەستان حەنا مەکن
هوون وە دار ڤی تەونا مەکن
تەعبیرێ ڤی خەونا مەکن

664
Hemberê min Zekeryaye,
Binê rastê qedemgaye,
Dadresê me Ellaye.

٦٦٤
هەمبەرێ من زەکەریا یە
بنێ راستێ قەدەمگا یە
دادرەسێ مە ئەللا یە

665
Her car, her car dil xwaş nawi,
Le her derê sayîl nawi,
Jin ku rind wi, mêr kal nawi.

٦٦٥
هەر جار هەر جار دل خواش ناو
لە هەر دەرێ سایبل ناو
ژن کو رند و، مێر کال ناو

666
Her çavek te piyalêke,
Rawi gîwê xwe we pê ke,
We du çavan bane me ke,

٦٦٦
هەر چاڤەک تە پیالێکە
راو گیوێ خوە وە پێ کە
وە دو چاڤان بانە مە کە

667 ٦٦٧

Her çi dewêm le bejnê te, | هەر چ دەوێم لە بەژنێ تە
Ferarîme le reda te, | فەراری مە لە رەدا تە
Kes nawînim we rindiya te. | کەس ناوینم وە رندیا تە

668 ٦٦٨

Heray le min, heray le min, | هەرای لە من، هەرای لە من
We mal bar ke were cem min, | وە مال بار کە وەرە جەم من
Te ar berda kezewê min. | تە ئار بەردا کەزەوێ من

669 ٦٦٩

Here avê wi mane ke, | هەرە ئاڤێ و مانە کە
Tu dest hilîn, bane min ke, | تو دەست هلین بانە من کە
Wi çavê xwe eşare ke. | و چاڤێ خوە ئەشارە کە

670 ٦٧٠

Her çend caran te dewînim, | هەرە جاران تە دەوینم
Ne emirim ne emînim, | نە ئەمرم نە ئەمینم
Ermanê te ez ekşînim. | ئەرمانێ تە ئەز ئەکشینم

671 ٦٧١

Her çend şûnê te bilinde, | هەر چەند شوونێ تە بلندە
Tu desmalê xwe wi minde, | تو دەسمالێ خوە و من دە
Yadigarî tiştek rinde. | یادگاری تشتەک رندە

672 ٦٧٢

Here, here, tu leng mewi, | هەرە هەرە تو لەنگ مەو
Bira dilê min teng mewi, | برا دلێ من تەنگ نەو
Hesretê min we dû te wi. | حەسرەتێ من وە دوو تە و

673

Here, memîn ji hevalan,
Li xwe dameyn xetûxalan,
Meke dilê me xiyalan.

674

Here, meke derd û hale,
Dilê minê nale-nale,
Uxetê min meke tale.

675

Her çi diwêm ji pay dilda,
Bariş barî, daran gulda,
Memê keçikan kiras hilda.

676

Her çi dewêm teva nawi,
Arê dilan xeva nawi,
We vî tera midar nawi.

677

Her çi dewêm ji bêdilî,
Kulla karan Xwedê nêli,
Xwedê têli, bende nêli.

678

Her çi ku çav degerînim,
Ez hemserê xwe nawînim,
We xewêda xwe pê gînim.

٦٧٣

هەره مەمین ژ هەڤالان
ل خوه دامەین خەتوخالان
مەکە دلێ مە خیالان

٦٧٤

هەره مەکە دەرد و حاله
دلێ منێ نالەناله
ئوغەتێ من مەکە تاله

٦٧٥

هەر چ دەویم ژ پای دل دا
بارش باری داران گول دا
مەمێ کەچکان کراس هلدا

٦٧٦

هەر چ دەویم تەڤا ناو
ئارێ دلان خەڤا ناو
وه ڤی تەرا مدار ناو

٦٧٧

هەر چ دەویم ژ بێدل
کوللا کاران خوەدێ نێل
خوەدێ تێل، بەندە نێل

٦٧٨

هەر چ کو چاڤ ئەگەرینم
ئەز هەمسەرێ خوه ناوینم
وه خەوێ دا خوه پێ گینم

679 ٦٧٩

Her çi dewêm sa xwe û te, هەر چ دەوێم سا خوە و تە
Awareme ez wi dû te, ئاوارە مە ئەز و دوو تە
Dilkê min bir cemalê te. دلکێ من بر جەمالێ تە

680 ٦٨٠

Her çi dewêm saxwe û te, هەر چ دەوێم سا خوە و تە
Min kes nedî we rindiya te, من کەس نەدی وە رندیا تە
Awareme we redate. ئاوارە مە وە رەدا تە

681 ٦٨١

Her çi dewêm sa xwe û te, هەر چ دەوێم سا خوە و تە
Ez degerrim le reda te, ئەز دەگەرم لە رەدا تە
Kes nawînim we rindiya te. کەس ناوینم وە رندیا تە

682 ٦٨٢

Her çi dewêm je tey dilda, هەر چ دەوێم ژە تەی دل دا
Bariş barî, daran gulda, بارش باری داران گول دا
Axir yarê kuda dilda. ئاخر یارێ کو دا دل دا

683 ٦٨٣

Her çi min go, teva newû, هەر چ من گۆت تەڤا نەوو
Arê dilan xeva newû, ئارێ دلان خەڤا نەوو
Yar we kesra heval newû. یار وە کەس را هەڤال نەوو

684 ٦٨٤

Her çi min got, teva newû, هەر چ من گۆت تەڤا نەوو
Arê dilan xeva newû, ئارێ دلان خەڤا نەوو
Kes mîna me wi dil newû. کەس مینا مە ودل نەوو

685
Her çi min got, teva newû,
Arê dilan xeva nebû,
Dil ji dilan cida nebû.

686
Her çi te got, min sewr kir,
Porê reş wû, min gewir kir,
Xwedê li halê me cewr kir.

687
Her çîyayê hasil tune,
Her mêr, her mêr xêret tune,
Wi xêrez te me yar tune.

688
Here, here, tu leng mewi,
Bira dilê te teng newi,
Nifirê min we dû te wi.

689
Here, here, tu leng mewi,
Bira dilê te teng newi,
Here, sa te direng newi.

690
Here, here, bigîn malan,
Meke dilê min xîyalan,
Here, memîn ji hevalaln.

٦٨٥
هەر چ من گۆت تەڤا نەوو
ئاریَ دلان خەڤا نەوو
دل ژ دلان جدا نەوو

٦٨٦
هەر چ تە گۆت، من سەور کر
پۆریَ رەش وو، من گەور کر
خوەدیَ ل حالیَ مە جەور کر

٦٨٧
هەر چیاییَ حاسل تونە
هەر میَر هەر میَر غیَرەت تونە
و غیَرەز تە مە یار تونە

٦٨٨
هەرە هەرە تو لەنگ مەو
برا دلیَ تە تەنگ نەو
نفریَ من وە دوو تە و

٦٨٩
هەرە هەرە تو لەنگ مەو
برا دلیَ تە تەنگ نەو
هەرە سا تە درەنگ نەو

٦٩٠
هەرە هەرە بگین مالان
مەکە دلیَ من خیالان
هەرە مەمین ژ هەڤالان

691
Herin gulê wegerînin,
Sa yarêra ez ku dînim,
Je işqê wê ez dexwînim.

٦٩١
هەرن گولێ ڤەگەرینن
سا یارێ را ئەز کو دینم
ژە عشقێ وێ ئەز ئەخوینم

692
Herin gulê wegerînin,
Xewerê min we wê gînin,
Hûn ku zanin sa wê dînim.

٦٩٢
هەرن گولێ ڤەگەرینن
خەوەرێ وێ وە من گینن
هوون کو زانن سا وێ دینم

693
Her kes yarekê rind hewi,
Şîv der şîvê xwe tunewi,
Hêsîr biwi, bêdil newi.

٦٩٣
هەر کەس یارەک خوەیێ رند هەو
شیڤ دەر شەڤێ خوە تونەو
هێسیر بو، بێدل نەو

694
Her ku yarê xwe dewînim,
Ne demirim, ne demînim,
Fikrek sa min bikişînin.

٦٩٤
هەر کو یارێ خوە دەوینم
نە دەمرم، نە دەمینم
فکرەک سا من بکشینن

695
Her ku carê te diwînim,
Ah û nalan dikişînim,
Te nawînim, ez dimirim.

٦٩٥
هەر کو جارێ تە دوینم
ئاه و نالان دکشینم
تە نەوینم ئەز دمرم

696
Her ku carê te dewînim,
Ne demirim, ne demînim,
We vî derda ez namînim.

٦٩٦
هەر کو جارێ تە دوینم
نە ئەمرم نە ئەمینم
وە ڤی دەردا ئەز نامینم

697

Her ku carê te diwînim,
Ne dimirim, ne dimînim,
Kû û fikrê te dikşînim.

٦٩٧

هەر کو جارێ تە دوینم
نە ئمرم نە ئمینم
کوو و فکرێ تە ئکشینم

698

Her ku carê te dewînim,
Ne emirim, ne emînim,
Şevê retwû, we bîr tînim.

٦٩٨

هەر کو جارێ تە دوینم
نە ئەمرم نە ئەمینم
شەڤێ رەتبوو وە بیر تینم

699

Her ku carê we bîr tînim,
Ne emirim, ne emînim,
Ez efsûsê te ekşînim.

٦٩٩

هەر کو جارێ وە بیر تینم
نە ئەمرم نە ئەمینم
ئەز ئەفسووسێ تە ئەکشینم

700

Her kes du dilan je hev bike,
Qûşe-qûşe meytan bar ke,
Xwedê derdê wan derman neke.

٧٠٠

هەر کەس دو دلان ژە هەڤ بکە
قووشە قووشە مەیتان بار کە
خوەدێ دەردێ وان دەرمان نەکە

701

Her kes du dilan we hev gîni,
Qûşe-qûşe lawan bîni,
Du gulan je baxê bihiştê bibizdîni.

٧٠١

هەر کەس دو دلان وە هەڤ گین
قووشە قووشە لاوان بین
دو گولان ژە باغێ بهشتێ ببزدین

702

Her kes yarê min hilgiri,
Marek wi ser dil bigiri,
Derman meken, ba bemiri.

٧٠٢

هەر کەس یارێ من هلگر
مارەک و سەر دل بگر
دەرمان مەکەن با بمر

703 ٧٠٣

Her kes yarek xweyê rind hewi,
Bêçare wi, mal tunewi,
We şivanyê rûzigar dewi.

هەر کەس یارەک خوە رند هەو
بێچارە و ، مال تونەو
وە شڤانیێ رووزگار دەو

704 ٧٠٤

Her kes yarek xweyê rind hewo,
Şîv der şevek xwe tunewo,
Bêçare wi, mal tunewo.

هەر کەس یارەک خوەیێ رند هەو
شیڤ دەر شەڤەک خوە تونەو
بێچارە و، مال تونەو

705 ٧٠٥

Hezar çişme kanî-kanî,
Çarde malan li ser danî,
Kê vedixwar, kê hiltanî.

هەزارچشمە کانی کانی
چاردە مالان ل سەر دانی
کێ ڤەدخوار، کێ هلتانی

706 ٧٠٦

Her kes yarek xweyê rind hewi,
Bira şîvê der şev tunewi,
We vî şertê bêdil newi.

هەر کەس یارەک خوەیێ رند هەو
برا شیڤ دەر شەڤ تونەو
وە ڤی شەرتێ بێدل نەو

707 ٧٠٧

Heray, terim, venagerim,
Nikam navê te bigirim,
We derdê te ez demirim.

هەرای تەرم ڤەناگەرم
نکام ناڤێ تە بگرم
وە دەردێ تە ئەز ئمرم

708 ٧٠٨

Her kes yarê we min gîni,
Dest we zirîyê Aqê gîni,
Xêr û berê ew biwînî.

هەر کەس یارێ وە من گین
دەست وە زریێ ئاقێ گین
خێر و بەرێ ئەو بوین

709
Herîyê bişo, herîyê rêxin,
XelkêXwedê şarê dêxin,
Bismilla ke, dûman vêxin.

٧٠٩
هەریێ بشۆ، هەریێ ریێخن
خەلکێ خوەدێ، شارێ دێخن
بسمللا کە، دوومان ڤێخن

710
Hesenatî, Hesenatî,
Hem nuxul û hem newatî,
Min kaxaz şand tu nehatî.

٧١٠
حەسەناتی، حەسەناتی
هەم نوغول و هەم نەواتی
من کاغاز شاند تو نەهاتی

711
Hespê reşê hîrrehîrre,
Wi dest duşmen ew hêsîre,
Va derda nawi ji bîre.

٧١١
هەسپێ رەشێ هیررەهیررە
و دەست دوشمەن ئەو هێسیرە
ڤا دەردا ناو ژ بیرە

712
Here bêjin wi yarêra,
Terkê min kir wi carêra,
Me yar nedî sa satêra.

٧١٢
هەرە بێژن و یارێ را
تەرکێ من کر و جارێ را
مە یار نەدی سا ساتێ را

713
Hezarmeçît pelle pelle,
Keçik terin gelle gelle,
Ez gurwane yara melle.

٧١٣
هەزارمەچیت پەللە پەللە
کەچک تەرن گەللە گەللە
ئەز قوروانە یارا مەللە

714
Hespê bavê te meleye,
Dil sa te ra dekelîye,
Zulfê te sa min celewye.

٧١٤
هەسپێ باڤێ تە مەلە یە
دل سا تە را دکەلیە
زولفێ تە سا من جەلەوە

715

Hespê yarê min canîye,
Cilê ser wî tirmanîye,
Dê ku nini, damarrîye.

٧١٥

هەسپێ یارێ من جانی یە
جلێ سەر وی ترمانی یە
دێ کو نن، داماڕری یە

716

Hespê yarê min hêşine,
Tere le tîpa pîşine,
Bira çavê xwê bêşine.

٧١٦

هەسپێ یارێ من هێشنە
تەرە لە تیپا پیشنە
برا چاڤێ خوێ بێشنە

717

Hewa dolan, hewa doln,
Were malan tu wi solan,
Solan bêxi were cilan.

٧١٧

هەوا دۆلان، هەوا دۆلان
وەرە مالان تو و سۆلان
سۆلان بێخ، وەرە جلان

718

Hewa saf e, hewa safe,
Lewas nika çepelbafe,
Yê vî dora kullim lafe.

٧١٨

هەوا سافە، هەوا سافە
لەواس نکا چەپەلبافە
یێ ڤی دۆرا کوللم لافە

719

Hewa ewr e, hewa ewre,
Paçesra bilîz gewre,
We halê me bûye cewre.

٧١٩

هەوا ئەورە، هەوا ئەورە
پاچەسوورا بلێز گەورە
وە حالێ مە بوویە جەورە

720

Hewa ewr e, hewa ewre,
Me baydaye şîlvargewre,
Le halê min bûye cewre.

٧٢٠

هەوا ئەورە، هەوا ئەورە
مە بایدایە شیلڤارگەورە
لە حالێ من بوویە جەورە

721
Hewa ewr e, dibarîyi,
Qusan canê min xwarîyi,
Serbazî ku icbarîyi.

٧٢١
هەوا ئەورە، دباری
غوسان جانێ من خواری
سەربازی برنە ئجباری

722
Hewa ewr e, hewa ewre,
Li xwe meke çekê gewre,
Ne te dil ma ne min sewre.

٧٢٢
هەوا ئەورە ، هەوا ئەورە
ل خوە مەکە چەگێ گەورە
نە تە دل ما نە من سەورە

723
Hewa ewr e, hewa ewre,
Çavê reşê çawirgewre,
Me canê xwe daye sere.

٧٢٣
هەوا ئەورە، هەوا ئەورە
چاڤێ رەشێ چاورگەورە
مە جانێ خوە دایە سەرە

724
Hewa ewr e, hewa ewre,
Şal belek û kêşa gewre,
Xwedê li me kire cewre.

٧٢٤
هەوا ئەورە، هەوا ئەورە
شالبەلەک و کێشا گەورە
خوەدێ ل من کرە جەورە

725
Hewa ewr e, hewa ewre,
Damen tûr e, bilîz gewre,
Le halê min kirîye cewre.

٧٢٥
هەوا ئەورە، هەوا ئەورە
دامەن توورە، بلیز گەورە
لە حالێ من کریە جەورە

726
Hewayê dil ewr e delal,
Me fam nekir çere delal,
Axirîyê me qewr e delal.

٧٢٦
هەوایێ دل ئەورە دەلال
مە فام نەکر چەرە دەلال
ئاخریێ مە قەورە دەلال

727
Hewayî me, hewayîme,
Nexweş ninim du'ayîme,
Ji işqê te ferarîme.

٧٢٧
هەوایی مە، هەوایی
نەخوەش ننم، دوعایی مە
ژ عشقێ تە فەراری مە

728
Hewa sar e, hewa sare,
Le ber dêri bûme dare,
Dêri veke bêwme male.

٧٢٨
هەوا سارە، هەوا سارە
ل بەر دێر بوومە دارە
دێرێ ڤەکە بێومە مالە

729
Hewa sar e, hewa sare,
Berx û karan barre-barre,
Şeva Xwedê li wan nare.

٧٢٩
هەوا سارە، هەوا سارە
بەرخ و کاران باررەباررە
شەڤا خوەدێ ل وان نارە

730
Hewa germ e, hewa germe,
Kûyê yarê dayi serme,
Ji me dûr e, çere keme.

٧٣٠
هەوا گەرمە، هەوا گەرمە
کوویێ یارێ دای سەر مە
ژ من دوورە، چەرە کەمە

731
Hewê rwîn da, hewê rwîn da,
Arê dayi wi bin kwîn da,
Ustixar im, dil bişûn da.

٧٣١
هەوێ روین دا، هەوێ روین دا
ئارێ دای و بن کوین دا
ئوستخوارم، دل بشوون دا

732
Hewlîyê me we şatûte,
Çûçikan têda fîrtefîrte,
Caylo huli wexta cûte.

٧٣٢
هەولیێ مە و شاتووتە
چووچکان تێدا فیرتەفیرتە
جایلۆ هول وەختا جووتە

733	٧٣٣
Heylê, heylê Gulşervanî,	هەیلیٰ، هەیلیٰ گولشەروانی
Naz û xemzê sed tûmanî,	ناز و غەمزیٰ سەد توومانی
Işqê te malê me danî.	عشقیٰ تە مالیٰ مە دانی
734	٧٣٤
Hêl gulaw î, hêl gulawî,	هێل گولاوی، هێل گولاوی
Li xwe meke çekê awî,	ل خوە مەکە چەکیٰ ئاوی
Ji ser xanan me'lûm nawî.	ژ سەر خانان مەلووم ناوی
735	٧٣٥
Hilgerandim, dagerandim,	هلگەراندم، داگەراندم
Wi dû karê xwe da şandim,	و دوو کاریٰ خوە دا شاندم
Li axirê ez xapandim.	ل ئاخریٰ ئەز خاپاندم
736	٧٣٦
Hilkişime Şapûranê,	هلکشمە شاپوورانیٰ
Melûm dikem cûlga manê,	مەلووم دکەم جوولگا مانیٰ
Itirsime ji zemanê.	ئترسمە ژ زەمانیٰ
737	٧٣٧
Hilmegirin jinê kûti,	هلمەگرن ژنیٰ کووتی
Umrek gerê bişewitî,	عومرەک گەریٰ بشەوتی
Carê jî ku biwî xanewar, esil nafilitî.	جاریٰ ژی کو بوی خانەوار، ئەسل نافلتی
738	٧٣٨
Hîllî danî xwe niqişand,	هیلی دانی خوە نقشاند
Serê meya boz ikişand,	سەریٰ مەیا بۆز ئکشاند
Min wi dû ra hesret kişand.	من و دوو را حەسرەت کشاند

739
Hîvek werket je çarde da,
Yara me çû nat we mera,
Emê manî we dest xwe da.

٧٣٩
هیڤەک وەرکەت ژە چاردە دا
یارا من چوو نات وە مە را
ئەمێ مانی وە دەست خوە دا

740
Hîvê çûye berêvarî,
Te xwe kirîye kewek marî,
Çere bikem je min qarî.

٧٤٠
هیڤێ چوویە بەرئێڤاری
تە خوە کریە کەوەک ماری
چەرە بکەم ژە من قاری

741
Hîvek rabû, hîva çende,
Dorê hîvê helqebende,
Refşa lawikan kemerbende,

٧٤١
هیڤەک رابوو، هیڤا چەندە
دۆرێ هیڤێ حەلقەبەندە
رەفشا لاوکان کەمەربەندە

742
Hîvê rawi, hîva çende,
Dorê hîvê helqebenede,
Lêv şirîna ziman qende.

٧٤٢
هیڤێ راو، هیڤا چەندە
دۆرێ هیڤێ حەلقەبەندە
لێڤشیرینا زمانقەندە

743
Hîvê rawi hîva pêwir,
Şerqê havîtiyi kela giwir,
Tu Îmam wi, ez micêwir.

٧٤٣
هیڤێ راو، هیڤا پێور
شەرقێ دای کەلا گێور
تو ئیمام و، ئەز مجێور

744
Hîverwîn e, hîverwîne,
Rûnayî daye hişîya kwîne,
Te dilê min kirîye xwîne.

٧٤٤
هیڤەروینە ، هیڤەروینە
رووناى دایە هشیا کوینە
تە دلێ من کریە خوینە

745
Hîverwîn e, hîverwîe,
Şerqê daye derê kwîne,
Ji işqa te bûme dîne.

٧٤٥
هیڤەروینە ، هیڤەروینە
شەرقێ دایە دەرێ کوینە
ژ عشقێ تە بوویە دیینە

746
Hîverwîn e, hîverwîne,
Dêri veke bêwme kwîne,
Min mexapîn wi zimîne.

٧٤٦
هیڤەروینە ، هیڤەروینە
دێر ڤەکە بێومە کوینە
من مەخاپین و زمینە

747
Hîverwîne we tarîyê da,
Rûnê zer e we badiyê da,
Satê rûnim we paliyê da.

٧٤٧
هیڤەروینە وە تارییێ دا
روونێ زەرە وە بادییێ دا
ساتێ روونم وە پالیێ دا

748
Hîv rabûye, hîv rabûye,
Cûtek meya wenda bûye,
Le vî kela peyda bûye.

٧٤٨
هیڤ رابوویە ، هیڤ رابوویە
جووتەک مەیا وەندا بوویە
لە ضی کەلا پەیدا بوویە

749
Huli huli, siwê rwîn da,
Arek daye tu we kwîn da,
Ustixar e, dil bişûn da.

٧٤٩
هول هول، سوێ روین دا
ئارەک دایە تو وە کوین دا
نوستخارە، دل بشوون دا

750
Huli rawi, siwê rwîn da,
Arek dayi we bin kwînda,
Va çi dil wû te we min da.

٧٥٠
هول راو، سوێ روین دا
ئارەک دای وە بن کوین دا
ضا چ دل وو تە وە من دا

751
Hustê çavan bir û henî,
Çima ji min dûr rûdenî,
Me'lûm dekim tu bême'nî.

٧٥١
هوستیٚ چاڤان بر و هەنی
چما ژ من دوور روودنی
مەلووم دکم تو بیٚمەعنی

752
Îmam lenger, îmam lenger,
Kewek firrî kete cêngel,
Nedane min qêza zêrger.

٧٥٢
ئیمام‌لەنگەر، ئیمام‌لەنگەر
کەوەک فرری کەتە جیٚنگەل
نەدانە من قیٚزا زیٚرگەر

753
Îmamlenger, Îmamlenger,
Kewek firrî çûyi cêngel,
Yarê kûtî bûyi engel.

٧٥٣
ئیمام‌لەنگەر، ئیمام‌لەنگەر
کەوەک فرری چووی جیٚنگەل
یاریٚ کووتی بووی ئەنگەل

754
Îmamquliyan ecew şûne,
Keçik têda kelle bûne,
Min yarê rind li vî dîne.

٧٥٤
ئیمام‌قولیان عەجەو شوونە
کەچک تیٚدا کەللە بوونە
من یاریٚ رند ل ڤی دینە

755
Îmamreza berve milke,
Du narincan virda qirke,
Miday dilê me hasil ke.

٧٥٥
ئیمام‌رەزا بەرڤە ملکە
دو نارنجان ڤردا قر کە
خوەدیٚ مدای مە حاسل کە

756
Îmamreza dadikevim,
Li guldestan badikevim,
Wi dest yarê namerd ketim.

٧٥٦
ئیمام‌رەزا دادکەڤم
ل گولدەستان با دکەڤم
و دەست یاریٚ نامەرد کەتم

757 ٧٥٧

Îmamreza du derîye,
Qulfê dêrî hiyderîye,
Dil je dilê me birîye.

ئیمامرەزا دو دەریە
قولفێ دێرێ حیدەریە
دل ژە دلێ مە بریە

758 ٧٥٨

Imamreza du derîyi,
Qulfê dêri hiyderîyi,
Birê qiçik seferîyi.

ئیمامرەزا دو دەریی
قولفێ دێرێ هیدەریی
برێ قچک سەفەریی

759 ٧٥٩

Imamreza li hêrîyi,
Cuftek beran li dêrîyi,
Nîşana wî li sêrîyi.

ئیمامرەزا ل هێریی
جوفتەک بەران ل دێریی
نیشانا وی ل سێریی

760 ٧٦٠

Imamreza wi guldeste,
Zevar terin deste-deste,
Kesê tê da Xwedêxweste.

ئیمامرەزا و گولدەستە
زەڤار تەرن دەستە دەستە
کەسێ تێ دا خوەدێخوەستە

761 ٧٦١

Imamreza wi guldeste,
Zevar têye dest wi deste,
Caylê pêşyê kemerbeste.

ئیمامرەزا و گولدەستە
زەڤار تێیە دەستە و دەستە
جایلێ پیشیێ کەمەربەستە

762 ٧٦٢

Imamreza, qurwane te,
Ez ku hatime pabûsê te,
Min xwestîye miday je te.

ئیمامرەزا قوروانە تە
ئەز کو هاتم پابووسێ تە
من خوەستیە مدای ژە تە

763
Imamreza zîne-zîne,
Zevar terin dest wi sîne,
Navê yara min Sekîne.

٧٦٣
ئیمامرەزا زینە زینە
زەڤار تەرن دەست و سینە
ناڤێ یارا من سەکینە

764
Îro kulyan deng le hev kir,
Dorê kulyê paşe hev kir,
Je vî dora me tişt fam nekir.

٧٦٤
ئیرۆ کولیان دەنگ لە هەڤ کر
دۆرێ کولییێ پاشە هەڤ کر
ژە ڤی دۆرا مە تشت فام نەکر

765
Îro malê me bar diken,
Bask û pîlê me şel diken,
Yarê ji me cida diken.

٧٦٥
ئیرۆ مالێ مە بار دکەن
باسک و پیلێ مە شەل دکەن
یارێ ژ مە جدا دکەن

766
Îro nûwa me devane,
Deve çûne texta pane,
Gêlle taw xwar meya mane.

٧٦٦
ئیرۆ نوویا مە دەڤانە
دەڤە چوونە تەختا پانە
گێللە تاو خوار، مەیا مانە

767
Îro nûwa me devane,
Deve birne texta pane,
Mekanê me Şahîcane.

٧٦٧
ئیرۆ نویا مە دەڤانە
دەڤە برنە تەختا پانە
مەکانێ مە شاهیجانە

768
Îro roye, siwe roye,
Şerqê daye Zîrekûhe,
Ziman nan û xezî tûye.

٧٦٨
ئیرۆ رۆ یە، سوە رۆ یە
شەرقێ دایە زیرەکووهە
زمان نان و خەزی توو یە

769
Îşev sare, av rewane,
Av le dêman girêdane,
Cewa yarê teze dane.

٧٦٩
ئیشەڤ سارە، ئاڤ رەوانە
ئاڤ لە دیمان گرێدانە
جەوا یارێ تەزە دانە

770
Îşev sare, îşev sare,
Le wer dêri bûme dare,
Dêrê veke bêwme male.

٧٧٠
ئیشەڤ سارە، ئیشەڤ سارە
لە وەر دێرێ بوومە دارە
دێرێ ڤەکە بێومە مالە

771
Îşev bêwi avê meye,
Kiras qemîs zavê meye,
Ew dildarê dilê meye.

٧٧١
ئیشەڤ بێو ئاڤێ مە یە
کراس‌قەمیس زاڤێ مە یە
ئەو دلدارێ دلێ مە یە

772
Îşev sar e, avê me ye,
Kirasgewir zavê meye,
Ew mîvanê bavê meye.

٧٧٢
ئیشەڤ سارە ، ئاڤێ مە یە
کراس‌گەور زاڤێ مە یە
ئەو میڤانێ باڤێ مە یە

773
Îşev sare, ava meye,
Dêxan çûye, salar maye,
Va dunyêke bêvefaye.

٧٧٣
ئیشەڤ سارە ، ئاڤا مە یە
دیغان چوویە سالار مایە
ڤا دونییێ‌کە بێ‌ڤەفا یە

774
Îro şeve, şevê tarî,
Baran le ser me ebarî,
Serbaz ebirine icbarî.

٧٧٤
ئیشەڤ سارە ، شەڤێ تاری
باران لە سەر مە ئەباری
سەرباز ئەبرنە ئجباری

775

Îşev şeva paş baranê,
Sîyare çû Çinaranê,
Ez qantûza ber lîwanê.

٧٧٥

ئیشەڤ شەڤا پاش بارانێ
سیارە چوو چنارانێ
ئەز قانتووزا بەر لیوانێ

776

Îşev şevê paş baranê,
Sîyare çûye Têranê,
Beydax̌ rakir le Êranê.

٧٧٦

ئیشەڤ شەڤێ پاش بارانێ
سیارە چوویە تێرانێ
بەیداغ راکر لە ئێرانێ

777

Je asmînda we nezer wi,
Le fekê zêw kanîyêk derwi,
Ta ez herim, yar le ser wi.

٧٧٧

ژە ئاسمین دا وە نەزەر و
لە فەکێ زێو کانیێک دەرو
تا ئەز هەرم یار لە سەر و

778

Je asmînda bêwi neda,
Telwe hev bûn şah û geda,
Min tu dixwest, Xwedê neda.

٧٧٨

ژە ئاسمین دا بێو نەدا
تەڵوە بوون شاه و گەدا
من تو دخوەست، خوەدێ نەدا

779

Je canê xwe bûme têra,
Nalê çîkê serê êra,
Dil we dax̌im, dax̌im jêra.

٧٧٩

ژە جانێ خوە بوومە تێرا
نالێ چیکێ سەرێ ئێرا
دل وە داغم، داغم ژێ را

780

Je çîyanda daeketim,
Le nav bax̌an raeketim,
Je qismetê te werketim.

٧٨٠

ژە چیان دا دائەکەتم
لە ناڤ باغان رائەکەتم
ژە قسمەتێ تە وەرکەتم

781 ٧٨١

Je vira ta vî çiqe rêye,
Kaxazê te dereng têye,
Hela çavê min le rêye.

ژه ڤرا تا ڤی چقه رێ یه
کاغازێ ته دەرەنگ تێیه
هەلا چاڤێ من لە رێیه

782 ٧٨٢

Je ku bînim ez canîyêkê,
Te wêrxinim le alîyêkê,
Ser dayninî le balgîyêkê.

ژه کو بینم ئەز جانییێکێ
ته وێرخنم لە ئالییێکێ
سەر داینینی لە بالگییێکێ

783 ٧٨٣

Je me vêda kelê Axan,
Keçik çûne seyla baxan,
Ravîsanê le çêlaxan.

ژه مه ڤێ دا کەلێ ئاقان
کەچک چوونه سەیلا باغان
راڤیسانێ لە چێلاغان

784 ٧٨٤

Je hezarê yêkê sere,
Jê rabûme derbidere,
Ez canê xwe deme sere.

ژه هەزارێ ئێکێ سەرە
ژێ را بوومه دەر ب دەرە
ئەز جانێ خوه دەمه سەرە

785 ٧٨٥

Ji hezarê miyê qere,
Te canê xwe deyi sere,
Çere bûnî derwidere.

ژ هەزارێ میێ قەرە
ته جانێ خوه دای سەرە
چەرە بوونی دەر و دەرە

786 ٧٨٦

Je Êrdûxê viya Bîre,
Şalê serê keçkê swîre,
Le redê te bûm hêsîre.

ژه ئێردووغێ ڤیا بیره
شالێ سەرێ کەچکێ سویره
لە رەدێ ته بووم هێسیره

787

Je vê da tê, me got, kîyi,
Wi çadurê erebîyi,
Keçik nini, jinebîyi.

٧٨٧

ژه ڤێ دا تێ، مه گوت کی‌ی
و چادورێ عه‌ره‌بی‌ی
که‌چک نن، ژنه‌بی‌ی

788

Je êvarda dekim nale,
Ez cayîl wûm, bûme kale,
Uxetê min bûye tale.

٧٨٨

ژه ئێڤار دا ئه‌کم ناله
ئه‌ز جاییل ووم بوومه کاله
ئوغه‌تێ من بوویه تاله

789

Je êvarda hatim çûma,
Je tillîyê lingan bûma,
Tay we tera aşne bûma.

٧٨٩

ژه ئێڤار دا هاتم چووما
ژه تلییێ لنگان بووما
تای وه رندێ ئاشنه بووما

790

Ji çîya da daigerim,
Ez le malê xwe igerim,
Ta newînim, venagerim.

٧٩٠

ژ چیان دا دائگه‌رم
ئه‌ز ل مالێ خوه ئگه‌رم
تا نه‌وینم ڤه‌ناگه‌رم

791

Je vêda hat, xwe le ba kir,
Lêxist dilê min bila kir,
Ez xizan wûm, min fam nekir.

٧٩١

ژه ڤێ دا تێ خوه له با کر
لێخست دلێ من بلا کر
ئه‌ز خزان ووم، من فام نه‌کر

792

Je çîyada avek sar tê,
Je cûlgêda sêv û nar tê,
Çav le rême, tayne yar tê.

٧٩٢

ژه چیان دا ئاڤه‌ک سار تێ
ژه جوولگێ دا سێڤ و نار تێ
چاڤ له رێ مه تاینه یار تێ

793 ٧٩٣

Je vêda tê, alan, salan,
Keceg kirîye taqê kalan,
Te hilgirim ez îşallan.

ژه ڤێ دا تێ ئالان سالان
کەجەگ کریە تاقێ کالان
تە هلگرم ئە ئیشالان

794 ٧٩٤

Je êvarda şewtî çira,
Rûniştine xang û bira,
Ban dekerim, were vira.

ژه ئێڤار دا شەوتی چرا
روونشتنە خانگ و برا
بان دەکەرم وەرە ڤرا

795 ٧٩٥

Je êvarda hatim, çûma,
Je nînikê tilyan bûma,
Je quwetê junyan bûma.

ژه ئێڤار دا هاتم چووما
ژه نینکێ تلیان بووما
ژه قووەتێ ژونیان بووما

796 ٧٩٦

Je Îmamreza werdeketim,
Le guldestan vebaketim,
Je bêdilî pirr daketim.

ژه ئیمامڕەزا وەردکەتم
له گولدەستان ڤەباکەتم
ژه بێدلێ پرر داکەتم

797 ٧٩٧

Je vêda tê, kîye-kîye,
We çadurê kûderîye,
Keçik nini, ew hûrîye.

ژه ڤێ دا تێ ، کیە کیە
وە چادورێ کوودەریە
کەچک نن، ئەو هووریە

798 ٧٩٨

Je vêda tê dilbera min,
Çere ketiye nezera min,
Kûtî werket je gîra min.

ژه ڤێ دا تێ دلبەرا من
چەرە کەتیە نەزەرا من
کووتی وەرکەت ژه گیرا من

799

Je vêda tê sane-sane,
Ro hev ketin le zirdikane,
Le min girte dîsa mane.

٧٩٩

ژه ڤێ دا تێ سانەسانە
رۆ هەڤ کەتن لە زەرکانە
لە من گرتە دیسا مانە

800

Je karêda daeketim,
Bilind firrîm, pest daketim,
We dest yarek namerd ketim.

٨٠٠

ژە کارێ دا دائەکەتم
بلند فرریم پەست داکەتم
وە دەست یارەک نامەرد کەتم

801

Je kunêda fikirî, çû,
Mîna gulan pirzilî, çû,
We ken hat û we girî çû.

٨٠١

ژە کونێ دا فکری چوو
مینا گولان پرزلی چوو
وە کەن هات و وە گری چوو

802

Je kunêda defikirim,
Çarde gulîyan dehijmirim,
Qismet biwi, te hilgirim.

٨٠٢

ژە کونێ دا ئەفکرم
چاردە گولیان دەهێژمرم
قسمەت بو تە هلگرم

803

Je kutelê swîr werketim,
Le ser çîyê boz daketim,
We xwe hesyam, daneketim.

٨٠٣

ژە کولووتێ سیر داکەتم
لە سەر چییێ بۆز داکەتم
وە خوە هەسیام، دانەکەتم

804

Je me vêda Ellayane,
Darûberan lê gul dane,
Keçik çûne nav baǩane.

٨٠٤

ژە مە ڤێ دا ئەللایانە
داروبەران لێ گول دانە
کەچک چوونە ناڤ باغانە

805	٨٠٥
Je te têye bîna etir	ژه ته تێیه بینا عه‌تر
Aşiq bûme dîwanetir,	عاشق بوومه دیوانه‌تر
Va çi kar wû, te we min kir?	ڤا چ کار وو ته وه من کر
806	٨٠٦
Je siwêda ekim nale,	ژه سوێ د ئه‌کم ناله
Ez cayîl wûm, bûme kale,	ئه‌ز جاییل ووم بوومه کاله
Terkkirinê te mehale.	ته‌رک‌کرنێ ته مه‌حاله
807	٨٠٧
Je vir mere, çav li rême,	ژه ڤر مه‌ره، چاڤ ل رێ مه
Tu dest dagir, ez jî tême,	تو ده‌ست داگر ئه‌ز ژی تێمه
Avek bide, ezê tîme.	ئاڤه‌ک بده ئه‌زێ تی مه
808	٨٠٨
Je te têye bînê etir,	ژه ته تێیه بینێ عه‌تر
Çavêne te dilê me bir,	چاڤێنه ته دلێ مه بر
Bêdil biwî je min bedtir.	بێدل ب‌وی ژه من به‌دتر
809	٨٠٩
Je te têye bînê gulan,	ژه ته تێیه بینێ گولان
Sefer ekîm je nav kullan,	سه‌فه‌ر ئه‌کم ژه ناڤ کوللان
Way le serê me bêdilan.	وای له سه‌رێ مه بێدلان
810	٨١٠
Je xerîwan çi nîşane,	ژه غه‌ریوان چ نیشانه
Kuncê çavan hêstir dane,	کونجێ چاڤان هێستر دانه
Hêfa wê ku bêdil dane.	حێڤا وێ کو بێدل دانه

811

Ji asmînda wi nezer wi,
Li feka zêw kanîyek der wi,
Ta ez herim, yar li ser wi.

٨١١

ژ ئاسمین دا و نەزەر و
ل فەکێ زێو کانییک دەرو
تا ئەز هەرم یار ل سەر و

812

Ji bin malan kevra kune,
Bêlek merar kişiya bine,
Ser wi qeran yara mine.

٨١٢

ژ بن مالان کەڤرا کونە
بێلەک مەرار کشیا بنە
سەر و قەران یارا منە

813

Ji bin meda malê kêne,
Du çavreşin, dêw dikêne,
Nas nekirim, qêz û dêne.

٨١٣

ژ بن مە دا مالێ کێ نە
دو چاڤرەشن دێو دکێنە
ناس نەکرم قێز و دێ نە

814

Ji çîyanda ava sar tê,
Ji cûlgê da sêv û nar tê,
Çav li rême kînga yar tê.

٨١٤

ژ چیان دا ئاڤا سار تێ
ژ جوولگێ دا سێڤ و نار تێ
چاڤ ل رێ مە کینگا یار تێ

815

ji çîyanda ava sar tê,
Ji xerrîkan dene nar tê,
Ji xa-biratiyê bîna xweş tê.

٨١٥

ژ چیان دا ئاڤا سار تێ
ژ خەرریکان دەنە نار تێ
ژ خا براتیێ بینا خوەش تێ

816

Ji êvarda çiraẍane,
Va daweta birakane,
Qulix kenî wi çavane.

٨١٦

ژ ئێڤار دا چراغانە
ڤا داوەتا براکانە
قولغ کەنی و چاڤانە

817
Ji êvarda, ji êvarda,
Min tûmanek wi xîyar da,
Sewa yara kemxurag da.

٨١٧
ژ ئیڤار دا ، ژ ئیڤار دا
من توومانەک و خیار دا
سەوا یارا کێم‌خوراگ دا

818
Ji êvarda şewtî çira,
Rûniştine xang û bira,
Bira dayîk bêwi vira.

٨١٨
ژ ئیڤار دا شەوتی چرا
روونشتنە خانگ و برا
برا داییک بێو ڤرا

819
Ji êvarda yalla-yalla,
Kirasgewrê yaxevala
Dest hiltînim dergayê Ella.

٨١٩
ژ ئیڤار دا یاللا یاللا
کراس‌گەورێ یاخەڤالا
دەست هل‌تەینم دەرگێ ئەللا

820
Ji karêda bizin dêxin,
Tu merganî, kewan lêxin,
Konepencek ji xwe bêxin.

٨٢٠
ژ کارێ دا بزن دیخن
تو مەرگانی، کەوان لێخن
کۆنەپەنجەک ژ خوە بێخن

821
Ji kûçêda hatim, çûmo,
Ji nînikê lingan bûmo,
Ta wi rindê aşne bûmo.

٨٢١
ژ کووچێ دا هاتم چوومۆ
ژ نینکێ لنگان بوومۆ
تا و رندێ ئاشنە بوومۆ

822
Ji kulûtê sîr daketim,
Geh rûniştim, geh raketim,
Ji qismetê te werketim.

٨٢٢
ژ کولووتێ سیر داکەتم
گە روونشتم، گە راکەتم
ژ قسمەتێ تە وەرکەتم

823

Ji me vê da malê Xellan,
Du çavreşan rûn veheland,
Torte mayi serê çellan.

٨٢٣

ژ مه ڤێ دا مالێ خەللان
دو چاڤرەشان روون ڤەهەلاند
تۆرته مای سەرێ چەللان

824

Ji kulûtê sîr daketim,
Hem rûniştim, hem raketim,
We dora xwe we taw ketim.

٨٢٤

ژ کولووتێ سیر داکەتم
هەم روونشتم، هەم راکەتم
و دۆرێ خوە و تاو کەتم

825

Ji me haya malê Aqan,
Keçik çûne seylê bax̌an,
Çav ku reşin nala zax̌an.

٨٢٥

ژ مه هایا مالێ ئاقان
کەچک چوونە سەیلێ باغان
چاڤ کو رەشن نالا زاغان

826

Ji ser virda tere ave,
Dene-dene pûng li nav e,
Rindîya keçikan birî, çave.

٨٢٦

ژ سەر ڤردا تەرە ئاڤە
دەنە دەنە پوونگ ل ناڤە
رندیا کەچکان بر چاڤە

827

Ji ulengê rabû toze,
Mayna sîre, canî boze,
Dê nuxil û qêz fîrûze.

٨٢٧

ژ ئولەنگێ رابوو تۆزە
ماینا سیرە، جانی بۆزە
دێ نوغل و قێز فیرووزە

828

Ji va lawikê kurmancanî,
Kafer ninî, muselmanî,
Tu ku weqes namerd ninî.

٨٢٨

ژ ڤا لاوکێ کورمانجانی
کافەر ننی، موسەلمانی
تو کو وەقەس نامەرد ننی

829
Ji vêda hat, xwe li ba kir,
Lêxist dilê min bila kir,
Duşmenê me li me şa kir.

٨٢٩
ژ ڤێ دات خوه له با کر
لێخست دلێ من بلا کر
دوشمەنێ مه ل مه شا کر

830
Ji vêda tê alan-salan,
Ji te têye bînê gulan,
Bêdil newî tu îşallan.

٨٣٠
ژ ڤێ دا تێ ئالان سالان
ژ ته تێیه بینێ گولان
بێدل نەوی تو ئیشاللان

831
Ji vêda tê salan-salan,
Keçek kirîye kûnê kalan,
Ez hilgirim te îşallan.

٨٣١
ژ ڤێ دا تێ سالان سالان
کەچەک کریه کوونێ کالان
ئەز هلگرم ته ئیشاللان

832
Ji vêda tê hîle-hîle,
Wi ser xweda berda tîle,
Hewa te ku hewa mêle.

٨٣٢
ژ ڤێ دا تێ هیلەهیله
و سەر خوه دا بەردا تیله
هەوا ته کو هەوا مێله

833
Je vêda tê, min nizanî,
Lerzê canê min hilanî,
Min ji bîr kir, sûzan hanî.

٨٣٣
ژه ڤێ دا تێ، من نزانی
لەرزێ جانێ من هلانی
من ژه بیر کر سووزان هانی

834
Ji vêda tê, kîye-kîye,
Wi çadirê kûderîye,
Rencê dilê me birîye.

٨٣٤
ژ ڤێ دا تێ، کیه کیه
و چادرێ کوودەریه
رەنجێ دلێ مه بریه

835 ٨٣٥

Ji Xwedêda wi nezer wi,
Kanîyêk li nav malan der wi,
Her ku herim, yar li ser wi.

ژ خوەدێ و نەزەر و
کانیک ل ناڤ مالان دەرو
هەر کو هەرم یار ل سەر و

836 ٨٣٦

Kalîmanî, Kalîmanî,
Kes xewerê me hilnanî,
Mîyan malê xwedîyan danî.

کالیمانی، کالیمانی
کەس خەوەرێ مە هل‌نانی
میان مالێ خوەدیان دانی

837 ٨٣٧

Kanî keske, kanî keske,
Hanî ber me nan û meske,
Ji cemalê me kir heze.

کانی کەسکە، کانی کەسکە
هانی بەر مە نان و مەسکە
ژ جەمالێ مە کر حەزە

838 ٨٣٨

Kecegê te qurim-qurim,
Le dîdarê te bimirim,
Her ku herî, ez hazirim.

کەجەگێ تە قورم قورم
لە دیدارێ تە بمرم
هەر کو هەری ئەز حازرم

839 ٨٣٩

Kecegê te mûzirain,
Hêstirê te xwîn le navin,
Refşê keçkan biri, çavin.

کەجەگێ تە مووزراڤن
هێستڕێ تە خوین لە ناڤن
رەفشێ کەچکان بر چاڤن

840 ٨٤٠

Kecegê te pirr ziravin,
Hêstirê te durr le navin,
Refşê keçkan biri, çavin.

کەجەگێ تە پرر زراڤن
هێستڕێ تە دورر لە ناڤن
رەفشێ کەچکان بر چاڤن

841

Kecegê te teberzîne,
Sewa tera bûme dîne,
Cîgera me bûye xwîne.

٨٤١

کەجەگێ تە تەبەرزینە
سەوا تە را بوومە دینە
جیگەرێ مە بوویە خوینە

842

Keçekê te xurim-xurim,
Li ser sîngê te bimirim,
Qismet biwi, te hilgirim.

٨٤٢

کەچەکێ تە خورم خورم
ل سەر سینگێ تە بمرم
قسمەت بو تە هلگرم

843

Keçkan bêdil mezevcînin,
Mekene êr meşewtînin,
We şalê swîr mexapînin.

٨٤٣

کەچکان بێدل مەزەڤجینن
مەکەنە ئێر مەشەوتینن
وە شالێ سویر مەخاپینن

844

Keçek li rûyan, perrê têran,
Te ikişand serê nêran,
Ez aşiqê keçekdaran.

٨٤٤

کەچەک ل روویان، پەرێ تێران
تە ئکشاند سەرێ نێران
ئەز عاشقێ کەچەکداران

845

Keçik çûne ser karîzê,
Nalê durnan ketine rîzê,
Ewê rindin sa hemîzê.

٨٤٥

کەچک چوونە سەر کاریزێ
نالێ دورنان کەتنە ریزێ
ئەوێ رندن سا هەمیزێ

846

Keçkan qûş kir, çûne avê,
Taw xwarine kû çebaẍê,
Lawik çûne le suraẍê.

٨٤٦

کەچکان قووش کر چوونە ئاڤێ
تاو خوارنە کووچەباغێ
لاوک چوونە لە سوراغێ

847

Keçik çavê te cadûne,
Serê memê te rawûne,
Dest tavême hîn newûne.

٨٤٧

کەچک چاڤێ تە جادوو نە
سەرێ مەمێ تە راوونە
دەست تاڤێمە هین نەوونە

848

Keçkê bînê, keçkê bînê,
Le tu yurdan nêne dîne,
Têne dînê, nê kirrînê.

٨٤٨

کەچکێ بینێ، کەچکێ بینێ
لە تو یوردان نێنە دینان
تێنە دینێ، نێ کررینە

849

Keçkê esmer mege talin,
Çav we hêstir, rû we xalin,
Ew qismetê mêrikê kalin.

٨٤٩

کەچکێ ئەسمەر مەگە تالن
چاڤ وە هێستر، روو وە خالن
ئەوێ قسمەتێ مێرکێ کالن

850

Keçkê esmer çi şîrînin,
Bavê caylan dişewtînin,
Caylan bêdil mezevcînin.

٨٥٠

کەچکێ ئەسمەر چ شیرینن
باڤێ جایلان مەشەوتینن
جایلان بێدل مەزەڤجینن

851

Keçik, navê te Delale,
Avê kûzê te zelale,
Ramîsanê te helale.

٨٥١

کەچک ناڤێ تە دەلالە
ئاڤێ کووزێ تە زەلالە
رامیسانێ تە حەلالە

852

Keçik, navê te nizanim,
Derdê dilê te izanim,
Xiyal meke ez xizanim.

٨٥٢

کەچک ناڤێ تە نزانم
دەردێ دلێ تە ئزانم
خیال مەکە ئەز خزانم

853 ٨٥٣

Keçik were te biwînim,
Kewnê serê te hilînim,
Xwe je kuda we te gînim.

کەچک وەرە تە بوینم
کەونێ سەرێ تە هلینم
خوە ژە کو دا وە تە گینم

854 ٨٥٤

Keçik were te we yar kim,
Arê meman we xîyar kim,
Salê carê pê midar kim.

کەچک وەرە تە وە یار کم
ئارێ مەمان وە خیار کم
سالێ جارێ پێ مدار کم

855 ٨٥٥

Keçika xerîw le wer tavê,
Hêstir derêt mîna avê,
Dil dexwazi mala bavê.

کەچکا غەریو ل وەر تاڤێ
هێستر درێت مینا ئاڤێ
دل دخواز مالا باڤێ

856 ٨٥٦

Keçika xerîw li ber tavê,
Kûz dane pişt şandin avê,
Hêstir derêt mîna avê.

کەچکا غەریو ل بەر تاڤێ
کووز دان پشتێ شاندن ئاڤێ
هێستر درێت مینا ئاڤێ

857 ٨٥٧

Keçik, dilê min bela wû,
Dost û duşmen le me şa wû,
Hatim ba te, diya te pa wû.

کەچەک دلێ من بەلا وو
دوست و دوشمەن لە مە شا وو
هاتم با تە، دیا تە پا وو

858 ٨٥٨

Keçik çûne seylê çîyan,
Beref diken gul û gîyan,
Ka para me meskê mîyan?

کەچک چوونە سەیلێ چیان
بەرەف دکەن گول و گیان
کا پارا مە مەسکێ میان

859
Keçik giştî we xal nawin,
We her kesra heval nawin,
Heval biwin, ceda nawin.

٨٥٩
کەچکێ گشتی وە خال ناون
وە هەر کەسێ هەڤال ناون
هەڤال بون، جەدا ناون

860
Keçkê kelê me siltanin,
Xalek le nav memê wanin,
Ew dermanê cayîlanin.

٨٦٠
کەچکێ کەلێ مە سلتانن
خالەک لە ناڤ مەمێ وانن
ئەو دەرمانێ جاییلانن

861
Keçik rindin birevînî,
Çîya, çîya bigerînî,
Qesasê xwe jê hilînî.

٨٦١
کەچک رندن برەڤینی
چیا چیا بگەرینی
قەساسێ خوە ژێ هلینی

862
Keçik, navê te pirs ekem,
Qûşe memê te dest ekem,
Ez cayîlim, hewes ekem.

٨٦٢
کەچک ناڤێ تە پرس ئەکەم
قووشە مەمێ تە دەست ئەکەم
ئەز جاییلم، هەوەس ئەکەم

863
Keçkê kelê me hêjmirtin,
Kirine xêni dore girtin,
Gulan ji nav qunçan girtin.

٨٦٣
کەچکێ کەلێ مە هێژمرتن
کرنە خێن دۆرە گرتن
گولان ژ ناڤ غونچان گرتن

864
Keçikê xalan çi şîrînin,
Natê meskê day ser nînin,
Esil mecûn, daqultînin.

٨٦٤
کەچکێ خالان چ شیرینن
ناتێ مەسکێ دای سەر نینن
ئەسل مەجوون، داقولتینن

865
Keçik, mere wer dîfalan,
Meke dilê xwe xiyalan,
Here memîn ji hevalan.

٨٦٥
کەچک مەرە وەر دیفالان
مەکە دلێ خوە خیالان
هەرە مەمین ژ هەڤالان

866
Keçik, navê te nizanim,
Xîyal meke ez xizanim,
Qedrê gulan rind dizanim.

٨٦٦
کەچکێ ناڤێ تە نزانم
خیال مەکە ئەز خزانم
قەدرێ گولان رند دزانم

867
Keçik îro çûne çolê,
Bûne rîgê binê golê,
Dilê min bir şîlvarqolê.

٨٦٧
کەچکێ ئیرۆ چوونە چۆلێ
بوونە ریگێ بنێ گۆلێ
دلێ من بر شیلڤارقۆلێ

868
Keçkê kelê me hêjmirtin,
Kirine hewliyan deri girtin,
Rind û kûtîyan je hev girtin.

٨٦٨
کەچکێ کەلێ مە هێژمرتن
کرنە هەولیان دەر گرتن
رند و کووتی ژە هەڤ گرتن

869
Keçik te dilê min kul kir,
Hêstirê min kaxaz şil kir,
Umrê minê te temam kir.

٨٦٩
کەچک تە دلێ من کول کر
هێستری من کاغاز شل کر
عومرێ منێ تە تمام کر

870
Keçikna, lawikna,
Hûn werine dora mina,
Derman kerin derdê mina.

٨٧٠
کەچکنا ، لاوکنا
هوون وەرنە دۆرا منا
دەرمان کەرن دەردێ منا

871
Keçik were sela kenî,
Şiranî xwe bela kenî,
Je vî yûrda ferar kenî.

٨٧١
کەچک وەرە سەلا کەنی
شیرانی خوە بەلا کەنی
ژە ڤی یووردا فەرار کەنی

872
Kefter here zawê Telo,
Çend sa'tan lê metelo,
Je yarê min we xewero.

٨٧٢
کەفتەر هەرە زاوێ تەلۆ
چەند ساعەتان لێ مەتەلۆ
ژە یارێ من وە خەوەرۆ

873
Kerneweyê we tîkane,
Tîkîn biçin, bide yane,
Serê tîkîn we mircane.

٨٧٣
کەرنەوەیێ وە تیکانە
تیکین بچن بدە یانە
سەرێ تیکین وە مرجانە

874
Kelat xeraw we meqbere,
Sal û meh çûn, carê were,
Me sa tera şand xewere.

٨٧٤
کەلات خەراو وە مەقبەرە
سال و مە چوون، جارێ وەرە
مە سا تە را شاند خەوەرە

875
Kelê Dolê ecew şûne,
Keçik têda kelle bûne,
Rindika me kuda çûne?

٨٧٥
کەلێ دۆلێ عەجەو شوونە
کەچک تێ دا کەللە بوونە
رندکا مە کو دا چوونە

876
Kele gewra li demanê,
Bêwme cem te wi çi manê,
Ditirsime ji zemanê.

٨٧٦
کەلە گەورا ل دەمانێ
بێومە جەم تە و چ مانێ
ئترسمە ژ زەمانێ

877
Kelê Memê kanî-kanî,
Çarde malan li ser danî,
Çav ku reş wûn, kil hilnanî.

٨٧٧
کەلێ مەمێ کانی کانی
چاردە مالان ل سەر دانی
چاڤ کو رەش وون، کل هلنانی

878
Kelê yarê berve milke,
Bariş barî çilke-çilke,
Xwedê miday me hasil ke.

٨٧٨
کەلێ یارێ بەرڤە ملکە
بارش باری چلکەچلکە
خوەدێ مدای مە حاسل کە

879
Kerasqemîs, kerasqemîs,
Palya xwe da palya reyîs,
Me fam nekir we xwe reyîs.

٨٧٩
کەراسقەمیس، کەراسقەمیس
پالیا خوە دا پالیا رەییس
مە فام نەکر وە خوە رەییس

880
Kerasqemîs yaxe zera.
Min canê xwe daye sera.
Te ez kirim xwîncîgera.

٨٨٠
کەراسقەمیس یاخە زەرا
من جانێ خوە دایە سەرا
تە ئەز کرم خوینجیگەرا

881
Kerîmawat, Hacîawat.
Kesek negot yarê te hat.
Şalê serê min lê xelat.

٨٨١
کەریمئاوات، حاجیئاوات
کەسەک نەگۆت یارێ تە هات
شالێ سەرێ من لێ خەلات

882
Kerîyê miyê sûr û çeqer.
Ji beranê qer û qemer.
Dayim cûftek şivan li wer.

٨٨٢
کەریێ میێ سوور و چەغەر
ژ بەرانێ قەر و قەمەر
دایم جووتەک شڤان ل وەر

883	٨٨٣
Kerîyê pezê swîr û qere,	کەریێ پەزێ سویر و قەرە
Her çi dewêm mere were,	هەر چ دەوێم مەرە وەرە
Te canê xwe dayi sere.	تە جانێ خوە دای سەرە
884	٨٨٤
Kerneweye, Kerneweye,	کەرنەوە یە، کەرنەوە یە
Sifarişê min le teye,	سفارشێ من لە تە یە
Were meke terkê meye.	وەرە مەکە تەرکێ مە یە
885	٨٨٥
Kesê aşiq sîneçake,	کەسێ عاشق سینەچاکە
Ne wî xurde, ne xurake,	نە وی خوردە، نە خوراکە
Ji kuştinê xwe bêbake.	ژ کوشتنێ خوە بێباکە
886	٨٨٦
Kesê bêdil ezê wi xwe,	کەسێ بێدل ئەزێ و خوە
Kirime çira, dame wer xwe,	کرمە چرا دامە وەر خوە
Dest tavême Xwedê ser xwe.	دەست تاڤێمە خوەدێ سەر خوە
887	٨٨٧
Kesê bêdil ba tunewi,	کەسێ بێدل با تونەو
Je dê bavan emel newi,	ژە دێ باڤان ئەمەل نێو
Emel dewi, bêdil newi.	ئەمەل دەو، بێدل نەو
888	٨٨٨
Kesê bêdil ustixare,	کەسێ بێدل ئوستخارە
Hedûr tune, bêqerare,	هەدوور تونە بێقەرارە
Dişewtînî, çare tune.	ئشەوتین، چارە تونە

889
Kesê eşqî ba tune wi,
Wi gîya wi, hêşin newi,
Wi xaşxaş wi, beref newi.

٨٨٩
کەسێ عەشقی با تونە و
و گیا و، هێشن نەو
و خاشخاش و، بەرەف نەو

890
Keş ku gulê min melle wi,
Serqelemê wî nuqre wi,
Bira xweş wi, bêgane wi.

٨٩٠
کەش کو گولێ من مەللە و
سەرقەلەمێ وی نوقرە و
برا خوەش و، بێگانە و

891
Keş ku nata, me nediya,
Dereng bata, zû neçûya,
Dliê minê hîn we dûya.

٨٩١
کەش کو ناتا من نەدیا
دەرەنگ باتا زوو نەچوویا
دلێ من کو هین وە دوویا

892
Keş ku nata me nediya,
Direng hatiye zû neçûya,
Çavê min ku hîn wi dûya.

٨٩٢
کەش ناتا مە نەدیا
درەنگ هاتیە زوو نەچوویا
چاڤێ من کو هین و دوویا

893
Kewa marî, kewa marî,
Hate mala me êvarî,
Le mala me nekir narî.

٨٩٣
کەوا ماری، کەوا ماری
هاتە مالا مە ئێڤاری
لە مالا مە نەکر ناری

894
Kew hatiyi dêzê cûyê,
Çîne dike şerjêbûyê,
Çavê caylan çûyi dûyê.

٨٩٤
کەو هاتیی دێزێ جوویێ
چینە دکە سەرژێبوویێ
چاڤێ جایلان چووی دوویێ

895

Kewê nêrim, kewê nêrim,
Le qudixê şah eçêrim,
Her kes kumek da serê xwe,
got ez mêrim .

٨٩٥

کەوێ نێرم، کەوێ نێرم
لە قودغێ شاە ئەچێرم
هەر کەس کومەک دا سەرێ خوە،
گۆت ئەز مێرم

896

Kewingewra desmal şamî,
Şîlvarqola we nizamî,
Le rindîyê xwe temamî.

٨٩٦

کەونگەورا دەسمال‌شامی
شیلڤارقولێ وە نزامی
لە رندیێ خوە تمامی

897

Kewnê je ser xwe we yan de,
Çav û birîyê reş nîşan de,
Bira dilê caylan jan de.

٨٩٧

کەونێ ژە سەر خوە وە یان دە
چاڤێ و بریێ خوە نیشان دە
برا دلێ جایلان ژان دە

898

Kewingewran pirr ewînim,
Le yarê xwe eşirînim,
Ermana wê ekişînim.

٨٩٨

کەونگەوران پرر ئەوینم
لە یارێ خوە ئەشرینم
ئەرمانێ وێ ئەکشینم

899

Kewnê serê te dudine,
Yêk li sere, yêk li bine,
Ew taliya heniya mine.

٨٩٩

کەونێ سەرێ تە دود نە
ئێک ل سەرە، ئێک ل بنە
ئەو تالیا هەنیا منە

900

Kewnê gewre, li te datê,
Hilîn tey ke sa dawetê,
Tay dawetê min û te tê.

٩٠٠

کەونێ گەورە ل تە داتێ
هلین تەی کە سا داوەتێ
تای داوەتێ من و تە تێ

901

Kewnê gewrê li xwe meke,
Caylê xelkê işqî meke,
Işqî ikî, terkê meke.

٩٠١

کەونێ گەورێ ل خوە مەکە
جایلێ خەلکێ عشقی مەکە
عشقی ئکی، تەرکێ مەکە

902

Kewengewrê seẍil kûz kir,
Dûkme firrî, meman boz kir,
Li serê me têr û naz kir.

٩٠٢

کەونگەورێ سەغل کووز کر
دووکمە فرری مەمان بۆز کر
ل سەرێ مە تێر و ناز کر

903

Kewnê serê te dudine,
Yêk ya sere, yêk ya bine,
Ya ha tere, yara mine.

٩٠٣

کەونێ سەرێ تە دود نە
ئێک یا سەرە، ئێک یا بنە
یاها تەرە یارا منە

904

Kewnê serê te gul keske,
Anîyi ber min nan û meske,
Zendan bigir, meman gez ke.

٩٠٤

کەونێ سەرێ تە گول کەسکە
ئانیی بەر مە نان و مەسکە
زەندان بگر، مەمان گەز کە

905

Kewnê serê xwe wi yan de,
Sîng û berê xwe nîşan de,
Bira dilê caylan jan de.

٩٠٥

کەونێ سەرێ خوە و یان دە
سینگ و بەرێ خوە نیشان دە
برا دلێ جایلان ژان دە

906

Kewnê serê te bazarî,
Tu le refşê kewê marî,
Vadê min û te êvarî.

٩٠٦

کەونێ سەرێ تە بازاری
تو لە رەفشێ کەوێ ماری
وادێ من و تە ئێڤاری

907
Kewngewrê, kevin li paniyê,
Sexel berda dora kanîyê,
Bira hatîye mêvaniyê.

٩٠٧
کەون‌گەورێ کەون ل پانییێ
سەغەل بەرد دۆرا کانییێ
برا هاتیە میڤانییێ

908
Kewna gewre mavê ser xwe,
Bask û pîlan meke ber xwe,
Gepê xelkê meyne ser xwe.

٩٠٨
کەونا گەورە ماڤێ سەر خوە
باسک و پیلان مەکە بەر خوە
گەپێ خەلکێ مەینە سەر خوە

909
Kewingulî, kewingulî,
Ez çera kim tu bêdilî,
Konan bişînim bixemilî.

٩٠٩
کەون‌گولی، گەون‌گولی
ئەز چەرا کم تو بێدلی
کۆنان بشینم بخەملی

910
Kewingulî, kewingulî,
Me’lûm dewi tu bêdilî,
Qismet biwi min hilgirî.

٩١٠
کەون‌گولی، گەون‌گولی
مەلووم دەو تو بێدلی
قسمەت بو من هلگری

911
Kewingewra desmal şamî,
Li rêçûna xwe temamî,
Ez çera kem, nav bednamî.

٩١١
کەون‌گەورا دەسمال‌شامی
لە ڕێچوونا خوە تەمامی
ئەز چەرا کەم ناڤ بەدنامی

912
Kewingewrê, kewin li paniyê,
Kardî berdayi dora kanîyê,
Hate mala min mêvaniyê.

٩١٢
کەون‌گەورێ کەون ل پانییێ
کاردی بەردای دۆرا کانییێ
هاتە مالا من میڤانییێ

913
Kewnê serê te awîyi,
Caylan li ser te dawêyi,
Minê bexta kê rabûyi.

٩١٣
کەونێ سەرێ تە ئاوی‌ی
جایلان ل سەرێ داوێ‌ی
منێ بەختا کێ رابووی

914
Kewnê serê te bazarî,
Te xwe kirîye kewa marî,
Qet je fikra min tu narî.

٩١٤
کەونێ سەرێ تە بازاری
تە خوە کریە کەوا ماری
قەت ژە فکرا من تو ناری

915
Kewnê serê te çerqete,
Bejnê min û te hemqede,
Satê rûni, qenîmete.

٩١٥
کەونێ سەرێ تە چەرقەتە
بەژنێ من و تە هەمقەدە
ساتێ روون، قەنیمەتە

916
Kewnê serê te dudine,
Yêk li sere, yêk li bine,
Hesaw dikem sewa mine.

٩١٦
کەونێ سەرێ دود نە
ئێک ل سەرە، ئێک ل بنە
حەساو دکەم سەوا منە

917
Kewnê serê te gulgeze,
Mere malan lehze-lehze,
Gepkirinê te pirr we meze.

٩١٧
کەونێ سەرێ تە گول‌گەزە
مەرە مالان لەحزە لەحزە
گەپ‌کرنێ تە پرر وە مەزە

918
Kewnê serê te gulgeze,
Were meke leze-leze,
Xelkê dorê we qereze.

٩١٨
کەونێ سەرێ تە گول‌گەزە
وەرە مەکە لەزەلەزە
خەلکێ دۆرێ وە قەرەزە

919

Kewnê serê te gulkeske,
Hanyi ber me nan û meske,
Meman bigir, rûyan gez ke.

٩١٩

کەونێ سەرێ تە گول‌کەسکە
هانیی بەر مە نان و مەسکە
مەمان بگر روویان گەز کە

920

Kewnê serê te gulgulî,
Têm rûyê te, çima nêlî,
Melûm diwi tu bêdilî.

٩٢٠

کەونێ سەرێ تە گول‌گولی
تێم روویێ تە چما نێلی
مەلووم دەو تو بێدلی

921

Kewnê serê te heştterke,
Dest wi hev de, çîya berke,
Sed sal here nakim terke.

٩٢١

کەونێ سەرێ تە هەشت‌تەرکە
دەست و هەڤ دە چیا بەرکە
سەد سال هەرە ناکم تەرکە

922

Kewnê sêri kewnê gewir,
Le te taqet, le min sewir,
Le halê min meke cewir.

٩٢٢

کەونێ سێر کەونێ گەور
لە تاقەت لە من سەور
لە حالێ من مەکە جەور

923

Kewnê serê te hêşine,
Çav û birîyê te mêşine,
Sa tera pêz didoşine.

٩٢٣

کەونێ سەرێ تە هێشنە
چاڤ و بریێ تە مێشنە
سا تە را پێز ددۆشنە

924

Kewnê ser te hilteynim,
Le ser çavê xwe dateynim,
Le xerîwiyê we bîr tînim.

٩٢٤

کەونێ سەرێ تە هل‌تەینم
لە سەر چاڤێ خوە داتەینم
لە غەریویێ وە بیر تینم

925

Kewnê serê te mermere,
Ava fekê te şekere,
Şeker nini, rûnê zere.

٩٢٥

کەونێ سەرێ تە مەرمەرە
ئاڤا فەکێ تە شەکەرە
شەکەر نن، روونێ زەرە

926

Kewnê serê te hiltînim,
Li ser çavê xwe datînim,
Te hilînim, birevînim.

٩٢٦

کەونێ سەرێ تە هل‌تینم
لە سەر چاڤێ خوە داتینم
تە هلینم برەڤینم

927

Kewnê serê te mermere,
Li ser ava Pêxembere,
Cewanya xwe me da sere.

٩٢٧

کەونێ سەرێ تە مەرمەرە
ل سەر ئاڤا پێغەمبەرە
جەوانیا خوە مە دا سەرە

928

Kewnê serê te mermere,
Li ser ava Pêxembere,
Ziyaret ke, rawi were.

٩٢٨

کەونێ سەرێ تە مەرمەرە
ل سەر ئاڤا پێغەمبەرە
زیارەت کە راو وەرە

929

Kewnê serê te tezeye,
Gepkirinê te we mezeye,
Dilê minê le ba teye.

٩٢٩

کەونێ سەرێ تە تەزە یە
گەپ‌کرنێ تە وە مەزە یە
دلێ منێ لە با تە یە

930

Kewnêsûrê gulşeftalî,
Ez tême mal, çima nêlî?
Nata le min tu bêdilî.

٩٣٠

کەون‌سوورێ گول‌شەفتالی
ئەز تێمە مال چما نێلی
ناتا لە من تو بێدلی

931

Kilîderê we dargwîze,
Gullan têda vîze-vîze,
Xatirê te pirr ezîze.

٩٣١

کلیدەرێ وە دارگویزە
گوللان تێ دا ویزە ویزە
خاترێ تە پرر عەزیزە

932

Kirasê te ez bibirrim,
We qanat kem, pê bifirrim,
Qismet biwi, te hilgirim.

٩٣٢

کراسێ تە ئەز ببررم
وە قانات کەم پێ بفررم
قسمەت بـو تە هلگرم

933

Kirasgewrê le bin darê,
Caylo were bavê narê,
Te biwînim salê carê.

٩٣٣

کراس‌گەورێ لە بن دارێ
جایلۆ وەرە باڤێ نارێ
تە بـوینم سالێ جارێ

934

Kirasgewrê le derawê,
Engeraw da ser engerawê,
Ez qurwane te ser awê.

٩٣٤

کراس‌گەورێ لە دەراوێ
ئەنگەراو دا سەر ئەنگەراوێ
ئەز قوروانە تە سەراوێ

935

Kirasqemîs le derawê,
Yawaş hilî engerawê,
Ez qurwane yê ser awê.

٩٣٥

کراس‌قەمیس لە دەراوێ
یاواش هلی ئەنگەراوێ
ئەز قوروانە ئێ سەراوێ

936

Kewnê gewrê mavê ser xwe,
Zendê qalind meke wer xwe,
Navê caylan mede ser xwe.

٩٣٦

کەونێ گەورێ ماڤێ سەر خوە
زەندێ قالند مەکە وەر خوە
ناڤێ جایلان مەدە سەر خوە

937
Kirasê te we pêkame,
Şewitîme, tişt nemame,
Le ser yara çavreş mame.

٩٣٧
کراسێ تە وە پێکامە
شەوتیمە تشت نەمامە
لە سەر یارا چاڤرەش مامە

938
Kirasgewran pirr dewînim,
Le yarê xwe deşirînim,
Nika yarê xwe nawînim.

٩٣٨
کراس‌گەوران پرر دەوینم
لە یارێ خوە دەشرینم
نکا یارێ خوە ناوینم

939
Kirasê te postê narê,
Dişewiti, elaw nawi,
Nifira te min ber nayi.

٩٣٩
کراسێ تە پۆستێ نارێ
دشەوت، ئەلاو ناو
نفرا تە من بەر نای

940
Kirasqemîs yaxezera,
Min canê xwe daye sera,
Te ez kirim der wi dera.

٩٤٠
کراس‌قەمیس یاخەزەرا
من جانێ خوە دایە سەرا
تە ئەز کرم دەر و دەرا

941
Kirasqemîs yaxesera,
Min canê xwe daye sera,
Sa wî bûme der wi dera.

٩٤١
کراس‌قەمیس یاخە سەرا
من جانێ خوە دایە سەرا
سا وی بوومە دەر و دەرا

942
Kî we rêda, kî we rêda,
We rê kirîye paş kelêda,
Hêl û mîxek we cûyêda.

٩٤٢
کی وە رێ دا، کی وە رێ دا
وە رێ کریە پاش کەلێ دا
هێل و میخەک وە جوویێ دا

943

Kulley le te sûrkecîne,
Çûne we dû zevicîne,
Me fam nekir kî û kîne.

٩٤٣

کوللەی لە تو سوورکەجینە
چوونە وە دوو زەڤجینە
مە فام نەکر کی و کی نە

944

Kîye dilê min biwîni,
Xewerê te sa min bîni,
Derdê le me gur newîni.

٩٤٤

کیە دلێ من بوین
خەوەرێ تە سا من بین
دەردێ لە من گور نەوین

945

Kurkê lingan sûrspîke,
Le te bipiçi xispîke,
Gede navê min je bîr ke.

٩٤٥

کورکێ لنگان سوورسپیکە
لە تە بپێچ خسپیکە
گەدە ناڤێ من ژە بیر کە

946

Kumkulavo, kumkulavo,
Le hemberê te bûm avo,
Ew çi baẍe tu le navo?

٩٤٦

کومکولاڤو ، کومکولاڤو
لە هەمبەرێ تە بووم ئاڤو
ئەو چ باغە تو لە ناڤو

947

Kumpaçîno, kumpaçîno,
Ji dû koçê xwe memîno,
Xelkê jin kir, tu le mizgîno.

٩٤٧

کومپاچینو، کومپاچینو
ژ دوو کۆچێ خوە مەمینو
خەلکێ ژن کر، تو لە مزگینو

948

Kuda terî, dager were,
Te dilê min şewtand çere,
Ta newînim xêr û bere.

٩٤٨

کو دا تەری داگەر وەرە
تە دلێ من شەوتاند چەرە
تا ناوینی خێر و بەرە

949

Kullê keçik wi xal nawin,
Wi her caylê heval nawin,
Dil ji dilan cuda nawin.

٩٤٩

کوللێ کەچک و خال ناون
و هەر جایلێ هەڤال ناون
دل ژ دلان جودا ناون

950

Kulley li te nex û peşim,
Ji işqê te ez nexweşim,
Her çi te go, min go, çeşim.

٩٥٠

کوللەی ل تە نەخ و پەشم
ژ عشقێ تە ئەز نەخوەشم
هەر چ تە گۆ من گۆ چەشم

951

Kulley le te nexa, peşim,
Te her çi go, min go, çeşim,
Sewa tera ez nexweşim.

٩٥١

کوللەی لە تە نەخا پەشم
هەر چ تە گۆ من گۆ چەشم
سەوا تە را ئەز نەخوەشم

952

Kulley mexmel ba le te wi,
Ba le yaqê bejnê te wi,
Hesretê min we dû te wi.

٩٥٢

کوللەی مەخمەل با لە تە و
با لە یاقێ بەژنێ تە و
حەسرەتێ من وە دوو تە و

953

Kulley mexmel le te datê,
Hilîn tey ke sa dawetê,
Na dawetê min û te tê.

٩٥٣

کوللەی مەخمەل لە تە داتێ
هلین تەی کە سا داوەتێ
نا داوەتێ من و تە تێ

954

Kulley morî, kulley morî,
Mîna meya ser we porî,
Şevê aram, royê torî.

٩٥٤

کوللەی مۆری، کوللەی مۆری
مینا مەیا سەر وە پۆری
شەڤێ ئارام، رۆیێ تۆری

955

Kulley le te bost û nîve,
Aliyêk zêr û aliyêk zîve,
Je derdê te nakem şîve.

٩٥٥

کوللەی لە تە بۆست و نیڤە
ئالیێک زێر و ئالیێک زیڤە
ژە دەردێ تە ناکەم شیڤە

956

Kulley le te postê narê,
Vaku doxta Sevziwaraê,
Daegerim sewa yarê.

٩٥٦

کوللەی لە تە پۆستێ نارێ
ڤا کو دۆختا سەڤزوارێ
دائەگەرم سەوا یارێ

957

Kulley le te postê narê,
Va dirona Sewziwarê,
Yar kelle wû, ew naqarê.

٩٥٧

کوللەی لە تە پۆستێ نارێ
ڤا درۆنا سەوزوارێ
یار کەللە وو، ئەو ناقارێ

958

Kulleyê peşm ba le te wi,
Here, dilê te teng newi,
Nifrînê min we dû te wi.

٩٥٨

کوللەی پەشم با لە تە و
هەرە دلێ تە تەنگ نەو
نفرینێ من وە دوو تە و

959

Kuttek danîn le ser şeme,
Vî derdê te çere keme,
Qewûl nakî rast gep keme.

٩٥٩

کوتتەک دانین لە سەر شەمە
ڤی دەردێ تە چەرە کەمە
قەوول ناکی راست گەپ کەمە

960

Kurkê lingê te we çîn kem,
Je ebrîşem gulrengî kem,
Neqşê yarê le ser çê kem.

٩٦٠

کورکێ لنگێ تە وە چین کەم
ژە ئەبریشم گولڕەنگێ کەم
نەقشێ یارێ لە سەر چێ کەم

961
Kutşelvarê te rav-rave,
Te dilê min kirye ave,
Çi caylekê navzirave.

٩٦١
کوتشەلڤارێ تە راڤراڤە
تە دلێ من کریە ئاڤە
چ جایلەکێ ناڤزراڤە

962
Kumkulava, kumkulava,
Je işqê te bûme ava,
Me wêrxistiye deng û nava.

٩٦٢
کومکولاڤا ، کومکولاڤا
ژە عشقێ تە بوومە ئاڤا
مە ویرخستیە دەنگ و ناڤا

963
Kûnê çavê te xumare,
Çima te kirîye îngare,
Meger je me te kir qare.

٩٦٣
کونێ چاڤێ تە خومارە
چما تە کریە ئینگارە
مەگەر ژە مە تە کر قارە

964
Kwînek birin dûr vegirtin,
Guliyê keçkan hûr vegirtin,
Du lawikan pîşê girtin.

٩٦٤
کوینەک برن دوور ڤەگرتن
گولیێ کەچکان هوور ڤەگرتن
دو لاوکان پیشێ گرتن

965
Kwînê bavê te meydane,
Şerqe-şerqa wan qendane,
Va dawetê birakane.

٩٦٥
کوینێ باڤێ تە مەیدانە
شەرقەشەرقا وان قەندانە
ڤا داوەتێ براکانە

966
Kwînê bavê min meydane,
Paşê, pîşê lê hildane,
Şerqe-şerqa wan qendane.

٩٦٦
کوینێ باڤێ تە مەیدانە
پاشێ پیشێ لێ هلدانە
شەرقەشەرقا وان قەندانە

967

Kwînê bavê te meydane,
Şerqe-şerqa qendşkane,
Qendê keçik, ławikane.

٩٦٧

کوینێ باڤێ تە مەیدانە
شەرقەشەرقا قەندشکانە
قەندێ کەچک لاوکانە

968

Lalezarê berêvarî,
Gulê çolê, kewê marî,
Hêstir we ser min da barî.

٩٦٨

لالەزارێ بەریڤارێ
گولێ چۆلێ، کەوێ ماری
هێستر وە سەر من دا باری

969

Lalezare, lalezare,
Sîngê yarê sêv û nare,
Hem dûkane, hem bazare.

٩٦٩

لالەزارە ، لالەزارە
سینگێ یارێ سێڤ و نارە
هەم دووکانە هەم بازارە

970

Lalezare, Lalezare,
Singê yarê sêv û nare,
Kê jê ikir, kê ixware.

٩٧٠

لالەزارە ، لالەزارە
سینگێ یارێ سێڤ و نارە
کێ ژێ ئکر، کێ ئخارە

971

Lalezarê kela Hecî,
Hem tu rûn û hem birincî,
Tu xuregê me kurmîncî.

٩٧١

لالەزارێ کەلا حەجی
هەم تو روون و هەم برنجی
تو خورەگێ مە کورمینجی

972

Lalezarê zarî-zarî,
Royê çûye berêvarî,
Je hêstiran xwîn debarî.

٩٧٢

لالەزارێ زاری، زاری
رۆیێ چوویە بەرئیڤاری
ژە هێستران خوین دەباری

973	٩٧٣
La rêwiya rê ekuti,	لا ریویا ریٚ ئەکوت
Bençarixê te efliti,	بەندچارخێ تە ئەفلت
Yar biwîni, dil ekuti.	یار بوین، دل ئەکوت
974	٩٧٤
La lawika ne ji meya,	لا لاوکا، نە ژ مەیا
Hatiyi textê malê meya,	هاتیی تەختێ مالێ مەیا
Nadenî te keçikê xweya.	نادەنی تە کەچکێ خوەیا
975	٩٧٥
La şivana, pezê kêyi,	لا شڤانا، پەزێ کێ‌ی
Mexel meke serê rêyi,	مەغەل مەکە سەرێ ڕێ‌ی
Aram bajo, yarê têyi.	ئارام باژۆ یارێ تێ‌ی
976	٩٧٦
Le ba meke herdu zendan,	لە با مەکە هەر دو زەندان
Zînet meke we destbendan,	زینەت مەکە وە دەستبەندن
Gulê baxê te we çendan.	گولێ باغێ تە وە چەندان
977	٩٧٧
Le barfan û le çaxûnan,	لە بەرفان و لە چاخوونان
Bême serê qeregûnan,	بوومە سەرێ قەرەگوونان
Xwe bigirim le tutûnan.	خوە بگرم لە توتوونان
978	٩٧٨
Layînkone kulla refe,	لایین‌کۆنە کوللا رەفە
Dûmîn girtiye çarterefe,	دوومین گرتیە چارتەرەفە
Bûme bulbul, nawim xefe.	بوومە بولبول ناوم خەفە

979
Le bêdilan gune-gune,
Evel hatiye serê mine,
Nêwi serê bendêk dine.

٩٧٩
له بێدلان گونه گونه
ئەڤل هاتیه سەرێ منه
نێو سەرێ بەندێک دنه

980
Le bêdilan gune-gune,
Derdê wan jî mîna mine,
Eşewtîni, çare tune.

٩٨٠
له بێدلان گونه گونه
دەردێ وان ژی مینا منه
ئەشەتین، چاره تونه

981
Le bin daran, le bin daran,
Le te berfe, le min baran,
We destgirtî, çav le yaran.

٩٨١
له بن داران، له بن داران
له ته بەرفه، له من باران
وه دەستگرتی، چاڤ له یاران

982
Le ber merzê, le ber merzê,
Cûftek keçik lê eberzi,
Ber le sîngê wan elerzi.

٩٨٢
له بەر مەرزێ، له بەر مەرزێ
جوفتەک کەچک لێ ئەبرز
بەر له سینگێ وان ئەلرز

983
Le bin bîyan, le bin bîyan,
Têye dengê du qirqiyan,
Qirqî ninin je işqiyan.

٩٨٣
له بن بیان، له بن بیان
تێیه دەنگێ دو قرقیان
قرقی ننن ژه عشقیان

984
Le bin daran, le bin daran,
Sewlet kişand, bûye baran,
We destgirtî, çav le yaran.

٩٨٤
له بن داران، له بن داران
سەولەت کشاند بوویه باران
وه دەستگرتی، چاڤ له یاران

985

Le bin daran, le bin daran
We destgirtî, çav le yaran,
Nav dane ser me bêçaran.

٩٨٥

له بن داران، له بن داران
وه دەست‌گرتی، چاڤ له یاران
ناڤ دانه سەر مه بێچاران

986

Le bin bîyan, le bin bîyan,
Têye dengê du qirqiyan,
We qurwane wan herduyan.

٩٨٦

له بن بیان، له بن بیان
تێیه دەنگێ دو قرقیان
وه قوروانه وان هەر دویان

987

Le bin darê duqistanê,
Daye berxê zivistanê,
Keçik rinde sa misdaynê.

٩٨٧

له بن دارێ دوقستانێ
دایه بەرخێ زڤستانێ
کەچک رنده سا مس‌داینێ

988

Le bin daran, le bin daran,
Şirre-şîrre nalê suran,
Mere malê der, cînaran.

٩٨٨

له بن داران، له بن داران
شیرەشیرە نالێ سوران
مەرە مالێ دەرجیناران

989

Le bîrîyê sexil koz kir,
Şemal rawû, kêri toz kir,
Dukme firrî, meman boz kir.

٩٨٩

له بیریێ سەغل کۆز کر
شەمال راوو کێر تۆز کر
دوکمه فرری، مەمان بۆز کر

990

Le cewanî pirr şîrînî,
Mîna gulan tu we bînî,
Mexteyî cewan namînî.

٩٩٠

له جەوانی پرر شیرینی
مینا گولان تو وه بینی
مەختەیی جەوان نامینی

991
Le çarbaẍê, le çarbaẍê,
Keceg kirîye perrê zaẍê,
Te êxistim je demaẍê.

٩٩١
له چارباغێ، له چارباغێ
کەجەگ کریە پەرێ زاغێ
تە ئێخستم ژە دەماغێ

992
Le çerê min çêkir xanî,
Işqî kirim we xizanî,
Derdê dilan kes nizanî.

٩٩٢
له چەرێ من چێ کر خانی
عشقی کرم وە خزانی
دەردێ دلان کەس نزانی

993
Le çerey min mesekino,
Kulan meke dilê mino,
Tu ku nebûy, yêkê dino.

٩٩٣
له چەرەی من مەسەکنۆ
کولان مەکە دلێ منۆ
تو کو نەبووی ئێکێ دنۆ

994
Le dalanê, le dalanê,
Av hiltanî we leganê,
Ez qurwane te nadanê.

٩٩٤
له دالانێ، له دالانێ
ئاڤ هل‌تانی وە لەگانێ
ئەز قوروانە تە نادانێ

995
Le dalanê rûniştiye,
Dest û dewrûyê xwe şûştiye,
Sewa minra xwe kuştiye.

٩٩٥
له دالانێ روونشتیە
دەست و دەورووێ خوە شووشتیە
سەوا من را خوە کوشتیە

996
Le dalanê kurik dekir,
Dest hilanî, bane min kir,
Ez xizan wûm, min fam nekir.

٩٩٦
له دالانێ کورک دەکر
دەست هلانی بانە من کر
ئەز خزان ووم، من فام نەکر

997

Le demanê, le demanê,
Sûn exweme we Qûranê,
Bêwme cem te we çi mane.

٩٩٧

له دەمانێ، له دەمانێ
سوون ئەخوەمە وە قورئانێ
بێومە جەم تە وە چ مانێ

998

Le demanê, le demanê,
Yar xwastine je dîwanê,
Te biwînim we çi manê.

٩٩٨

له دەمانێ، له دەمانێ
یار خواستنە ژە دیوانێ
تە بـوینم وە چ مانێ

999

Le du tîẍan, le du tîẍan,
Beref deke qermîẍan,
Sa bavê ra bûme dîẍan.

٩٩٩

له دو تیغان، له دو تیغان
بەرەف دەکە قەرەمیغان
سا باڤێ را بوومە دیغان

1000

Le felekê, le felekê,
Şalê mermer le wer fekê,
Dilê min bir te melekê.

١٠٠٠

له فەلەکێ، له فەلەکێ
شالێ مەرمەر له وەر فەکێ
دلێ من بر تە مەلەکێ

1001

Le gulbûtan gul nemaye,
Le dilê min hal nemaye,
Va dunyêkê bêbefaye.

١٠٠١

له گولبووتان گول نەمایە
له دلی من حال نەمایە
ڤا دونییێ کێ بێبەفا یە

1002

Le hemberê malan dakev,
Satê rûni, satê rakev
Le ser qolê xwe we taw kev.

١٠٠٢

له هەمبەرێ مالان داکەڤ
ساتێ روون، ساتێ راکەڤ
له سەر قۆلێ خوە وە تاو کەڤ

1003
Le kerê xwe haşe-haşe,
Barê kerê belk û başe,
Keçkê serê qereqaşe.

١٠٠٣
له کەرێ خوه هاشەهاشه
بارێ کەرێ بەلک و باشه
کەچکێ سەرێ قەرەقاشه

1004
Le felekê, le felekê,
Kewnê mermer le wer fekê,
Satê rûnim le kêlegê.

١٠٠٤
له فەلەکێ، له فەلەکێ
کەونێ مەرمەر له وەر فەکێ
ساتێ روونم له کێلەگێ

1005
Le felekê, le felekê,
Ser daniye le kelegê,
Heray je dest gepê xelkê.

١٠٠٥
له فەلەکێ، له فەلەکێ
سەر دانیه له کەلەگێ
هەرای ژە دەست گەپێ خەلکێ

1006
Le kelê me yarek heye,
Piştê solê we tesmeye,
Melûm bûye yarê meye.

١٠٠٦
له کەلێ مه یارەک هەیه
پشتێ سۆلێ وه تەسمه یه
مەلووم بوویه یارێ مه یه

1007
Le mayînê, le mayînê,
Mayîn hatiye ser kanîyê,
Sa te terinî şivanîyê.

١٠٠٧
له مایینێ، له مایینێ
مایین هاتیه سەر کانیێ
سا ته تەرنی شڤانیێ

1008
Le min ba kir berfê çîyan,
Sa derdê min tune derman,
Bêdil zevcîm ez jeniyan.

١٠٠٨
له من با کر بەرفێ چیان
سا دەردێ من تونه دەرمان
بێدل زەڤجیم ئەز ژەنیان

1009
Le mayînê, le mayinê,
Mayîn hatiye ser kanîyê,
Ez qurwane te marîyê.

١٠٠٩
له مایینێ، له مایینێ
مایین هاتیه سەر کانییێ
ئەز قوروانه ته مارییێ

1010
Le nav bînê tu salarî,
We cehanê beraberî,
Alem kulla bû muşterî.

١٠١٠
له ناڤ بینێ تو سالاری
وه جەهانێ بەرابەری
عالەم کوللا بوو موشتەری

1011
Le Kernewê, le Kernewê,
Sêva swîre urta cewê,
Sifarişê min we te wi.

١٠١١
له کەرنەوێ، له کەرنەوێ
سێڤا سویره ئورتا جەوێ
سفارشێ من وه ته و

1012
Le nav keçkan tu serdarî,
We dunyê ra beraberî,
Alem giştî bû muşterî.

١٠١٢
له ناڤ کەچکان تو سەرداری
وه دونیێ را بەرابەری
عالەم کوللا بوو موشتەری

1013
Le min barî berfê hûre,
Xem û qusan kirime dore,
Va derdê min derdek zore.

١٠١٣
له من باری بەرفێ هووره
غەم و قوسان کرمه دۆره
ڤا دەردێ من دەردەک زۆره

1014
Le nav daran, le nav daran,
Yar egirîya xwîn û baran,
We destgirti, çav le yaran.

١٠١٤
له ناڤ داران، له ناڤ داران
یار ئەگریا خوینوباران
وه دەستگرت چاڤ له یاران

1015
Le nav malan, le nav malan,
Tê xicawê du xezalan,
Le ser avê kanîyê salan.

١٠١٥
له ناڤ مالان، له ناڤ مالان
تێ خجاوێ دو غەزالان
له سەر ئاڤێ کانیێ سالان

1016
Le nav pêlûz, le nav pêlûz,
Rûniştine bûk û baldûz,
Navê yarê min Gulefrûz.

١٠١٦
له ناڤ پێلووز، له ناڤ پێلووز
روونشتنه بووک و بالدووز
ناڤێ یارێ من گولئەفرووز

1017
Le qarşê min satê bise,
Bira herin xem û quse,
Melûm, dilê te we tirse.

١٠١٧
له قارشێ من ساتێ بسه
برا هەرن غەم و قوسه
مەلووم دلێ ته وه ترسه

1018
Le ser avê dilbera min,
Ecew hatiye nezera min,
Kê daye te xewera min.

١٠١٨
له سەراڤێ دلبەرا من
عەجەو هاتیه نەزەرا من
کێ دایه ته خەوەرا من

1019
Le ser avê rûniştiye,
Dest û dewrîyê xwe şûştiye,
Caylan sa wê xwe kuştiye.

١٠١٩
له سەر ئاڤێ روونشتیه
دەست و دەووریێ خوه شووشتیه
جایلان سا وێ خوه کوشتیه

1020
Le ser avê dilbera min,
We şev hatiye nezera min,
Te negirtiye xewera min.

١٠٢٠
له سەراڤێ دلبەرا من
وه شەڤ هاتیه نەزەرا من
ته نەگرتیه خەوەرا من

1021
Le ser çerxê, le ser çerxê,
Va çerxa je dara merxê,
Mîna pezê çav le berxê.

١٠٢١
له‌ سه‌ر چه‌رخێ، له‌ سه‌ر چه‌رخێ
ڤا چه‌رخا ژه‌ دارا مه‌رخێ
مینا په‌زێ چاڤ له‌ به‌رخێ

1022
Le ser avê, le ser avê,
Av hiltanî je delavê,
Dilê min bir bejnziravê.

١٠٢٢
له‌ سه‌راڤێ، له‌ سه‌راڤێ
ئاڤ هلتانی ژه‌ ده‌لاڤێ
دلێ من بر به‌ژنزراڤێ

1023
Le ser avê, le ser avê,
Ez qurwane navziravê,
Ez dezanim ew min navê.

١٠٢٣
له‌ سه‌راڤێ، له‌ سه‌راڤێ
ئه‌ز قوروانه‌ ناڤزراڤێ
ئه‌ز ده‌زانم ئه‌و من ناڤێ

1024
Le ser avê, le ser avê,
Têye dengê navziravê,
Bûme dêxan sewa bavê.

١٠٢٤
له‌ سه‌راڤێ، له‌ سه‌راڤێ
تێیه‌ ده‌نگێ ناڤزراڤێ
بوومه‌ دێغان سه‌وا باڤێ

1025
Le ser çiyê we mendikim,
Le bin darê talden dikim,
Le nav caylan bexthindikim.

١٠٢٥
له‌ سه‌ر چییێ وه‌ مه‌ندکم
له‌ بن دارێ تال‌ده‌ن دکم
له‌ ناڤ جایلان به‌خته‌ندکم

1026
Le serê te du çengene,
Îşev têne îlçiyê tene,
Îlçî nînin, mexserene.

١٠٢٦
له‌ سه‌رێ ته‌ دو چه‌نگه‌ نه‌
ئیشه‌ڤ تێنه‌ ئیلچیێ ته‌
ئیلچی نینن، مه‌خسه‌ره‌ نه‌

1027
Le serê te şala nerme,
Nîşana te heya, şerme,
Te canê xwe daye ser me.

١٠٢٧
له سەرێ تە شالێ نەرمە
نیشانا تە حەیا شەرمە
تە جانێ خوە دایە سەر مە

1028
Le serê te şalê zaxî,
Le palya te gulê baxî,
Tu je dilda sa min daxî.

١٠٢٨
له سەرێ تە شالێ زاغی
لە پالیا تە گولێ باغی
تو ژە دل دا سا من داغی

1029
Le ser henê, le ser henê,
Bê hilanî kuçika kewnê,
Mala îşev bêwime xewnê.

١٠٢٩
له سەر حەنێ، لە سەر حەنێ
با هلانی گوچکا کەونێ
مالا ئیشەڤ بێومە خەونێ

1030
Le ser kanîyê qalî ferşe,
Xewer hanîn yar nexweşe,
Dermanê wê gul, benefşe.

١٠٣٠
له سەر کانیێ قالی فەرهشە
خەوەر هانین یار نەخوەشە
دەرمانێ وێ گولبەنەفشە

1031
Le ser pirê, le ser pirê,
Deşewiti mîna çirê,
Dilê min bir tirmînbirê.

١٠٣١
له سەر پرێ، لە سەر پرێ
دەشەوت مینا چرێ
دلێ من بر ترمینبرێ

1032
Le ser pêlûz, le ser pêlûz,
Rûniştine bûk û baldûz,
Dexwarine nan û qerpûz.

١٠٣٢
له سەر پێلووز، لە سەر پێلووز
روونشتنە بووک و بالدووز
دەخوارنە نان و قەرپووز

1033
Le ser tewnê, le ser tewnê,
Ba hiltanî guçê kewnê,
Raekevim, têye xewnê.

١٠٣٣
له سەر تەونێ، له سەر تەونێ
با هلتانی گوچێ کەونێ
رائەکەڤم تێیە خەونێ

1034
Le ser xanyê bilind bise,
Bira here xem û quse,
Ne te şerme, ne min tirse.

١٠٣٤
له سەر خانیێ بلند بسە
برا هەرن غەم و قوسە
نە تە شەرمە، نە من ترسە

1035
Le ser xanyê bilind rakev,
Dest hilteynim were dakev,
Cil dateynim were rakev.

١٠٣٥
له سەر خانیێ بلند راکەڤ
دەست هلتەینم وەرە داکەڤ
جل داتەینم وەرە راکەڤ

1036
Le ser xaniyê bilind rakev,
Çav eşkênim, were dakev,
We hemêzê yarê xwe kev.

١٠٣٦
له سەر خانیێ بلند راکەڤ
چاڤ ئشکینم وەرە داکەڤ
وە هەمێزێ یارێ خوە کەڤ

1037
Le ûtaqê we pencere,
Sêv hilanî hate dere,
Raewîsim, hînge here.

١٠٣٧
له ئووتاقێ وە پەنجەرە
سێڤ هلانی هاتە دەرە
رائەویسم، هینگا هەرە

1038
Le xwe meke vê damanê,
Were rûni le dalanê,
We tenême, xewa min nê.

١٠٣٨
له خوە مەکە ڤێ دامانێ
وەرە روون له دالانێ
وە تەنێ مە، خەوا من نێ

1039

Le ser xanyê bilind bise,
Ba newînim xem û quse,
Va derdê te sa min bese.

١٠٣٩

له سەر خانییێ بلند بسه
با نەوینم غەم و قوسه
ڤا دەردێ تە سا من بەسه

1040

Le vî alî, le wî alî,
Ban dekime nawî halî,
Derdê dilan bikim xalî.

١٠٤٠

له ڤی ئالی، له وی ئالی
بان دەکمه ناوی هالی
دەردێ دلان بکم خالی

1041

Le wer yanê, le wer yanê,
Ban dekeme, delal kanê,
Ez biwînim wê dîsanê.

١٠٤١

له وەر یانێ، له وەر یانێ
بان دەکەمه دەلال کانێ
ئەز بوینم وێ دیسانێ

1042

Le vî alî, le wî alî,
We ahekê kûr denalî,
Je dilê xwe nekir xalî.

١٠٤٢

له ڤی ئالی، له وی ئالی
وە ئاهەکێ کوور دەنالی
ژە دلێ خوه نەکر خالی

1043

Le vî alî, le wî alî,
We desmalê gulşeftalî,
We eşarê kirime halî.

١٠٤٣

له ڤی ئالی، له وی ئالی
وە دەسمالێ گولشەفتالی
وە ئەشارێ کرمه هالی

1044

Leyla, ez ku yarê teme,
Hem cism û hem canê teme,
Terkê yarê xwe nakime.

١٠٤٤

لەیلا ئەز کو یارێ تە مه
هەم جسم و هەم جانێ تە مه
تەرکێ یارێ خوه ناکمه

1045	١٠٤٥
Leyla, le te ez mêvanim,	لەیلا لە تە ئەز مێڤانم
Je va lawikê Keyîkanîm,	ژە ڤا لاوکێ کەییکانم
Kafir ninim, muselmanim.	کافر ننم، موسەلمانم
1046	١٠٤٦
Lê çavzaẍê, lê çavzaẍê,	لێ چاڤزاغێ، لێ چاڤزاغێ
Le nav êlê Laynê taqê,	لە ناڤ ئێلێ لاینێ تاقێ
Werketime le suraẍê.	وەرکەتمە لە سوراغێ
1047	١٠٤٧
Li bin mangê, li bin mangê,	ل بن مانگێ، ل بن مانگێ
Çav dişkênim wi bijangê,	چاڤ دشکێنم و بژانگێ
Min mekujin wi tifangê.	من مەکوژن و تفانگێ
1048	١٠٤٨
Li bêdilan gune-gune,	ل بێدلان گونە گونە
Evel hate serê mine,	ئەڤەل هاتە سەرێ منە
Kesê bêdil cîgerkune.	کەسێ بێدل جیگەرکونە
1049	١٠٤٩
Li çîyan pirre dara kirkawê,	ل چیان پررە دارا کرکاوێ
Herim bişkênim, bînim sa çayê,	هەرم بشکێنم بینم سا چایێ
Yar ji min dûre, çay meze nayê.	یار ژ من دوورە، چای مەزە نایێ
1050	١٠٥٠
Li Cizîrê, li Cizîrê,	ل جزیرێ، ل جزیرێ
Mergan şigar haniye gîrê,	مەرگان شگار هانیە گیرێ
Ew girêda wi zincîrê.	ئەو گرێدا و زنجیرێ

1051
Li dalanê kefter qaşin,
Du kefterê qereqaşin,
Yêkê ji wan bifiroşin.

١٠٥١
ل دالانێ کەفتەر قاشن
دو کەفتەرێ قەرەقاشن
ئێکێ ژ وان بفرۆشن

1052
Li maynê alek sîrnê,
Qamçî bavê alê bê,
Here şûna ku yar lê.

١٠٥٢
ل ماینێ ئالەک سیر نێ
قامچی باڤێ ئالێ بێ
هەرە شوونا کو یار لێ

1053
Li mitirê , li mitirê,
Xişexişa vê çadurê,
Xicaw çûye Nişawirê.

١٠٥٣
ل متری، ل متری
خشە خشا ڤێ چادورێ
خجاو چوویە نشاورێ

1054
Li ser pirê, li ser pirê,
Dişewiti nala çirê,
Xewer çûye Nişawirê.

١٠٥٤
ل سەر پرێ، ل سەر پرێ
دشەوت نالا چرێ
خەوەر چوویە نشاورێ

1055
Li serê te şalê nerme,
Aram here, hewa germe,
Kîya yarê da serê me.

١٠٥٥
ل سەرێ تە شالێ نەرمە
ئارام هەرە هەوا گەرمە
کیا یارێ دا سەرێ مە

1056
Li serê te şal tunîni,
Li henî me mal tunîni,
Bi x̌êr ez te yar tunîni.

١٠٥٦
ل سەرێ تە شال تونین
ل هەنی مە مال تونین
ب غێرەز تە یار تونین

1057

Li ser xênî xanî çê kir,
Dest hilanî bane min kir,
Ez xizan wûm, min fam nakir.

١٠٥٧

ل سەرخێنی خانی چێ کر
دەست هلانی بانە من کر
ئەز خزان ووم، من فام نەکر

1058

Li dalanê, li dalanê,
Rûniştiyi kewn dixani,
Te biwînim wi çi manê.

١٠٥٨

ل دالانێ ، ل دالانێ
رونشتیی کەون دخان
تە ب‌وینم و چ مانێ

1059

Li hemberê malan dakev,
Satê rûni, satê rakev,
Tu li halê min vebakev.

١٠٥٩

ل هەمبەرێ مالان داکەڤ
ساتێ روون ساتێ راکەڤ
تو ل حالێ من ڤەباکەڤ

1060

Li sar avê, li ser avê,
Sîseboza navziravê,
Canê min kirîye giravê.

١٠٦٠

ل سەراڤێ ، ل سەراڤێ
سیسەبۆزا ناڤزراڤێ
جانێ من کریە گراڤێ

1061

Li ser avê dilbera min,
Were hate nezera min,
Kûtî werket ji gîra min.

١٠٦١

ل سەراڤێ دلبەرا من
وەرە هاتە نەزەرا من
کووتی وەرکەت ژ گیرا من

1062

Li serê te şalê nerme,
Rîşan berde, hewa germe,
Ya min û te, Xwedê ser me.

١٠٦٢

لە سەرێ تە شالێ نەرمە
ریشان بەردە هەوا گەرمە
یا من و تە خوەدێ سەر مە

1063 ١٠٦٣

Li ser xênê kurik ekir, ل سەر خێنێ کورک ئەکر

Dest hilanî bane min kir, دەست هلانی بانە من کر

Ez xizan wûm, min fam nekir. ئەز خزان ووم من فام نەکر

1064 ١٠٦٤

Li ser tepê bilind bise, ل سەر تەپێ بلند بسە

Bira herin xem û quse, برا هەرن غەم و قوسە

Ne te bake, ne min tirse. نە تە باکە، نە من ترسە

1065 ١٠٦٥

Li ser xanyê bilind rakev, ل سەر خانیێ بلند راکەڤ

Kêvir tavêm were dakev, کێڤر تاڤێم وەرە داکەڤ

Tu li halê min vebakev. تو ل حالێ من ڤەباکەڤ

1066 ١٠٦٦

Lîla zarê Elîawatî, لیلا زارێ عەلیئاواتی

Tu hem rûn û hem newatî, تو هەم روون و هەم نەواتی

Çavreşekê xuş extelatî. چاڤرەشەکێ خوشئەختەلاتی

1067 ١٠٦٧

Li ser xêni, li ser xêni, ل سەرخێنێ، ل سەر خێن

Didûrîya cila cêni, ددووریا جلا جێن

Ban dikirim were xêni. بان دکرم وەرە خێن

1068 ١٠٦٨

Le heyatê, le heyatê, لە حەیاتێ، لە حەیاتێ

Mêre lêxin avê sar tê, مێرە لێخن ئاڤێ سار تێ

Deyqêk bise, yar we xwe tê. دەیقێک بسە یار وە خوە تێ

1069
Li keçekan çi kirîyi,
Renca dilê min birîyi,
Dilê caylan kul kirîyi.

١٠٦٩
ل کەچەکان چ کریی
رەنجا دلێ من بریی
دلێ جایلان کول کریی

1070
Li kewîrê kemer tune,
Gepkirinê pirr semer tune,
Her pûlatê coher tune.

١٠٧٠
ل کەویرێ کەمەر تونە
گەپکرنێ پرر سەمەر تونە
هەر پوولاتێ جۆهەر تونە

1071
Li xwe meke du şîlvaran,
Mere malê wan cînaran,
Meke dilê me xîyalan.

١٠٧١
ل خوە مەکە دو شیلڤاران
مەرە مالێ وان جیناران
مەکە دلێ مە خیالان

1072
Li bin darê zerdalûyê,
Tu şê hilîn, ez hîlîyê,
Ez aşiqe wê tîlîyê.

١٠٧٢
ل بن دارێ زەردالوویێ
تو شێ هلین ئەز هیلییێ
ئەز عاشقێ وێ تیلییێ

1073
Li ulengê, li ulengê,
Tekya dayi li tifangê,
Çav dişkêni wi bijangê.

١٠٧٣
ل ئولەنگێ، ل ئولەنگێ
تەکیا دای ل تفانگێ
چاڤ نشکێن و بژانگێ

1074
Li serê te şalê nerme,
Rîşan berde, hewa germe,
Cewanîyê xwe dayi ser me.

١٠٧٤
ل سەرێ تە شالێ نەرمە
ریشان بەردە هەوا گەرمە
جەوانییێ خوە دای سەر مە

1075

Lo cayîlo, cayîlê êlê,
Çû dakete germesîlê,
Her nas dikem wi simîlê.

١٠٧٥

لۆ جاییلو، جایلێ ئیلێ
چوو داکەتە گەرمەسیلێ
هەر ناس دکەم و سمیلێ

1076

Lo şivanê kerîyê mîyan,
Te pez berdaye hêrîyan,
Mexel dikî li ber çîyan.

١٠٧٦

لۆ شڤانێ کەریێ میان
تە پەز بەردایە هێریان
مەغەل دکی ل بەر چیان

1077

Li şîlvarê çi kirîye,
Dore tiji gul kirîye,
Renc ji dilê min birîye.

١٠٧٧

ل شیلڤارێ چ کریە
دۆرە تژ گول کریە
رەنج ژ دلێ من بریە

1078

Lo cayîlê Deregezî,
Mexmel birrî, bîçi tezî,
Tu xwediyê hefsid pezî.

١٠٧٨

لۆ جاییلێ دەرەگەزی
مەخمەل برری، بیچ تەزی
تو خوەدیێ هەفسد پەزی

1079

Lo ke, lo ke, dudyan lo ke,
Bane lawikê devedar ke,
Bira bêwi satê lo ke.

١٠٧٩

لۆ کە لۆ کە، دودیان لۆ کە
بانە لاوکێ دەڤەدارکە
برا بێو ساتێ لۆ کە

1080

Lo gedekê Çinaranî,
Bendê piştê Xorasanî,
Canemergê xewer nanî.

١٠٨٠

لۆ گەدەکێ چنارانی
بەندێ پشتێ خۆراسانی
جانەمەرگێ خەوەر نانی

1081
Lo lawiko, lo lawiko,
Nata zerikê li nav hêko,
Wi xwe rinde, mal hindiko.

١٠٨١
لۆ لاوکۆ، لۆ لاوکۆ
ناتا زەرکێ ل ناڤ هێکۆ
و خوە رندە، مال هندکۆ

1082
Lo lawiko, tu çîyê minî,
Gulê baxê me diçinî,
Min mexapîn, tu wi jinî.

١٠٨٢
لۆ لاوکۆ، تو چیێ منی
گولێ باغێ مە ئچینی
من مەخاپین، تو و ژنی

1083
Lo lawiko, je Şadiyan,
Tu beranê nav kerîyan,
Terkê me kir, çû xwediyan.

١٠٨٣
لۆ لاوکۆ! ژە شادیان
تو بەرانێ ناڤ کەریان
تەرکێ مە کر، چوو خوەدیان

1084
Lorik cano tu le ba wi,
Le şûnekê şemalga wi,
Şemal bêwi, tu le ba wi.

١٠٨٤
لۆرک جانۆ تو لە با و
لە شوونەکێ شەمالگا و
شەمال بو، تو لە با و

1085
Lor dekime, tu lor nawî,
Le merzekê şemalga wî,
Eşare ekim, cewab nayî.

١٠٨٥
لۆر ئەکمە تو لۆر ناوی
لە مەرزەکێ شەمالگا وی
ئەشارە ئەکم جەواب نادی

1086
Lo Xwedêyo, dêve rake,
Dê bavê me tu xuşhal ke,
Bira je vira em bar ke.

١٠٨٦
لۆ خوەدیۆ دێڤە راکە
دێ باڤێ مە تو خوشحال کە
برا ژە ڤرا ئەم بار کە

1087

Lo Xwedêyo, fikrek bikşîn,
Zûtir kuwêtekê bişîn,
Tune dîn le dorê tirmîn.

١٠٨٧

لۆ خوەدیۆ فکرەک بکشین
زووتر کوویتەکێ بشین
تونە دین لە دۆرێ ترمین

1088

Lo şivano, qûye-qûye,
Serê pezê te le kuye,
Şivê bavê gur we dûye.

١٠٨٨

لۆ شڤانۆ قوویە قوویە
سەرێ پەزێ تە لە کو یە
شڤێ باڤێ، گور وە دوو یە

1089

Lo şivanê pezê merî,
Here pezê xwe dagerî,
Tu li vir li çi digerî?

١٠٨٩

لۆ شڤانێ پەزێ مەری
هەرە پەزێ خوە داگەری
تو ل ڤر ل چ دگەری

1090

Lo şivanê pezê kêye,
Mexel meke serê rêye,
Nîrî bikişî, tirman têye.

١٠٩٠

لۆ شڤانێ پەزێ کێ یە
مەغەل مەکە سەرێ رێ یە
نیری بکشی، ترمان تێیە

1091

Lo şivanê pezê merî,
Lo dikeme meger kerî,
Ji halê me bêxewerî.

١٠٩١

لۆ شڤانێ پەزێ مەری
لۆ دکەمە مەگەر کەری
ژ حالێ من بێخەوەری

1092

Lo şivanê pezê merî,
Ban dikeme meger kerî,
Ji qiçiktîya dil bêferî.

١٠٩٢

لۆ شڤانێ پەزێ مەری
بان دکەمە مەگەر کەری
ژ قچکتیا دل بێفەری

1093

Lo şivanê pezê kêye,
Bide nîrî, bira bêye,
Dengê yarê ji vî têye.

١٠٩٣

لۆ شڤانێ پەزێ کێ یە
بدە نیری برا بێ یە
دەنگێ یارێ ژ ڤی تێیە

1094

Lo şivanê pezê merî,
Ban dekerim tuyê kerrî,
Tu ku herî, venegerrî.

١٠٩٤

لۆ شڤانێ پەزێ مەری
بان دەکەرم تویێ کەری
تو کو هەری ڤەنەگەری

1095

Lo şivano, Xwedê qewtê,
Danê êvar yar wi xwe tê,
Siwe pişîn nan û dew tê.

١٠٩٥

لۆ شڤانۆ، خوەدێ قەوتێ
دانێ ئێڤار یار و خوە تێ
سوە پشین نان و دەو تێ

1096

Lo şivano, wi xwe gire,
Biskan tavde wi bin guhe,
Tu xanga xwe wi biray min de.

١٠٩٦

لۆ شڤانۆ! و خوە گرە
بسکان تاڤ دە و بن گوهە
تو خانگا خوە و برای من دە

1097

Lo merganê Deregezî,
Keçikê bînê me dixwazî,
Dê, bavê wê nawin razî.

١٠٩٧

لۆ مەرگانێ دەرەگەزی
کەچکێ بینێ مە دخوازی
دێ باڤێ وێ ناون رازی

1098

Lo merganê Deregezî,
We dû nêçîran dewezî,
Tifang girane, pîlê te tezî.

١٠٩٨

لۆ مەرگانێ دەرەگەزی
وە دوو نێچیران دەوەزی
تفانگ گرانە، پیلێ تە تەزی

1099
Lo cûtkaro, tu cût meke,
Medgîr destê te kul deke,
Damarrîye, derman nake.

١٠٩٩
لۆ جووتكارۆ، تو جووت مەكە
مەدگير دەستێ تە كول دەكە
دامارريە، دەرمان ناكە

1100
Lo çuxsûro, çux li kawê,
Min ji para dada dawê,
Delîl bide tu cewabê.

١١٠٠
لۆ چوخسوورۆ ، چوخ ل كاوێ
من ژ پارا دادا داوێ
دەليل بدە تو جەوابێ

1101
Lo şivanê pezê qiçik,
Têne bîrîyê kulla keçik,
Tu aşiqê xanga qiçik.

١١٠١
لۆ شڤانێ پەزێ قچك
تينە بيريێ كوللا كەچك
تو عاشقێ خانگا قچك

1102
Lo şivano, pêz ser av ke,
Nîrî bifiroş, we dirav ke,
We qelindê navzirav ke.

١١٠٢
لۆ شڤانۆ پێز سەراڤ كە
نيرى بفرۆش وە دراڤ كە
وە قەلندێ ناڤزراڤ كە

1103
Lo şivano, qûye-qûye,
Serê pezê te li kuye,
Seresa wi, gur wi dûye.

١١٠٣
لۆ شڤانۆ قوويە قوويە
سەرێ پەزێ تە ل كو يە
سەرەسا و، گو و دوو يە

1104
Mala bavê te we deve,
Firarê wan çûn we şeve,
Ya min û te bûyi reve.

١١٠٤
مالا باڤێ تە وە دەڤە
فرارێ وان چوون وە شەڤە
يا من و تە بووى رەڤە

1105	١١٠٥
Mala bavê min xeraw wû,	مالێ باڤێ من خەراو وو
Malê, malê pareva wû,	مالێ مالێ پارەڤا وو
Dê ku newû, damarrî wû.	دێ کو نەوو، داماڕی وو

1106	١١٠٦
Mala îro bimirama,	مالا ئیرۆ بمراما
We tawûtê reş kirama,	وە تاووتێ رەش کراما
Je cem yarê ret kirama.	ژە جەم یارێ رەت کراما

1107	١١٠٧
Mala ku ez bimirama,	مالا کو ئەز بمراما
We şalê reş kefen kirama,	وە شالێ رەش کەفەن کراما
We hêstiran qusl kirama.	وە هێستران قوسل کراما

1108	١١٠٨
Mala me jî, mala we jî,	مالا مە ژی، مالا وە ژی
Keçik çûne qoma Hecî,	کەچک چوونە قۆما حەجی
Ez jî jêra bûme rejî.	ئەز ژی ژێ را بوومە رەژی

1109	١١٠٩
Mala me jî, mala we jî,	مالا مە ژی، مالا وە ژی
Malan danî tev li hev jî,	مالان دانی تەڤ ل هەڤ ژی
Keçik çûne bûka Becî.	کەچک چوونە بووکا بەجی

1110	١١١٠
Maldar yarê devan hiy ke,	مالداریارێ دەڤان هی کە
Barê lokê le ser çê ke,	بارێ لۆکێ ل سەر چێ کە
Lokê qemer wi pîşyê ke.	لۆکێ قەمەر و پیشیێ کە

1111
Mala meyi le Delûçê,
Yar tunîni le vê kûçê,
Zehmetê me çû le hêçê.

1112
Delûç eg çîyayek,
Malan bar kir bîne-bîne,
Bînedarê da wer sîne,
Çav wi dûme hîne-hîne.

1113
Malan bar kir bîne-bîne,
Bînê yarê da wer sîne,
Çav li rême hîne-hîne.

1114
Malan bar kir bîne-bîne,
Kewingewran da wer sîne,
Min ji yarê kire kîne.

1115
Malan bar kir bîne-bîne,
Sa min xeweran meşîne,
Were vira min biwîne.

1116
Malan bar kir bîne-bîne,
Şilvargewrê da wer sîne,
Ez sekinîm dest wi sîne.

١١١١
مالا مەی لە دەلووچێ
یار تونین لە ڤێ کووچێ
زەحمەتێ مە چوو لە هێچێ

١١١٢
مالان بار کر بینە بینە
بینەدارێ دا وەر سینە
چاڤ و دوومە هینە هینە

١١١٣
مالان بار کر بینە بینە
بینێ یارێ دا وەر سینە
چاڤ ل رێ مە هینە هینە

١١١٤
مالان بار کر بینە بینە
کەونگەوران دا وەر سینە
من ژ یارێ کرە کینە

١١١٥
مالان بار کر بینە بینە
سا من خەوەران مەشینە
وەرە ڤرا من بوینە

١١١٦
مالان بار کر بینە بینە
شلڤارگەورێ دا وەر سینە
ئەز سەکنیم دەست و سینە

1117
Malan bar kir bîne-bîne,
Şîlvarbozê da wer sîne,
Navê yara min Sekîne.

١١١٧
مالان بار کر بینە بینە
شیلڤاربۆزێ دا وەر سینە
ناڤێ یارا من سەکینە

1118
Malan bar kir bîne-bîne,
Şîlvargewrê da wer sîne,
Dilê caylan kirîyi xwîne.

١١١٨
مالان بار کر بینە بینە
شلڤارگەورێ دا وەر سینە
دلێ جایلان کریی خوینە

1119
Malan bar kir bîne-bîne,
Urzelinga derê kwîne,
Destê medin, dil biriîne.

١١١٩
مالان بار کر بینە بینە
ئورزەلنگا دەرێ کوینە
دەستێ مەدن، دل برینە

1120
Malan bar kir bîne-bîne,
Xewerê min we wan gîne,
Tayfey keçkan dil we kîne.

١١٢٠
مالان بار کر بینە بینە
خەوەرێ من وە وان گینە
تایفەی کەچکان دل و کینە

1121
Malan bar kir, çûne çîyan,
Pez berdane gul û gîyan,
Berx dilîzin li wer diyan.

١١٢١
مالان بار چوونە چیان
پەز بەردانە گول و گیان
بەرخ دلیزن ل وەر دیان

1122
Malan bar kir, çûne çîyan,
Seyîl kirin, vegerîyan,
Ka para me meskê mîyan?

١١٢٢
مالان بارکر چوونە چیان
سەییل کرن ڤەگەریان
کا پارا مە مەسکێ میان

1123
Malan bar kir, çûne çîyan,
Seyîl kirin, dagerîyan,
Çavreş kete kiya mîyan.

١١٢٣
مالان بار چوونه چیان
سەییل کرن داگەریان
چاڤرەش کەتە کیا میان

1124
Malan bar kir, li ser danî,
Du çavreşan av hiltanî,
Yêka min ku tişt nizanî.

١١٢٤
مالان بار ل سەر دانی
دو چاڤرەشان ئاڤ هلتانی
ئیکا من کو تشت نزانی

1125
Malan bar kir, koç wi rê ket,
Qêz xemilî, wi dû dê ket,
Min çav şkand, veba neket.

١١٢٥
مالان بار کر، کۆچ و رێ کەت
قێز خەملی و دوو دێ کەت
من چاڤ شکاند ڤەبا نەکەت

1126
Malan bar kir, koç wi rê ket,
Qêz xemilî wi pîşiyê ket,
Ya min û wê wi Xwedê ket.

١١٢٦
مالان بار کر، کۆچ و رێ کەت
قێز خەملی و پیشیێ کەت
یا من و وێ و خوەدێ کەت

1127
Malan bar kir, malan bar kir,
Dîsa yarê je me qar kir,
Wê ku cîgerê min ar kir.

١١٢٧
مالان بار کر، مالان بار کر
دیسا یارێ ژە من قار کر
وێ کو جیگەرێ من ئار کر

1128
Malan bar kir wi ser zêwda,
Meya gewre wi bin bêrda,
Gula sîre wi hêfsîrda.

١١٢٨
مالان بار کر و سەر زێو دا
مەیا گەورە و بن بێر دا
گولا سیرە و هێفسیر دا

1129
Malan danî li hêrîyan,
Deve çûne giraniyan,
Berfê girtye serê çîyan.

١١٢٩
مالان دانی ل هێریان
دەڤە چوونە گرانیان
بەرفێ گرتیە سەرێ چیان

1130
Malan danî li hêrîyan,
Sêpiyê çê ke li derîyan,
Carê bêwime ber derîyan.

١١٣٠
مالان دانی ل هێریان
سێپییێ چێ کە ل دەریان
جارێ بێومە بەر دەریان

1131
Malan danî wi têngelda,
Kewan dixwand wi cêngelda,
Yar xemilî wi mêxmelda.

١١٣١
مالان دانی و تێنگەل دا
کەوان دخواند و جێنگەل دا
یار خەملی و مێخمەل دا

1132
Malêne me le demanê,
Were bide tu fermanê,
Ez sûn dexwim we Quranê.

١١٣٢
مالێنە مە لە دەمانێ
وەرە بدە تو فەرمانێ
ئەز سوون دەخوەم وە قورئانێ

1133
Mame, mame, le çê mame,
Tu sa minra meşîn name,
Umrê min bûye temame.

١١٣٣
مامە مامە لە چێ مامە
تو سا من را مەشین نامە
عومرێ من بوویە تەمامە

1134
Maraweyi, Maraweyi,
Qazî nini, Şaraweyi,
Ya ha têyi yara meyi.

١١٣٤
ماراوە ی، ماراوە ی
قازی نن، شاراوە ی
یاها تێ ی یارا مە ی

1135
Maraweyê wi şivîşke,
Nêr û meyan fîşke-fîşke,
Qelindê yarê çel mirîşke.

١١٣٥
ماراوه ى، و شڤیشكه
نێر و مەیان فیشكه فیشكه
قەلندێ یارێ چەل مریشكه

1136
Mar ku xeraw we, qewaxe,
Em cuft wûnî, kirinî taxe,
Le dilê me danîn daẍe.

١١٣٦
ماركو خەراو وه قەواخه
ئەم جوفت وونی، كرنی تاقه
له دلێ مه دانینن داغه

1137
Me dilbêşek xwe tunînî,
Sifarişan biwe, bînî,
Xewerê me we hev gînî.

١١٣٧
مه دلبێشەك خوه تونین
سفارشان بـوه بین
خەوەرێ مه وه هەڤ گین

1138
Mede henî xwe desmalan,
Meke dilê min xîyalan,
Her cay mere dercînaran.

١١٣٨
مەده هەنی خوه دەسمالان
مەكه دلێ من خیالان
هەر جای مەره دەرجیناران

1139
Mede henî xwe desmale,
Meke dilê min xiyale,
Sa te nekim ah û nale.

١١٣٩
مەده هەنی خوه دەسماله
مەكه دلێ من خیاله
سا ته نەكم ئاه و ناله

1140
Me erzê xwe we Xwedê kir,
Te dî Xwedê le me çi kir?
Giştî cewrê xwe we me kir.

١١٤٠
مه ئەرزێ خوه وه خوەدێ كر
ته دی خوەدێ له مه چ كر
گشتی جەورێ خوه وه مه كر

1141
Me nizanî befa haye,
Çi dunyêkê bêbefaye,
Me na ekir karek haye.

١١٤١
مه نزانی بەفا هایه
چ دونییێ کێ بێبەفایه
مه نائەکر کارەک هایه

1142
Me ji vira temaşe kir,
Kanya Bawê hêşin ikir,
Fatme canê xwe çê ikir.

١١٤٢
مه ژ ڤرا تەماشه کر
کانیا باوێ هێشن ئکر
فاتمه جانێ خوه چێ ئکر

1143
Merar terine rû le çîyan,
Yêkê bigirim ya ku dudyan,
Yar qiçike, narime rûyan.

١١٤٣
مەرار تەرنه روو له چیان
ئێکێ بگرم یا کو دودیان
یار قچکه نارمه روویان

1144
Mere avê, kanî laye,
Baznê destê te tilaye,
Desmalê te li vir maye.

١١٤٤
مەره ئاڤێ کانی لایه
بازنێ دەستێ ته تلا یه
دەسمالێ ته ل ڤرا مایه

1145
Mere avê, kanî laye,
Baznê destê te tilaye,
Je vê royê le vira maye.

١١٤٥
مەره ئاڤێ کانی لایه
بازنێ دەستێ ته تلا یه
ژه ڤێ رۆیێ له ڤرا مایه

1146
Mere avê, kanî laye,
Bazinê destê te tilaye,
Te we minra wade daye.

١١٤٦
مەره ئاڤێ کانی لایه
بازنێ دەستێ ته تلا یه
ته وه من را واده دایه

1147
Mere avê, avê laye,
Derê malê te valaye,
Zû wager le lingê xweye.

١١٤٧
مەرە ئاڤێ ئاڤێ لایە
دەرێ مالێ تە ڤالا یە
زوو ڤەگەر لە لنگێ خوەیە

1148
Mergan mekuj, mekuj, heray,
Kîvîyan meke le xelkê pay,
Te dî we dûra tu nemay.

١١٤٨
مەرگان مەکوژ، مەکوژ هەرای
کیڤیان مەکە لە خەلکێ پای
تە دی وە دوو را تو نەمای

1149
Merxê çîyê Serhedême,
Berindîrê dûr je dême,
Ez umrek e çav le rême.

١١٤٩
مەرخێ چیێ سەرحەدێ مە
بەرندیرێ دوور ژە دێ مە
ئەز عومرەکە چاڤ لە رێ مە

1150
Merza Terxê, qeretîkan,
Şîlvarzerê nata bûkan,
Werkev henî moqê dîkan.

١١٥٠
مەرزا تەرخێ، قەرەتیکان
شیلڤارزەرێ ناتا بووکان
وەرکەڤ هەنی موقا دیکان

1151
Meya zerî, igurmijî,
Here zêw, berxê bimijî,
Makê mewe, berx ikujî.

١١٥١
مەیا زەری، ئگورمژی
هەرە زێو بەرخێ بمژی
ماکێ مەوە، بەرخ ئکوژی

1152
Meya kokan, meya kokan,
Meya kirine pîşya lokan,
Tu aşiqê cuftê bûkan.

١١٥٢
مەیا کۆکان، مەیا کۆکان
مەیا کرنە پیشیا لۆکان
تو عاشقێ جوفتێ بووکان

1153

Min berê xwe berve çê kir,
Min dengê xwe tel we bê kir,
Min erzê xwe we Xwedê kir.

١١٥٣

من بەرێ خوە بەرڤە چێ کر
من دەنگێ خوە تەل وە بێ کر
من ئەرزێ خوە وە خوەدێ کر

1154

Min bîstiyi, te bîstiyi,
Gul yarekê xwe xwastiyi,
Dilê minê şkestiyi.

١١٥٤

من بیستی ، تە بیستی
گول یارەکێ خوە خواستی
دلێ منێ شکەستی

1155

Min dengê xwe tewle bê kir,
Min erzê xwe we Xwedê kir,
Bêgane wû befa nekir.

١١٥٥

من دەنگێ خوە تەولە بێ کر
من ئەرزێ خوە وە خوەدێ کر
بێگانە وو، بەفا نەکر

1156

Min dil hewû te we yar kim,
Ser sîngê boz we xiyar kim,
Le rojiyê pê fitar kim.

١١٥٦

من دل هەوو تە وە یار کم
سەر سینگێ بۆز وە خیار کم
لە رۆژیێ پێ فتار کم

1157

Min dil heye te bixwazim,
Dê û bavê te nasazin,
Qêlind je min pirr exwazin.

١١٥٧

من دل هەیە تە بخوازم
دێ و باڤێ تە ناسازن
قێلند ژە من پرر ئەخوازن

1158

Min dilsozek xwe tunîni,
Sifarişan biwe, bîni,
Min û yarê wi hev gîni.

١١٥٨

من دلسۆزەک خوە تونین
سفارشان بـوە بین
من و یارێ و هەڤ گین

1159 ١١٥٩

Min dilsozek xwe tunîni,
Sifarişan sa te bîni,
Xewerê min wi te gîni.

من دلسۆزەک خوە تونین
سفارشان سا تە بین
خەوەرێ من و تە گین

1160 ١١٦٠

Min dilsozek xwe tunîni,
Sifarişan we te gîni,
Desmalê min sa te gîni.

من دلسۆزەک خوە تونین
خەوەرێ من وە تە گین
دەسمالێ من سا تە بین

1161 ١١٦١

Min dil tune, ez biwêjim,
Hêstir tune, ez birijim,
Sewa tera xwe dekujim.

من دل تونە ئەز بویژم
هێستر تونە ئەز بریژم
سەوا تە را خوە دەکوژم

1162 ١١٦٢

Min dil tune ez biwêjim,
Hêstir tune ez birêjim,
Sed sal here te navêjin.

من دل تونە ئەز بویژم
هێستر تونە ئەز بویژم
سەد سال هەرە تە ناڤێژم

1163 ١١٦٣

Min dî yarê seẍil kûz kir,
Berxê kurre qaş hemêz kir,
Ustî tiji gulqantûz kir.

من دی یارێ سەغل کووز کر
بەرخێ کوررەقاش هەمێز کر
ئوستی تژ گولقانتووز کر

1164 ١١٦٤

Min her çi got, teva newû,
Arê dilan xeva newû,
Midê dilan hasil newû.

من هەر چ گوت تەڤا نەوو
ئارێ دلان خەڤا نەوو
مدێ دلان حاسل نەوو

1165
Min deng tune, dengan deng kem,
Rengrez ninim, rengan reng kem
Kurkê lingê te qeşeng kem.

١١٦٥
من دەنگ نونە دەنگان دەنگ کەم
رەنگرەز ننم، رەنگان رەنگ کەم
کورکێ لنگێ تە قەشەنگ کەم

1166
Min got, elîf, te got, nûne,
Cewrê Xwedê li me bûne,
Koçê yarê ji vir çûne.

١١٦٦
من گۆت ئەلیف، تە گۆت نوونە
جەورێ خوەدێ ل مە بوونە
کۆچێ یارێ ژ ڤر چووە

1167
Min got terim, te got, mere,
Zehmetê me hêçe tere,
Ta newînim xêr û bere.

١١٦٧
من گۆت تەرم، تە گۆت مەرە
زەحمەتێ مە هێچە تەرە
تا نەوینم خێر و بەرە

1168
Min kaẍaz şand, le rê gol kir,
Bariş barî, kaẍaz şil kir,
Destxetê min te nas nekir.

١١٦٨
من کاغاز شاند لە رێ گۆل کر
بارش باری کاغاز شل کر
دەستخەتێ من تە ناس نەکر

1169
Min ku hevîrê xwe ipat,
Yêkê nego, birê te hat,
Cûtek kurik bidem xelat.

١١٦٩
من کو هەڤیرێ خوە ئپات
ئیکێ نەگۆ برێ تە هات
جووتەک کورک بدەم خەلات

1170
Min ji Xwedê çi bixwasta,
Tîrê xanyê wan bişkesta,
Bav bimira, min bixwasta.

١١٧٠
من ژ خوەدێ چ بخواستا
تیرێ خانیێ وان بشکەستا
باڤ بمرا، من بخواستا

1171
Min pez berda berê hêri,
Aram girtiye rind eçêri,
Tê xicawê zengê kêri.

١١٧١
من پەز بەردا بەرێ هێر
ئارام گرتیە رند ئەچێر
تێ خجاوێ زەنگێ کێر

1172
Min pez berda kûna hêri,
Yar werketiye dema dêri,
Ji işqê wê pez naçêri.

١١٧٢
من پەز بەردا کوونا هێر
یا وەرکەتیە دەما دێر
ژ عشقێ وێ پەز ناچێر

1173
Min nivîsî wi xwînê dil,
Hêstirê min kax̆az kir şil,
Ji dest wê da hêsîre dil.

١١٧٣
من نڤیسی و خوینێ دل
هێستڕێ من کاغاز شل کر
ژ دەست وێ دا هێسیرە دل

1174
Min û berfê Aledax̆ê,
Parê mest wûm li wê çax̆ê,
Îsal ketme ji demax̆ê.

١١٧٤
من و بەرفێ ئالەداغێ
پارێ مەست ووم ل وێ چاغێ
ئیسال کەتمە ژ دەماغێ

1175
Min nizanî befa haye,
Min naekir va karaye,
Karê işqî bêpayeye.

١١٧٥
من نزانی بەفا ها یە
من نائەکر ڤا کارایە
کارێ عشقی بێپایە یە

1176
Min û destê wi bazina,
Daweşande serê mina,
Kes nakevî tunê mina.

١١٧٦
من و دەستێ و بازنا
داوەشاندە سەرێ منا
کەس ناکەڤ تونێ منا

1177
Min û destê wi bazine,
Daweşande serê mine,
Li ser qara şevê dine.

١١٧٧
من و دەستێ و بازنە
داوەشاندە سەرێ منە
ل سەر قارا شەڤێ دنە

1178
Min û çîyê Aledaẍê,
Keçek danî perrê zaẍê,
Li çê mewi, mê uraẍê.

١١٧٨
من و چیێ ئالەداغێ
کەچەک دانی پەڕێ زاغێ
ل چێ مەو، مێ ئوراغێ

1179
Min û keçkê Deregezî,
Mexmel birrî, bîçik tezî,
Le mêrkirinê çi we lezî.

١١٧٩
من و کەچکێ دەرەگەزی
مەخمەل بڕری، بیچک تەزی
لە مێرکرنێ چ وە لەزی

1180
Min û te ku dil wi hevda,
Welat nema me ku tevda,
Me bikujin wi ser hevda.

١١٨٠
من و تە کو دل و هەڤ دا
وەلات نەم مە کو تەڤ دا
مە بکوژن و سەر هەڤ دا

1181
Min û şeva le dawetê,
Şerqe-şerqa baznê te tê,
Rawi henî, xewa me tê.

١١٨١
من و شەڤا لە داوەتێ
شەرقەشەرقا بازنێ تە تێ
راو هەنی خەوا مە تێ

1182
Min we tera cane-cane,
Ne te lefze, ne îmane,
Dê bavê te xamtemane.

١١٨٢
من وە تە را جانەجانە
نە تە لەفزە، نە ئیمانە
دێ باڤێ تە خامتەما نە

1183
Min wi tera çi gotiyi,
Çima qarê te hatiyi?
Min bavê te negotiyi.

١١٨٣
من و ته را چ گوتیی
چما قاریَ ته هاتیی
من باڤیَ ته نه‌گوتیی

1184
Min û yarê dildarî kir,
Dostan le me guhdarî kir,
Duşmen pirr wû, letkarî kir.

١١٨٤
من و یاریَ دلداری کر
دۆستان له مه گوهداری کر
دوشمه‌ن پرر وو، له‌تکاری کر

1185
Min we tera çi gotiye,
Çima qarê te hatiye,
Melûm, dewi yar natiye.

١١٨٥
من وه ته را چ گوتیه
چما قاریَ ته هاتیه
مه‌لووم ده‌و یار ناتیه

1186
Min we tera danî sela,
Dê, bavê te bûne bela,
Werkev henî je vî kela.

١١٨٦
من وه ته‌را دانی سه‌لا
دیَ باڤیَ ته بوونه به‌لا
وه‌رکه‌ڤ هه‌نی ژه ڤی که‌لا

1187
Min xewer şand, çima natî,
Melûm dewi, bêẍêretî,
Je ahê min nafilitî.

١١٨٧
من خه‌وه‌ر شاند چما ناتی
مه‌لووم ده‌و بیَ‌غیَره‌تی
ژه ئاهیَ من نافلتی

1188
Min xewer şand, tu pêz bînî,
Le eceran biçêrînî,
We wê manê min biwînî.

١١٨٨
من خه‌وه‌ر شاند تو پیَز بینی
له ئه‌جه‌ران بچیَرینی
وه ویَ مانیَ من بوینی

1189 ١١٨٩

Mi xewer şand, tu pêz bînî,
Li ecaran biçêrînî,
Yarekê rind tu nawînî.

من خەوەر شاند تو پێز بینی
ل ئەجەران بچێرینی
یارەکێ رند تو ناوینی

1190 ١١٩٠

Mizûrîyê xelkê ekî,
Şevînê pêz meẍel nekî,
Vê nanê we xwe helal kî.

مزووریێ خەلکێ ئەکی
شەڤینێ پێز مەغەل نەکی
ڤێ نانێ وە خوە حەلال کی

1191 ١١٩١

Mîna ewran egurmijim,
Avê fekê te emijim,
Te newînim, xwe ekujim.

مینا ئەوران ئەگورمژم
ئاڤێ فەکێ تە ئەمژم
تە نەوینم، خوە ئەکوژم

1192 ١١٩٢

Narime bîrîyê, ez şîr dirêjim,
Li mal dimînim fetîr dipêjim,
Wi çav û birîyan ez te dikujim.

نارمە بیریێ ئەز شیر دریژم
ل مال دمینم فەتیر دپێژم
و چاڤ و بریان ئەز تە دکوژم

1193 ١١٩٣

Nam çi bûye, yar girîyaye,
Reng le rûyê wê nemaye,
Va dunyêkê bêwefaye.

نام چ بوویە یار گریایە
رەنگ لە روویێ وێ نەمایە
ڤا دونییێ کێ بێوەفا یە

1194 ١١٩٤

Nam newatî, ya şekerî,
Şîrîn-şîrîn gep ekerî,
Mîna kewan we rê terî.

نام نەواتی یا شەکەری
شیرین شیرین گەپ ئەکەری
مینا کەوان وە رێ تەری

1195

Narme bîrîyê, şîr dirijim,
Le mal sekinim, teşyê irisim,
Wi çav û birîyan caylan dikujim.

١١٩٥

نارمه بیریێ شیر درێژم
ل مال سەکنم تەشیێ ئریسم
و چاڤ و بریان جایلان دکوژم

1196

Natê marê wi cewêda,
Çavê reşin wi xewêda,
Şîlvarê boz wi tawêda.

١١٩٦

ناتێ مارێ و جەوێ دا
چاڤێ رەشن و خەوێ دا
شیلڤارێ بۆز و تاوێ دا

1197

Navê biray min Berate,
Li Pîşqelê kir zerate,
Cûtek kurik dam xelate.

١١٩٧

ناڤێ برای من بەراتە
ل پیشقەلێ کر زەراتە
جووتەک کورک دام خەلاتە

1198

Navê biray min Husêne,
Bazinê destê min sisêne,
Destê mede, yê xelkêne.

١١٩٨

ناڤێ برای من حوسێنە
بازنێ دەستێ من سسێ نە
دەستێ مەدە، یێ خەلکێ نە

1199

Navê biray min Remezan,
Kewnek hanî wi du terzan,
Urte qêmet, kinar erzan.

١١٩٩

ناڤێ برای من رەمەزان
کەونەک هانی و دو تەرزان
ئورتە قێمەت، کنار ئەرزان

1200

Navê gula min Hacere,
We dunyêra berabere,
Ewê je kullîkan sere.

١٢٠٠

ناڤێ گولا من هاجەرە
وە دونییێ را بەرابەرە
ئەوێ ژە کولیکان سەرە

1201
Navê te ku ez nagirim,
We derdê te ba bimirim,
Qismet newû te hilgirim.

١٢٠١
ناڤێ تە کو ئەز ناگرم
وە دەردێ تە با بمرم
قمسەت نەوو تە هلگرم

1202
Navê yarê xwe nizanim,
Le wer dêri sergizdanim,
Sergizdanê du gepanim.

١٢٠٢
ناڤێ یارێ خوە نزانم
لە وێ دێر سەرگزدانم
سەرگزدانێ دو گەپانم

1203
Navê yarê min Berat wû,
Kurikê lingan da xelatû,
Li keletan kir zeratû.

١٢٠٣
ناڤێ یارێ من بەرات وو
کورکێ لنگان دا خەلاتوو
ل کەلەتان کر زەراتوو

1204
Navê yara min Delale,
Avê kûza wê zelale,
Minra negot were male.

١٢٠٤
ناڤێ یارا من دەلالە
ئاڤێ کووزا وێ زەلالە
من را نەگوت وەرە مالە

1205
Navê yarê min Ezîme,
Avek bide, ezê tîme,
Je dest te ez şewitîme.

١٢٠٥
ناڤێ یارێ من عەزیمە
ئاڤەک بدە ئەزێ تی مە
ژە دەست تە ئەز شەوتیمە

1206
Navê yara min Fatmeye,
Denenarê nav dêmeye,
Wê mexwazin, ew ya meye.

١٢٠٦
ناڤێ یارا من فاتمە یە
دەنەنارێ ناڤ دێمە یە
وێ مەخوازن، ئەو یا مە یە

1207 ١٢٠٧

Navê yara min Sitare,
Je êvarda dew le dare,
Le bêdilî tune çare.

ناڤێ یارا من ستاره
ژه ئێڤار دا دەو لە داره
لە بێدلی تونە چاره

1208 ١٢٠٨

Navê wî ku ez nagirim,
Qismet newû wî hilgirim,
Eger biwi, ez demirim.

ناڤێ وی کو ئەز نزانم
قسمەت نەوو وی هلگرم
ئەگەر نێو ئەز ئەمرم

1209 ١٢٠٩

Navê yara min Ziynebe,
Çavê min û te le heve,
Min û te nadene heve.

ناڤێ یارا من زینەبە
چاڤێ من و تە لە هەڤە
من و تە نەدانە هەڤە

1210 ١٢١٠

Necefawat, Necefawat,
Yêkê negot, yarê te hat,
Sed tûmanê bidem xelat.

نەجەفئاوات، نەجەفئاوات
ئێکێ نەگۆت یارێ تە هات
سەد توومانێ بدەم خەلات

1211 ١٢١١

Nexwaşekê le haletim,
Kûçe teng wû, firrîm ketim,
Quse mexwe, selametim.

نەخواشەکێ لە حالەتم
کووچە تەنگ وو، فرریم کەتم
قوسە مەخوە، سەلامەتم

1212 ١٢١٢

Nexweş ninim, ez işqîme,
Je işqî te egirîme,
Avek bide, ezê tîme.

نەخوەش ننم، ئەز عشقی مە
ژە عشقێ تە ئەگریمە
ئاڤەک بدە، ئەزێ تی مە

1213
Nîrî pîşyê beliwaske,
Şax kişiyane bûne baske,
Çere mêrî, jinan nas ke.

١٢١٣
نیری پیشیێ بەلواسکە
شاخ کشیانە بوونە باسکە
چەرە مێری، ژنان ناس کە

1214
Paçesûrê derê awî,
Na çend rone bêllî nawî,
Me'lûm bûye, bêvefayî.

١٢١٤
پاچەسووریێ دەریێ ئاوی
نا چەند رۆ نە بێللی ناوی
مەلووم بوویە بێوەفایی

1215
Paçey le te derabîyi,
Kirasê te deravîyi,
Xastkarê te kî û kîyi.

١٢١٥
پاچەی لە تە دەرابیی
کراسێ تە دەراڤیی
خاستکاریێ تە کی و کیی

1216
Palûzane, Palûzane,
Şûna bînê kurmancane,
Gul û gîya firêwane.

١٢١٦
پالووزانە ، پالووزانە
شوونا بینێ کورمانجانە
گول و گیا فرێوانە

1217
Paş xanî me kûçebaẍe,
Sîsebozek baldirçaqe,
Natme rûyan, bêdemaẍe.

١٢١٧
پاش خانی مە کووچەباغێ
سیسەبۆزەک بالدرچاقە
ناتمە روویان، بێدەماغە

1218
Paş xanî me were ban ke,
Gulan biçîn, we xerman ke,
Yar birîne, tu derman ke.

١٢١٨
پاش خانی مە وەرە بان کە
گولان بچین وە خەرمان کە
یار برینە، تو دەرمان کە

1219
Perîcane, Perîcane,
Gulyê vegirti berdane,
Dil we jan û we ermane.

١٢١٩
پەری جانە، پەری جانە
گولیێ ڤەگرت بەردانە
دل وە ژان و وە ئەرمانە

1220
Pertan xeraw we urinçe,
Tu le xwe ke teze nîmçe,
Ez qurwane memê qunçe.

١٢٢٠
پەرتان خەراو وە ئورنچە
تو لە خوە کە تەزە نیمچە
ئەز قوروانە مەمێ قونچە

1221
Pezê bavê bizin ruxe,
Gênci bide, çekê çuxe,
Sa keçikê dikim qulixe.

١٢٢١
پەزێ باڤێ بزن روغە
گێنج بدە چەکێ چوخە
سا کەچکێ دکم قولغە

1222
Pezê bavê minê pirre,
Ji hêrîda gurre-gurre,
Dirêv weyne, min bikirre.

١٢٢٢
پەزێ باڤێ منێ پررە
ژ هێری دا گوررە گوررە
درێڤ وەینە من بکررە

1223
Pezê bavê te beleke,
Li paş xanî me mexel ke,
Li rakirinê, min xewer ke.

١٢٢٣
پەزێ باڤێ تە بەلەکە
ل پاش خانی مە مەغەل کە
ل راکرنێ من خەوەر کە

1224
Pezê bavê te mîşine,
Li kulûtan idoşine,
Bask û pîlê me êşine.

١٢٢٤
پەزێ باڤێ تە میشنە
ل کولووتان ئدۆشنە
باسک و پیلێ مە ئێشنە

1225
Pezê bavê teyê kurre,
Ji hêrîyanda gurre-gurre,
Heqê şivîn mistek durre.

١٢٢٥
پەزێ باڤێ تە یێ کورە
ژ هێریان دا گورره گورره
حەقێ شڤین مستەک دوررە

1226
Pezê bavê te hezare,
Ji hezarê yêkê qere,
Gurek berde, merre bere.

١٢٢٦
پەزێ باڤێ تە هەزارە
ژ هەزارێ ئێکێ قەرە
گورەک بەردە، مەرە بەرە

1227
Pez ku çûne keletane,
Bîrîçî çûn wegerîyane,
Nan ji min û şîr ji wane.

١٢٢٧
پەز کو چوونە کەلەتانە
بیری‌چی چوون ڤەگەریانە
نان ژ من شیر ژ وانە

1228
Pêz vêrxine seylê çîyan,
Biçêrîne gul û gîyan,
Dagerîne ser kanîyan.

١٢٢٨
پێز وێرختە سەیلێ چیان
بچێرینە گول و گیان
داگەرنی سەرکانیان

1229
Qecerîyan we çenge ke,
Berê avê we mane ke,
We şev were, kes fam neke.

١٢٢٩
قەجەریان وە چەنگە کە
بەرێ ئاڤێ وە مانە کە
و شەڤ وەرە کەس فام نەکە

1230
Qecerîyê te teberzîne,
Arê memê te we çîne,
Ramîstanê te şîrîne.

١٢٣٠
قەجەریێ تە تەبەرزینە
ئارێ مەمێ تە وە چینە
رامیسانێ تە شیرینە

1231
Qelem xeta, qelem xeta,
Ji welatê xwe werketa,
Melûm newû kuda keta.

١٢٣١
قەلەمخەتا، قەلەمخەتا
ژ وەلاتێ خوە وەرکەتا
مەلووم نەوو کو دا کەتا

1232
Qerecengel tupek dar lê,
Her der kanî, ava sar lê,
Ez qurwane şûna yar lê.

١٢٣٢
قەرەجەنگەل توپەک دار لێ
هەر دەر کانی، ئاڤا سار لێ
ئەز قوروانە شوونا یار لێ

1233
Qermîẍan zihalnada,
Dîtmam, pismam dil wi hevda,
Xelkê namerd li piya meda.

١٢٣٣
قەرەمیغان زهالنا دا
دیتمام پسمام دل و هەڤ دا
خەلکێ نامەرد ل پیا مە دا

1234
Qizilqane, Qizilqane,
Xeraw mayê we tîkane,
Keçkan têda ber hildane.

١٢٣٤
قزلقانە، قزلقانە
خەراو مایێ وە تیکانە
کەچکان تێ دا بەر هلدانە

1235
Qêza kêyi, bûka kêyi,
Salar mest e, li rê têyi,
Li reftarê mîna dêyi.

١٢٣٥
قێزا کێ‌ی، بووکا کێ‌ی
سالارمەستە، ل رێ تێ‌ی
ل رەفتارێ مینا دێ‌ی

1236
Qîzê metê, lawê xalê,
Ban dekeme we desmalê,
Têr newûme je cemalê.

١٢٣٦
قیزێ مەتێ، لاوێ خالێ
بان ئەکەمە وە دەسمالێ
تێر نەوومە ژە جەمالێ

1237
Qêzê xalan, lawê metê,
Hatîyi mala me dawetê,
Hûn hulistin, xewa me tê.

١٢٣٧
قیزا خالان، لاوێ مەتێ
هاتیی مالا مە داوەتێ
هوون هولستن خەوا مە تێ

1238
Qizilqûme, Qizilqûme,
Du çavreşê ketine dû me,
Yêk Zeraye, yêk Mesûme.

١٢٣٨
قزلقوومە، قزلقوومە
دو چاڤرەشێ کەتنە دوو مە
ئێک زەرا یە، ئێک مەسوومە

1239
Qûçan çole, Qûçan çole,
Baran barî, av ku gole,
Dilê lawikan şilvarqole.

١٢٣٩
قۆچان چۆلە، قۆچان چۆلە
باران باری ئاڤ کو گۆلە
دلێ لاوکان شلڤارقۆلە

1240
Qoçan miştin, Qoçan miştin,
Qezzaq hatin rûneniştin,
Xan û begê me wan kuştin.

١٢٤٠
قۆچان مشتن، قۆچان مشتن
قەززاق هاتن روونەنشتن
خان و بەگێ مە وان کوشتن

1241
Qoçan xeraw mîlan-mîlan,
Hoze hate Îmamqulyan,
Dest tavême çarde gulyan.

١٢٤١
قۆچان خەراو میلان میلان
حۆزە هاتە ئیمامقولیان
دەست تاڤێمە چاردەگولیان

1242
Qoçan xeraw wi deftere,
Dolet bûyi der wi dere,
Qenîmî hefsid seware.

١٢٤٢
قۆچان خەراو و دەفتەرە
دۆلەت بووی دەر و دەرە
قەنیمی هەفسد سەوارە

1243
Qûşe kwînê, fekê karê,
Du kefterin berê malê,
Yêk ya xêzûr, yêk ya xalê.

١٢٤٣
قووشه کوینێ فەکێ کارێ
دو کەفتەرن بەرێ مالێ
ئێک یا خێزوور، ئێک یا خالێ

1244
Ref Kelate, ref Kelate,
Ref xiraw wi, bêwme ba te,
Min kes nedî we rindiya te.

١٢٤٤
رەف‌کەلاتە ، رەف‌کەلاتە
رەف خراو و بێومە با تە
من کەس نەدی وە رندیا تە

1245
Kelat eg bajarek li xorsana navîn
Rawi tewnê xwe ji dar ke,
Teqella ke, xwe bêkar ke,
Wi lûşîyan gulyan par ke.

١٢٤٥
راو تەونێ خوە ژ دار کە
تەقەللا کە خوە بێکار کە
و لووشیان گولیان پار کە

1246
Rexnê malê me sisêne,
Ji her siyanda xasgar têne,
Xasgar nini, mexserene.

١٢٤٦
رەخنێ مالێ مە سسێ نە
ژ هەر سیان دا خاسگار تێنە
خاسگار نن، مەخسەرە نە

1247
Rîya Meşet wi şivîşke,
Nêr û meyan fîşke-fîşke,
Aqê ẍerîw me keşîş ke.

١٢٤٧
ریا مەشەد و شڤیشکە
نێر و مەیان فیشکە فیشکە
ئاقێ غەریو مە کەشیش کە

1248
Royê dayi Bozdaẍîyê,
Keçik hatne bindarîyê,
Ez qurwane te marîyê.

١٢٤٨
رۆیێ دای بۆزداغییێ
کەچک هاتنە بنداریێ
ئەز قوروانە تە ماریێ

1249

Royê daye serê çingan,
Keçik têne ji spingan,
Wi qurwane tesiyê lingan.

١٢٤٩

رۆیێ دایه سەرێ چنگان
کەچک تێنه ژ سپنگان
و قوروانه تەسیێ لنگان

1250

Royê çûye berêvarî,
Keçik bûne kewê marî,
Lawik çûne xastigarî.

١٢٥٠

رۆیێ چوویه بەرێڤاری
کەچک بوونه کەوێ ماری
لاوک چوونه خاستگاری

1251

Rûyê çûye berêvarî,
Te xwe kirîye kewek marî,
Çere bikim je min qarî.

١٢٥١

رۆیێ چوویه بەرێڤاری
ته خوه کریه کەوەک ماری
چەره بکم ژه من قاری

1252

Royê çûyi li firrînê,
Birê min çû pezkirrînê,
Pez qêmet wû, nate dînê.

١٢٥٢

رۆیێ چووی ل فررینێ
برێ من چوو پەزکررینێ
پەز قێمەت وو، ناته دینێ

1253

Royê çûye le firrînê,
Cayîl çûye berxbirrînê,
Ezê terime qendkirrînê.

١٢٥٣

رۆیێ چوویه له فررینێ
جاییل چوونه بەرخبررینێ
ئەزێ تەرمه قەندکررینێ

1254

Royê çûye li zerikan,
Şivîn pezê xwe herikand,
Darê xwe sa me terikand.

١٢٥٤

رۆیێ چوویه ل زەرکان
شڤین پەزێ خوه هەرکاند
دارێ خوه سا مه تەرکاند

1255

Roŷê çûye le zerikan,
Şivîn pezê xwe herikand,
Şiv hilanî, nan terikand.

١٢٥٥

رۆیێ چوویە لە زەرکان
شڤین پەزێ خوە هەرکاند
شڤ هلانی، نان تەرکاند

1256

Royê çûyi li firrînê,
Yar birine pezkirrînê,
Qirim ketê nêye dînê.

١٢٥٦

رۆیێ چووی ل فررینێ
یار برنە پەزکررینێ
قرم کەتێ نێیە دینێ

1257

Ro ku firrî li zerikan,
Şivîn pezê xwe herikand,
Dest paçe wû, yar terikand.

١٢٥٧

رۆ کو فرری ل زەرکان
شڤین پەزێ خوە هەرکاند
دەستپاچە وو، یار تەرکاند

1258

Royê ronî, şevê tarî,
Je suwê ta berêvarî,
Dilê min bir kewa marî.

١٢٥٨

رۆیێ رۆنێ، شەڤێ تاری
ژە سووێ تا بەرێڤاری
دلێ من بر کەوا ماری

1259

Ro ku firrî, tarî daket,
Kew le darê xwe vebaket,
Bextê min ku çere raket.

١٢٥٩

رۆ کو فرری تاری داکەت
کەو لە دارێ خوە ڤەباکەت
بەختێ من کو چەرە راکەت

1260

Ro wergerîya, tarî daket,
Xelk li ciyê xwe vebaket,
Kesê bêdil çere raket.

١٢٦٠

رۆ وەرگەریا، تاری داکەت
خەلک ل جیێ خوە ڤەباکەت
کەسێ بێدل چەرە راکەت

1261
Rûniştîye le felekê,
Kewnê mermer le wer fekê,
Hêstir le rûyê tere fekê.

١٢٦١
روونشتییێ لە فەلەکێ
کەونێ مەرمەر لە وەر فەکێ
هێستر لە روویێ تەرە فەکێ

1262
Sa çi zendê boz hilnayî,
Sa çi çavê reş kil nayî,
Mîna berê cewab nayî?

١٢٦٢
سا چ زەندێ بۆز هڵنایی
سا چاڤێ رەش کل نایی
مینا بەرێ جەواب نایی

1263
Sed sal zindanê me berdan,
Ketme gîrê wan namerdan,
Derdê min ketne ser derdan.

١٢٦٣
سەد سال زندانێ مە بەردان
کەتمە گیرێ وان نامەردان
دەردێ من کەتنە سەر دەردان

1264
Selliela je cemalê,
Je êqil û je kemalê,
Nala Yûsif kirme çalê.

١٢٦٤
سەڵئەلا ژە جەمالێ
ژە عێقل و ژە جەمالێ
نالا یووسف کرمە چالێ

1265
Sendîfale, Sendîfale,
Sifariş kem, lamehale,
Gotin, gula te le male.

١٢٦٥
سەندیفالە، سەندیفالە
سفارش کەم، لامەحالە
گۆتن گولا تە لە مالە

1266
Sendîfalê we derwende,
Lê hatiye kirîye kende,
Zîrpîrenî we serzende.

١٢٦٦
سەندیفالێ وە دەروەندە
لێ هاتیە کریە کەندە
زیرپیرەنی وە سەرزەندە

1267
Serê biskê te qaçî kim,
We bin kum û ereqçîn kim,
Te we gul wî, ez te bîn kim.

١٢٦٧
سەرێ بسکێ تە قاچی کم
وە بن کوم و عەرەقچین کم
تە وە گول وی، ئەز تە بین کم

1268
Serê çîyan bê gul nawi,
Kes mîna min bêdil nawi,
Jin ku rind wi, mêr kal nawi.

١٢٦٨
سەرێ چیان بێ‌گول ناو
کەس مینا من بێ‌دل ناو
ژن کو رند و، مێر کال ناو

1269
Serê çîyan kemer tune,
Her polatî coher tune,
Her mêr, her mêr xêret tune.

١٢٦٩
سەرێ چیان کەمەر تونە
هەر پۆلاتێ جۆهەر تونە
هەر مێر هەر مێر غێرەت تونە

1270
Serê çîyan li min megir,
Ez rêwî me, min damegir,
Ez xerîw im, min hilmegir.

١٢٧٠
سەرێ چیان بێ ل من مەگر
ئەز رێوی مە، من دامەگر
ئەز غەریوم، من هلمەگر

1271
Serê çîyan wi dûmane,
Mala yarê wi mêvane,
Ta çûm hatim, yarê dane.

١٢٧١
سەرێ چیان و دوومانە
مالا یارێ و مێڤانە
تا چووم هاتم یارێ دانە

1272
Serê çîyan wi dûmane,
Mala yarê wi mêvane,
Aşiq bûme li çavane.

١٢٧٢
سەرێ چیان و دوومانە
مالا یارێ و مێڤانە
عاشق بوومە ل چاڤانە

1273

Serê çîyan we dûmane,
Mala rindê we mêvane,
Hêfa rindê bêdil dane.

١٢٧٣

سەرێ چیان وە دوومانە
مالا یارێ وە میڤانە
حێفا رندێ بێدل دانە

1274

Serê çîyan we dûmane,
Mala yarê we mêvane,
Xewer hatîye yarê dane.

١٢٧٤

سەرێ چیان وە دوومانە
مالا یارێ وە میڤانە
خەوەر هاتیە یارێ دانە

1275

Serê çîyan we gulmerxe,
Kirime merar, dame wer xwe,
Efkirime Xwedê ser xwe.

١٢٧٥

سەرێ چیان وە گولمەرخە
کرمە مەرار دامە وەر خوە
ئەفکرمە خوەدێ سەر خوە

1276

Serê çîyan wi çîzeyi,
Inivîsine erîzeyi,
Ew erîza min û teyi.

١٢٧٦

سەرێ چیان و چیزەی
ئنڤیسنە ئەریزەی
ئەو ئەریزا من و تەی

1277

Serê çîyan we gul nawi,
We gulekê bihar nawi,
We şewnemê baran nawi.

١٢٧٧

سەرێ چیان وە گول ناو
وە گولەکێ بهار ناو
وە شەونەمێ باران ناو

1278

Serê çîyan we gîyaye,
Le biharê vade daye,
Meger resmê vefa vaye.

١٢٧٨

سەرێ چیان وە گیا یە
لە بهارێ وادە دایە
مەگەر رەسمێ وەفا هایە

1279
Serê rêyan li min megir,
Ez xerîwim, min damegir,
Icbarî me, min hilmegir.

١٢٧٩
سەرێ ریان ل من مەگر
ئەز غەریوم من دامەگر
ئجباری مە، من هلمەگر

1280
Serê çîyan wi narince,
Deve bar bûn ji birince,
Yarika rindê li kurmînce.

١٢٨٠
سەرێ چیان و نارنجە
دەڤە بار بوون ژ برنجە
یارکا رندێ ل کورمینجە

1281
Serê çîyan wi narince,
Devan bar ke ji birince,
Ser hewîyan wi qaxince.

١٢٨١
سەرێ چیان و نارنجە
دەڤە بار کە ژ برنجە
سەر هەویان و قاخنجە

1282
Serê çîyan we sefaye,
Hem we gul û hem gîyaye,
Kes le dorê me nemaye.

١٢٨٢
سەرێ چیان وە سەفا یە
هەم وە گول و هەم گیا یە
کەس لە دۆرێ مە نەمایە

1283
Serê çîyan we sefane,
Kulla gul û we gîyane,
Meme keçkan nezergane.

١٢٨٣
سەرێ چیان وە سەفا نە
کوللا گول و گیا نە
مەمێ کەچکان نەزەرگا نە

1284
Serê çîyan we dûmane,
Hevalê me le çi mane,
Dagerinî nav malane.

١٢٨٤
سەرێ چیان وە دوومانە
هەڤالێ مە لە چ مانە
دائەگەرنی ناڤ مالانە

1285	١٢٨٥
Serê çîyan we çîzeye,	سەرێ چیان وە چیزە یە
Gerdenê wê werîzeye,	گەردەنێ وێ وە ریزە یە
Şûna yarê Fîrûzeye.	شوونا یارێ فیرووزە یە
1286	١٢٨٦
Serê çîyan wi çîzeye,	سەرێ چیان وە چیزە یە
Denivîsim erîzeye,	ئەنڤیسم ئەریزە یە
Şûna me ku Fîrûzeye.	شوونا مە کو فیرووزە یە
1287	١٢٨٧
Serê çîyan wi dûmane,	سەرێ چیان و دوومانە
Dûman rijya nav malane,	دوومین رژیا ناڤ مالانە
Mala yarê wi mêvane.	مالا یارێ و مێڤانە
1288	١٢٨٨
Serê devan dekişînim,	سەرێ دەڤان دەکشینم
Xewê le xwe degerînim,	خەوێ لە خوە دەگەرینم
Qelindê te we hev gînim.	قەلندێ تە وە هەڤ گینم
1289	١٢٨٩
Serê gulîyê xwe vereşand,	سەرێ گولیێ خوە ڤەرەشاند
Hîlî danî, xwe niqişand,	هیلی دانی خوە نقشاند
Caylan we dû erman kişand.	جایلان وە دوو ئەرمان کشاند
1290	١٢٩٠
Serê gulîyê xwe vereşand,	سەرێ گولیێ خوە ڤەرەشاند
Li nav malan xwe hilweşand,	ل ناڤ مالان خوە هلوەشاند
Caylan wi dû erman kişand.	جایلان و دوو ئەرمان کشاند

1291	١٢٩١
Serê gulîyê xwe we baẍ ke,	سەرێ گولیێ خوە وە باغ کە
Karek bike, xwe telaq ke,	کارەک بکە خوە تەلاق کە
Tu min hilgir, duşmen daẍ ke.	تو من هلگر دوشمەن داغ کە
1292	١٢٩٢
Serê gulîyê te bibirrim,	سەرێ گولیێ تە ببررم
We qanat kem, pê bifirrim,	وە قانات کەم پێ بفررم
Te newînim, ez demirim.	تە نەوینم ، ئەز دمرم
1293	١٢٩٣
Serê keçkan we zînete,	سەرێ کەچکان وە زینەتە
Desmal le ser emanete,	دەسمال لە سەر ئەمانەتە
Jinê kûtî qeramete.	ژنێ کووتی قەرامەتە
1294	١٢٩٤
Serê karê, binê karê,	سەرێ کارێ، بنێ کارێ
Içininînê wi hawarê,	ئچننینی و هاوارێ
Ew xuragê min û yarê.	ئەو خوراگێ من و یارێ
1295	١٢٩٥
Serê rûyê te egirim,	سەرێ روویێ تە ئەگرم
Qismet newû te hilgirim,	قسمەت نەوو تە هلگرم
We derdê te ez emirim.	وە دەردێ تە ئەز ئەمرم
1296	١٢٩٦
Serê minê va rûyaye,	سەرێ منێ ڤا روویا یە
Arê min û te çîyaye,	ئارێ من و تە چیا یە
Kêmek kaẍaz tûtîyaye.	کێمەک کاغاز توونیا یە

1297
Serê min û va rêyaye,
Aralixê me çîyaye,
Qamîş kişîya, bû gîyaye.

۱۲۹۷
سەرێ منێ ڤا رێیا یە
ئارالغێ مە چیا یە
قامیش کشیا بوو گیا یە

1298
Serê rêyan li min megir,
Seferîme, min damegir,
Ez aşiqim, min hilmegir.

۱۲۹۸
سەرێ رێیان ل من مەگر
سەفەری مە من دامەگر
ئەز عاشقم من هلمەگر

1299
Serê rêya te bigirim,
Li rêçûna te bifkirim,
Qismet biwi, te hilgirim.

۱۲۹۹
سەرێ رێیا تە بگرم
ل رێچوونا تە بفکرم
قسمەت بو تە هلگرم

1300
Serê zawan, binê zawan,
Av diriji ji ternawan,
Tu xwediyê heft oladan.

۱۳۰۰
سەرێ زاوان، بنێ زاوان
ئاڤ درژ ژ تەرناوان
تو خوەدیێ هەفت ئۆلادان

1301
Serê zawan, binê zawan,
Av efirri je ternawan,
Yar kişmîşê ser pelawan.

۱۳۰۱
سەرێ زاوان، بنێ زاوان
ئاڤ ئەفرر ژە تەرناوان
یار کشمیشێ سەر پەلاوان

1302
Serê zulfê te lêxinim,
Kuştî meger te têxinim,
Qerametê je ku bînim.

۱۳۰۲
سەرێ زولفێ تە لێخنم
کوشنی مەگر تە تێخنم
قەرامەتێ ژە کو بینم

1303
Serê zulfê te bibirrim,
We qanat kim ez bifirrim,
Qismet biwi, te hilgirim.

١٣٠٣
سەری زولفیٚ تە ببررم
وە قانات کم ئەز بفررم
قسمەت بـو تە هلگرم

1304
Serê zulfê te we çîne,
Zulfan meke tewerzîne,
Je işqê te bûme dîne.

١٣٠٤
سەریٚ زولفیٚ تە وە چینە
زولفان مەکە تەوەرزینە
ژە عشقیٚ تە بوومە دینە

1305
Serê zulfê xwe we baẍ ke,
Xwe je mêrê xwe telaq ke,
Dost xoşhal ke, duşmen daẍ ke.

١٣٠٥
سەریٚ زولفیٚ خوە وە باغ کە
خوە ژە مێریٚ خوە تەلاق کە
دووست خوشحال کە، دوشمەن داغ کە

1306
Ser Fîrûzê we dûmane,
Şerqe-şerqa wan tûfane,
Serdarê me Êwez-xane.

١٣٠٦
سەر فیرووزیٚ وە دوومانە
شەرقە شەرقا وان تووفانە
سەرداریٚ مە عێوەزخانە

1307
Sergirdanim, sergirdanim,
Sergirdanê xalê rûyanim,
Nedane min pişîmanim.

١٣٠٧
سەرگردانم، سەرگردانم
سەرگردانیٚ خالیٚ روویانم
نەدانە من پشیمانم

1308
Ser Gûlîlê wi dûmane,
Rû wi rûyê Şahîcane,
Gul û gîyayi wan dermane.

١٣٠٨
سەر گولیلیٚ و دوومانە
روو و روویێ شاهیجانە
گول و گیای وان دەرمانە

1309 ١٣٠٩

Ser Gûlîlê wi dûmane,
Wi çîze û wi barane,
Ew îlaqa kurmancane.

سەر گولیلێ و دوومانە
و چیزە و و بارانە
ئەو ئیلاقا کورمانجانە

1310 ١٣١٠

Ser hilînim, herime Bavê,
Şîlvarqolê ketîye tawê,
Ez qurwane navziravê.

سەر هلینم هەرم باڤێ
شیلڤارقۆلێ کەتیە تاوێ
ئەز قوروانە ناڤزراڤێ

1311 ١٣١١

Ser hilînim, kuda herim,
Li çavreşa xwe digerim,
Ta newînim, danagerim.

سەر هلینم کو دا هەرم
ل چاڤرەشا خوە دگەرم
تا نەوینم داناگەرم

1312 ١٣١٢

Ser hilînim, kuda herim,
Ez le reda te degerim,
Ta newînim, danagerim.

سەر هلینم کو دا هەرم
ئەز لە رەدا تە دەگەرم
تا نەوینم داناگەرم

1313 ١٣١٣

Ser hilanîm li kewîran,
Çere bûme xane wêran,
Li vî kara bûme hêran.

سەر هلینم ل کەڤیران
چەرە بوومە خانەوێران
ل ڤی کارا بوومە حێران

1314 ١٣١٤

Ser hilînim, terime çîyan,
Egerim le nav kîviyan,
Te nawînim ez jeniyan.

سەر هلینم تەرمە چیان
ئەگەرم لە ناف کیڤیان
تە ناوینم ئەز ژەنیان

1315 ١٣١٥

Ser kanîyê we mereye,
Navê yarê Gulçereye,
Le redê bûm awareye.

سەر کانییێ وە مەرە یە
ناوێ یارێ گولچەرە یە
لە رەدێ بووم ئاوارەیە

1316 ١٣١٦

Ser kanîyê we tal nawi,
Kêvir tavêm, halî nawi,
Halî biwi, dil ranawi.

سەر کانییێ وە تال ناو
کێڤر تاڤێم هالی ناو
هالی بو، دل راناو

1317 ١٣١٧

Ser kanîyê xalî nawi,
Her çi ban kim, halî nawi,
We vî tora midar nawi.

سەر کانییێ خالی ناو
هەر چ بان کم هالی ناو
وە ڤی تۆرا مدار ناو

1318 ١٣١٨

Ser kanîyê xalî nawi,
Ban dikeme halî nawi,
Her kar bikem, razî nawi.

سەر کانییێ خالی ناو
بان دکەمە هالی ناو
هەر کار بکەم رازی ناو

1319 ١٣١٩

Sar kanîyê salê carê,
Tênî ba hev ez û yarê,
Wi tema me ji cînarê.

سەر کانییێ سالێ جارێ
تێنی با هەڤ ئەز و یارێ
و تەما مە ژ جینارێ

1320 ١٣٢٠

Ser kanîyê xalî nawi,
Kêvir tavêm, halî nawi,
Halî biwi, razî nawi.

سەر کانییێ خالی ناو
کێڤر تاڤێم هالی ناو
هالی بو، رازی ناو

1321

Ser serê me Zekeryaye,
Xwedê daye me biraye,
Dadiresanê me Ellaye.

١٣٢١

سەر سەرێ مە زەکەریا یە
خوەدێ دایە مە برایە
دادرەسانێ مە ئەللا یە

1322

Ser sînga wê wi mircane,
Şîlvarê qol li junîyane,
Li nav bîna kurmancane.

١٣٢٢

سەر سینگا وێ و مرجانە
شیلڤارێ قۆل ل ژونیانە
ل ناڤ بینا کورمانجانە

1323

Ser we dirav, ser we dirav,
Je işqê te bûme zirav,
Min mal tune, can we girav.

١٣٢٣

سەر وە دراڤ ، سەر وە دراڤ
ژە عشقێ تە بوومە زراڤ
من مال تونە، جان وە گراڤ

1324

Ser we qeran qêza kêye,
Paş xanîyê me kirye rêye,
Ban dekeme, çima nêye?

١٣٢٤

سەر وە قەران قێزا کێ یە
پاش خانیێ مە کریە رێ یە
بان دەکمە، چما نێیە

1325

Ser we qeran, ser we qeran,
Meya boze le qeteran,
Razî nawi we tu teran.

١٣٢٥

سەر وە قەران، سەر وە قەران
مەیا بۆزە لە قەتەران
رازی ناو وە تو تەران

1326

Ser wi qeran qêza kêye,
Wi ber me tere, têye,
Çav şkênim, çima nêye?

١٣٢٦

سەر و قەران قێزا کێ یە
و بەر مە ر تەرە تێیە
چاڤ شکێنم چما نێیە

1327	١٣٢٧
Ser welatî, pay welatî,	سەروەلاتی، پایوەلاتی
Min kaẍaz şand, çima natî,	من کاغاز شاند چما ناتی
Mixtey nanê bêminetî.	مختەی نانێ بێمنەتی
1328	١٣٢٨
Ser wi qeran, ser wi qeran,	سەر و قەران، سەر و قەران
Min ji parra dayi beran,	من ژ پارا دای بەران
Rû min taw xwar, da xeweran.	روو من تاو خوار دا خەوەران
1329	١٣٢٩
Ser we şalê, ser we kûfî,	سەر وە شالێ، سەر وە کووفی
Sa çi je min dekî xofî,	سا ژە من ئەکی خۆفی
Min lok daye Qulîyê sûfî.	من لۆک دایە قولیا سووفی
1330	١٣٣٠
Simîl qere, simîl qere,	سمیلقەرە ، سمیلقەرە
Min canê xwe dayi sere,	من جانێ خوە دای سەرە
Me nediye xêr û bere.	مە نەدیە خێر و بەرە
1331	١٣٣١
Sifîldara le nav baẍan,	سفیلدارا لە ناڤ باغان
Gul siyar wû nata aqan,	گول سیار وو ناتا ئاقان
Were dakev le ûtaqan.	وەرە داکەڤ لە ئووتاقان
1332	١٣٣٢
Sifidîyê siwê ser kir,	سفیدیێ سوێ سەر کر
Işqê yarê le min kar kir,	عشقێ یارێ لە من کار کر
Tu tebîban derman nekir.	تو تەبیبان دەرمان نەکر

1333

Siwê rwîn da wextê mangan,
Kew dexwînin li zimangan,
Tu aşiqê cuftê xangan.

١٣٣٣

سوێ روین دا وەختا مانگان
کەو دخوینن ل زمانگان
تو عاشقێ جوفتێ خانگان

1334

Siwê rwîn da, siwê rwîn da,
Arek daye wi bin kwînda,
Keçkê işqî dil bişûn da.

١٣٣٤

سوێ روین دا، سوێ روین دا
ئارەک دایە و بن کوین دا
کسێ عشقی دل بشوون‌دا

1335

Siwê rwîn da, wextê mangan,
Kew dexwînin le zimangan,
Sîyê ser me, yê birangan.

١٣٣٥

سوێ روین دا وەختێ مانگان
کەو ئەخوینن لە زمانگان
سیێ سەر مە یێ برانگان

1336

Sîsebozê balder tiji,
Kûz le piştê egurmiji,
Sewa minra xwe ekuji.

١٣٣٦

سیسەبۆزێ بالدرتژ
کووز لە پشتێ ئەگورمژ
سەوا من را خوە ئەکوژ

1337

Sîsebozê biri kevan,
Li rêçûnê mîna kewan,
Kal biwînin, diwin cewan.

١٣٣٧

سیسەبۆزێ برکەڤان
ل رێچوونێ مینا کەوان
کال بوینن دون جەوان

1338

Sîsebozê bîvilberan,
Min ji parra dayi beran,
Ew nafam wû, da xeweran.

١٣٣٨

سیسەبۆزێ بیڤل‌بەران
من ژ پارا دای بەران
ئەو نافام وو، دا خەوەران

1339
Sîsebozê bîvilberan,
Nav mûrîyan tiji qeran,
Hatime rûyan, da xeweran.

١٣٣٩
سیسەبۆزێ بیڤلبەران
ناڤ مووریان تژ قەران
هاتمە روویان دا خەوەران

1340
Sîsebozê çarşaneyi,
Xalê rûyan nîşaneyi,
Ew nîşanê min û teyi.

١٣٤٠
سیسەبۆزێ چارشانە ی
خالێ روویان نیشانە ی
ئەو نیشانێ من و تە ی

1341
Sîseboza Gulşervanî,
Çav le sêri bûne kanî,
Min guldanek jêra hanî.

١٣٤١
سیسەبۆزا گولشەروانی
چاڤ لە سێر بوونە کانی
من کلدانەک ژێ را هانی

1342
Sîsebozê hêkelmende,
Lêv tunik û ziman qende,
Ereqçînê xwe we min de.

١٣٤٢
سیسەبۆزێ هێکەلمەندە
لێڤ تونک و زمان قەندە
عەرەقچینێ خوە وە من دە

1343
Sîsebozê keçka xûşê,
Mere avê we biroşê,
Lawkê xelkê meyne coşê.

١٣٤٣
سیسەبۆزێ کەچکا خووشێ
مەرە ئاڤێ وە برۆشێ
لاوکێ خەلکێ مەینە جۆشێ

1344
Sîsebozê li dalanê,
Serê xwe da ser Quranê,
Herime cem wi çi manê.

١٣٤٤
سیسەبۆزێ ل دالانێ
سەرێ خوە دا سەر قورئانێ
هەرمە جەم و چ مانێ

1345

Sîsebozê le ser bestê,
Le bedenê tune hesti,
We dû mera ba biwesti.

١٣٤٥

سیسەبۆزێ لە سەر بەستێ
لە بەدەنێ تونە هەست
وە دوو مە را با بوەست

1346

Sîsebozê li ser tewnê,
Ba hiltîni kuça kewnê,
Diyanze îmam ketne xewnê.

١٣٤٦

سیسەبۆزێ ل سەر تەونێ
با هلتین گوچا کەونێ
دیانزە ئیمام کەتنە خەونێ

1347

Sîsebozê li ser tewnê,
Ba hiltîni guçê kewnê,
Ezê wi şev herime xewnê.

١٣٤٧

سیسەبۆزێ ل سەر تەونێ
با هلتین گوچێ کەونێ
ئەزێ و شەڤ هەرمە خەونێ

1348

Sîseboza mîna pêmbû,
Ramîsanek je te kêm bû,
Ramîsanê te we dên bû.

١٣٤٨

سیسەبۆزا مینا پێمبوو
رامیسانەک ژە تە کێم بوو
رامیسانێ تە وە دێن بوو

1349

Sîseboza nala mîyan,
Keceg dane ser birîyan,
Dilê min bir xalê rûyan.

١٣٤٩

سیسەبۆزا نالا میان
کەجەگ دانە سەر بریان
دلێ من بر خالێ روویان

1350

Sîseboza rûarmûtî,
We te gerîya mêrê kûtî,
Ta xelas bûy, nafilitî.

١٣٥٠

سیسەبۆزێ رووئارمووتی
وە تە گەریا مێرێ کووتی
تا خەلاس بووی نافلتی

1351
Sîsebozê nala berfê,
Şigarekî le ber refê,
Ez merganê te we xefê.

١٣٥١
سیسەبۆزێ نالا بەرفێ
شگارەکی لە بەر رەفێ
ئەز مەرگانێ تە وە خەفێ

1352
Sîsebozê nale-nale,
Yê te derde, yê min hale,
Je işqê te bûme kale.

١٣٥٢
سیسەبۆزێ نالەناله
یێ تە دەردە، یێ من حاله
ژە عشقێ تە بوومە کاله

1353
Sîsebozê nalê hegê,
Hatîye malê me êlegê,
Satê rûnim le kêlegê.

١٣٥٣
سیسەبۆزێ نالێ هەگێ
هاتیه مالێ مە ئێلەگێ
ساتێ روونم لە کێلەگێ

1354
Sîsebozê niqişandi,
Serê devan ekişandi,
Xew li çavê me gerandi.

١٣٥٤
سیسەبۆزێ نقشاند
سەرێ دەڤان ئکشاند
خەو لە چاڤێ مە گەراند

1355
Sîsebozê rû tertetî,
Li ser avê dişûşt herî,
Tu ku terî, venagerî.

١٣٥٥
سیسەبۆزێ رووتەرتەری
ل سەرئاڤێ دشووشت هەری
تو کو تەری ڤەناگەری

1356
Sîsebozê serê rêda,
Gulê baxîn we mistêda,
Dilkê minê hîn we pêda.

١٣٥٦
سیسەبۆزێ سەرێ رێ دا
گولێ باغین وە مستێ دا
دلکێ منێ هین وە پێ دا

1357	١٣٥٧
Sîsebozê ser wi qeran,	سیسەبۆزێ سەر و قەران
Min ji parra dada beran,	من ژ پارا دادا بەران
Halî newû, da xeweran.	هالی نەوو دا خەوەران
1358	١٣٥٨
Sîsebozê sexîl koz kir,	سیسەبۆزێ سەغل کووز کر
Dukme firrî, meman boz kir,	دوکمە فرری مەمان بۆز کر
Çûme rûyan, têr û naz kir.	چوومە روویان تێر و ناز کر
1359	١٣٥٩
Sîsebozê tezegîştî,	سیسەبۆزێ تەزەگیشتی
Rind le dilê me rûniştî,	رند لە دلێ من روونشتی
Sewka mera xwe dekuştî.	سەوکا مە را خوە دەکوشتی
1360	١٣٦٠
Sîsebozê xwe niqişand,	سیسەبۆزێ خوە نقشاند
Serê meya boz ikişand,	سەرێ مەیا بۆز ئکشاند
Min wi pêra erman kişand.	من و پێ را ئەرمان کشاند
1361	١٣٦١
Sîsebozê yaxe vala,	سیسەبۆزێ یاخەڤالا
Desmal kirîye dergê Ela,	دەسمال کریە دەرگێ ئەللا
Yûrdê teyê mamê Xela.	یووردێ تەیێ مامێ خەلا
1362	١٣٦٢
Sîsebozê xwe xemiland,	سیسەبۆزێ خوە خەملاند
Serê meya boz ekişand,	سەرێ مەیا بۆز ئەکشاند
Xew le çavê me hêrimand.	خەو لە چاڤێ مە هێرماند

1363
Sîyê daran daketiyi,
Kerasqemîs raketiyi,
Bextê wî wi kê ketiyi.

١٣٦٣
سیێ داران داکەتیی
کەراسقەمیس راکەتیی
منێ بەختێ وی و کێ کەتیی

1364
Sol, qundire, sol, qundire,
Were rûni, şev ku pirre,
Em bikini raz û dile.

١٣٦٤
سۆلقوندرە، سۆلقوندرە
وەرە روون شەڤ کو پررە
ئەم بکنی راز و دلە

1365
Sîseboza we nav mîyanda,
Xo tere rê we ser rûyanda,
Mîna nizmê tê we çîyanda.

١٣٦٥
سیسەبۆزێ وە ناڤ میان دا
خۆ تەرە رێ وە سەر روویان دا
مینا نزمێ تێ وە چیان دا

1366
Şahcihanê ser li jûre,
Yara minê ji me dûre,
Dilê minê bêhedûre.

١٣٦٦
شاهیجانێ سەرلژوورە
یارا منێ ژ مە دوورە
دلێ منێ بێهەدوورە

1367
Şalê serê te dudune,
Yêk ya sere, yêk ya bine,
Xwedê tu day sewa mine.

١٣٦٧
شالێ سەرێ تە دودو نە
ئێک یا سەرە، ئێک یا بنە
خوەدێ تو دای سەوا منە

1368
Şalê serê te mekeme,
Tayfey keçkan dil wi rehme,
Xuragê me cuftek meme.

١٣٦٨
شالێ سەرێ تە مەکەمە
تایفەی کەچکان دل و رەحمە
خوراگێ مە جوفتەک مەمە

1369

Şalê serê te rîşîye,
Çima rengê te zerîye,
Melûm dewi, bêdilîye.

١٣٦٩

شالێ سەرێ تە ریشی یە
چما رەنگێ تە زەری یە
مەلووم دەو بێدلی یە

1370

Şalê serê teyê swîre,
Le redê te bûm hêsîre,
Ferarîme, bêtexsîre.

١٣٧٠

شالێ سەرێ تەیێ سویرە
لە رەدێ تە بووم هێسیرە
فەراری مە، بێ تەخسیرە

1371

Şalê serê te wi kwîn kem,
Tu gul biwî, ez te bîn kem,
Wi penîr wî, wi nav nîn kem.

١٣٧١

شالێ سەرێ تە و کوین کەم
تو گول بوی، ئەز تە بین کەم
و پەنیر وی ، و ناڤ نین کەم

1372

Şevanero ez le çolê,
Bûme masiyê binê golê,
Dilê min bir şîlvarqolê.

١٣٧٢

شەڤانەرۆ ئەز لە چۆلێ
بوومە ماسیێ بنێ گۆلێ
دلێ من بر شیلڤارقۆلێ

1373

Şeva reşe wi tarîyêda,
Rûnê zere wi badiyêda,
Rakevime wi paliyêda.

١٣٧٣

شەڤا رەشە و تاریێ دا
روونێ زەرە و بادیێ دا
راکەڤمە وە پالیێ دا

1374

Şeva, royê le çîyanim,
Berxê reşê kîvîyanim,
We derdê te we gîyanim.

١٣٧٤

شەڤارۆیێ لە چیانم
بەرخێ رەشێ کیڤیانم
وە دەردێ تە وە گیانم

1375
Şevek bêwim wi mêvani,
Ez aşiqim, kes nizani,
Ya min û te Xwedê zani.

١٣٧٥
شەڤەک بوم و میڤان
ئەز عاشقم کەس نزان
یا من و تە خوەدێ زان

1376
Şevek hatim ji şevînê,
Ezîz hate derê kunê,
Xwedê neda malê dunê.

١٣٧٦
شەڤەک هاتم ژ شەڤینێ
عەزیز هاتە دەرێ کونێ
خوەدێ نەدا مالێ دونێ

1377
Şevek hatim ji şevînê,
Hîverwîne hevdu dînê,
Bena danînî li revînê.

١٣٧٧
شەڤەک هاتم ژ شەڤینێ
هیڤەروینێ هەڤ دو دینێ
بەنا دانی ل رەڤینێ

1378
Şevek hatim te biwînim,
Xastigarê xwe bişînim,
Eger nedan, birevînim.

١٣٧٨
شەڤەک هاتم تە بوینم
خاستگارێ خوە بشینم
ئەگەر نەدان، برەڤینم

1379
Şevek were mîna aqan,
Sipîdarê derê bax̆an,
Dayîn le dilê duşmen dax̆an.

١٣٧٩
شەڤەک وەرە مینا ئاقان
سپیدارێ دەرێ باغان
داین لە دلێ دوشمەن داغان

1380
Şevê çûyi ji şevînê,
Cînar hatiye li kemînê,
Wi çi manê te biwînî.

١٣٨٠
شەڤێ چووی ژ شەڤینێ
جینار هاتیە ل کەمینێ
وە چ مانێ تە بوین

1381
Şevê çûye melê dîkan,
Min çav berda qûşa çîkan,
Urxan le ser min bû tîkan.

١٣٨١
شەڤێ چوویە مەلێ دیکان
من چاڤ بەردا قووشە چیکان
ئورغان لە سەر من بوو تیکان

1382
Şevê çûye raketenê,
Dilber hatiye derê malê,
Te biwînim we çi manê.

١٣٨٢
شەڤێ چوویە راکەتنێ
دلبەر هاتیە دەرێ مالێ
تە بـوینم وە چ مانێ

1383
Şevê çûye raşkestinê,
Çavreş hatîye derê kunê,
Le me tune malê dunê.

١٣٨٣
شەڤێ چوویە راشکەستنێ
چاڤرەش هاتیە دەرێ کونێ
لە مە تونە مالێ دونێ

1384
Şevê çûye raşkestinê,
Hatîye wexta şevê dinê,
Yar hatiye demê kunê.

١٣٨٤
شەڤێ چوویە راشکەستنێ
هاتیە وەختا شەڤێ دنێ
یار هاتیە دەمێ کونێ

1385
Şev kişiya mela dîkan,
Urxan li ser min bû tîkan,
Ahê li min çûyi çîkan.

١٣٨٥
شەڤ کشیا مەلا دیکان
ئورغان ل سەر من بوو تیکان
ئاهێ ل من چووی چیکان

1386
Şewitîme bûme riji,
Tu kes nika min bikuji,
Va derdê te min dikuji.

١٣٨٦
شەوتیمە بوومە ریژ
تو کەس نکا من بکوژ
ڤا دەردێ تە من ئکوژ

1387
Şivan, pezê te beleke,
Li paş xanîyê me mexel ke,
Li rakirinê min xewer ke.

١٣٨٧
شڤان پەزێ تە بەلەکە
ل پاش خانییێ مە مەغەل کە
ل راکرنێ من خەوەر کە

1388
Şivan, pezê te beleke,
Serê rêye, meẍel meke,
Mexel dikî, terkê meke.

١٣٨٨
شڤان پەزێ تە بەلەکە
سەرێ رێیە مەغەل مەکە
مەغەل دکی، تەرکێ مەکە

1389
Şivan, pezê te ser çêre,
Le eceran ew eçêre,
Hewlîyê bavê min le jêre.

١٣٨٩
شڤان پەزێ تە سەرچێرە
لە ئەجەران ئەو ئچێرە
هەولییێ باڤێ من لە ژێرە

1390
Şivan, pezê teyê pirre,
Direvîyi gurre-gurre,
Li kulûtan duşmen pirre.

١٣٩٠
شڤان پەزێ تەیێ پررە
ئرەڤیی گوررەگوورە
ل کولووتان دوشمەن پررە

1391
Şivan, pezê teyê pirre,
Ji hêri da gurre-gurre,
Gur hilanî mîya kurre.

١٣٩١
شڤان پەزێ تەیێ پررە
ژ هێر دا گوررەگوورە
گو هلانی میا کورە

1392
Şîlvar bozê, kiras awî,
Du sê rone bêllî nawî,
Ban ekime, halî nawî.

١٣٩٢
شیلڤاربۆزێ کراس‌ئاوی
دو سێ رۆ نە بێللی ناوی
بان ئەکمە هالی ناوی

1393
Şîlvarê te çiqe ike,
Terî avê, qere meke,
Caylê xelkê işqî meke.

١٣٩٣
شیلڤارێ تە چقە ئکە
تەری ئاڤێ قەرە مەکە
جایلێ خەلکێ عشقی مەکە

1394
Şîlvarê te ez we kwîn kim,
Tu qend biwî, çay şîrîn kim,
We meske wî, we nav nîn kim.

١٣٩٤
شیلڤارێ تە ئەز وە کوین کم
تو قەند بوی، چای‌شیرین کم
وە مەسکە وی، وە ناڤ نین کم

1395
Şîlvarê te çîtê sade,
Deşewtîni, elaw nade,
Ahê min ku te ber nade.

١٣٩٥
شیلڤارێ تە چیتێ سادە
دەشەوتین ، ئەلاو نادە
ئاهێ من کو تە بەرنادە

1396
Şîlvarê xwe çînê bide,
Min dewînî tawê bide,
We gulawê bînê bide.

١٣٩٦
شیلڤارێ خوە چینێ بدە
من دەوینی تاوێ بدە
وە گلاوێ بینێ بدە

1397
Şîlvarê xwe tawê bide,
We gulawê bînê bide,
Hemû yar hat, şûnê bide.

١٣٩٧
شیلڤارێ خوە تاوێ بدە
وە گولاوێ بینێ بدە
هەموو یار هات، شوونێ بدە

1398
Şîlvarê xwe we tawê ke,
Were rexnê, bane min ke,
Kal-bavê xwe tu razî ke.

١٣٩٨
شیلڤارێ خوە وە تاوێ کە
وەرە رەخنێ بانە من کە
کال باڤێ خوە تو رازی کە

1399
Şîlvar hêşin, şîlvar hêşin,
Bajo henî xanyê paşin,
Kulêv dayne, kêleg têşin.

١٣٩٩
شیلڤارهێشن، شیلڤارهێشن
باژۆ هەنی خانییێ پاشن
کولاڤ داینە، کێلەگ تێشن

1400
Şîlvargewrê, kirasgewrê,
Li halê min te kir cewrê,
Ne te dil ma, ne min sewrê.

١٤٠٠
شیلڤارگەورێ ، کراسگەورێ
ل حالێ من تە کر جەورێ
نە تە دل ما نە من سەورێ

1401
Şîlvarqola wi nezamî,
Du sê rone, melûm nawî,
Ban dikeme halî nawî.

١٤٠١
شیلڤارقۆلا و نەزامی
دو سێ رۆ نە مەلووم ناوی
بان دکەمە هالی ناوی

1402
Şîlvarsûrê, kirashêşîn,
Tu dilê xwe je min mêşîn,
Desmalê xwe sa min bişîn.

١٤٠٢
شیلڤارسوورێ کراسهێشن
تو دلێ خوە ژە من مێشن
دەسمالێ خوە سا من بشین

1403
Şîrînziman nav Delale,
Ava kûzê wê zelale,
Je işqê wê bûme kale.

١٤٠٣
شیرینزمان ناڤ دەلالە
ئاڤا کووزێ وێ زەلالە
ژە عشقێ وێ بوومە کالە

1404
Şîr li ser ucêx igurmiji,
Le min xêre, ye wi dilê tiji,
Kelê şîr hat, deme biriji.

١٤٠٤
شیر ل سەر ئوجێغ ئگورمژ
ل من خێرە یە و دلێ تژ
کەلێ شیر هات، دەمە برژ

1405 ١٤٠٥

Şîrwan çole, Qûçan çole,
Baran barî, av bû gole,
Refşa caylan şîlvarqole.

شیروان چۆله ، قۆچان چۆله
باران باری ئاڤ بوو گۆله
رەفشا جایلان شیلڤارقۆله

1406 ١٤٠٦

Şîrvan çole, Qûçan çole,
Zulfê yarê bûne lûle,
Wi tifangê payeqole.

شیرڤان چۆله ، قۆچان چۆله
زولفێ یارێ بوونه لووله
و تفانگێ پایه قۆله

1407 ١٤٠٧

Şîrwan xeraw, Qoçan awat,
Yêkê negot, yara te hat,
Vî desmala bidem xelat.

شیروان خەراو، قۆچان ئاوات
ئێکێ نەگۆت یارا ته هات
ڤی دەسمالا بدەم خەلات

1408 ١٤٠٨

Şûna me bû Necefawat,
Je welatê me xewer nehat,
Tiştekê ez bedem xelat.

شوونا مه بوو نەجەفئاوات
ژه وەلاتێ مه خەوەر نەهات
تشتەکێ ئەز بدەم خەلات

1409 ١٤٠٩

Şûna me merzê çîyane,
Gah Mirawe, gah Şaycane,
Gul û gîya firêwane.

شوونا مه مەرزێ چیانه
گاه مراوه، گاه شایجانه
گول و گیا فرێوانه

1410 ١٤١٠

Şûna yarê li ser çê ke,
Gulan biçin wi fekê ke,
Eger nexwar wi terkê ke.

شوونا یارێ ل سەر چێ که
گولان بچن و فەکێ که
ئەگەر نەخوار و تەرکێ که

1411 ١٤١١

Te çi bûye, tu egirî,
Te ez kirime kelagîrî,
Je dilkê min bêxewerî.

ته چ بوویه تو ئەگری
ته ئەز کرمه کەلاگیری
ژه دلکێ من بێخەوەری

1412 ١٤١٢

Te çi bûye, perîşanî,
Sîsebozê çavcêranî,
Le meydanê we çolanî.

ته چ بوویه پەریشانی
سیسەبۆزێ چاڤ جیرانی
له مەیدانێ وه جۆلانی

1413 ١٤١٣

Te dewînim, deşewitim,
Va çi are, nafilitim,
Quse mexwe selametim.

ته دەوینم دەشەوتم
ڤا چ ئاره نافلتم
قوسه مەخوه سەلامەتم

1414 ١٤١٤

Te dî yarê le min çi kir?
Balgî danî, ser min cil kir,
Bîgane wû, terka min kir.

ته دی یارێ له من چ کر
بالگی دانی سەر من جل کر
بیگانه وو، تەرکا من کر

1415 ١٤١٥

Te dî bûye karek çere,
Ew suweynda je vir tere,
Beharê tê, bêj wegere.

ته دی بوویه کارەک چەره
ئەو سووەیندا ژه ڤرا تەره
بهارێ تێ، بێژ ڤەگەره

1416 ١٤١٦

Te dî bûye karek çere,
Ezîza min je vira tere,
Ez dîẍ ekim dilber here.

ته دی بوویه کارەک چەره
عەزیزا من ژه ڤرا تەره
ئەز دیغ ئەکم دلبەر هەره

1417
Te dî yarê li min çi kir?
Balgî danî ser min cil kir,
Hêstirê min balgî şil kir.

١٤١٧
ته دی یاریٚ ل من چ کر
بالگی دانی سه‌ر من جل کر
هێستریٚ من بالگی شل کر

1418
Te dî yarê li min çi kir?
Balgî danî ser min cil kir,
Axirê kar terka me kir.

١٤١٨
ته دی یاریٚ ل من چ کر
بالگی دانی سه‌ر من جل کر
ئاخریٚ کار ته‌رکا مه کر

1419
Te dî yarê le me çi kir?
We xewêda terkê me kir,
Cewrê dune wê we me kir.

١٤١٩
ته دی یاریٚ له من چ کر
وه خوه‌دیٚ دا ته‌رکیٚ مه کر
جه‌وریٚ دونیٚ ویٚ وه مه کر

1420
Te got, elîf, min got, biye,
Min nivîsî li nameye,
Çima ji te pêxam nêye.

١٤٢٠
ته گۆت ئه‌لیف ، من گۆت ب یه
من نڤیسی ل نامیٚ یه
چما ژ ته پیغام نیٚ‌یه

1421
Te got, elîf, mîn got, cezim,
Te got, kîye, min got, ezim,
Ez xatirê te exwazim.

١٤٢١
ته گۆت ئه‌لیف، من گۆت جه‌زم
ته گۆت کی یه، من گۆت ئه‌زم
ئه‌ز خاتریٚ ته ئه‌خوازم

1422
Te go, elîf, min go, cezim,
Te go, kîye, min go, ezim,
Pe yarê xwe rind elîzim.

١٤٢٢
ته گۆت ئه‌لیف، من گۆت جه‌زم
ته گۆت کی یه، من گۆت ئه‌زم
په یاریٚ خوه رند ئه‌لیزم

1423

Te got, elîf, min got, mîme,
Fekê keçikan kanîya cîme,
Avek vexwem, ezê tîme.

١٤٢٣

ته گۆت ئەلیف ، من گۆت میمه
فەکێ کەچکان کانیا جیمه
ئاڤەک ڤەخوەم، ئەزێ تیمه

1424

Te got, bela, min got, cane,
Le te ne dîn û îmane,
Le vî dora qol nemane.

١٤٢٤

ته گۆت بەلا، من گۆت جانه
له ته نه دین و ئیمانه
له ڤی دۆرا قۆل نەمانه

1425

Te got, kîye, min got, ezim,
Berve yarê we dewezim,
Qismet biwi, te bixwazim

١٤٢٥

ته گۆت کی یه، من گۆت ئەزم
بەرڤه مالێ وه دەوەزم
قسمەت بو ته بخوازم

1426

Te got, lore, min got, lore,
Serek reza, dudu zore,
Li me ku tune hedûre.

١٤٢٦

ته گۆت لۆره، من گۆت لۆره
سەره رەزا، دودو زۆره
ل مه کو تونه هەدووره

1427

Te her çi got, min got, belê,
Je şiklê te xu ekeli,
Le hemerê te bûm xellê.

١٤٢٧

ته هەر چ گۆت، من گۆت بەلێ
ژه شکلێ ته خو ئەکه لێ
له هەمەرێ ته بووم خه لێ

1428

Te her çi got, min sewir kir,
Porê reş wû, min gewir kir,
Te li halê min cewir kir.

١٤٢٨

ته هەر چ گۆت من سەور کر
پۆرێ رەش وو من گەور کر
ته ل حالێ من جەور کر

1429

Tekmerane, Tekmerane,
Destê min çû ser berane,
Wi destgirti çi ermane.

١٤٢٩

تەکمەرانە، تەکمەرانە
دەستێ من چوو سەر بەرانە
و دەستگرت چ ئەرمانە

1430

Tekmeranî Xêr meydane,
Ew beydaXekê hespane,
Va dorana me caylane.

١٤٣٠

تەکمەرانێ غێر مەیدانە
ئەو بەیداغەکێ هەسپانە
ڤا دۆرانا مە جایلانە

1431

Tekmerane, Tekmerane,
Têye dengê aşiqane,
Bûk birine mala wane.

١٤٣١

تەکمەرانە، تەکمەرانە
تێیە دەنگێ عاشقانە
بووک برنە مالا وانە

1432

Tekmerane, Tekmerane,
Vira şûna rêkoçane,
Va rêkoça kurmancane.

١٤٣٢

تەکمەرانە، تەکمەرانە
ڤرا شوونا رێکۆچانە
ڤا رێکۆچا کورمانجانە

1433

Te kwîn çê kir li hêrîyê,
Te kûz çê kir li dêrîyê,
Şiv hilîn, here nav kêrîyê.

١٤٣٣

تە کوین چێ کر ل هێریێ
تە کووز چێ کر ل دێریێ
شڤ هلین هەرە ناڤ کێریێ

1434

Te ku egot, ez mêr nakim,
Engulûskê xwe zêr nakim,
Caylê xelkê bêdil nakim.

١٤٣٤

تە کو ئەگۆت ئەز مێر ناکم
ئەنگولووسکێ خوە زێر ناکم
جایلێ خەلکێ بێدل ناکم

1435
Te ku egot, ez mêr nakim,
Engulûskê xwe zêr nakim,
Deşe lawikê bexşî nakim.

١٤٣٥
ته کو ئەگۆت ئەز مێر ناکم
ئەنگولووسکێ خوە زێر ناکم
دەشە لاوکێ بەخشی ناکم

1436
Te ku degot, ez mêr nakim,
Enguşterê xwe zêr nakim,
Je vî kela ez bar nakim.

١٤٣٦
ته کو ئەگۆت ئەز مێر ناکم
ئەنگوشتەرێ خوە زێر ناکم
ژە ڤی کەلا ئەز بار ناکم

1437
Te pez berda serê çîyan,
Dibarijin kerîyê mîyan,
Berx dilîzin li wer mîyan.

١٤٣٧
ته پەز بەردا سەرێ چیان
دبارژن کەریێ میان
بەرخ دلیزن ل وەر دیان

1438
Temaş ekim çol û çîyan,
Têye bînê gul û gîyan,
Debariji kerîyê mîyan.

١٤٣٨
تەماش ئەکم چۆل و چیان
تێیە بینێ گول و گیان
دەبارژ کەریێ میان

1439
Tere avê wi biroşê,
Ji serê min birîye hûşê,
Qerê min dî, hate çoşê.

١٤٣٩
تەرە ئاڤێ و برۆشێ
ژ سەر من بریە هووشێ
قەرێ من دی هاتە جۆشێ

1440
Terew texte, terew texte,
Me berdaye ga û rexte,
Kesê bêdil pirr bedbexte.

١٤٤٠
تەرەو تەختە، تەرەو تەختە
مە بەردیە گا و رەختە
کەسێ بێدل پرر بەدبەختە

1441	١٤٤١
Terkê min kir dilbra min,	تەرکێ من کر دلبەرا من
Daẍek dayi cîgera min,	داغەک دای جیگەرا من
Xewer newû je yara min.	خەوەر نەوو ژە یارا من
1442	١٤٤٢
Textê malan pirrê pane,	تەختێ مالان پرڕێ پانە
Sûr kirîye ji gulane,	سوور کریە ژ گولانە
Parê ne pêrarê ezê dame.	پارێ نە پارێ ئەزێ دامە
1443	١٤٤٣
Te xwe daye hembera min,	تە خوە دایە هەمبەرا من
Te kul kirîye cîgera min,	تە کول کریە جیگەرا من
Çi dexwazî je canê min.	چ دەخوازی ژە جانێ من
1444	١٤٤٤
Têran dûre, pirr ikşînî,	تێران دوورە، پرر ئکشین
Maşîn palya me êşînî,	ماشین پالیا مە ئێشین
Xwedê fikra me ikşînî.	خوەدێ فکرا مە ئکشین
1445	١٤٤٥
Têran texte, Têran texte,	تێران تەختە، تێران تەختە
Asman dûr û zemîn sexte,	ئاسمان دوور و زەمین سەختە
Kesê bêdil bû, bedbexte.	کەسێ بێدل بوو بەدبەختە
1446	١٤٤٦
Tê nesîmê serê çîyan,	تێ نەسیمێ سەرێ چیان
Tîni bînê gul û gîyan,	تین بینێ گول و گیان
Barre-barrê kerîyê mîyan.	بارەبارڕێ کەرییێ میان

1447
Tê nesîmê serê çîyan
Tîni bînê gul û gîyan,
Ji anix û dewdewîyan.

١٤٤٧
تێ نەسیمێ سەرێ چیان
تین بینێ گول و گیان
ژ ئانخ و دەودەویان

1448
Tifangê te we bazine,
Dadresek te ku tune,
Hêstirê te erijine.

١٤٤٨
تفانگێ تە وە بازنە
دادرەسەک تە کو تونە
هێسترێ تە ئەرژنە

1449
Tiriqîyi, tiriqîyê,
Zewal hatîyi sewa mîyê,
Ne me bîn çû, ne kaçîyê.

١٤٤٩
ترقیی، ترقیێ
زەوال هاتیی سەوا میێ
نە مە بین چوو نە کاچیێ

1450
Tirman hatiye nav malane,
Wan ar berdaye bînane,
Ew rehm nakin li jinane.

١٤٥٠
ترمان هاتیە ناڤ مالانە
وان ئار بەردایە بینانە
ئەو رەحم ناکن ل ژنانە

1451
Tu destê xwe hemayîl ke,
Li gerdenê min sayîl ke,
Ezê kalim, min cayîl ke.

١٤٥١
تو دەستێ خوە حەماییل کە
ل گەردەنێ من ساییل کە
ئەزێ کالم، من جاییل کە

1452
Tu gul ninî, bibizdînim,
Nux̆ul ninî, daqultînim,
Kelle ninî, birevînim.

١٤٥٢
تو گول ننی ببزدینم
نوغول ننی داقولتینم
کەللە ننی برەڤینم

1453 ١٤٥٣

Tu keçika xalê minî,
Enguştere bîçikê minî,
Her ku herî, tu ya minî.

تو کەچکا خالێ منی
ئەنگوشتەرێ بیچکێ منی
هەر کو هەری تو یا منی

1454 ١٤٥٤

Tu kefterê binê çalan,
Ez kewekê binê nalan,
Her du manî je hevalan.

تو کەفتەرێ بنێ چالان
ئەز کەوەکێ بنێ نالان
هەر دو مانی ژە هەڤالان

1455 ١٤٥٥

Tu kefterî, ya ku kewî,
Çere bikim, yarê me wî,
Kafir biwî, bêdil newî.

تو کەفتەری یا کو کەوی
چەرە بکم یارێ مە وی
کافر بوی، بێدل نەوی

1456 ١٤٥٦

Tu keweki le qiracan,
Tu guleke nav geniman,
Te hilgirim ez je lecan.

تو کەوەکی لە قراجان
تو گولەکە ناڤ گەنمان
تە هلگرم ئەز ژە لەجان

1457 ١٤٥٧

Tu ku terî, ez emînim,
Efsûsê te ekişînim,
Ez emirim, te newînim.

تو کو تەری ئەز ئەمینم
ئەفسووسێ تە ئەکشینم
ئەز ئەمرم، تە ناوینم

1458 ١٤٥٨

Tu ku terî, ez emînim,
Hesretê te ekişînim,
Weger, were, dil we şînim.

تو کو تەری ئەز ئەمینم
حەسرەتێ تە ئەکشینم
ڤەگەر وەرە دل وە شینم

1459

Tu ku terî, ez emînim,
Hewa germe, elerzînim,
Ermanê te ekişînim.

١٤٥٩

تو کو تەری ئەز ئەمینم
هەوا گەرمە، ئەلەرزینم
ئەرمانێ تە ئەکشینم

1460

Tu ku terî ,ez emînim,
We dû tera kê bişînim,
Yêkê natê te nawînim.

١٤٦٠

تو کو تەری ئەز ئەمینم
وە دوو تە را کێ بشینم
ئێکێ ناتێ تە ناوینم

1461

Tu ku terî, min çer dekî,
Le kî alyê sefer dekî,
Kê we xwera heval dekî.

١٤٦١

تو کو تەری من چەر دەکی
لێ کی ئالیێ سەفەر دەکی
کێ وە خوە را هەڤال دەکی

1462

Tu ku terî, min çer dekî,
Min wi guçê kewnê xwe kî,
Li cem her kes tu gep nekî.

١٤٦٢

تو کو تەری من چەر دکی
من و گوچێ کەونێ خوە کی
ل جەم هەر کەس تو گەپ نەکی

1463

Tu ku terî, min çer dikî,
Wi desmalê cûyê xwe kî,
Her ku herî ji bîr nekî.

١٤٦٣

تو کو تەری من چەر دهکی
و دەسمالێ جوویێ خوە کی
هەر کو هەری ژ بیر نەکی

1464

Tu ku terî, min çer dikî,
Ji vî kela sefer dikî,
Efsûz ji min, min terk dikî.

١٤٦٤

تو کو تەری من چەر دکی
ژ ڤی کەلا سەفەر دکی
ئەفسووس ژ من، من تەرک دکی

1465
Tu qêzika apê Exî,
Wi kulleyê nex wi nexî,
Tu xwediya hefsid berxî.

١٤٦٥
تو قیزکا ئاپێ ئەخی
و کوللەیێ نەخ و نەخی
تو خوەدیا هەفسد بەرخی

1466
Tu ku terî, min tavêjî,
Yê goştê cîgerê min erêjî,
Le xerîwîyê min nekujî.

١٤٦٦
تو کو تەری من تاڤێژی
گۆشتێ جیگەرێ من ئەرێژی
لە غەریوبی من نەکوژی

1467
Tuê ezew, ezê ezew,
Ne te dil ma, ne min kezew,
Xwedê li min girte ẍezew.

١٤٦٧
توئێ ئەزەو ، ئەزێ ئەزەو
نە تە دل ما نە من کەزەو
خوەدێ لە مە گرتە غەزەو

1468
Tu li bilind, ez li kûçê,
Mar li lingê te bipêçê,
Te zehmetê min kir hêçê.

١٤٦٨
تو ل بلند ، ئەز ل کووچێ
مار ل لنگێ تە بپێچ
تە زەحمەتێ مە کر هێچێ

1469
Tu le çîyê, ez le cûlgê,
Ban dekirim, tu xwe tûl ke,
We kenîzî min qewûl ke.

١٤٦٩
تو لە چیێ، ئەز لە جوولگە
بان دەکەرم تو خوە توول کە
وە کەنیزی من قەوول کە

1470
Tu li çîyêk, ez li çîyêk,
Her yêk ji me gula gîyêk,
Qismet biwi cî balgîyêk.

١٤٧٠
تو ل چیێک، ئەز ل چیێک
هەر ئێک ژ مە گولا گیێک
قسمەت بو جی بالگیێک

1471
Tu le merzê, ez le nalê,
Ban ekime we desmalê,
Aşiq bûme le cemalê.

١٤٧١
تو له مه‌رزێ، ئه‌ز له نالێ
بان ئه‌كمه وه ده‌سمالێ
عاشق بوومه له جه‌مالێ

1472
Tu le merzê, ez le nalê,
Ban ekime we desmalê,
Xewerê min bigê yarê.

١٤٧٢
تو له مه‌رزێ، ئه‌ز له نالێ
بان ئه‌كمه وه ده‌سمالێ
خه‌وه‌رێ من بگێ یارێ

1473
Tu le merzê pirr bilindî,
Tu şîrînî nalê qêndî,
Xwe çê meke, tu ya rindî.

١٤٧٣
تو له مه‌رزێ پرر بلندی
تو شیرینی نالێ قێندی
خوه چێ مه‌كه، تو یا رندی

1474
Tu le tîxê, ez le nalê,
Ban dekime we desmalê,
Dilê min bir qêza xalê.

١٤٧٤
تو له تیغێ، ئه‌ز له نالێ
بان ئه‌كمه وه ده‌سمالێ
دلێ من بر قێزا خالێ

1475
Tu le wî yî, ez le vira,
Tu pîsûzî, ez serçira,
Min exwazî, were vira.

١٤٧٥
تو له وی یی، ئه‌ز له ڤرا
تو پیسووزی ئه‌ز سه‌رچرا
من ئه‌خوازی وه‌ره ڤرا

1476
Tu pîsûz û ez serçira,
Dest hiltînim, were vira,
Rûniştinî xang û bira.

١٤٧٦
تو پێسووز و ئه‌ز سه‌رچرا
ده‌ست هلتینم وه‌ره ڤرا
روونشتنی خانگ و برا

1477
Tu sex̌el û ez we dûme,
Je işqê te je xwe çûme,
Îsga nema ezê çûme.

١٤٧٧
تو سەغەل و ئەز وە دوو مە
ژێ عشقێ تە ژە خوە چوومە
ئیسگا نەما ئەزێ چوومە

1478
Tu serdarî li nav bînê,
Maya bozî, nê kirrînê,
Razî nawî li revînê.

١٤٧٨
تو سەرداری ل ناڤ بینێ
مەیا بۆزی، نێ کرینێ
رازی ناوی ل رەڤینێ

1479
Tu we refşî, xwe çê meke,
Caylê xelkê işqî meke,
Işqî dekî, terkê meke.

١٤٧٩
تو وە رەفشی، خوە چێ مەکە
جایلێ خەلکێ عشقی مەکە
عشقێ ئەکی، تەرکێ مەکە

1480
Tu we serê birê xwe kî,
Êvar tême dêrê vekî,
Min we arê memê xwe kî.

١٤٨٠
تو وە سەرێ برێ خوە کی
ئێڤار تێمە دێرێ ڤەکی
من وە ئارێ مەمێ خوە کی

1481
Tu yêkê bê, dudyan ezo,
Xeraw biwi Deregezo,
Lê birîye ga û pezo.

١٤٨١
تو ئێکێ بێ، دودیان ئەزۆ
خەراو بو دەرەگەزۆ
لێ بریی گا و پەزۆ

1482
Ulengcîme, ulengcîme,
Ji xwediyê xwe firrîme,
Xerîwiyê ez kirrîme.

١٤٨٢
ئولەنگجیمە، ئولەنگجیمە
ژ خوەدیێ خوە فریمە
غەریویێ ئەز کریمە

1483
Uris hatiye nav kwînane,
Ekişînin ew bînane,
Zîwe-zîwê wan jinane.

١٤٨٣
ئورس هاتیە ناڤ کوینانە
ئەکشینن ئەو بینانە
زیوەزیوێ وان ژنانە

1484
Va Aşxane, va Aşxane,
Min pirs kirîye, tu nedane,
Te şewtandim yane-yane.

١٤٨٤
ڤا ئاشخانە، ڤا ئاشخانە
من پرس کریە تو نەدانە
تە شەوتاندم یانە یانە

1485
Va bax̆ana hêşin ekin,
Va keçkana xwe çê ekin,
Caylê xelkê işqî ekin.

١٤٨٥
ڤا باغانا هێشن ئەکن
ڤا کەچکانا خوە چێ ئەکن
جایلێ خەلکێ عشقی ئەکن

1486
Va belane, va belane,
Laşê mîyan bû xermane,
Xwedî bûne sergizdane.

١٤٨٦
ڤا بەلا نە، ڤا بەلا نە
لاشێ میان بوو خەرمانە
خوەدی بوونە سەرگزدانە

1487
Va bêdiliya bûyi bela,
Bûyi resmek le vî kela,
Kes tunînî dayni sela.

١٤٨٧
ڤا بێدلیا بووی بەلا
بووی رەسمەک لە ڤی کەلا
کەس تونین داین سەلا

1488
Va çîyay ha pirr xopane,
Birîna wî pirr we jane,
Le dilê wî ma ermane.

١٤٨٨
ڤا چیای ها پرر خۆپانە
برینا وی پرر وە ژانە
لە دلێ وی ما ئەرمانە

1489
Va çi bejn û va çi bale,
Digerîyi li ber male,
Min têr nexwar ji cemale.

١٤٨٩
ڤا چ بەژن و ڤا چ بالە
دگەریی ل بەر مالە
من تێر نەخوار ژ جەمالە

1490
Va çi bejn û va çi bale,
Kirîye serê me xîyale,
Uẍetê me bê wê tale.

١٤٩٠٠
ڤا چ بەژن و ڤا چ بالە
کریە سەرێ مە خیالە
ئوغەتێ مە بێ وێ تالە

1491
Va çîyana çîyê me nînin,
Merxê çîyê me hêşinin,
Kew li çîyê me dixwînin.

١٤٩١
ڤا چیانا چییێ مە نینن
مەرخێ چییێ مە هێشن
کەو ل چییێ مە دخوینن

1492
Va çîyana kemerrefin,
Va mûsima kele xefin,
Ramîsanê keçkan nefin.

١٤٩٢
ڤا چیانا کەمەررەفن
ڤا مووسما کەلە خەفن
رامیسانێ کەچکان نەفن

1493
Va çîyay me qeremîẍe,
Alê malê me we tîẍe,
Dager were min kir dîẍe,

١٤٩٣
ڤا چیای مە قەرەمیغە
ئالێ مالێ مە وە تیغە
داگەر وەرە من کر دیغە

1494
Va çîyay me, çîyay Bêye,
Were henî cem Xwedêye,
Minê Xwedê çi gotîye.

١٤٩٤
ڤا چیای مە چیای بێ یە
وەرە هەنی جەم خوەدێیە
منێ خوەدێ چ گوتیە

1495

Va çîyay me ser wi pere,
Yêkê têye, yêkê tere,
Tirêm va cayla kuda tere,

١٤٩٥

ڤا چیای مه سەر و پەره
ئێکێ تێیه ، ئێکێ تەره
ترێم ڤا جایلێ ها کو دا ته ره

1496

Va çi derde, derdê karî,
Quse we ser me ebarî,
Manî em le şevê tarî,

١٤٩٦

ڤا چ دەردە، دەردێ کاری
قوسه وه سەر مه ئەباری
مانی ئەم له شەڤێ تاری

1497

Va dawete, va dawete,
Caylan kirine qiyamete,
Kesê aşiq çi lezete,

١٤٩٧

ڤا داوەته، ڤا داوەته
جایلان کرنه قیامەته
کەسێ عاشق چ لەزەته

1498

Va dawetê dostê mine,
Qulix̃ dekim we çavane,
Heylokirin we pay mine,

١٤٩٨

ڤا داوەتێ دۆستێ منه
قولغ دەکم وه چاڤانه
هەیلۆکرن وه پای منه

1499

Va dawete, va dawete,
Şewaş ekin penawate,
Penawatê pirr qêmete.

١٤٩٩

ڤا داوەته ، ڤا داوەته
شەواش ئەکن پەناواته
پەناواتێ پرر قێمەته

1500

Va daweta kurmancane,
Têye dengê bexşîyane,
Bûk birine ulengane.

١٥٠٠

ڤا داوەتا کورمانجانه
تێیه دەنگێ بەخشیانه
بووک برنه ئولەنگانه

1501
Va dilê min pirr we derde,
Ser dilê min girtiye perde,
Her çi dewêm, gu we ser de.

١٥٠١
ڤا دلێ من پرر وه دەردە
سەر دلێ من گرتیە پەردە
هەر چ دەوێم گو وه سەر دە

1502
Va dilê min pirr wi derde,
Va dorêke pirr namerde,
Rindan bigir, kûtiyan berde.

١٥٠٢
ڤا دلێ من پرر و دەردە
ڤا دۆرێکە پرر نامەردە
رندان بگر، کووتیان بەردە

1503
Va dilê min ranakevi,
Xew le çavê min nakevi,
Le her kes we taw nakevi.

١٥٠٣
ڤا دلێ من راناکەڤ
خەو لە چاڤێ مە ناکەڤ
لە هەر کەس وە تاو ناکەڤ

1504
Va Dîbaxe, va Dîbaxe,
Keçik çûye, lawik daxe,
Ez muştaqê çavê zaxe.

١٥٠٤
ڤا دیباغە، ڤا دیباغە
کەچک چوویە، لاوک داغە
ئەز موشتاقێ چاڤێ زاغە

1505
Va keçika çiqe boze,
Ew bozeke bê endaze,
Arê wê û caylan saze.

١٥٠٥
ڤا کەچکا چقە بۆزە
ئەو بۆزەکە بێ ئەندازە
ئارێ وێ و جایلان سازە

1506
Va kotela çi we tîre,
Şewitandim kirme zîre,
We min kirîye diya bedpîre.

١٥٠٦
ڤا کۆتەلا چ وە تیرە
شەوتاندم کرمە زیرە
وە من کریە دیا بەدپیرە

1507
Va îmamê berê manê,
Werketiye le demanê,
Etirsime je zemanê.

١٥٠٧
ڤا ئیمامێ بەرێ مانێ
وەرکەتیە لە دەمانێ
ئەترسمە ژە زەمانێ

1508
Va malana malê kêne?
Du çavreşin dêw dikêne,
Me fam nekir qêz û dêne.

١٥٠٨
ڤا مالانا مالێ کێ نە
دو چاڤرەشن دێو دکێنە
مە فام نەکر قێز و دێ نە

1509
Vana kullê derdê tene,
Le nav xelkê gep dekene,
Cîgera me kul kirine.

١٥٠٩
ڤانا کوللێ دەردێ تە نە
لە ناڤ خەلکێ گەپ دەکەنە
جیگەرێ مە کول کرنە

1510
Vana kullê derdê tene,
Li vir li vî gep dikene,
Îro, siwe te diwene.

١٥١٠
ڤانا کوللێ دەردێ تە نە
ل ڤر ل ڤی گەپ دکەنە
ئیرۆ سوە تە دوەنە

1511
Vana kullê derdê yarê,
Kirme berxê nav bazarê,
Dilê min bir te nazdarê

١٥١١
ڤانا کوللێ دەردێ یارێ
کرمە بەرخێ ناڤ بازاری
دلێ من بر تە نازداری

1512
Vana kullê derdê yarê,
Bûme berxek nav bazarê,
Ez bar ekim salê carê.

١٥١٢
ڤانا کوللێ دەردێ یارێ
بوومە بەرخەک ناڤ بازارێ
ئەز بار ئەکم سالێ جارێ

1513
Va şevana çere şevin,
Xew li çavê me nakevin,
Yar wi tenê ranakevin.

١٥١٣
ڤا شەڤا چەرە شەڤن
خەو ل چاڤێ مە ناکەڤن
یار و تەنێ راناکەڤن

1514
Va şevana şevê qefsê,
Bûme kewê nav qefesê,
Ez aşiqê te xuşlefzê.

١٥١٤
ڤا شەڤانا شەڤێ قەفسێ
بوومە کەوێ ناڤ قەفەسێ
ئەز عاشقێ تە خوش‌لەفزێ

1515
Va şevana şeva qefsê,
Ser datînim ser qefesê,
Bînek xweş tê je nefesê.

١٥١٥
ڤا شەڤانا شەڤێ قەفسێ
سەر داتینم سەر قەفەسێ
بینەک خوەش تێ ژە نەفەسێ

1516
Va şevana şevê qefsê,
Ser daniye ser qefesê,
Min têr nexwar ji nefesê.

١٥١٦
ڤا شەڤانا شەڤێ قەفسێ
سەر دانیە سەر قەفەسێ
من تێر نەخوار ژ نەفەسێ

1517
Va uweye, va uweye,
Pezê uwê wi nuweye,
Salgerdîş wû, nuwa meye.

١٥١٧
ڤا ئووە یە، ڤا ئووە یە
پەزێ ئووێ و ئووە یە
سالگەردیش وو ، ئووا مە یە

1518
Vana warin, vana warin,
Şûna waran gul ibarin,
Kesê wi dil gunekarin.

١٥١٨
ڤانا وارن، ڤانا وارن
شوونا واران گول ئبارن
کەسێ ودل گونەکارن

1519	١٥١٩
Va yûrdê me we gawêda,	ڤا یووردێ مه وه گاوێ دا
Le biharê min dil pêda,	له بهارێ من دل پێ دا
Min bikujin we malêda.	من بکوژن وه مالێ دا
1520	١٥٢٠
Va zawa, zawê Dehenê,	ڤا زاوا زاوێ دەهەنێ
Wi qurwane xalê çenê,	وه قوروانه خالێ چەنێ
Em li vir manî we tenê.	ئەم ل ڤر مانی وه تەنێ
1521	١٥٢١
Wi du mûyan ga beş nawi,	و دو موویان گا بەش ناو
Kes mîna wê we refş nawi,	کەس مینا وێ وەرەفش ناو
Her kes, her kes bînxweş nawi.	هەر کەس هەر کەس بینخوەش ناو
1522	١٥٢٢
We bilîz û we damane	وه بلیز و وه دامانه
Sîsebozê qefespane,	سیسەبۆزێ قەفەسپانە
Hêfa rindê bêdil dane.	حیڤا رندێ بێدل دانه
1523	١٥٢٣
We çadura, we çadura,	وه چادورا، وه چادورا
Çadurê bavê, were vira,	چادورێ باڤێ وەره ڤرا
Le halê min bû cewira.	له حالێ من بوو جەورا
1524	١٥٢٤
We çavê xwe eşare ke,	وه چاڤێ خوه ئەشاره که
Carê virda temaşe ke,	جارێ ڤردا تەماشه که
Derdê dilê min çarê ke.	دەردێ دلێ من چاره که

1525

We çavê xwe eşare ke,
Carê virda temaşe ke,
Le cem kesê tu gep meke.

١٥٢٥

وه چاڤێ خوه ئەشاره که
جارێ ڤردا تەماشه که
له جەم کەسێ تو گەپ مەکه

1526

Wi dû ketim ta nav daran,
Tav de hengê bînedaran,
Ciwab neda me ji qaran.

١٥٢٦

و دوو کەتم تا ناڤ داران
تاڤ ده دەنگێ بینەداران
جواب نەدا مه ژ قاران

1527

We gawêda, we gawêda,
Zulfê reşin we tawêda,
Keçkan bigirin we xewêda.

١٥٢٧

وه گاوێ دا، وه گاوێ دا
زولفێ رەشن وه تاوێ دا
کەچکان بگرن وه خەوێ دا

1528

We gulekê bihar nawi,
We şevnemê baran nawi,
Jin ku rind wi, mêr kal nawi.

١٥٢٨

وه گولەکێ بهار ناو
وه شەڤنەمێ باران ناو
ژن کو رند و، مێر کال ناو

1529

Wi gulekê bihar nawi,
Wi carekê dîdar nawi,
Wi vî tera midar nawi.

١٥٢٩

و گولەکێ بهار ناو
و جارەکێ دیدار ناو
و ڤی تەرا مدار ناو

1530

We gulekê bihar nawi,
We şevnimê herd şil nawi,
Her perende bulbul nawi.

١٥٣٠

وه گولەکێ بهار ناو
وه شەڤنەمێ هەرد شل ناو
هەر پەرەنده بولبول ناو

1531
We kirasê yaxeveyo,
Destê min û dawê teyo,
Serkarê te we Xwedêyo.

١٥٣١
وه کراسێ یاخەڤەۆ
دەستێ من و داوێ تەۆ
سەرکارێ تە وە خوەدێۆ

1532
Wi kirasê yaxezero,
Min canê xwe dayi sero,
Ji te newû tu xewero.

١٥٣٢
و کراسێ یاخەزەرۆ
من جانێ خوه دای سەرۆ
ژ تە نەوو تو خەوەرۆ

1533
We kulle wî, we kulle wî,
We kulleyê zîrkulle wî,
Xerîb biwî, bêdil newî.

١٥٣٣
وه کولله وی، وه کولله وی
وه کوللەیێ زیرکولله وی
غەریب بـوی، بێدل نەوی

1534
Welatê me Erzirûme,
Wi çîya û gul û tûme,
Heft sal in ez jî cî bûme.

١٥٣٤
وەلاتێ مه ئەرزروومه
و چیا و گول و توومه
هەفت سالن ئەز ژێ ژی بوومه

1535
Welatê me Cirîstane,
Berf debari, zivistane,
Ta çûm, hatim, yarê dane.

١٥٣٥
وەلاتێ مه جریستانه
بەرف ئەبار، زڤستانه
تا چووم هاتم یارێ دانه

1536
Welatê me we kemere,
Me canê xwe daye sere,
Xewer hanîn tirman tere.

١٥٣٦
وەلاتێ مه وه کەمەره
مه جانێ دایه سەره
خەوەر هانین ترمان تەره

1537
We pê ketim ta nav daran,
Egirîme xwîn û baran,
Cewa neda me bêçaran.

١٥٣٧
وه پێ کەتم تا ناڤ داران
ئەگریمە خوینوباران
جەوا نەدا مە بێچاران

1538
Wi pûstîno, wi pûstîno,
Tekya xweda tekya xîno,
Yater birrî li tirmîno.

١٥٣٨
و پووستینۆ، و پووستینۆ
تەکیا خوە دا تەکیا خینۆ
یاتەر بڕری ل ترمینۆ

1539
We qurwane bejna rixte,
Le gepê te bûm amixte,
Te ez kirim cîgersuxte.

١٥٣٩
وه قوروانە بەژنا رختە
لە گەپێ تە بووم ئامختە
تە ئەز کرم جیگەرسوختە

1540
Wi qurwane bejn û balan,
Li xwe çê kir xet û xalan,
Emê manî ji hevalan.

١٥٤٠
و قوروانە بەژنوبالان
ل خوە چێ کر خەتوخالان
ئەمێ مانی ژ هەڤالان

1541
We qurwane bejnê qade,
Tewle koçan tê piyade,
Nav le tenim Perîzade.

١٥٤١
وه قوروانە بەژنێ قادە
تەولە کۆچان تێ پیادە
ناڤ لە تە نم، پەریزادە

1542
Wi qurwane bejnê xurde,
Wi rê tere murde-murde,
Ji dê bavan nakem gurde.

١٥٤٢
و قوروانە بەژنێ خوردە
و رێ تەرە موردە موردە
ژ دێ باڤان ناکەم گوردە

1543
Wi qurwane bejn û balê,
Gul digeri li nav malê,
Min têr nexwar ji cemalê.

١٥٤٣
و قوروانه بەژن و بالێ
گول دگەر ل ناڤ مالێ
من تێر نەخوار ژ جەمالێ

1544
We qurwane bejn û balê,
Gul degerîya le nav malê,
Nalanim ez je eqbalê.

١٥٤٤
وە قوروانه بەژن و بالێ
گول ئەگەریا لە ناڤ مالێ
نالانم ئەز ژە ئەقبالێ

1545
We qurwane kewna sêri,
Tekya dayi tîra dêri,
Ba bimîni ji vê mêri.

١٥٤٥
وە قوروانه کەونا سێر
تەکیا دای تیرا دێر
با بمین ژ ڤێ مێر

1546
We qurwane dev, didanan,
Şikil şûna ramîsanan,
Va dorana me cewanan.

١٥٤٦
وە قوروانه دەڤددانان
شکل شوونا رامیسانان
ڤا دۆرانا مە جەوانان

1547
Wi qurwane dev, didanan,
Şikil şûna ramîsanan,
Cayîl terin wi ermanan.

١٥٤٧
و قوروانه دەڤددانان
شکل شوونا رامیسانان
جاییل تەرن و ئەرمانان

1548
Wi qurwane dudyê we dil,
Sate ji hev nawin qafil
Behra dunyê wan herduyan bir.

١٥٤٨
و قوروانه دودیێ ودل
ساتێ ژ هەڤ ناون قافل
بەهرا دونیێ وان هەر دویان بر

1549
We qurwane dudyê wi dil,
Satê je hev nawin qafil,
Midayê me bûye hasil.

١٥٤٩
وه قوروانه دودیێ ودل
ساتێ ژه هەڤ ناون قافل
مدایێ مه بوویه حاسل

1550
Wi qurwane gulqeda te,
Ikişînime ermana te,
Şevek bikevim xewna te.

١٥٥٠
و قوروانه گولقەدا ته
ئکشینم ئەرمانا ته
شەڤەک بکەڤم خەونا ته

1551
We qurwane gulqeda te,
Kê bişînim we reda te,
Kes nawînim we rindiya te.

١٥٥١
وه قوروانه گولقەدا ته
کێ بشینم وه رەدا ته
کەس ناوینم وه رندیا ته

1552
We qurwane me ku newî,
We teqela mala xwe wî,
Hêsîr biwî, bêdil newî.

١٥٥٢
وه قوروانه مه کو نەوی
وه تەقەلا مالا خوه وی
هێسیر بوی، بێدل نەوی

1553
We qurwane te senemê,
Birî kişand we qelemê,
We heqê min meke sitemê.

١٥٥٣
وه قوروانه ته سەنەمێ
بری کشاند وه قەلەمێ
وه حەقێ من مەکه ستەمێ

1554
Wi qurwane te senemê,
Birî kişand wi qelemê,
Xatirê wê wi alemê.

١٥٥٤
و قوروانه ته سەنەمێ
بری کشاند و قەلەمێ
خاترێ وێ و عالەمێ

1555
We qurwane te Sultanê,
Keceg rijand nav birîyanê,
Karê min ma we dîwanê.

١٥٥٥
وە قوروانە تە سولتانێ
کەجەگ رژاند ناڤ بریانێ
کارێ من ما وە دیوانێ

1556
We qurwane te qiçikê,
We rê tere we çirtikê,
Ramîsanê bin qirtikê.

١٥٥٦
وە قوروانە تە قچکێ
وە رێ تەرە وە چرتکێ
رامیسانێ بن قرتکێ

1557
We qurwane te we tenê,
Kiras nema le bedenê,
Raevîsim xalê çenê.

١٥٥٧
وە قوروانە تە وە تەنێ
کراس نەما لە بەدەنێ
رائەڤیسم خالێ چەنێ

1558
We qurwane te we tenê,
Sî û sê xal le bedenê,
Dîn kirime xalê çenê.

١٥٥٨
وە قوروانە تە وە تەنێ
سی و سێ خال لە بەدەنێ
دین کرمە خالێ چەنێ

1559
Wi qurwane zend û bendan,
Zendê bozin nalê qendan,
Te bigirim ji nav çendan.

١٥٥٩
و قوروانە زەند و بەندان
زەندێ بۆزن نالێ قەندان
تە بگرم ژ ناڤ چەندان

1560
Were gulê sela kenî,
Şîraniyêkê bela kenî,
We resma vî kela kenî.

١٥٦٠
وەرە گولێ سەلا کەنی
شیرانییەکێ بەلا کەنی
وە رەسما ڤی کەلا کەنی

1561	١٥٦١
Were henî bin malane,	وەرە هەنی بن مالانە
Gulê baẍîn we nîşane,	گولێ باغین وە نیشانە
Xelkî le me we gumane.	خەلکی لە مە وە گومانە
1562	١٥٦٢
Were henî çîyay Elman,	وەرە هەنی چیای ئەلمان
Dager mirim ez je serman,	داگەر مرم ئەز ژە سەرمان
Rakevinî arê meman.	راکەڤنی ئارێ مەمان
1563	١٥٦٣
Were henî Îmam Haşim,	وەرە هەنی ئیمام هاشم
Her çi te got, min got, çeşim,	هەر چ تە گۆت، من گۆت چەشم
Sewa yarê ez nexwaşim.	سەوا یارێ ئەز نەخواشم
1564	١٥٦٤
Were henî Îmamquliyan,	وەرە هەنی ئیمامقولیان
Dest tavême çarde gulîyan,	دەست تاڤێمە چاردە گولیان
Te hilgirim ji nav kulyan.	تە هلگرم ژ ناڤ کولیان
1565	١٥٦٥
Were henî Kilîderê,	وەرە هەنی کلیدەرێ
Malan bar kir warê berê,	مالان بار کر وارێ بەرێ
Hevalê me qar kir teri.	هەڤالێ مە قار کر تەر
1566	١٥٦٦
Were henî malê bavê,	وەرە هەنی مالێ باڤێ
Kûz le piştê tere avê,	کووز لە پشتێ تەرە ئاڤێ
Ew qelindê navziravê.	ئەو قەلندێ ناڤزراڤێ

1567
Were henî serê çîyan,
Beref kenî gul û gîyan,
Ji anix û dewdewyîan.

١٥٦٧
وەرە هەنی سەرێ چیان
بەرەف کەنی گول و گیان
ژ ئانخ و دەودیان

1568
Were hernî nav malane,
Bideme te penîr, nane,
Her çi bixwî, noşê cane.

١٥٦٨
وەرە هەرنی ناڤ مالانە
بدەمە تە پەنیر نانە
هەر چ بخوی نۆشێ جانە

1569
Were henî serê çîyan,
Têye dengê kerîyê mîyan,
Sêpî danîn dew dikiyan.

١٥٦٩
وەرە هەنی سەرێ چیان
تێیە دەنگێ کەریێ میان
سێپی دانین دەو دکیان

1570
Were henî ser kanîkê,
Tu şê hilîn, ez hîlîkê,
Canê min xwar wê tîlîkê.

١٥٧٠
وەرە هەنی سەر کانیکێ
تو شێ هلین ئەز هیلیکێ
جانێ من خوار وێ تیلیکێ

1571
Were henî seyla çîyan,
Beref kenî gul û gîyan,
Şivan çûyi wi dû mîyan.

١٥٧١
وەرە هەنی سەیلا چیان
بەرەف کەنی گول و گیان
شڤان چووی و دوو میان

1572
Were henî seyla çîyan,
Beref kenî gul û gîyan,
Cewan nawinî em jinyan.

١٥٧٢
وەرە هەنی سەیلا چیان
بەرەف کەنی گول و گیان
جەوان ناونی ئەم ژنیان

1573
Were henî ser simarê,
Sa te bêjim derdê yarê,
Yar naşîye, zû deqarê.

١٥٧٣
وەرە هەنی سەر سماریٚ
سا تە بێژم دەردیٚ یاریٚ
یار ناشی یە، زوو دەقار

1574
Were henî ser vî merza,
Sûn exweme we Îmamreza,
Danakevim je vî levza.

١٥٧٤
وەرە هەنی سەر ڤی مەرزا
سوون ئەخوەم وە ئیمامرەزا
داناکەڤم ژە ڤی لەڤزا

1575
Were hernî ser vî merza,
Sûn bixwenî we Îmamreza,
Tu damekev je vî lefza.

١٥٧٥
وەرە هەنی سەر ڤی مەرزا
سوون بخوەنی وە ئیمامرەزا
تو دامەکەڤ ژە ڤی لەفزا

1576
Were henî, were henî,
Em le vira çi ekinî,
Je nav malan werkevinî.

١٥٧٦
وەرە هەنی، وەرە هەنی
ئەم لە ڤرا چ ئەکنی
ژە ناڤ مالان وەرکەڤنی

1577
Were vira, te biwînim,
Eksê xwe û te hilînim,
Sa dê bavê xwe bişînim.

١٥٧٧
وەرە ڤرا تە بوینم
عەکسیٚ خوە و تە هلینم
سا دیٚ باڤیٚ خوە بشینم

1578
Were her du birevinî,
Wi kêlegê hev kevinî,
Ji vî ara werkevinî.

١٥٧٨
وەرە هەر دو برەڤنی
و کێلەگیٚ هەڤ کەڤنی
ژ ڤی ئارا وەرکەڤنی

1579
Were, here, ez bifkirim,
Extelat ke gu dagirim,
Ba we derdê te bimirim.

١٥٧٩
وەرە هەرە ئەز بفكرم
ئەختەلات كە گو داگرم
با وە دەردێ تە بمرم

1580
Were, here wi giranî,
Derdê dilan kes nizanî,
Te şewitandim wi xizanî.

١٥٨٠
وەرە هەرە و گرانی
دەردێ دلان کەس نزانی
تە شەوتاندم و خزانی

1581
Were rûnî we giranî,
Aşiq bûme we xizanî,
Derdê dilan kes nizanî.

١٥٨١
وەرە روونی وە گرانی
عاشق بوومە وە خزانی
دەردێ دلان کەس نزانی

1582
Were rûnî, te halî kem,
Kulê dilê xwe xalî kem,
Melle nînim te cadû kem.

١٥٨٢
وەرە روونی تە هالی کەم
کولێ دلێ خوە خالی کەم
مەللە نینم تە جادوو کەم

1583
Were malê me car caran,
Le te berfe, le me baran,
Ar wi malê meyakaran.

١٥٨٣
وەرە مالێ مە جارجاران
لە تە بەرفە، لە مە باران
ئار وە مالێ مەیاکاران

1584
Were vira, te biwînim,
Kewnê serê te hilînim,
Xalê rûyê te biwînim.

١٥٨٤
وەرە ڤرا تە ب‌وینم
کەونێ سەرێ تە هلینم
خالێ رووییێ تە ب‌وینم

1585 ١٥٨٥

Were vira, were vira,
Tu pîsûz û ez serçira,
Le min meke vî cewira.

وەرە ڤرا ، وەرە ڤرا
تو پیسووز و ئەز سەرچرا
لە من مەکە ڤی جەورا

1586 ١٥٨٦

We rê here ez bifkirim,
Extelat ke gu dagirim,
Je vay te xwastiye rindtirim.

وە ڕێ هەرە ئەز بفکرم
ئەختەلات کە گوداگرم
ژە ڤای تە خواستیە رندترم

1587 ١٥٨٧

Wi rê here, ez bifkirim,
Extelat ke, gu dagirim,
Ez îşallan te hilgirim.

و ڕێ هەرە ئەز بفکرم
ئەختەلات کە گو داگرم
ئەز ئیشالان تە هلگرم

1588 ١٥٨٨

Wi rê here ez bifkirm,
Qedemê te bihêjmirim,
Çere bikem, te hilgirim.

و ڕێ هەرە ئەز بفکرم
قەدەمێ تە بهێژمرم
چەرە بکەم تە هلگرم

1589 ١٥٨٩

We rê here, ez bifkirim,
Qedemê te bihêjmirim,
Sa gepkirinê te emirim.

وە ڕێ هەرە ئەز بفکرم
قەدەمێ تە بهێژمرم
سا گەپ کرنێ تە ئەمرم

1590 ١٥٩٠

We rê here, te biwînim,
Qedemkê te bihijmirim,
Pê delîzim, hilnagirim.

وە ڕێ هەرە تە بوینم
قەدەمێ تە بهێژمرم
پێ دەلیزم، هل‌ناگرم

1591
We rê terî we ezîzi,
Xwîn le rûyê te elîzi,
Min qewûl ke we kenîzi.

١٥٩١
وە رێ تەری وە عەزیز
خوین لە روویێ تە ئەلیز
من قەوول کە وە کەنیز

1592
We rê terî we girani,
Işqî kirim kes nizani,
Derdê dilan Xwedê zani.

١٥٩٢
وە رێ تەری وە گران
عشقی کرم کەس نزان
دەردێ دلان خوەدێ زان

1593
We rê tere salan-salan,
Je fekê tê bînê kalan,
Kirme kevrê binê nalan.

١٥٩٣
وە رێ تەرە سالان سالان
ژە فەکێ تێ بینێ گولان
کرمە کەڤرێ بنێ نالان

1594
Wi rêxistiyi qeter deve,
Çavê min û te li heve,
Min û te va naden heve.

١٥٩٤
و رێ خستیی قەتەر دەڤە
چاڤێ من و تە ل هەڤە
من و تە ڤا نادەن هەڤە

1595
Werin dilê min biwînin,
Kevran le min mebarînin,
Hêstirê min kullê xwînin.

١٥٩٥
وەرن دلێ من بوینن
کەڤران لە من مەبارینن
هێسترێ من کوللێ خوینن

1596
Werin dorê min bigirin,
Her yêk aliyêk min bigirin,
Ez hêsîrim, min bikirrin.

١٥٩٦
وەرن دۆرێ من بگرن
هەر ئێک ئالیێک من بگرن
ئەز هێسیرم، من بکررن

1597
Werin dilê min biwînin,
Kullê zexmin, ser birînin,
Le redê wê hûn bişînin.

١٥٩٧
وەرن دلێ من بوینن
کوللێ زەخمن، سەر برینن
لە رەدێ وێ هوون بشینن

1598
Werin halê min biwînin,
Kevran le min mebarînin,
Min le vira meterkînin.

١٥٩٨
وەرن حالێ من بوینن
کەڤران لە من مەبارینن
من لە ڤرا مەتەرکینن

1599
Werin halê min biwînin,
Kevran le min mebarînin,
Min mekin êr, meşewtînin.

١٥٩٩
وەرن حالێ من بوینن
کەڤران لە من مەبارینن
من مەکن ئێر مەشەوتینن

1600
Werketime ser qiwêx,
Eşqewat boz eke,
Qîrre-qîrrê maşînê le nav qom toz eke,
Va xamima lêvtunik le kurmênc naz eke.

١٦٠٠
وەرکەتمە سەر قەویخ، عەشقەوات بۆز ئەکە
قیرەقیررێ ماشینێ لە ناڤ قۆم تۆز ئەکە
ڤا خانمێ لیڤتونک لە کورمێنج ناز ئەکە

1601
Werketime Aledaxê,
Degerime kûçebaxê,
Yara min çû le suraxê.

١٦٠١
وەرکەتمە ئالەداغێ
داگەرمە کووچەباغێ
یارا من چوو لە سوراغێ

1602
Werketime Aledaẍê,
Difkirime kûçebaẍê,
Yarê min tê, terme suraẍê.

١٦٠٢
وەرکەتمە ئالەداغێ
ئفکرمە کووچەباغێ
یارا من تێ،تەرم سوراغێ

1603
Werketime çîyay Hesê,
Rêyê le min bûne sisê,
Nizanim bixwem ez kî qusê.

١٦٠٣
وەرکەتمە چیای حەسێ
رێیێ لە من بوونە سسێ
نزانم بخوەم ئەز کی قوسێ

1604
Werketime çolê fere,
Ez şewitîm bûme mere,
Ne min xêr dî, ne te bere.

١٦٠٤
وەرکەتمە چۆلێ فەرە
ئەز شەوتیم بوومە مەرە
نە من خێر دی نە تە بەرە

1605
Werketime reda yarê,
Axir jî min nedî carê,
Ermankêşim sa dîdarê.

١٦٠٥
وەرکەتمە رەدا یارێ
ئاخر ژی من نەدی جارێ
ئەرمان‌کێشم سا دیدارێ

1606
Werketime çîyay More,
Li min barî berfê hûre,
Wi vî şeva bûme tore.

١٦٠٦
وەرکەتمە چیای مۆرە
ل من باری بەرفێ هوورە
و ڤی شەڤا بوومە تۆرە

1607
Wi rê tere murde-murde,
Dilê min bejna xurde,
Bav zalime, nakem gurde.

١٦٠٧
و رێ تەرە موردە موردە
دلێ من بر بەژنا خوردە
باڤ زالمە، ناکەم گوردە

1608
Werketime çola Bîrê,
Tu egerî we penctîrê,
Çere te ez hanîme gîrê.

١٦٠٨
وەرکەتمە چۆلا بیرێ
تو ئەگەری وە پەنجتیرێ
چەرە تە ئەز هانیمە گیرێ

1609
Werketime ser hemamê,
Temaşe kem ez dîtmamê,
Dîtmam çûyi kela Bamê.

١٦٠٩
وەرکەتمە سەر حەمامێ
تەماشە کەم ئەز دیتمامێ
دیتمام چووی کەلا بامێ

1610
Werketime ser meçîtê,
Defkirime mînê kê tê,
Yarê minê navqamçî tê.

١٦١٠
وەرکەتمە سەر مەچیتێ
دەفکرمە مینێ کێ تێ
یارێ منێ ناڤقامچی تێ

1611
Werketime merzê malan,
Ban dikeme wi desmalan,
Ezê mame ji hevalan.

١٦١١
وەرکەتمە مەرزێ مالان
بان دکەمە و دەسمالان
ئەزێ مامە ژ هەڤالان

1612
Werketime serê çîyan,
Beref dikem gul û gîyan,
Ta derdê min biwi derman.

١٦١٢
وەرکەتمە سەرێ چیان
بەرەف دکەم گول و گیان
تا دەردێ من بو دەرمان

1613
Werketime serê çîyan,
Rûnim le nav gul û gîyan,
Hatme vira ez jeniyan.

١٦١٣
وەرکەتمە سەرێ چیان
روونم لە ناڤ گول و گیان
هاتمە ڤرا ئەز ژەنیان

1614
Werketime tepa darê,
Te ewînim salê carê,
Ez dewînim je eqbalê.

١٦١٤
وەرکەتمە تەپا داریێ
تە ئەوینم سالێ جاریێ
ئەز دەوینم ژە ئەقبالێ

1615
Werketime ser vî merza,
Melûm dewi Imamreza,
Nemaza me bûye qeza.

١٦١٥
وەرکەتمە سەر ڤی مەرزا
مەلووم دەو ئیمام رەزا!
نەمازا مە بوویە قەزا

1616
Werketime tepa darê,
Sêvek dêxim sewa yarê,
Yar wi roji, sa fitarê.

١٦١٦
وەرکەتمە تەپا داریێ
سێڤەک دێخم سەوا یاریێ
یار و رۆژ، سا فتاریێ

1617
Werketime vî diyarê,
Temaş dekim resmê yarê,
Dilê min bir te maldarê.

١٦١٧
وەرکەتمە ڤی دیاریێ
تەماش دەکم رەسمێ یاریێ
دلێ من بر تە مالداریێ

1618
Werketime cûtê nalan,
Keçik terine avê çalan,
Dilê me çû çi xiyalan.

١٦١٨
وەرکەتمە جووتێ نالان
کەچک تەرنە ئاڤێ چالان
دلێ مە چوو چ خیالان

1619
Werkitine serê çîyan,
Sêpî danîn dew ikîyan,
Ka para me meskê mîyan.

١٦١٩
وەرکەتنە سەرێ چیان
سێپی دانین دەو ئکیان
کا پارا مە مەسکێ میان

1620
Werketinî çolê fere,
Şewitînî bûnî mere,
Em kirinî der we dere.

١٦٢٠
وەرکەتنی چۆلێ فەرە
شەوتینی بوونی مەرە
ئەم کرنی دەر وە دەرە

1621
Werketiye çîka pêwir,
Şerqê daye kela gêwir,
Tu îmam wi, ez micêwir.

١٦٢١
وەرکەتیە چیکا پێور
شەرقێ دایە کەلێ گێور
تو ئیمام و، ئەز مجێور

1622
Werketiye qarşiya dêri,
Ba hiltîni şala sêri,
Xêr newînî ji vê mêri.

١٦٢٢
وەرکەتیە قارشیا دێر
با هلتین شالا سێر
خێر نەوینی ژ ڤێ مێر

1623
Werketîye hîva nûzde,
Kewnê wi ser henîyê bozde,
Bira dilê min perwaz de.

١٦٢٣
وەرکەتیە هیڤا نووزدە
کەونێ و سەر هەنییێ بۆز دە
برا دلێ من پەرواز دە

1624
Werketiye balaxanê,
Cayîl terin we ermanê,
Hemta tune le Êranê.

١٦٢٤
وەرکەتیە بالاخانێ
جاییل تەرن وە ئەرمانێ
هەمتا تونە لە ئێرانێ

1625
Werkev, henî seyla çîyan,
Beref kenî gul û gîyan,
Em bixwenî meskê mîyan.

١٦٢٥
وەرکەڤ هەنی سەیلا چیان
بەرەف کەنی گول گیان
ئەم بخوەنی مەسکێ میان

1626
We ser pîlê rindê bifkir,
Hezar xiyal, dused fikir,
Min le dergê Xwedê çi kir.

1627
We ser pîlê xwera bifkir,
Here, meke xiyal fikir,
Min li dergê Xwedê çi kir.

1628
Wi ser virda tere ave,
Dene, dene pûng li nave,
Kafer dê û sunnî bave.

1629
Wi ser virda tere ave,
Dene, dene pûng li nave,
Refşa yarê biri, çave.

1630
Wi miziro, wi miziro,
Wi nav pîlê xwe bifkiro,
Qismet biwi, min hilgiro.

1631
We terame, guh dagirî,
Çima rûniştî defkirî,
Yarê, meger tu bêdilî.

١٦٢٦
وه سه‌ر پیلێ رندێ بفکر
هه‌زار خیال دو سه‌د فکر
من له ده‌رگێ خوه‌دێ چ کر

١٦٢٧
وه سه‌ر پیلێ خوه را بفکر
هه‌ره مه‌که خیال فکر
من ل ده‌رگێ خوه‌دێ چ کر

١٦٢٨
و سه‌ر ڤردا ته‌ره ئاڤه
ده‌نه ده‌نه پوونگ ل ناڤه
کافه‌ر دێ و سوننی باڤه

١٦٢٩
و سه‌ر ڤردا ته‌ره ئاڤه
ده‌نه ده‌نه پوونگ ل ناڤه
ره‌فشا یارێ بر چاڤه

١٦٣٠
و مزرۆ، و مزرۆ
و ناڤ پیلێ خوه بفکرۆ
قسمه‌ت بـو من هلگرۆ

١٦٣١
وه ته را مه، گوه‌داگری
چما روونشتی ده‌فکری
یارێ مه‌گه‌ر تو بێدلی

1632	١٦٣٢
Wexta xelkê gul degirtin,	وەختا خەلکێ گول دەگرتن
Çadir birin dûr vegirtin,	چادر برن دوور ڤەگرتن
Şûna me le vira girtin.	شوونا مە لە ڤرا گرتن
1633	١٦٣٣
Wê xwe daye hembera min,	وێ خوە دایە هەمبەرا من
Ar kirîye cîgera min,	ئار کریە جیگەرا من
Hûş birîye je serê min.	هووش بریە ژە سەرێ من
1634	١٦٣٤
Xwedê baran,dîsa baran,	خوەدێ باران دیسا باران
Pez û mal yê diravdaran,	پەز و مال یێ دراڤداران
Xem û quse yê bêçaran.	غەم و قوسە یێ بێچاران
1635	١٦٣٥
Xwedê baran, Xwedê baran,	خوەدێ باران خوەدێ باران
Xwedê daye genimdaran,	خوەدێ دایە گەنمداران
Xwedê neda me bêçaran.	خوەدێ نەدا مە بێچاران
1636	١٦٣٦
Xelko can, kanê yarê min,	خەلکۆ جان کانێ یارێ من
Je vir bar kir cînarê min	ژە ڤر بار کر جینارێ من
Birîye sebr û qerarê min.	بریە سەبر و قەرارێ من
1637	١٦٣٧
Xelko can, le me çi kirin,	خەلکۆ جان لە مە چ کرن
Malê me le gan bar kirin,	مالێ مە لە گان بار کرن
Je welatê xwe dûr kirin.	ژە وەلاتێ خوە دوور کن

1638

Xelko werin hûn biwînin,
Kevran li min mebarînin,
Min wi zimîn mexapînin.

١٦٣٨

خەلكۆ وەرن هوون بـوینن
کەڤران ل من مەبارینن
من و زمین مەخاپینن

1639

Xelko, werin hûn biwînin,
Kevran li min mebarînin,
Yara min çû, dagerînin.

١٦٣٩

خەلكۆ وەرن هوون بوینن
کەڤران ل من مەبارینن
یارا من چوو داگەرینن

1640

Xelko, Xwedê, va çi derde,
Hemdilê min je min ferde,
Yarê kûtî înçederde.

١٦٤٠

خەلكۆ خوەدێ ڤا چ دەدرە
هەمدلێ من ژە من فەردە
یارێ کووتی ئینچەدەردە

1641

Xem û qusan xwar canê min,
Hêstir bûne çay, nanê min,
Bajgîrane mekanê min.

١٦٤١

غەم و قوسان خوار جانێ من
هێستر بوونە چای نانێ من
بازگیرانە مەکانێ من

1642

Xeraw biwi va zemana,
Hemdilê min bêdil dana,
Azîz bûye dil we jana.

١٦٤٢

خەراو بـو ڤا زەمانا
هەمدلێ من بێدل دانا
عازیز بوویە دل وە ژانا

1643

Xeraw biwi kelê kûtî,
Gepek biwi, nafilitî,
Wi xwe rinde, dê, bav kûtî.

١٦٤٣

خەراو بـو کەلێ کووتی
گەپەک بـو نافلتی
و خوە رندە، دێ باڤ کووتی

1644
Xêwe xeraw mekanê min,
Hêstir bûne av, nanê min,
Kes nagiri nîşanê min.

١٦٤٤
خێوه خەراو مەکانێ من
هێستر بوونه ئاڤ نانێ من
کەس ناگر نیشانێ من

1645
Xerîb pirrin, xerîb pirrin,
Her yêk guliyêk xwe bibirrin,
We qanat ken, pê bifirrin.

١٦٤٥
غەریب پررن، غەریب پررن
هەر گولیێک خوه ببررن
وه قانات کەن پێ بفررن

1646
Xermanê me çima ka wû,
Ya min û te çima ha wû,
Dûst û duşmen li me şa wû.

١٦٤٦
خەرمانێ چما کا وو
یا من و ته چما ها وو
دووست و دوشمەن ل مه شا وو

1647
Xewa min tê, radekevim,
Gul tunîne,veba kevim,
Ez we tenê ranakevim.

١٦٤٧
خەوا من تێ رادکەڤم
گول تونینه ڤەباکەڤم
ئەز وه تەنێ راناکەڤم

1648
Xewa min tê, radikevim,
We hemêzê yarê kevim,
Min bikujin, wernakevim.

١٦٤٨
خەوا من تێ رادکەڤم
و هەمێزێ یارێ کەڤم
من بکوژن وەرناکەڤم

1649
Xwedêxwesta nezer kerde,
Çere çê kir sa min derde,
Min her çi go, gu we ser de.

١٦٤٩
خوەدێخوەستا نەزەرکەردە
چەره چێ کر سا من دەردە
من هەر چ گۆ، گو وه سەر ده

1650
Xinistanê we kevire,
Navê apê min Nedire,
Were henî rîya dûre.

١٦٥٠
خنستانێ وه كەڤره
ناڤێ ئاپێ من نەدره
وەره هەنی ریا دووره

1651
Ya ha kîye, y aha kîye,
Le ser çîyê qûye-qûye,
Keçik nini, jinebîye.

١٦٥١
یاها کی یە، یاها کی یە
لە سەر چیێ قوویەقوویە
کەچک نن، ژنەبی یە

1652
Ya ha kwînin, qeter kwînin,
Siwê ji vî bûkek tînin,
Daẍ li dilê me datînin.

١٦٥٢
یاها کوینن، قەتەر کوینن
سوێ ژ ڤی بووکەک تینن
داغ ل دلێ مە داتینن

1653
Ya ha têye, yara meye,
Guşarê guçkan nîşanê meye,
Fekê xwe bigir, resmê meye.

١٦٥٣
یاها تێیە یارا مە یە
گوشارێ گوچکان نیشانێ مە یە
فەکێ خوە بگر، رەسمێ مە یە

1654
Ya min û te çima ha wû,
Xerman danî, kulla ka wû,
Erman wi dilê meda mawû.

١٦٥٤
یا من و تە چما ها وو
خەرمان دانی کوللا کا وو
ئەرمان و دلێ مە دا ماوو

1655
Yara min çû ziyaretê,
Dîdar mayi qiyametê,
Nikam bidem qerametê.

١٦٥٥
یارا من چوو زیارەتێ
دیدار مای قیامەتێ
نکام بدەم قەرامەتێ

1656 ١٦٥٦

Ya min û te haka newû,
Xerman danî, kulla ka wû,
Zehmetê me ku li ba wû.

یا من و تە هاکا نەوو
خەرمان دانی کوللا کا وو
زەحمەتێ مە کو ل با وو

1657 ١٦٥٧

Yar çîkeke le nav êre,
Ez le jûr û ew li jêre,
Defikiri xêre, xêre.

یار چیکەکە لە ناڤ ئێرە
ئەز لە ژوور و ئەو لە ژێرە
ئەفکر خێرە خێرە

1658 ١٦٥٨

Yarê bar kir je yûrdê me,
Bêxewere je halê me,
We xwera bir darnedarê me.

یارێ بار کر ژە یووردێ مە
بێخەوەرە ژە حالێ مە
وە خوە را بر دارنەدارێ مە

1659 ١٦٥٩

Yarê îşev le male,
Uxetê wê pirr tale,
Je min kirîye qare.

یارێ ئیشەڤ لە مالە
ئوغەتێ وێ پرر تالە
ژە من کریە قارە

1660 ١٦٦٠

Yar le bîryê rûniştiyi,
Xastikaran xwe kuştiyi,
Bavê kesek nêliştiyi.

یار لە بیریێ روونشتیی
خاستکاران خوە کوشتیی
باڤێ کەسەک نێلشتیی

1661

Yar ketiye guvendê we tolaqê
narincî,
Kurkê lingê wê îpeg, layiq le
solê gurcî,
We qurwane wê dekim sed
melle, pênce hacî.

١٦٦١

یار کەتیە گوڤەندێ وە تۆلاقێ
نارنجی
کورکێ لنگێ وێ ئیپەگ، لایق لە
سۆلێ گورجی
وە قوروانە وێ دەکم سەد مەللە،
پێنجە حاجی

1662

Ya ha tere, ya ha kîye,
Wi şîlvarê kûderîye,
Nam hûrîye, nam perîye.

١٦٦٢

یاها تەرە، یاها کی یە
و شیلڤارێ کوودەری یە
نام حووری یە، نام پەری یە

1663

Yêkê bêjim le şe'nê te,
Kes nizane mekanê te,
Kê bişînim le redê te.

١٦٦٣

ئێکێ بێژم لە شەعنێ تە
کەس نزانە مەکانێ تە
کێ بشینم لە رەدا تە

1664

Yêkê tu bêj, dudyan ezo,
Bişewite Deregezo,
Deregezo, we reng rezo.

١٦٦٤

ئێکێ تو بێژ، دودیان ئەزۆ
بشەوتە دەرەگەزۆ
دەرەگەزۆ وە رەنگرەزۆ

1665

Yêkê tu bê, dudyan ezo,
Xeraw biwi Deregezo,
Tirmîn birîyi ga û pezo.

١٦٦٥

ئێکێ تو بێژ، دودیان ئەزۆ
خەراو بـو دەرەگەزۆ
ترمین بریی گا و پەزۆ

1666

Yêkê tu bêj, dudîyan ezo,
Xeraw bimê Deregezo,
Malê dunê ga û pezo.

1667

Yêkê tu bêj, dudyan ezo,
Sîng palûz û qûşan ezo,
Bajo, henî Deregezo.

1668

Yêk we tenê werkev henê,
Gulbûtêke dîre venê,
Ez ravîsim xalê çenê.

1669

Zawê avê, zawê avê,
Berfek barî, daye navê,
We qurwane navziravê.

1670

Zawê çirîyê, zawê Çirîyê,
Keceg daye kuncê birîyê,
Ez qurwane rû we xurîyê

1671

Zawê tenge, zawê tenge,
Sîyar têye reng we renge,
Sîyarê pîşîyê çi qeşenge.

١٦٦٦

ئێکێ تو بێژ، دودیان ئەزۆ
خەراو بم دەرەگەزۆ
مالێ دونێ گا و پەزۆ

١٦٦٧

ئێکێ تو بێژ، دودیان ئەزۆ
سینگ پالووز و قووشان ئەزۆ
باژۆ هەنی دەرەگەزۆ

١٦٦٨

ئێک وە تەنێ وەرکەڤ هەنێ
گولبووتێکە دیرە ڤە نێ
ئەز راڤیسم خالێ چەنێ

١٦٦٩

زاوێ ئاڤێ، زاوێ ئاڤێ
بەرفەک باری دایە ناڤێ
وە قوروانە ناڤزراڤێ

١٦٧٠

زاوێ چریێ، زاوێ چریێ
کەجەک دایە کونجێ بریێ
ئەز قوروانە روو وە خوریێ

١٦٧١

زاوێ تەنگە، زاوێ تەنگە
سیار تێیە رەنگ وە رەنگە
سیارێ پیشیێ چ قەشەنگە

1672
Zawê avê, zawê avê,
Têye dengê navziravê,
Berfek barî, daye navê.

١٦٧٢
زاوێ ئاڤێ، زاوێ ئاڤێ
تێیە دەنگێ ناڤزراڤێ
بەرفەک باری دایە ناڤێ

1673
Zawê Kilîdarê wi gawêda,
Serdar kuştin wi xewêda,
Mîna marê wi cewêda.

١٦٧٣
زاوێ کلیدارێ و گاوێ دا
سەردار کوشتن و خەوێ دا
مینا مارێ و جەوێ دا

1674
Zawê tenge, zawê tenge,
Koçê têne reng wi renge,
Keçkê Baçyan çi qeşenge.

١٦٧٤
زاوێ تەنگە، زاوێ تەنگە
کۆچێ تێنە رەنگ و رەنگە
کەچکێ باچیان چ قەشەنگە

1675
Zaw û zinar, zaw û zinar,
Têda çandin quşme çinar,
Du kefterin, dane kinar.

١٦٧٥
زاو و زنار، زاو و زنار
تێدا چاندن قوشمە چنار
دو کەفتەرن دانە کنار

1676
Zaw û zinar, zaw û zinar,
Têda çandin quşme çinar,
Ez xerîwim, dame kinar.

١٦٧٦
زاو و زنار، زاو و زنار
تێدا چاندن قوشمە چنار
ئەز غەریوم، دامە کنار

1677
Zendê nalê zilrevacê,
We tu terê nakim elacê,
Bêdil hiştim je zevacê.

١٦٧٧
زەندێ نالێ زلرەڤاجێ
وە تو تەرێ ناکم ئەلاجێ
بێدل هشتم ژە زەڤاجێ

1678
Zendêne boz hilkirîye,
Çavêne reş kil kirîye,
Dilê caylan kul kirîye.

١٦٧٨
زەندێنە بۆز هل‌کریە
چاڤێنە رەش کل کریە
دلێ جایلان کول کریە

1679
Zendêne wê wi bazine,
Digeri le ser dilê mine,
Destê qîza xalê mine.

١٦٧٩
زەندێنە وێ وە و بازنە
دگەر ل سەر دلێ منە
دەستێ قیزا خالێ منە

1680
Zendê te we bilerzîne,
Caylê xelkê meke dîne,
Işqê te ez kirme dîne.

١٦٨٠
زەندێ تە وە بلەرزینە
جایلێ خەلکێ مەکە دینە
عشقێ تە ئەز کرمە دینە

1681
Zendê yarê we mûrîne,
Alem kullê mûşterîne,
Çav biriji, çi mêr dîne?

١٦٨١
زەندێ یارێ وە مووری نە
عالم کوللێ موشتەری نە
چاڤ برژ، چ مێر دینە

1682
Zerî qîza Remezîne,
Le utaqê şahnişîne,
Caylê xelkê kirîye dîne.

١٦٨٢
زەری قیزا رەمەزینە
لە ئوتاقێ شاهنشینە
جایلێ خەلکێ کریە دینە

1683
Zeryê, meterkîn, nexweşim,
Ez ku we bînê te xweşim,
Je şansê xwe talereşim.

١٦٨٣
زەریێ مەتەرکین نەخوەشم
ئەز کو وە بینێ تە خوەشم
ژە شانسێ خوە تالەرەشم

1684 ١٦٨٤

Zivistan wû, hewê sar kir, زڤستان وو هەوێ سار کر
Pezdarê me ji vir bar kir, پەزدارێ مە ژ ڤرا بار کر
Xerîwîyê wi me kar kir. غەریویێ و مە کار کر

1685 ١٦٨٥

Zivestan wû, hewê sar kir, زڤستان وو هەوێ سار کر
Yarê me jî ji vira bar kir, یارێ مە ژی ژ ڤرا بار کر
Çere dilê me wan ar kir. چەرە دلێ مە وان کول کر

1686 ١٦٨٦

Zîlan sare, wi dûmane, زیلان سارە ، و دوومانە
Keçik çûne kuvkarkane, کەچک چوونە کوڤکارکانە
Çavê me ku wi pê wane. چاڤێ مە کو و پێ وانە

1687 ١٦٨٧

Zîlan xeraw we kemere, زیلان خەراو وە کەمەرە
Min canê xwe daye sere, من جانێ خوە دایە سەرە
Je halê min bêxewere. ژە حالێ من بێخەوەرە

1688 ١٦٨٨

Le ser kurim, le ser kurim, لە سەر کورم، لە سەر کورم
Xiyal, fikrê te ez birim, خیال فکرێ تە ئەز برم
Ez we derdê te emirim. ئەز وە دەردێ تە ئەمرم

1689 ١٦٨٩

Te dî bûye karek çere, تە دی بوویە کارەک چەرە
Yarê nadan je vira tere, یارێ نادان ژە ڤرا تەرە
Le wer geryam min got mere. لە وەر گەریام من گۆت مەرە

1690
Ezîz bira we rexnê ket,
Şala piştê we herdê ket,
Belê birê le xwengê ket.

١٦٩٠
عەزیز برا وە رەخنێ کەت
شالا پشتێ وە هەردێ کەت
بەلێ برێ لە خوەنگێ کەت

1691
Huli çavan tijî kil ke,
Je dê bavan xwe qafil ke,
Carê pe min derddil ke.

١٦٩١
هول چاڤان تژی کل کە
ژە دێ باڤان خوە قافل کە
جارێ پە من دەرددل کە

1692
Direng bêwî, min nawînî,
Li ser xakê gerê rûnî,
Ellamezarê biwînî.

١٦٩٢
درەنگ بێوی من ناوینی
ل سەر خاکێ گەرێ روونی
ئەللامەزارێ بخوینی

1693
Sîsebozê ber hildane,
Serê berê te dirriyane,
Meger çavê te rijyane.

١٦٩٣
سیسەبۆزێ بەر هلدانە
سەرێ بەرێ تە درریانە
مەگەر چاڤێ تە رژیانە

1694
Te got elif, min got nûne,
Memê keçkan zerdalû ne,
Negîştine hîn alû ne.

١٦٩٤
تە گۆت ئەلف، من گۆت نوونە
مەمێ کەچکان زەردالوو نە
نەگیشتنە هین ئالوونە

1695
Derê baxê jêrîn veke,
Ba zerdalû tê da zer ke,
Ez dixwînin, tu ezber ke.

١٦٩٥
دەرێ باغێ ژێرین ڤەکە
با زەردالوو تێ دا زەر کە
ئەز دخوینم، تو ئەزبەر کە

1696
Bînan danî qûşe-qûşe,
Yarê minê gerden şûşe,
Je min biriye eql û hûşe.

١٦٩٦
بینان دانی قووشه قووشه
یارێ منێ گەردەن شووشە
ژه من بریه عەقل و هووشه

1697
La lawika, bêxeyreta,
Xelkê kulyan kir daweta,
Ta kînga bixwenî nanê wemineta.

١٦٩٧
لا لاوکا بێغەیرەتا
خەلکێ کولیان کر داوەتا
تا کینگا بخوەنی نانێ وە منەتا

1698
We çadurê, we çadurê,
We çadurê bûtegirê,
Carê we dû xwe bifkirê.

١٦٩٨
وە چادورێ، وە چادورێ
وە چادورێ بووتەگرێ
جارێ وە دوو خوە بفکرێ

1699
Ez û tu nî, ez û tunî,
Li newalê berve sînî,
Tirman kwîr wû, em nedînî.

١٦٩٩
ئەز و تو نی ، ئەز و تو نی
لە نەوالێ بەرڤە سی نی
ترمان کویر وو، ئەم نەدینی

1700
Balaxane zîne-zîne,
Navê yarê min Sekîne,
Sekiniye dest we sîne.

١٧٠٠
بالاخانە زینە زینە
ناڤێ یارێ من سەکینە
سەکنیە دەست وە سینە

1701
Ela gula, gul menşûrî,
Nata turîyê serzengûrî,
Bira xweşî, ji me dûrî.

١٧٠١
ئەلا گولا، گول مەنشووری
ناتا توریێ سەرزەنگووری
برا خوەشی، ژ مە دووری

Ferheng

alek alîk, layek, rexek
amixte li kesek yan tiştek adet kirin
anix navê gîhaye li çiyan şîn dibe, bîneke xwe ya pirr xweş heye, dikine nav çayê
ar navber, orte, neqeb, mabeyn
aralix navber, orte
arman armanc, xem, xîyal, hîvya bê guman, hesret
aşnebûn razîbûn, dost û yar bûn, heval bûn
avê meye nobeta avgirtinê
avîkar kesê ku zemînên xwe pê avê diçîne
avrewan ava rewane, ava ku diherike
awî şîn
ba bira, bila
bacî xuşk
bak tirs
balaxane qata dudyan, qata jor
balder tamareke li ser dest û paş hêt
baldirçax/baldirçaq kesê ku tamarên ser dest û paş hêtê wî/wê gire
baman ser xanî, ban
bar îllaha ey Xwedêyo
barijîn girîn, barre-barra pêz
bariş baran
bas bask
bêbak bêtirs
bedir hîva çardeşevî
bednam bednav, kesê ku xelk jê baş gep nake
befa/wefa li ser soza xwe man, farsî dibêjin *vefa*
befakirin li ser soza xwe sekinîn

bêgane xerîb
bêl gel
bena danîn soz danîn
berankîvî beranê kûvî
berfendîl berfa ku li derekê berev dibe û dibe girek, tepeyek
berk bilind û saf
bexel berx
bexşî dengbêjê ku hêz û şureta sêwrdarya strana pêra heye. Berê digotin ku nezerkerdeyê Xwedê bexşîra heye, dikarin stranan çêkin û baş bistirên, kiryameta Xwedê ji wanara heye. Pirranîya bexşîya karin dutarê lêxin.
beydax ala
bi dorê te taw dixweme te diparêzim
bifkirîm binhêrîm, seyr kim, temaşe kim
bîl tişteke hesnî û deste dirêj, ku pê erdê dikolin
bîne zome, obe. Li zozanan warên, ku çend kon li rex hev vedigirin
bîne-bîne deste-deste, zome-zome
bîrîçî bîneçî, koçer
bîvilberan pozberan
bizdyan tirsyan, cudabûn
bûte kol, kola gul
buxend çarşev ku nivîn têda dipêçin
cadûkirin sêrkirin, benik û niviştên zirardayînê dinivîsîn. Mînak: *Dame mellan cadû kirim.*
caq xurt, jêhatî
caylan (*pl.*) cahilan
celaw hefsarê hespê, celab
cemandar / kemandar serokê serbazan
cengel mêşe, daristan
cêni ce'nî
cêran kûvî
cewr zulm, zorî, zixtî, zalimî

cewrkirin zulmkirin, zulmkarî
cezîr çol
cilisqe kincek bêhûçike, ku ji ser kiras li xwe dikin
coher cewher
colan xwe nîşan dan
cuft cot
cûlge zemînê awat û şên, hem germe û hem pirr ave
cûy girfan, cêb, berîk
çadur çadra, dezmala gir û dirêj, ku jinên îslamî davêjin ser serê xwe.
çadura erebî dezmaleke reş û dirêje
çêlax zawek bi nav çiya
çeqer rengeke li navbera zer û sor, narincîye
çerr/çerra/çerre çawa
çetir dezmala serî poşînê
çîg/çîk stêrk
çîka pêvir heft stêrk ku li asmîn bi hevrane. Bi farsî *pervîn*
çîm çîm û çayîr, zemînê pirav. Bi farisî *çemenzar*
çiman çima
çing serê çiyan
çiraqane vêxistina çirayên pirr ji bo ronahîyê li şahî û dawetanda
çiraxtûrî çirayek ku ji yên din ronahîtire.
çîze barana hûr, ku hêdî dibare
çûne suraẍê kesekê çûne cem yan reda wê/wî
daẍ xem
deleme penîrê nû girtî, spî û nazike
dem dev
demaẍ şanebûn, ji demaẍê ketin
dêmekar kesê ku zemînên xwe pê ava baranê diçîne
den deng
dene-dene yek-yek, liv-liv
denenar deneyên hinaran, dendikên hinaran
denerîz dendikhûr, denebiçûk

dêrçe/derçe pencere; li nav cumle dibe *dêrçe*
deşe kesê nikare dest ji wê/wî bikşîne, jê dûrkeve
destpaçe bi lez
devedar kesê ku devan xwey dike
dewa kirin derman kirin
dewdewî navê gîhakî çolêye, pez dixwe
deweme didime
dêxan gundî, kesekê ku li ser zemînên xelkê kar dike
deyqêk deqîqeyek
dêzê cuyan kêleka cewa
dîtmam dotmam
dîx nexweşîyeke ku ji xeman çê dibe
dîx kirin ji xem û quse mirin
dolan (hewa dolan) ewr
doran dûran, erdekî rast û fire
du kefter danê kinar du kefter cuda kirin
dukme polik
duqistan navê darekêye
durne quling
dutar saz, amûreke mûzîkayê, navdare nava kurmancên Xorasanê
dutarvan kesê ku dizane dutarê lêxe
ecar zemînek ku genim û ceyê wî diçinin û seva çêrandinê didine pezdaran û diravek jî distînin.
ellamezar hengek pirr navdar û xemgîn
engeraw deste genim
engulûsk gustlîlk, gustîlk
enguşter gustîlk
enguşter tilî, pêçî
ereqî ereqçîn, kum
etir ava bîn xweş
extelat henek, mesxere, axaftin, gepkirina xweş
fek dêm, rû, rûçik, dev

fekkirin beşerxweşkirin, devk^{h}enîn, devk^{h}en

fetîr cûrekî nane

firêwan pirr

gar guhar

geda kesê ku ji xelqê dirav dixweze û bi xwe tiştekî wî tune

geman kirin bawer kirin

gêncî hirîyê li hev pêçayî

gênim têda tekya daye genimê wî pirr û bilinde

gep dev, peyv, şor, gotin, wuşe

gepkirin xeberdan, axaftin, şorkirin, peyvîn

gerd tozek kêm û nerm

gerê divê, gere

germesîl derê ku germe

gînî gîhayeke

gînî navê gîhayeke çolêye, guleke xweye bedew heye ,

gîr ji peyva girêdan, girtin. Binhêre: *hanîn gîrê* girtin, bend kirin

giriftar girtî, hîsîr, bendî

goce alû, hulî

gula zîrê navê gîhayeke çolêye

gulbûte dareke biçûke, kol

gulçeqer navê guleke çolîye, rengê wê narincîye. Binhêre: *dezmala gulçexer*

gulgerdîn naveke

gulmazî navê gulekêye

gulor gilover

gulqede bejna yarê himerî gulê dike

gulqentûz guleke, jê rengê rêş çê dikin

gulxelem navê gulekêye

gurde şicaet, netirsî

gurde nekirin culet nekirn, tirsîn

gûsar guşare, guhar

halî nabe fam nake

halîbûn bihîstin, famkirin
hêkelmend balabilind, berz, gir
helik hal
hemîşe timê, hergav
hemta mîna, weke. Binhêre: H*emta tune le Êranê*.- Mîna (wê kes) tune li Îranê
heng aheng
hengulîsk gustîlk
henî biçin, herin
henî e'nî
hêrî pêşa çîyê, demana çîyê
heşterk cûrekî dezmalêye
hêstir hêsir, rondik
hewa e'ba. Binhêre: *Hewê te hewê mîle*. Bi watê: Tu li fikra mal û pere yî
hewalekirin dan jor, birine jor
hewe hîv, mang . Binhêre: *hewê rwîn da,* hîw ronayî da
hewlî olî, banê xênî dorê dîfale, dîwareke nimze, bi farsî dibêjin *heyat.*
hîlî neynik , awêne
hîverwîn hîveron, farisî *mehtab*
hiykirin bi peyva *hey* deva dajon
hoza avê gola avê
hulê rabe, hilê
hulistin rabûn
hûş hiş
îl êl
işqî eşqî, evîndar, bengî
junyan jandin, lêdana sîmê sazê
k'ab çok
kaçî navê xwarineke
kardî pezê nêr ku bona serjêkirinê xwey dikin
karî sext, ciddî
keceg/keçek porê ser enîyê jinan yan keçikan

kele gund; ji gotina *kela* tê. Kurdên ji Kurdistanê berbi Xorasanê koçberkirî, bona ku sînorê Îranê ji hêrîşên turk-selcuqa biparêzin, dewsa gunda bingehên jîyana xwe asê, wek kela ava kirine, ji wêderê *kela* bûye sînonîma gotina *gund.*

Kelîmê çîyan va sêxiştîya Kelîmulla Teveudî gotiye û navê xwe têda îşaret kirye

kelle bejna bilind û gir

kem keman, kevan

kema navê gihayeke çolêye, wek derman kar tînin

kemer berpala çîyê; zinar

kemerref texte kevrê pirr gir li çiyan ku bin wî tale

kenîz jina ku li mala kesek din kar dike

kêş gore

keş/keşka xwezî

ketime kûkan ketime nava xeta, belan; seva min problim çê bûne

kewek marî kewa mê ku bi refş û cuwanî rê diçe

kewîr zemînek, ya erdeke hişk, bê av û gîya, çol

kewn dezmala serya, kewnika serê jinan

kexude/kedxude serokê gund

k^{h}al kundur

k^{h}ulla/k^{h}ullî hêmû, gişk, serenser

k^{h}utî k^{h}otî, nebaş

k^{h}wîn kirin 1. Qulkirin; 2. Kon kirin. *Şalê serê te bi kwîn kim.* Ye'nî aşiq dixwaze şalê serê yarê mîna konek bi ser xweva ke.

kî hîvîya dîtina yarê

kirasavî kirasşîn

kirr bizinê kurr

kiştê (dara kiştê) dara zerdelî

konemeşk meşkê kevn

kotel hevraz, rîya ku berbijor diçe

kû û fikir fikir û hîvya dîtina yekîda mayîn

kuç kunc, goşe

kûçebax rîya li nav du baxan
kulle kurtik
kulleçît/kulle kincek ku jin li ser kirasê xwe li xwe dikin
kullemorî kesê ku li ser kincê xwe morik dirûne
kulut tepên xakî, cîyên biçûk, ku ji xwelîyê çêbûye
kumpaçî/kumpaçîn kesê ku kumek paçînî daye serê xwe
kumpelewî kumê pelewî, kumên ku mêran li dora *pehlewî* didane serê xwe
kurik gore
kurik kirin hûndin, hûnandin
kurim bişkûlê hişk ku bi xwelîyêva tevlihev bûye
kuvkarik karî
kuwat şemaleke germ, ku ji çolê berbi çîyê diçe
kwengewr şalê serê jinan î reng gewr, spî
kwî/kiwiy/kûy hîvîya dîtina kesek ya tiştekê. Mînak: *Kwîyê yare da serê min*. Binhere: ***kî***
kwîn kon, reşmal
lalezar navê jinane
lay alî, kêlek, rex, şil
lencebûn li ser karek yan tiştekê sekinîn
letkarî kirin sewa kesekê astengî çêkirin û nehîştin ku karê xwe bike
lexte xwînê ku girêdidin
lîwan tiştek ji hesine, ku gava hespan zîn dikin, davêjin devê wana
lor lilanek ku dayîk li ser nûza dixwîne
lûk lok, deveyê nêr, ku bar dikşîne
malîn malîştin, miştin, gêzîkirin
malmest dewlemend, zengîn
mang meh, heyv, hîv
mange gayê mê
mayn mehîn
medgîr nîr; desgeheke, ku berê pê stuyê ga girêdidan û çandinya xwe dikirin.

mejme sinîyek gir û pan
mele rengê zer
melê dîkan berbanga zû, dema sibê zû dîk dixwîne
mem memik, bistan, çiçik, gihan
merar pezkûvî
mere gîyayên ku li ber tavê û bê hişk dibin
mereke derê ku xelk dora hev berev dibin
mergan nêçîrvan
merr/merrî rengeke li navbera sor û reş. Binhêr: *pezê merrî*
merz erdekî saf û henîwar li bilindcî
meşam farsî ye: poz, organa bînkisandinê
meske rûnê meşkê, rûnê nivîşkî
mewsede/mefsede mirovê nebaş
mexmel mexmer, barxat. Parçeke nerm û bi porz, jinên kurmanc ji wê kinc didrûn
mey mî, pez
meya deva mê
meya gewre wi bin bêrda yenî bar bi ser meya spi danîne
meya kokan yenî bar bi ser meya spi danîne
meyl meya, deva mê
meym dara tirî
mez/meze tahm
mida hîvî, arizû
midar bûn ret bûn, westa
minê belkî, divek, te hew dît
mirûr hêdî-hêdî
mişîn pirr, zor, gelek, zef; peza mê
miştin berhevkirina zibil pê hejelekê; talandin; gêzîkirin; malîn; maliştin
mitir motosîklêt
mîya qaş mîya spî
mîzan beraber, balans

mîzan mêzîn
moqe gav. Binhêre *moqê dîkan*
mûfirfirî porê helqe-helqe, kurîşkî
musima çîya xefin yenî li vê gavê li çîyê kes tune
mûsman/mûsim gav
nadan nezan
nal newal, erdek ku ji erdên din jêrtire
nala mîna, weku
nam nizanim
nar hinar
naşî nebeled, nezan
natê/nata/nala mîna, mînanî, nolanî, weke
nef/naf sûd , behr, par
nêrçe devê nêrî biçûk
nevçîk dehl, kol, darê pirr biçûk
newûnî nebûne
nex rîs
nezerga şûna temaşê, sêyr kirinê
nigar nîgar, wêne rism, şikil, yar, dîlber
nikûlîbûn pêknehatin
nîmçe nîvçe
nînik neynik, neynikê pêçîya
nispe nîvê her tiştî. Binhêr: *Ez qir kirim ji nispêda.*
nuwe nobet, nobe, dor
nuxil xwarineke şîrîn, spîye, ku bi şekir, gulavê û hêl çê dikin
nuy nobe
olad ewled
olaw ewled, kes û kar, zaro, malbat
palûz/pêlûz zemîneke, ku têda kundiran diçînin
pay fermanê ber fermanê
payeqol cûrekî tivingêye
peg stêreka sibê, ku berî rojê derdikeve

penavat navlêkirina dirave, pereye, panot. Ji peyva Roavayî *banknot*-tê
pencek kinceke ku mêr bi ser kirasê xwe li xwe dikin
peşim hirî
pest ketin jêr ketin
pîl mil
pirinc birinc
pirzilîn permûç bûn
pîşîn nîvro. Binhêre: *Ter ro le me kirye pîşîn.*
pûf/pûlat pola
qaçî tiştek mîna enbûrê, ku pê kaxaz û parçe dibirrin
qaçîkirin birrîn pê qaçîyê
qafil bêxeber
qariş himber, rûbirû
qecerî porê ser guhan
qefs navê steyrkekêye, qews; payîz
qefsîng texteyê sîng
qelender kesek mîna dewrêşan, ku li gundan û bajaran digere
qelind qelen. Perê, ku mala bavê zava dide bavê bûkê
qelûş cûrek sole ku bere jinan pê dikirin. Binhêre *kaloş* bi rûsî
qemçegul destegul
qenîmet baş
qêr tiştekî cuda, tiştekî dine, xêyn, g'eyr, g'êynî
qeran perê îranî ji zîv
qêre xên ji, xeynî
qêrê te xên ji te
qeregûn xem, nereheti, renc, dijwarî
qeremîx mêweyeke biçûk, sor û tirş, farsî dibêjin *zirişk,* li çîyan hêşîn dibe
qereqaş bi watê çevreş
qereqûş navê teyrekêye
qêrez xên ji
qerpûz zeveş, kundor

qerqir biryar, qerar, soz

qesas heyf, tole; *qisasa xwe jê hilgirtin* - heyfa xwe jê hildan

qewr mezar

qiçik biçûk

qir kirin tiştek li ser erdêda herikandin

qirim kurmeke ku dikeve nava bedena pêz

qirqî teyrek reşe, ji gevût girtire û teyrên din nêçîr dike

qol soz

qom du malbat ku zarên wan bi hevra dizevicin

qunçe gulê ku nû bişkivîye, hên venebûye

qurrî çaydang

qûrrîyê çînî çaydanga çayê ji ferfûrê çêkirî. Qûrya cinsê çînî ji ber spî û safbûna wê, timê himberî rindya rû, dem û çavên keçan kirine

qurûrrê çûna bi naz û nazenî

qûş (*tirkî*) du tiştê mîna hev, li cem hev

qûşaçîkan du stêrê mîna hev, ku li cem hevin

quşegaran cote guhar, ku jinên kurmanc li du alîyê kumê xweva didrûn

qûşe-qûşe deste-deste

qûşkirin cotbûn, gava du kes li kêleka hev rê herin, divên *qûş kirin.*

quşme du tiştên mîna hev

qûye-qûy kirin bi dengê bilind ban kirin

ramîstan ramûsan

raz surr, veşartî, nihênî

red rû

refter rêçûn, meş

rejî her çi pirr dişewite û reş dibe

renc xem, sextî. Rencê dilê kesek birin/çûn - tiştek pirr jê hez kirin

ret kirin derbas kirin

rexne rîya navbera du zinaran li bilindciya,

rîg kevirek pirr biçûk

riştbûn/hatin riştê hêşin bûn
rux pezê reng sor
rwîn ronak. ronkayî. Binhêre: *Hulê rawi, siwê rwîn da*
sa sava, bona
sal sel, kevirek gir, pan û saf
salar serok, rêber; avdêr
salgerdîş xilasbûna salê
sat sehet, katjimêr
sayîl/seyîl gerr, seyran. Binhêre: *seyr - gerr*
sayîl/seyîl kirin gerîn, seyran kirin
sayîlbayîr virda, wêda
sefa şûn, av û hewa xweş
sela baş. Erebî *selah*
sendelî kursî
senem jina pirr bedew
serek reza, dudu zore yanê dil dixwaze, lê pirranî nerazîne û lê zor dikin
seresabûn çavê yekê li kesekê yan tiştekê bûn
sergizdan sergerdan, perîşan
serkerde serok
sewab karek, gava meriv bona Xwedê dike
sewlet selewat, selamek ku musulman didine hezretê Muhemmed û malbata wî
sewr sebir
sewrkirin sebirkirin
sexil berx
sext hişk, dijwar
sifariş xeber, gepek, ku kesekêra dişînin
sifidar sipindar
simar çem
sin/sine sîng
sîne alîyê çiyê ku tav lê dikeve, berroj

sîneçak aşiq, şiyda, canfeda
sîr swîr, sor
sirar sor
sire ava tirî ku ji pey kelandinê pirr şirîn dibe
sîsebozê kesê ku rûyê wê pirr spî û bedewe
siwe halim sibe rabim
siya spî
surx sor
surxî dermaneke sore, ku jin bi rûyê xwe didin
şalçeqer ji peyvên *şal* û çeqer pêkhatye, yanî şalê reng zer
şalê zaxî dezmala reş
şatût navê darekêye, ku mêweyê wêra dibêjin *şatût*, ku ji tût girtire û sore
şemalga derê ku şemal têda pirre
şêw şêwe, rû le jêr, zemînê rû li jêr
şewnem xûsî, xunav, ava ku li şevê ji hewayê li ser pelên gul û gîhan, daran rûdine
şîlvar damenê kurmancî
şivîşk navê gîyaye li çolê, berê jê reng çê dikirin
şiyda aşiq
tavdan gerîn, li hev xistin
tay ta, heta
tayn tayne, hetta
teberzîn tiştek ku dewrîş bi keşkûlva hiltînin
têcan meşkek biçûke seva dagirtina av û dew
tekya dan pal dan
tele zêr. Binhêre: *zend teleyî*, yanê bazinê zêr kiriye destê xwe û ji ber ku pirrin, zend zêrîne
ternaw rêyek li nav kevrên çiyan, ku av jê dirije, şûnek ku li ser xaniyan çêdikin ku ava baranê birije jêr
tey kirin veşartin, parastin; li ser hev danîn
tezegî nûva, hêja
tezetiran teze gihîştî

t^h^erre diçe

tîk şîlan. Binhêre: *Urxan le ser min bû tîkan.* Yanî orxan li ser min bû strîyên darşîlanê.

til gir

tîp tayfe, eşîr

tiriqîn nexweşîyeke ku pez digire û dimire

tirman turkman

tirmanxane derê ku tirkman têda pirrin

tirmîn eslê peyvê *tirkmane*, ku li nav cûmlê dibe *tirmîn*

tixt erdek saf û heniwar

toq zemînek ku ji dû guhertina rêya çemê dimîne

tor terz, rê û rewş

tûl dirîjayî

tunik tenik, zirav

tûr gerok, kesê ku li derekê nasekine û pirr digere. Binhêre: *Şevê aram, royê tûrî.*

turiyê serzengûr tirîyê pirr baş

tûtîya tiştê ku kêm peyda dibe, tiştek pirr buha. Binhêre: kaxazê tûtîya

uleng zemînek bi av û tije gul û gîya

urinçe yonce, gîhayek ku diçînin bona xwarina pez û ga

ust/hust jor

uwe obe

uxet hal

veba ketin li halê keseke pirsîn, parastin

vedelim dihelim, av bûn, helîn

velîn av bûn, heliyan

verxistin derxistin, derkirin, berîdan

virnî berxên ku li biharê bûne

we çadurê bûtegirê bi çadir, çarşevê ku daye serê xwe, neqşa ser destegulên gire

welezkirin mecbûrkirin, ku karekê zû bike

were henî were hernê

werketin derketin, derbas bûn
werkev derkev, were der
weroj rojî
wi bi
wûm bûm
xa xûşk, xwa, xwah, xîşk, xang
xabiratî rabiteya nav xuşk û bira
xall zemîneke biçûk
xamtema timah
xang/xeng xûşk, xwah
xeleme navê guleke çolêye
xemze naz
xerîw xerîb
xerrît erdek ku çend sale tişt têda neçandine
xeva nebû vênesya, hêsa nebû, bêdeng nebû, xamûş nebû
xevabûn vêsandin, daxistin, hêsabûn, bêdengbûn, xamûşbûn
xewer xeber
xicaw deng
xilf navê gulekêye
xîyarkirin xiyar çandin
xordan xwarin
xudahafiz de ma xatirê te
ẍuse xem û xîyal
xuşê tirî gûşîyê tirî
xwe qafil kirin xwe dizîn, xwe veşartin
yadigarî bîranîn
yaqî soreşger
yawaş hêdî
yawaş hilî engerawê hêdî hilîn desta geniman
yurd yûrt, cî, yêr, erd, welat, zemîn
zawê zinar zaw û zinar
zaẍ teyreke reşe, mîna qijikêye

zelîl gîhayeke bi rengê zere
zerat **(ziriet)** tiştên ji malbata genimî, bi lib, ku li erdê tê çandin
zevar hecî, kesên diçin ziyareta mezara Îmam Reza, yan îmamên din, dibêjin *mezar kirin*
zêwçe zawê biçûk
zimang dibûrî, alîyek ji çîyayî, ku pişt li tave
zindegî zêndî, bi jîyan

Navrêzka nava, gêografîk û êtnîkî

Aledax̆ navê çiyaye li Xorasana Bakur
Babilind navê çiyaye li nêzîkê Bucnûrtê
Bavê navê gunde. *Kanîya Bawê* - kanîyeke li gundê Bawê
Bejgîran navê bajare li Xorasana Navîn
Berwar navê gunde
Bêwar navê gunde
Bîjen şahzadêkî Îranî li *Şah-nama* Fîrdûsî, evîndarê Menîjê bû
Bîrcend navê bajare li Xorasana Navîn, ku xelkê wî farsin
Bocnûrd/Bijnort/Bucnûrt yek ji mezintirîn bajarên kurdên Xorasanê
Bozdax̆îyê navê çiyaye li Xorasana Bakûr
Cacerm navê bajêre li Xorasana Bakûr
Cergelan navê bajarekî biçûke li Xorasana Bakûr, têda kurmanc û turkmen dijîn
Cirîstan navê erdeke li Xorasana Bakur, têda 15 gund hene
Cûlga Manê erdek awat û mezin li Xorasana Bakur
Çinaran navê bajarekî kurdane, 70 km dûrî Meşhedê
Çola Bîrê navê gunde li Xorasana Bakur
Dehen/Dehene navê zaweye li Sferayînê (Xorasan)
Delûç çîyayeke
Deregez navê bajare li Xorasana Navîn, xelkê wî kurmanc û turkmenin
Dêrwend navê gunde li Xorasana Bakur
Dol navê gunde
Elîbilax navê ziyaretgahe li Xorasana Navîn, bona kurmancan pirr bi nirxe. Dibêjin, hezretê Elî hatiye vî gundî û ji şûna lingê hespê wî kanîk derketye.
Ellawat navê gunde
Erdûx navê gunde li Şîrvanê
Eşqewat nave paytexta komara Turkmenistanêye

Fîrûze navê bajarê kurdane li Serhedê, ku urisan ji Îranê standine. Serdarê mezin û şêrdilê kurmancan ser dagirtina Fîrûze urisanra şer kirye û hatye kuştin.

Gencelaq navê çiyaye

Gîl navê şûneke

Gulîl navê çiyake bilind û hêşine, cîyê zozanên koçerane

Îlaq zozaneke kurmancane

Îmam Lenger navê mezareke, ku bona kurmancên Xorasanê pîrozê

Îmam-Qulî navê gunde li Xorasana Navîn

Îmam-Reza Îmamê heyştanê muselmanên şî'eye. Mezara wî li Meşhedêye.

Kalîman/Kalîmanî erdeke li jora Xorasana Bakur, zivistanacîyê hêwra koçerane

Kelat bajareke li Xorsana Navîn

Kela Hîcî navê gunde

Kerkezaw navê çiyaye

Kêşanek navê gunde nêzîkî bajarê Aşxanê li Xorasana Bakûr

Kilîder navê çiya u erdeke li Nişawirê, ku cîyê zozanên koçerane

K^{h}unê Bîyê zaweke li Xorasana Bakur

Layîn navê gundekî mezine li Xorasana Navin

Mane navê erde li Xorasana Bakûr

Marawe navê erdekî hêşine li Bakûrê Îranê, zivistanê cîyê zozanên kurmancane

Meşet/Meşhed bajarekî mezin û pirr giringe li Rohilata Îranê Merkeza Xorasana Navîne, Mezarê Îmam-Reza li wêye

Mîyandeşt çoleke li navbera bajarên Siferayînê û Cuviynê

Necefawat navê gunde nêzîkî Şîrvanê

Nîşewir/Niyşabûr bajare li nêzîkî Meşedê. Bajarekî giringî ferhengî bûye. Helbestvanên mezin Omar Xeyyam û Ettar ji virin.

Pertan navê gunde nêzîkî bajarê Siferayînê li Xorasana Bakûr

Qacar navê silsileya padişahên Îranê li 200 sala pêş

Qeranî/Qerenî navê zawekîye li nêzîkî Şîrvanê. Binhêre: *zawê Qerenî*
Qereman eşîreke kurmancayî mezine li Xorasanê
Qizilqan gundeke kurmancane li navbera Bûcnûrtê û Şîrvanê
Qizilqûm navê gunde
Qûçan navê bajarekî navdare li Xorasana Bakûr, xelkên wî kurd, turkmen û farisin
Rûyîn navê gunde nêzîkî bajarê Siferayînê li Xorasana Bakûr
Şahcihan navê çiyayke bilind û hêşine, cîyê zozanên kurmancane
Şahîcan navê çiyayek bilind û hêşine, ku zozana koçerane
Sapûran navê çîyaye
Şarût/Şahrûd bajareke li navbera Têhranê û Meşedê, 400 km ji Têhranê dûr
Sebzivar/Sewzîwar/Sevzîvar bajarekî mezin û giringe li Xorasana Başûr, çend eşîrên kurmancan, mîna Tûpan û Kelmîşî li wêne
Şîrvan navê bajarekî navdare li Xorasana Bakûr, xelkên wî kurd û turkmenin
Şîydan navê çiyaye
Tekmeran navê çoleke mezine nêzîkî Şîrvanê
Tengal navê gunde
Têran paytexta Îranê
Tirmîn turkmen
Tupan/Tûp /Tûpkanlû eşîreke kurmancên Xorasanêye
Xanler/Xanler Xan navê xanekî kurmancayî navdare, serokê eşîra Qereçurlûye li Bûcnûrtê berî 50 salan, jêra digotin Xanler Xan, yanî xanê xanan
Xêv/Xîwa navê bajarekî komara Turkmenistanêye
Zekerya navê îmamzadeke li Xorasana Bakur, li çiyayê Gulîlê
Zîlan navê çiyaye li Xorasana Bakûr
Zîlantîz navê çiyaye li Xorasana Bakûr
Zîrekuh navê çîyaye li Deregezê

Bona xatirê mêvana navkon dixemlîne

Hêwra zivistasnê

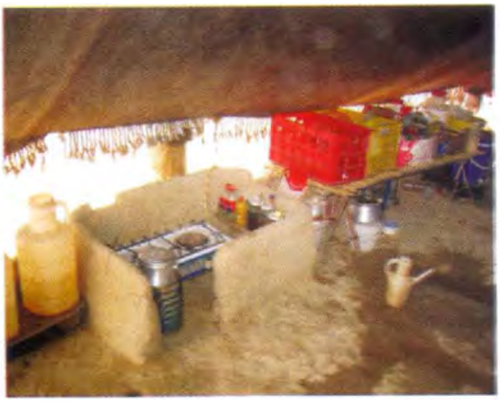

Navkon

Navkon

Nîgar bona bîranînê

Êvarîya çand û hunerê

Di refa bexşîyanda

Gûnd - kela kurmancî

Tevî rewşenbîran

Li mala Tewehûdî

Lî mûzêya Tewehûdî

Xweyê konê mêwandar

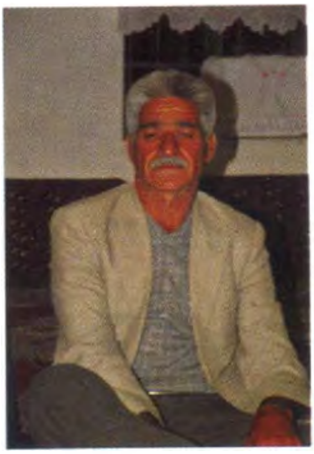
Alî Rehîmî

Hamidê Doletxah

Mahgulê Qasimî

Muhemed Alî Mucered

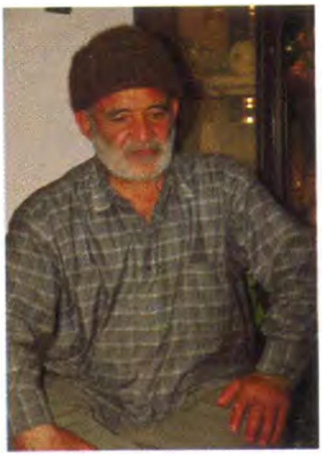
Seadet Qulî Roşan

Sidîqe Ekberzade

Şah Muhemed Mişkînî

Êranê Cehandost

Li gundê Necefawatê

Erdişîrê Suhrabî

Xanimeke kurmancî

Xortên alîkar

Berx li kozêne, dema sêxîştyane

Teşîrêsê

Şevek li bin konê qeremanya

Li ber tirba Fîrdûsî

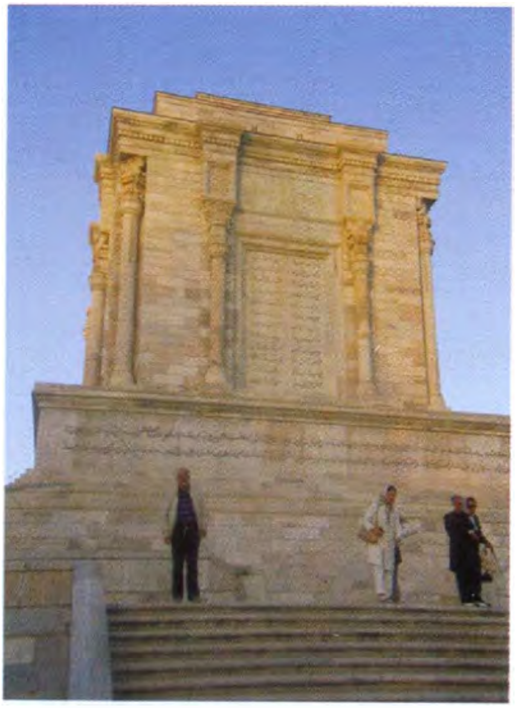

Mawzalêya Fîrdûsî

Jinên qeremanya mêvanên şayêne

Herkes sêxiştya zane

Êvarya stranbêja

Dibistana gund

Şaneşîna xanadana

Xanimeke kurmancî

Xwarina şayê

Hostê duzelê

Kelefa şaneşîna xanekî kurmanca

Gûla nû bişkivî

Bûk û zava bi libasên kurmancî va dilîzin.

Daweta Kurdên Xorasanê.

Dr. Afrasiab Shekofteh li pêş Kongera USA ye û li VOA jî li ser mafên Kurdên Xorasanê gepkir, Zivistan 2012.

Bejnê yarê dara merxê,
Ez li dorê ketime çerxê,
Nalê gurê çav li berxê.

Xelko, werin hûn biwînin,
Keviran li min mebarînin,
Yara min çû, dagerînin.

Ji xwedida wi nezer wi,
Kanîyik li nav malan der wi,
Her ku herim, yar li ser wi.

Ewrawîye, say li nave,
Icbarî çûn tawe-tawe,
Hêstirê min xwîn li nave.

Çarixliyo, çarixliyo,
Çarixan bêxê, were cîyo,
Baskê min sa te balgîyo.